0464515

ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་སློབ་དེབ།

拉萨口语读本

修订本

胡坦 索南卓噶 罗秉芬编

民族出版社

图书在版编目(CIP)数据

拉萨口语读本/胡坦编. —2版(修订本). —北京:
民族出版社,1999.5

ISBN 7－105－03459－9

Ⅰ.拉… Ⅱ.胡… Ⅲ.藏语—口语学—教材Ⅳ.H214.9

中国版本图书馆CIP数据核字(1999)第12811号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街14号 邮编100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

1999年12月第2版 2001年8月北京第2次印刷

开本:787×1092 1/32 印张:14.31

印数:2001—5000册 定价:22.00元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ། ལི་དགེ་ལུགས།
责任编辑： 李顺录
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས། ཀྲེ་ཡའོ་ཧྥེ།
装帧设计： 翟跃飞
པར་ཞུས་འགན་འཁུར་པ། བདེ་སྐྱིད་མེ་ཏོག
责任校对： 德吉美朵

ལྷ་སའི་ཁ་སྐད་ཀློག་དེབ།

ཧུའུ་ཐན་དང་། བསོད་ནམས་སྒྲོལ་དཀར།
ལུའོ་ཡིང་རྒྱུན་བཅས་ཀྱིས་བསྒྲིགས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
(པེ་ཅིན་རྫོ་ཐིང་ཞི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྦྲག་ཨང་100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6511)
མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་སྐྲུལ་འཁོར་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།
ཧྲི་ཞིན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།
1999ལོའི་ཟླ་12པར་པར་གཞི་གཉིས་པ་བསྒྲིགས།
2001ལོའི་ཟླ་8པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་གཉིས་པ་བརྒྱབ།
དེབ་ཚད། 787×1092 1/32 དཔར་ཤོག14.31
དཔར་གྲངས་2001—5000 [illegible]22.00

ཀློག་དེབ་འདི་ནི་བོད་སྐད་མི་ཤེས་པའི་སློབ་མ་དང་། དགེ་རྒན། སྨན་པ། ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་མི་སྣ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་སྐད་ཐོག་མར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་ཆེད་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀློག་དེབ་འདིའི་ནང་ཚིག་གྲུབ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རྨང་གཞི་བྱས་ཐོག་རྒྱུན་སྤྱོད་ཁ་སྐད་ཀྱང་ཁ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

1951ལོ་ནས་བཟུང་གུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་བོད་སྐད་ཐོག་མར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་རིགས་སློབ་མ་（དེ་མིན་མི་རིགས་གཞན་དག་དང་བོད་སྐད་མི་ཤེས་པའི་བོད་རིགས་བཅས་ཚུད་ཡོད་）རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཁ་སྐད་སློབ་དེབ་ཉུང་མཐར་ཡང་རིགས་བཅུ་གྲངས་ཙམ་ཡོད། སློབ་དེབ་དེ་ཚོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ལས་ཀར་གཞུག་སྦྱོང་མཁན་རྒྱ་བོད་དགེ་རྒན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་1975ལོར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་ལ་དེ་སྔོན་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཕྱོགས་སྡོམ་བྱས་ནས་ཚིག་གྲུབ་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་གཙོ་བཟུང་བྱས་ཐོག སྦྱོང་ཚན་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ལས་སླ་བ་ནས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཉེ་ས་ནས་རིང་སའི་ཕྱོགས་སུ་སླེབས་པ་བྱེད་རྒྱུར་ངོ་སྣང་བྱས་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་རིམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལག་ལེན་གྱི་

རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུར་ཡང་དོ་སྣང་བྱས་ཡོད། ད་རེས་ང་ཚོས་ཡང་1975ལོའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ཁ་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་གསར་པ་འགའ་ཞིག་ཁ་སྣོན་དང་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་སྟེ། ནམ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་དེ་བས་ཀྱང་མཐུན་ཆེ་བ་དང་། དེང་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་དང་དེ་བས་ཀྱང་མཐུན་ཆེ་བ་ཞིག་བྱས་ཡོད།

བོད་སྐད་དེ་སྐད་ཡིག་གཉིས་པར་བརྩིས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཚོས་བོད་ཡིག་གི་སྒྲ་སྦྱོར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་རྗེས་འཕྲལ་དུ་ཀློག་དེབ་འདི་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ཁ་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། ཀློག་དེབ་འདིའི་ནང་ལ་སློབ་ཚན་ཁག་བཅུ་བདུན་དང་། ཁ་སྐད་འགྲོ་སྟངས་གནད་ཆེ་སའི་མཚན་འགྲེལ་ཁག་69དང་། རྒྱུན་སྤྱོད་མིང་ཚིག་1800ཙམ་ཡོད། སློབ་ཚན་ཚང་མར་སློབ་ཚན་དངོས་གཞི་དང་། ཚིག་གསར། ཁ་སྐད་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་མཚན་འགྲེལ། སྦྱོང་ཚན། ཉན་ཀློག་སྦྱོང་ཚན་བཅས་ཁག་ལྔ་ཡོད། སློབ་ཚན་རེ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རྒྱུར་ད་ལམ་ཆུ་ཚོད་12－16བར་ཙམ་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས། ཀློག་དེབ་འདི་མཐར་ཕྱིན་བསླབ་དགོས་ན་ཕལ་ཆེར་ཆུ་ཚོད་200ཙམ་དགོས་ཀྱི་རེད། རང་སྦྱོང་བྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་ཀློག་དེབ་འདིའི་སྒྲ་ཕབ་སྒྲིན་ཤོག་ཆ་ཚང་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཀློག་དེབ་འདི་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱས་ཡོད།

བོད་སྐད་ལ་ཡུལ་སྐད་བར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཀློག་དེབ་འདི་ནི་ལྷ་སའི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཆ་བཞག་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། ཀློག་དེབ་འདི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་རྗེས་ཐོག་མར་ལྷ་སའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཚིག་

གྲུབ་དང་རྒྱུན་སྤྱོད་མིང་ཚིག་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུབ་ན་བོད་རིགས་སྒྲ་མཐུན་དང་སྦྱོར་བཏང་གི་སྐད་ཆ་མོད་ཉན་བྱེད་ཐུབ་ཙམ་ཡོང་གི་རེད།

སློབ་དེབ་འདིའི་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གཙོ་བོའི་གྲུས་སུ་དུའུ་ཐན་དང་། བསོད་ནམས་སྒྲོལ་དཀར། ལུའོ་ཡིང་ཧྲུན་སོགས་ཡོད། དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནི་འདི་གའི་སློབ་ཁྲིད་ཁང་གི་སྒྲ་མཐུན་ཚོས་ཐུན་མོང་དུ་འབད་བརྩོན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད། འདིའི་ནང་སྐྱོན་དང་ཆད་ལུས་བྱུང་རིགས་རྣམས་ང་ཚོ་གསུམ་པོས་འགན་འཁུར་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདིར་སློབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ལྷུག་པོར་འདོན་གནང་ཡོད་པ་ཞུ།

སློབ་དེབ་འདི་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་སྒྲ་མཐུན་སྒྲ་བཟང་རྡོ་རྗེ་དང་ཐུབ་བསྟན་དབང་པོ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་བསྐྱོན་རོགས་གནང་བ་དང་སྒྲ་མཐུན་ལི་ཤི་ཙེ་ཡིས་མ་ཡིག་ཁག་གཅིག་གཙང་བཤུས་གནང་རོགས་གནང་བས་ཁོང་གསུམ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྒྲིག་པ་པོས།

1986ལོའི་ཟླ་12པར།

前　言

本教材是为满足不懂藏语的学生、教师、医生以及科技人员初学口语需要而编写的。这是一本以基本句型为主，兼顾日常用语的教材。

1951 年以来，中央民族学院少数民族语文系藏语文教研室为初学藏语的汉族学生（包括其他民族或不懂藏语的藏族）编写的口语教材多达十余种，参加编写的藏汉族教师甚多。

1951 年以来，中央民族学院少数民族语文系藏语文教研室为初学藏语的汉族学生（包括其他民族或不懂藏语的藏族）编写的口语教材多达十余种，参加编写的藏汉族教师甚多。

1975 年的教材总结了过去的经验，突出了句型和语法点，增加了练习，注意了由浅入深，由近及远，加强了系统性和实践性。这次我们又在 1975 年的框架基础上，增加了一些新的语法点注释，改变了课文的内容，使之更接近日常生活，更符合西藏的现实。

把藏语作为第二语言学习的人在修完藏文拼音之后，即可进行口语练习。全书共有十七课，语法点注释 69 节，常用词汇约 1800 个。每课包括课文、生词、词法注释、练习、听读练习等五个部分。每课的教学时间约需 12—16 课时，学完全书大约需要 200 课时。为了便于自学，我们还备有全套录音磁带，可与教材配套使用。

之后，大约可以初步掌握拉萨话口语的基本句型和常用语汇，具备和藏族同志进行一般会话的能力。

本书主要由胡坦、索南卓嘎、罗秉芬等同志合编。许多成果来自全教研室的集体努力，其中如有错漏之处，则完全是我们三人的责任。在此，我们敬请读者提出宝贵意见。

在编写本书过程中承蒙洛桑多杰和土丹旺布两位同志帮助修改，承蒙李佩杰同志帮助部分原稿抄录工作，他们付出了艰辛劳动，在此一并致谢。

编　者

དཀར་ཆག

目　　录

སློབ་ཚན་དང་པོ།　བོད་ཡིག་གི་སྒྲ་སྦྱོར།

第一课　藏文拼音 …………………………………… 1

1.1 藏文的创始　(1)　　1.2 藏文辅音字母(1)

1.3 藏文元音符号(2)　　1.4 藏 文 音 节 (2)

1.5 藏文后加字　(2)　　1.6 藏文下加字　(7)

1.7 藏文上加字　(9)　　1.8 藏文前加字　(10)

1.9 连 读 变 音(12)　　1.10 音节分析　(16)

1.11 辨认基字　(16)　　1.12 藏文与读音(17)

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།　འདི་སུའི་སློབ་དེབ་རེད།

第二课　这是谁的课本 ………………………… 24

2.1 句子(26)

2.2 疑问句〔特指问、是非问、选择问〕(27)

2.3 陈述句(28)

2.4 判断动词 ཡིན་和 རེད(29)

2.5 语序(30)

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།　ང་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་ཡིན།

第三课　我们都是新学员 ………………………………… 41
3.1 格助词(44)　3.2 判断动词 ཡིན 用于他称(47)
3.3 后缀 པ〔བ〕(48)
སློབ་ཚན་བཞི་པ།　རང་རྒྱལ་ལ་མི་རིགས་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཡོད་རེད།
第四课　我国有五十六个民族 ………………………… 59
4.1 存在动词 ཡོད།　འདུག　ཡོད་རེད།　(62)
4.2 形容词后面加 ཡོད།　འདུག　ཡོད་རེད།　(63)
4.3 动词词根(64)　4.4 助动词 ཐུབ(66)
སློབ་ཚན་ལྔ་པ།　ང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
第五课　我在学习 ……………………………………… 78
5.1 自主动词和不自主动词(82)
5.2 动词语尾 གི་ཡིན།　གི་འདུག　གི་ཡོད་རེད།(82)
5.3 动词语尾 གི་ཡིན་和 གི་རེད།(84)
5.4 一般动词与趋向动词之间的连接形式 ག(86)
5.5 语气词 ནོ།(86)
སློབ་ཚན་དྲུག་པ།　ང་ཚོ་མཉམ་དུ་པར་བརྒྱབ་པ་ཡིན།
第六课　我们一块儿照了像……………………………… 102
6.1 动词语尾 སོང་།(107)　6.2 动词语尾 བྱུང་།(107)
6.3 སོང 和 བྱུང 的比较(108)　6.4 动词语尾 ཤག(110)
སློབ་ཚན་བདུན་པ།　དབྱངས་ཅན་ཆམ་པ་བརྒྱབ་ནས་ཚ་བ་རྒྱས་ཤག
第七课　央金感冒发烧了……………………………… 120
7.1 助动词 དགོས།　ཐུབ།　ཆོག(123)
7.2 动词语尾 གྱབས།　གྱབས་ཡོད།　གྱབས་འདུག　གྱབས་

ཡིན། གྲབས་རེད། (125)

7.3 动词语尾 པ་འདུག (127)

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ། མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།

第八课 团结起来力量大…………………………… 139

8.1 动词语尾 པ་ཡིན和 པ་རེད། (142)

8.2 连词 ཙང和 བྱས་ཙང་། (144)

8.3 连词 མ་གཞི། (145)

8.4 副词 (145)

8.5 动词语尾……གིན……གིན། (148)

སློབ་ཚན་དགུ་པ། རང་གིས་ཆར་ཕི་འཁྱེར་ཡོད་པས།

第九课 你带着雨衣了吗…………………………… 164

9.1 动词语尾 ཡོད和 ཡོའོ་རེད། (167)

9.2 后缀 རྒྱུ། ས། ཡས། (168)

9.3 动词 ཡིན和 ཡོད加 ཀྱི་རེད། (170)

9.4 形容词 (170)

9.5 表示比较格的助词 ལས། (172)

9.6 形容词作谓语时的语尾 གི་རེད། (173)

སློབ་ཚན་བཅུ་པ། ངས་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་གྲོགས་པོ་ཧོལ་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

第十课 我要和藏族同学交知心朋友……………… 185

10.1 动词语尾 རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད། (187)

10.2ཅུས的几种用法(187)

10.3 数词〔单纯数词、合成数词、序数词〕(189)

10.4 序数词与基数词的区别(192)

10.5 藏文数字的书写法(193)

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་ལྟ་བ།

第十一课 看藏戏 …………………………………… 200

11.1 动词语尾 རྒྱུ་ཡིན和 རྒྱུ་རེད། (203)

11.2 助动词 མྱོང་། (205)

11.3 连词 དང་། ནས། དེ་ནས། ན། ནའི། ཡིན་ནའི། ན་མ་གཏོགས། མ་གཏོགས། (205)

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། ལུག་ལྤགས་གོན་པའི་སྤྱང་ཀི

第十二课 披着羊皮的狼 …………………………………… 219

12.1 量词(222) 12.2 助词 ཏེ的特殊用法(224)

12.3 动词的重叠(226) 12.4 形容词词尾的重叠(227)

12.5 连词 མ་ཟད和 མ་ཚད། (229)

12.6 副词 ཟ་བ་ནས和 ཕྲན་ནས། (230)

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། འཚམས་འདྲི་ཞུ།

第十三课 慰问 …………………………………… 240

13.1 敬语(244) 13.2 具格助词 གིས་用法综述(246)

13.3 动词语尾 དགོས་བྱུང和 དགོས་བྱུང་ན། (249)

13.4 动词 ཟིས和它的特殊用法(250)

13.5 动词 རན和它的特殊用法(251)

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ། ལྷ་སྐོར་བྱས་པ།

第十四课　参观…………………………………… 265
14.1 测度语气 ཡིན加 པ་ཡོད།　པ་རེད།　གྱི་རེད།（269）
14.2 测度语气 ཡོད加 པ་རེད།　ཀྱི་རེད།（270）
14.3 རེད་ཤག　（272）　14.4 自动与使动（272）
སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ།　ཕ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ།
第十五课　故乡新面貌…………………………………… 284
15.1 位格助词 ལ用法综述（287）
15.2 动词性短语 ཆ་བཞག་ན།（292）
15.3……མ་ཐོང་ལ།（293）
སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།　བོད་པའི་ལོ་གསར།　（དང་པོ）
第十六课　藏历新年（一）…………………………………… 303
16.1 叹词（307）　16.2 时间的表达方式（309）
16.3 后缀 མཁན།　སྟངས和 སྟོལ།（315）
སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།　བོད་པའི་ལོ་གསར།　（གཉིས་པ）
第十七课　藏历新年（二）…………………………………… 325
17.1 动词 བྱེད（བྱས）　རྒྱག（བརྒྱབ）　གཏོང（བཏང）
（329）
17.2 ཡིན་འགྲོ和 ཡོད་འགྲོ།（338）
17.3 疑问句的特殊含义（340）
ཟུར་བཀོད་དང་པོ།　རྒྱུན་སྤྱོད་མིང་ཚིག་གི་དཔེ་བརྗོད།
附录一　常用语词释例…………………………………… 352
ཟུར་བཀོད་གཉིས་པ།　མིང་ཚིག་གི་སྤྱིའི་རེའུ་མིག
附录二　词汇总表…………………………………… 397

སློབ་ཚན་དང་པོ། 第一课

བོད་ཡིག་གི་སྦྱ་སྦྱོར། 藏文拼音

1.1 藏文创始于公元七世纪左右，是一种拼音文字，自左向右横写，共三十个字母，四个元音符号。读音在不同的方言地区有一定差别。本书标注的是现代藏语拉萨话读音。

1.2 藏文的三十个辅音字母

ཀ	gaf	ཁ	kaf	ག	kav	ང	ngav
ཅ	jaf	ཆ	qaf	ཇ	qav	ཉ	nyav
ཏ	daf	ཐ	taf	ད	tav	ན	nav
པ	baf	ཕ	paf	བ	pav	མ	mav
ཙ	zaf	ཚ	caf	ཛ	cav	ཝ	wav
ཞ	xav	ཟ	sav	འ	av	ཡ	yav
ར	rav	ལ	lav	ཤ	xaf	ས	saf
ཧ	haf	ཨ	af				

1.2.1 辅音字母可自成音节，单念时如无其他元音符号，都带元音 a。

1.2.2 辅音字母单念时，都带有固定的声调，其中 14 个字母读高调，以 f 表示；16 个字母读低调，以 v 表示。

1.3 藏文的四个元音符号

ི i　ུ u　ེ e　ོ o

元音符号不能单用，必须和辅音拼合。其中 ི ེ ོ 写在辅音字母上面，ུ 写在辅音字母下面。

例如：

ཨ	ཨི	i	ཨུ	u	ཨེ	e	ཨོ	o
ཀ	ཀི	gif	ཀུ	guf	ཀེ	gef	ཀོ	gof
ཁ	ཁི	kif	ཁུ	kuf	ཁེ	kef	ཁོ	kof
ག	གི	kiv	གུ	kuv	གེ	kev	གོ	kov
ང	ངི	ngiv	ངུ	nguv	ངེ	ngev	ངོ	ngov

1.4 藏文的音节，可以只由一个字母构成，如 ཁ kaf，也可以由几个字母构成，如 བསྒྲགས zhaw。多字母组成的音节里有一个字母是核心，叫“基字”（མིང་གཞི）。加在基字上方的叫“上加字”；加在基字下方的叫“下加字”；加在基字前面的叫“前加字”；加在基字后面的叫“后加字”。后加字的后面再加字母叫“再后加字”。

1.5 藏文有十个后加字：ག། ང། ད། ན། བ། མ། འ། ར། ལ། ས།

1.5.1 后加字 ག 和 བ 的作用是使高调基字变高降调：f→h，使

低调基字变低升降调：v→w。后加字 ག本身一般不发音，有时在连读中发-g 音；后加字 བ则发韵尾-b 音。如：

ཁག	kah	ཆ	qah	ཐག	tah	ཕག	pah
ཡིག	yiw	ཞིག	xiw	རིག	riw	ཟིག	siw
སུབ	subh	ཐུབ	tubh	ཕུབ	pubh	ཆུབ	qubh
རོབ	robw	ཀོབ	kobw	ཞོབ	xobw	ཉོབ	nyobw

1.5.2 后加字 ལ(和格助词 འི)改变基字的元音，使 a 变 ae、o 变 oe、u 变 ue，使元音 i、e 延长，对声调则无影响。如：

ཕལ＝ཕའི paef
བལ＝བའི paev
} $a^{f}_{v} \rightarrow ae^{f}_{v}$

ཁོལ＝ཁོའི koef
མོལ＝མོའི moev
} $o^{f}_{v} \rightarrow oe^{f}_{v}$

སུལ＝སུའི suef
རུལ＝རུའི ruev
} $u^{f}_{v} \rightarrow ue^{f}_{v}$

སིལ＝སིའི siif
ཟིལ＝ཟིའི siiv
} $i^{f}_{v} \rightarrow ii^{f}_{v}$

ཤེལ＝ཤེའི xeef
མེལ＝མེའི meev
} $e^{f}_{v} \rightarrow ee^{f}_{v}$

1.5.3 后加字 ན本身发-n 音，并改变基字元音，使 a 变 aen、o 变 oen、u 变 uen、i 变 in、e 变 en。如：

ཕན paenf
མན maenv
} $a^{f}_{v} \rightarrow aen^{f}_{v}$

ཙོན tuenf
ཛོན tuenv
$\left.\begin{array}{l}\text{tuenf}\\ \text{tuenv}\end{array}\right\} \mathrm{o}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{oen}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}}$

ཤུན xuenf
ཞུན xuenv
$\left.\begin{array}{l}\text{xuenf}\\ \text{xuenv}\end{array}\right\} \mathrm{u}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{uen}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}}$

ཤིན xinf
ཡིན yinv
$\left.\begin{array}{l}\text{xinf}\\ \text{yinv}\end{array}\right\} \mathrm{i}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{in}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}}$

ཆེན qenf
ལེན lenv
$\left.\begin{array}{l}\text{qenf}\\ \text{lenv}\end{array}\right\} \mathrm{e}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{en}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}}$

1.5.4 后加字 ད和 ས的作用是使基字的元音 a 变 ae、o 变 oe、u 变 ue，同时使声调高平调变高降调，低升调变低升降调。如：

ཆད＝ཆས qaeh
ཟད＝ཟས saew
$\left.\begin{array}{l}\text{qaeh}\\ \text{saew}\end{array}\right\} \mathrm{a}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{ae}^{\mathrm{h}}_{\mathrm{w}}$

ཆོད＝ཆོས qoeh
ཕོད＝ཕོས poew
$\left.\begin{array}{l}\text{qoeh}\\ \text{poew}\end{array}\right\} \mathrm{o}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{oe}^{\mathrm{h}}_{\mathrm{w}}$

ཚུད＝ཚུས cueh
ལུད＝ལུས luew
$\left.\begin{array}{l}\text{cueh}\\ \text{luew}\end{array}\right\} \mathrm{u}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{ue}^{\mathrm{h}}_{\mathrm{w}}$

ཤིད＝ཤིས xih
རིད＝རིས riw
$\left.\begin{array}{l}\text{xih}\\ \text{riw}\end{array}\right\} \mathrm{i}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{i}^{\mathrm{h}}_{\mathrm{w}}$

ཤེད＝ཤེས xeh
དེད＝དེས tew
$\left.\begin{array}{l}\text{xeh}\\ \text{tew}\end{array}\right\} \mathrm{e}^{\mathrm{f}}_{\mathrm{v}} \to \mathrm{e}^{\mathrm{h}}_{\mathrm{w}}$

1.5.5 后加字 ར། ང། མ། 后加字 ར使基字元音延长；后加

字ང་发—ng 音；后加字མ发—m 音。如：

ཤར	xaaf	ཆར	qaaf	$a_{v}^{f} \rightarrow aa_{v}^{f}$
མར	maav	ཡར	yaav	
ཚུར	cuuf	སུར	suuf	$u_{v}^{f} \rightarrow uu_{v}^{f}$
ཟུར	suuv	འུར	uuv	
སེར	seef	ཚེར	ceef	$e_{v}^{f} \rightarrow ee_{v}^{f}$
ཟེར	seev	མེར	meev	
ཤོར	xoof	ཕོར	poof	$o_{v}^{f} \rightarrow oo_{v}^{f}$
ནོར	noov	བོར	poov	
ཐང	tangf	ཁང	kangf	$a_{v}^{f} \rightarrow ang_{v}^{f}$
དང	tangv	གང	kangv	
ཤིང	xingf	སིང	singf	$i_{v}^{f} \rightarrow ing_{v}^{f}$
ཞིང	xingv	ཟིང	singv	
ཕུང	pungf	ཀུང	gungf	$u_{v}^{f} \rightarrow ung_{v}^{f}$
ཕུང	pungv	སྒུང	gungv	
ཐེང	tengf	སེང	sengf	$e_{v}^{f} \rightarrow eng_{v}^{f}$
དེང	tengv	ཟེང	sengv	
ཁོང	kongf	སོང	songf	$o_{v}^{f} \rightarrow ong_{v}^{f}$
གོང	kongv	ལོང	longv	
ཐམ	tamf	ཕམ	pamf	$a_{v}^{f} \rightarrow am_{v}^{f}$
དམ	tamv	ལམ	lamv	

སིམ	simf	ཐིམ	timf	$i^{f}_{v} \rightarrow im^{f}_{v}$
ཟིམ	simv	དིམ	timv	
སུམ	sumf	ཁུམ	kumf	$u^{f}_{v} \rightarrow um^{f}_{v}$
ཡུམ	yumv	དུམ	tumv	
ཆེམ	qemf	ཐེམ	temf	$e^{f}_{v} \rightarrow em^{f}_{v}$
ཇེམ	qemv	ཉེམ	nemv	
ཁོམ	komf	ཐོམ	tomf	$o^{f}_{v} \rightarrow om^{f}_{v}$
གོམ	komv	དོམ	tomv	

1.5.6 再后加字ས，可以加在后加字ག། ང་། བ། མ的后面。加在后加字ག和བ后面读音上无作用；加在后加字ངམ后面，则使高平调变高降调，使低升调变低升降调。如：

ཚགས＝ཚག　　ཞོགས＝ཞོག　　ཐུགས＝ཐུག

ལུགས＝ལུག　　ལིགས＝ལིག　　རོགས＝རོག

ཐབས＝ཐབ　　ཐིབས＝ཐིབ　　སྲུབས＝སྲུབ

སོབས＝སོབ　　རབས＝རབ

སང	sangf	angf→angh
སངས	sangh	

↑

ཕོང	pongf	ongf→ongh
ཕོངས	pongh	

↑

ཆོམ comf
ཆོམས comh } omf→omh

ཀོམ komv
ཀོམས komw } omv→omw

ཡོང yongv
ཡོངས yongw } ongv→ongw

ནམ namv
ནམས namw } amv→amw

1.6 藏文有四个下加字：ཡ། ར། ལ། ཝ།

1.6.1 下加字ཡ，加在ཀ། ཁ། ག下面，拼出舌面塞音：ཀྱ gyaf、ཁྱkyaf、གྱkyav；加在པ། ཕ། བ། མ下面，拼出舌面前塞擦音：པྱ＝ཅ、ཕྱ＝ཆ、བྱ＝ཇ、མྱ＝ཉ。如：

ཀྱི gyif、ཁྱི kyif、གྱི kyiv、གྱུར kyuuv、
ཁྱེད kyeh、ཁྱོད kyoeh、ཀྱོག gyoh、གྱོང kyongv、
ཕྱི qif、ཕྱག qah、ཕྱོགས qoh、བྱང qangv、
བྱས qaew、བྱེད qew、མྱོང nyongv、མྱངས nyangw、
མྱུར nyuuv

1.6.2 下加字ར可以加在ཀ། ཏ། པ། ཁ། ཕ། ག། ད། བ། ཧ下面，拼出舌尖后塞擦音（卷舌音）；加在མ下面发音上不起作用；加在ས下面，大部分不发音，个别发音与ཤ相同。如：

ཀྲ ཏྲ པྲ } zhaf { ཀྲུང zhungf, ཏྲོན zhoenf, སྤྲོག zhoh

ཁྲ ཕྲ } chaf { ཁྲག chah ཁྲོན choenf, ཕྲག chah ཕྲན chaenf

གྲ དྲ བྲ } chav { གྲོ chov, དྲག chaw, བྲི chiv བྲིས chiw

ཧྲ shaf ཧྲང shangf ཧྲིལ shiif

མྲ mav

སྲ saf སྲང sangf སྲིད sih སྲས saeh

སྲ有时发ཀྲ音，如སྲན་མ zhaenf—maf（豌豆）

1.6.3 下加字ལ加在ཀ　ག　བ།　ར།　ས下面读高调laf，加在ཟ的下面读低调ndav。如：

ཀླ གླ བླ རླ སླ } laf { ཀླུ luf ཀློག loh, གླུ luf གློག loh, བློ lof བླུགས luh, རླག lah རླངས langh, སློབ lobh སླུས lueh

ཟླ ndav ཟློག ndow ཟློས ndoew

1.6.4 下加字ཝ加在字母下面通常不发音(在有的方言中则

发 w 一介音)。如:

ཀྭ=ཀ ཚྭ=ཚ རྭ=ར ཞྭ=ཞ གྭ=ག……

1.7 藏文有三个上加字:ར། ལ། ས།

1.7.1 三个上加字加在 ཀ། ཅ། ཏ། པ། ཙ上面不发音。如:

རྐ=ལྐ=སྐ=ཀ　　རྐྱ=སྐྱ=ཀྱ　　སྐྲ=ཀྲ

ལྕ=ཅ　　རྟ=ལྟ=སྟ=ཏ　　ལྤ=སྤ=པ

སྤྲ=པྲ　　སྤྱ=པྱ　　རྩ=སྩ=རྩ=ཙ

1.7.2 上加字 ར། ས加在 ག། ཇ། ད། བ། ཛ上面时,使送气变不送气;上加字 ལ加在 ག། ཇ། ད། བ། ཛ上面时,读鼻冠音,同时使声母由送气变为不送气。如:

རྒ=སྒ gav、 རྒྱ=སྒྱ gyav、 སྒྲ=སྦྲ zhav、

རྗ=སྦྱ jav、 རྦ=སྦ bav、 རྫ zav

ལྒ nggav、 ལྗ njav、 ལྡ ndav、 ལྦ mbav

1.7.3 上加字 ར། ལ། ས加在 ང། ཉ། ན། མ上面时,使音节由低调变高调;上加字 ལ加在 ཧ上,拼出边擦音 lh。如:

རྔ=སྔ=ལྔ　　ngaf

རྙ=སྙ　　nyaf

རྣ=སྣ　　naf

རྨ=སྨ=སྨྲ　　maf

མྱ=སྨྱ　　nyaf

ལྷ　　　　lhaf

1.8 藏文有五个前加字：ག　ད།　བ།　མ།　འ།

1.8.1 ག可置于 ཅ།　ཏ།　ཙ།　ཤ།　ས།　ཞ།　ཟ།　ཉ།　ད།　ན།　ཡ། 十一个字母之前；ད可置于 ཀ　པ།　ག　བ།　ང།　མ六个字母之前；བ可置于 ཀ།　ཅ།　ཏ།　ཙ།　ཤ།　ས།　ཞ།　ཟ།　ག།　ད十个字母之前；མ可置于 ཁ།　ཆ།　ཐ།　ཚ།　ག།　ཇ།　ད།　ཛ།　ང།　ཉ།　ན十一个字母之前；འ可置于 ཁ།　ཆ།　ཐ།　ཕ།　ཚ།　ག　ཇ།　ད།　བ།　ཛ།　十个字母之前。

1.8.2 前加字加在 ག　ཅ།　ཏ།　པ།　ཙ།　ཁ།　ཆ།　ཐ།　ཕ།　ཚ།　ཞ།　ཟ།　ཤ།　ས十四个字母（包括它们带上加字和下加字）之前时不发音，也不影响基字发音。如：

དཀའ＝བཀའ＝ཀྭ＝ཀ、　གཅའ＝བཅའ＝ཅ、

གཏའ＝བཏའ＝རྟ＝ཏ、　དཔའ＝པ、　གཙའ＝བཙའ＝རྩ＝སྩ＝ཙ、

དཀྲ＝བཀྲ＝བསྐྲ＝སྐྲ＝ཀྲ、　དཔྲ＝པྲ、　དཀྱ＝བཀྱ＝ཀྱ、

དཔྱ＝པྱ＝ཅ、　གཤའ＝ཤ、　གསའ＝ས、　བཟའ＝གཟའ＝ཟ、

གཞའ＝ཞྭ＝ཞ、　འཁའ＝མཁའ＝ཁ、　འཆའ＝མཆའ＝ཆ、

འཐའ＝མཐའ＝ཐ、 འཕའ＝ཕ、 འཚའ＝མཚའ＝ཚྭ
＝ཚ、
འཁྲ＝མཁྲ＝ཁྲ、 འཕྱ＝ཕྱ＝ཆ、 མཐྲ＝འཐྲ＝ཐྲ、
འཕྲ＝ཕྲ、
བསྟ＝བརྟ＝བལྟ、 བཟླ＝ཟླ

1.8.3 有些前加字本身不发音，却使基字声母由送气变不送气。如：

དཀའ＝བཀའ＝ཀ＝སྐ gav
གདའ＝བདའ＝ད＝སྡ dav
དཀྱ＝བཀྱ＝ཀྱ＝སྐྱ gyav
དཀྲ＝བཀྲ＝སྐྲ zhav

前加字 ད置于 བ前时，读 waf 如：

དབང wangf

ད置于 ཡ前，读 yaf。如：

དཡ yaf དཡངས yangh

ད置于 ར前，读 raf。如：

དར raf དརལ raef

1.8.4 前加字 མ། འ置于低调字母 ག ཇ། ད། བ། ཛ 前时，读作鼻冠音。如：

མགའ＝འགའ nggav མཇའ＝འཇའ njav
མདའ＝འདའ＝ཟླ ndav འབའ mbav

མཛའ=འཛའ　nzav　མགྲ=འགྲ=འདྲ=འབྲ　nzhav

མགྱ=འགྱ　ngyav　འབྱ　njav

1.8.5 ང།　ཉ།　ན།　མ带前加字时与带上加字一样，由低调变高调。如：

དངའ=མངའ=རྔ=ལྔ=སྔ　ngaf

གཉའ=མཉའ=རྙ=སྙ　uyaf

གནའ=མནའ=རྣ=སྣ　naf

དམའ=རྨ=སྨ　maf

ཡ前有前加字 ག时，由低调变高调。如：

གཡའ=དབྱ　yaf

1.9 连读音变：藏语里双音节复合词较多。两个音节相连时常常发生音变。

1.9.1 连读变调：复合词中第二音节的低升调变高平调，低升降调变高降调；第一音节的低升降调变低平调，高降调变高平调。因此，可以说拉萨话双音节词里“前无降调，后无低调”。如：

ཨ(af)+མ(ma v)→ཨ་མ　afma f（妈妈）

རི(riv)+མོ(mo v)→རི་མོ　rivmo f（图画）

མི(miv)+རིགས(ri w)→མི་རིགས　mivri h（民族）

ཁ(kaf)+ལག(la w)→ཁ་ལག　kafla h（饭）

第二音节 v→f w→h

དུས(due w)＋ཚོད(coeh)→དུས་ཚོད due vcoeh（时间）		第一音节 w→v h→f
བོད(poe w)＋པ(baf)→བོད་པ	poe vbaf（西藏人）	
སློབ(lob h)＋ཁང(kangf)→སློབ་ཁང lob fkangf（教室）		
སྲོག(so h)＋ཆགས(qah)→སྲོག་ཆགས so fqah（生物）		

བོད(poe w)＋ཡིག(yi w)→བོད་ཡིག poe vyi h（藏文）	第一、二音节都变
གྲངས(chang w)＋ཉུང(nyung v)→གྲངས་ཉུང chang vnyung f（少数）	
སློབ (lobh)＋གྲྭ(chav)→སློབ་གྲྭ lobfzhaf（学校）	
ལྟད(daeh)＋མོ(mov)→ལྟད་མོ daefmof（节目、热闹）	

1.9.2 元音变化举例：复合词里含有元音 a 的音节和含有高元音 i 或 u 的音节连读时，a 变 â（央元音）。如：

ཞིང(xingv)＋པ(b af)→ཞིང་པ　xingvbâf（农民）

ཉི　(nyiv)＋མ(m av)→ཉི་མ　nyivmâf（太阳）

རྒྱ　(gyav＋ཡིག(yiw)→རྒྱ་ཡིག　gyâyih（汉文）

ག(kav)＋དུས(tuew)→ག་དུས　kâvdueh（什么时候）

1.9.3 辅音变化举例：

(1)低调的送气字母 ག　ཇ།　ད།　བ།　ཛ出现在双音词的第二音节时，一律变不送气。如：

བྱང(qangv)(北)→ནུབ་བྱང　nubvjangf(西北)

བུ(puv)(儿子)→མ་བུ　mav buf(母子)

ཇ(qav)(茶)→གསོལ་ཇ　soefjaf(茶的敬语)

ཇུས(quew)(策略)→སྲིད་ཇུས　sifjueh(政策)

དྲུག(chum)(六)→བཅུ་དྲུག　juf zhuh(十六)

དྲིན(chinv)(恩)→བཀའ་དྲིན　gafzhinf(恩惠)

(2)字母བ出现在第二音节时，大多读wa。如：

རི(riv)+བོ　(pov)→རི་བོ　rivwof(山)

དཔའ(baf)+བོ　(pov)→དཔའ་བོ　bafwof(英雄)

ཁ(kaf)+བ　(pav)→ཁ་བ　kafwaf(雪)

རེ(rev)+བ　(pav)→རེ་བ　revwaf(希望)

(3)第一音节的后加字是ག(或གས)、ང(或ངས)时，第二音的བོ(bof)常被同化为གོ　(gof)。如：

ནག(naw)+བོ　(bof)→ནག་བོ　nagvgof(黑色的)

མང(mangv)+བོ　(bof)→མང་བོ　mangvgof(多的)

(4)第一音节的后加字ག(或—གས)在连读时，常读作—g。如：

ཐག(tah)+པ　(baf)→ཐག་པ　tagfbaf(绳子)

ལོག(low)+སྤྱོད　(joeh)→ལོག་སྤྱོད　logvjoeh(反

动）

ཚགས(cah) ＋ པར (baaf) →ཚགས་པར cagfbaaf(报纸）

(5)第二音节的基字 ག ཇ། ད། བ། ཛ如带有上加字 ལ或前加字 མ、འ，连读时移作第一音节的韵尾辅音—n。如：

མི(miv) ＋ འདུག (ndugw) →མི་འདུག minvduh (没有)

བོད(poew) ＋ ལྗོངས(njongw) →བོད་ལྗོངས poenvjongh (西藏)

མི(miv) ＋ འབོར (mboov) →མི་འབོར minvboof(人口）

དཔེ(bef) ＋ མཛོད (nzoew) ＋ ཁང(kangf) →དཔེ་མཛོད་ཁང benfzoefkangf(图书馆）

(6)双音节词的第一音节若无后加字，第二音节的前加字 བ། མ常常读出，似第一音节的韵尾。个别情况下第二音节的前加字 ག也能发出。如：

བཅུ(juf) ＋ བཞི (xiv) →བཅུ་བཞི jubfxif(十四）

བཞི(xiv) ＋ བཅུ(juf) →བཞི་བཅུ xibvjuf(四十）

རྒྱ(gyav) ＋ མཚོ (cof) →རྒྱ་མཚོ gyamvcof(大海）

སྤུ(guf) ＋ མཆེད (qeh) →སྤུ་མཆེད gumfqeh(兄弟

姐妹）

བཅུ(juf) ＋གཅིག (jih) →བཅུ་གཅིག jugfjih(十一)

བཅུ(juf) ＋གསུམ (sumf) →བཅུ་གསུམ jugfsumf (十三)

1.10 音节结构的分析：藏文一个音节最多可以由七个成分组成。如：

7

2

བསྒྲོགས—— 4 1 5 6

3

七个成分中，7 是元音符号，其余的都是辅音字母。1 是这个音节的基字，2、3、4、5、6 是加在基字的上、下、前、后，以及最后的附加字母。七个成分中基字是不可缺少的成分，其它成分少一个或几个仍可以成音节。

1.11 如何辨认基字：

(1)凡带有上、下加字或元音符号的是基字。如：

མི། དེ། མགོ སྨོག དགོས། རྟོགས། ལྦ། དབྱངས། དྲགས……。

(2)两个字母组成的音节，第一个字母是基字。如：

དག དང་། ངག ནར། དད……。

(3)四个字母组成的音节，第二个字母是基字。如：

མངགས། དམངས། བསམས……。

(4)三个字母组成的音节，如果第三个字母是 ས，而第二个字母是 ག　ང། 　བ། 　མ之一时，第一个字母是基字。如：ནགས། 　གངས། 　ཐབས། 　ཁམས……。此外，第二个字母是基字。如：བསམ། 　བཟས། 　གནམ། 　དམག 　མདལ……。

1.12 藏文和读音对照表

声母

部首	同音字	读音
ཀ	ཀ ཀུ། དཀ བཀ རྐ། ལྐ། སྐ། བརྐ། བསྐ	gaf
ཀྱ	ཀྱ། དཀྱ། བཀྱ། རྐྱ། སྐྱ། བསྐྱ། བརྐྱ	gyaf
ཀྲ	ཀྲ། དཀྲ། བཀྲ། བསྐྲ། པྲ། སྤྲ། དཔྲ། （ཊ、ཏ）	zhaf
ཁ	ཁ། ཁུ། མཁ། འཁ　（ཁ）	kaf
ཁྱ	ཁྱ། མཁྱ། འཁྱ	kyaf
ཁྲ	ཁྲ། མཁྲ། འཁྲ། ཕྲ། འཕྲ། （ཐྲ）	chaf
ག	ག	kav
ཀ	དག་ བག་ རྒ། སྒ། བརྒ། བསྒ	gav
འགའ	མག་ འག་ ཨྒ།	nggav
གྱ	གྱ།	kyav
རྒྱ	དགྱ། བགྱ། རྒྱ། བརྒྱ། བསྒྱ	gyav

འགྱ　མགྱ།　འགྱུ　ngyav

ཁྲ　ཁྲ།　ཁྲུ།　ཕྲ།　ཐྲ　chav

སྒྲ　དགྲ།　བགྲ། སྒྲ།　བསྒྲ།　སྦྲ　zhav

འགྲ　མགྲ།　འགྲ།　འབྲ།　འདྲ། (ㄗ)　nzhav

ང　ང།　ngav

རྔ　དང་ མང་ རྔ། ལྔ། སྔ། བརྔ། བསྔ　ngaf

ཅ　ཅ། གཅ། བཅ། ལྕ། དཔྱ། སྤྱ　jaf

ཆ　ཆ། མཆ། འཆ། ཕྱ། འཕྱ　qaf

ཇ　ཇ།　བྱ　qav

རྗ　རྗ།　བརྗ།　སྦྱ　jav

འཇ　མཇ།　འཇ།　ལྗ།　འབྱ　njav

ཉ　ཉ།　ཉུ།　མྱ　nyav

རྙ　གཉ། མཉ། རྙ། སྙ། བརྙ། བསྙ། དམྱ། རྨྱ། སྨྱ nyaf

ཏ　ཏ། གཏ། བཏ། རྟ། ལྟ། སྟ། བརྟ། བལྟ། བསྟ daf

ཐ　ཐ།　མཐ།　འཐ　taf

ད　ད།　དྭ　tav

རྡ　གད།　བད།　རྡ།　སྡ།　བརྡ།　བསྡ　dav

འད　མད།　འད།　ལྡ།　བལྡ།　ཟླ།　བཟླ། ndav

ན　ན　naf

ཉ	གཉ། མཉ། རྙ། སྙ། བརྙ། བསྙ། སྙ(ཏ)	naf
པ	པ། སྤ། ལྤ། དཔ	baf
ཕ	ཕ། འཕ	paf
བ	བ	pav
རྦ	རྦ། སྦ	bav
འབ	འབ། ལྦ།	mbav
མ	མ	mav
རྨ	རྨ། སྨ། དམ	maf
ཙ	ཙ། གཙ། བཙ། རྩ། སྩ། བརྩ། བསྩ། རྩྭ	zaf
ཚ	ཚ། མཚ། འཚ། ཚྭ	caf
ཛ	ཛ	cav
རྫ	རྫ། བརྫ	zav
འཛ	མཛ། འཛ	nzav
ཝ	ཝ	wav
དབ	དབ	waf
ཞ	ཞ། གཞ། བཞ། ཞྭ	xav
ཟ	ཟ། གཟ། བཟ	sav
འ	འ	av
ཡ	ཡ	yav

གཡ	གཡ། དབྱ	yaf
ར	ར	rav
དབྲ	དབྲ	raf
ལ	ལ། ལྭ	lav
ཀླ	ཀླ། དཀླ། གླ། ཟླ། རླ། སླ། བསླ	laf
ཤ	ཤ ཤྭ གཤ བཤ	xaf
ས	ས། གས། བས། སྲ། བསྲ	saf
ཧ	ཧ། ཧྭ	haf
ལྷ	ལྷ	lhaf
ཧྱ△	ཧྱ	hyaf
ཧྲ	ཧྲ	shaf
ཧྥ*	ཧྥ	faf
ཨ	ཨ	af

〔注〕括号内的ཊ། ཋ། ཌ། ཎ། ཌྷ། ཥ等是拼梵文借词时用的；△是口语中几个特殊词的拼写法，文字中无此拼写法；* 为汉语借词中 f 声母的拼写法。

韵母

藏文	同音字	读音
ཨ		a
ཨུ		au

ཨའི *	ae
ཨའོ *	ao
ཨཱ　ཨར།　ཨཱ	aa
ཨར	ar
ཨག　ཨག　ཨགས	ag
ཨང　ཨང་།　ཨངས	ang
ཨབ　ཨབ།　ཨབས	ab
ཨམ　ཨམ།　ཨམས	am
ཨལ　ཨལ།　ཨའི།　ཨད།　ཨས	ae
ཨན　ཨན།　ཨཎ	aen
ཨི　ཨི།　ཨིད།　ཨིས།　ཨིག།　ཨིགས	i
ཨིའུ *	iu
ཨིར　ཨིལ།　ཨིར།　ཨིའི	ii
ཨིར	ir
ཨིག　（ཨིག　ཨིགས།）	ig
ཨིང　ཨིང་།　ཨིངས	ing
ཨིན　ཨིན།　ཨི་འ་	in
ཨིབ　ཨིབ།　ཨིབས	ip
ཨིམ　ཨིམ།　ཨིམས	im
ཨུ　ཨུ།　ཨུག།　ཨུགས	u
ཨུའོ *	uo

ཨུའུ ཨུར། ཨུའུ	uu
ཨུར （ཨུར）	ur
ཨུག （ཨུག ཨུགས།）	ug
ཨུང ཨུང་། ཨུངས།	ung
ཨུབ ཨུབ། ཨུབས།	up
ཨུམ ཨམ། ཨམས།	um
ཨུ་འ	un
ཨུལ ཨུལ། ཨུའི། ཨུད། ཨུས	ue
ཨུན	uen
ཨེ ཨེ། ཨེད། ཨེས། ཨེག ཨེགས	e
ཨེའུ	eu
ཨེའོ *	eo
ཨེར ཨེར། ཨེལ། ཨེའི། ཨེའེ	ee
ཨེག （ཨེག། ཨེགས）	eg
ཨེང ཨེང་། ཨེངས	eng
ཨེན	en
ཨེབ ཨེབ། ཨེབས	ep
ཨེམ ཨེམ། ཨེམས	em
ཨོ ཨོ། ཨོག ཨོགས	o
ཨོའུ *	ou
ཨོར ཨོའོ། ཨོར	oo

ཨོག	(ཨོག	ཨོགས)			og
ཨོང	ཨོང་།	ཨོངས			ong
ཨོབ	ཨོབ།	ཨོབས			ob
ཨོམ	ཨོམ།	ཨོམས			om
ཨོ·འ					oe
ཨོལ	ཨོའི།	ཨོལ།	ཡད།	ཡས	oen
ཨོན					on

〔注〕括号内表示多出现在读书音或少数词的读音，⌒表示两个音节连读。＊表示借词出现的韵母。

སློབ་ཚན་གཉིས་པ། 第二课

འདི་སུའི་སློབ་དེབ་རེད། 这是谁的课本

1. 句子
2. 疑问句（特指问、是非问、选择问）
3. 陈述句
4. 判断动词 ཡིན和 རེད
5. 语序

1. འདི་སུའི་སློབ་དེབ་རེད།
2. ངའི་རེད།
3. སློབ་དེབ་ག་རེ་རེད།
4. བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་རེད།
5. ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་ཡིག་བསླབ་མཁན་ཡིན་པས།
6. ང་ཚོ་ཚང་མ་བོད་ཡིག་བསླབ་མཁན་ཡིན།
7. བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་བསླབས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཡས་ཡིན་པ།
8. རྗེས་མར་བོད་ལ་སླེབས་དུས་བོད་རིགས་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་ཐུབ་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཚིག་གསར། 生词

1. སློབ་ཚན། 课、课文
2. གཉིས་པ། 第二
3. འདི། 这、这个
4. སུའི། 谁的
   སུ། 谁
5. སློབ་དེབ། 课本、教材、教科书
6. རེད། 是(他称，发音为 རས)
7. ངའི། 我的
   ང་ 我
8. ག་རེ། 什么
9. བོད་ཡིག 藏文
10. ཁྱེད་རང་ཚོ། 你们
    ཁྱེད། 您
    རང་། 你(亲切)
11. སློབ། 学、教(现)
12. མཁན། ××者(发音为 མངན)
    བསླབས། 学、教(过)
13. ཡིན། 是(自称)
14. ང་ཚོ། 我们
    ཡིན་པས། 是吗
15. ཚང་མ། 大伙儿、全部都
16. བོད་སྐད། 藏语
17. ནས། 之后
18. བྱེད་ཡས། 干……的
    ཡས། 加在动词后，使动词变动名词，相当“××的”
19. རྗེས་མ། (发音为 རྗེས་མག) 以后
20. བོད། 西藏

21. སླེབས། 到、到达
22. དུས། …时、时候
23. བོད་རིགས། 藏族
24. དང་། 和
25. སྐད་ཆ། 话、语言
26. བཤད། 说、谈
27. ཐུབ་པ། 能够
28. ཆེད་དུ། 为了

འགྲེལ་བཤད། 解释

2.1 句子

话是一句一句地说的。句子是说话的基本单位。一种语言里，句子的数目是无限的，但是句子格式是有限的。如：

(1) འདི་སློབ་དེབ་རེད། 这是课本。

(2) འདི་བཏང་ཡིག་རེད། 这是信。

(3) འདི་ལྷུགས་སྨྱུག་རེད། 这是钢笔。

(4) འདི་ཚགས་པར་རེད། 这是报纸。

上面这四个句子，尽管意思各不相同，可是格式是相同的。掌握了这个格式通过语词的替换，就可以造出无数的句子来。等到学会一定数量的句子格式，通过自觉不自觉的替换作用，就无话不能说了。学一种新的语言，词儿得一个一个地学，句子却可以一套一套地学。我们在每一课里所安排的“替换练习”，就是为了帮助大家掌握藏语的各种句子格式。

任何语言里都有两类最常见的句子：一类是疑问句，一类

是陈述句。对话中，一问一答就是这两类句子的典型代表。

2.2 疑问句。根据提问方式的不同，又可以分为特指问、是非问、选择问等。

2.2.1 特指问——用专门的疑问词 ག་རེ(什么)、ག་པར(哪儿，哪里)、ག་ནས(从哪儿)、ག་དུས(什么时候)、ག་ཚོད(多少)、ག་གི(哪一个)、ག་འདྲས(怎么样)、སུ(谁)等等表示疑问之所在。如：

(1) དེ་ག་རེ་རེད། 那是什么？

(2) ཁོང་སུ་རེད། 他是谁？

(3) ཁོང་ལོ་ག་ཚོད་རེད། 他多大啦？

(4) ཁྱེད་རང་ག་ནས་ཡིན་པ། 你是哪儿的？

(你是从哪儿来的？或家乡是哪里的？)

2.2.2 是非问——把一件事情全部说出来，要求对方作出肯定或否定的回答。如：

(5) ཁོང་བོད་རིགས་རེད་པས། 他是藏族吗？

(6) ཁོང་ལྷ་ས་ནས་རེད་པས། 他是拉萨人吗？

(他是从拉萨来的吗？)

(7) དེ་བོད་ཡིག་མ་རེད་པས། 那不是藏文吗？

(8) འདི་ཁོང་གི་མ་རེད་པས། 这不是他的吗？

2.2.3 选择问——并列几个项目，让回答的人从中选择一种。如：

(9) ཁོང་བོད་རིགས་རེད། རྒྱ་རིགས་རེད། 他是藏族？还是汉族？

(10)ལྕགས་སྨྱུག་འདི་ཁོང་གི་རེད། རང་གི་རེད། 这支钢笔是他的？还是你的？

学语言会提问很重要。不会提问就不能主动向人请教。因此，每课之后都有学习提问的练习。

2.3 陈述句：叙述一件事情的句子叫陈述句。根据述说的方式和内容的不同，又可分为肯定句和否定句。

藏语里肯定一件事或否定一件事有很多表达方式。从结构上看，否定句往往建立在肯定句的基础上，一般常用的办法是在肯定句的谓语部分加否定词 མ或 མི。拉萨藏语的名词和形容词一般不能直接加否定词。如：

རེད——མ་རེད

是　　不是

འདུག——མི་འདུག

有、在　　没有、不在

ཡོད་རེད——ཡོད་མ་རེད

有、在　　没有、不在

ཕྱིན——མ་ཕྱིན

去　　没去（第一人称）

བལྟས——མ་བལྟས

看　　没看（第一人称）

有些动词加 མ、མི之后发生并合现象。如：

ཡོད——མེད

有、在(第一、二人称)无、不在

ཡིན———མིན(口语实际发音为 མན)

是　　　非

学习一种新的句式，应学会肯定——否定的转换。

2.4 判断动词 ཡིན和 རེད。藏语表判断的动词有 ཡིན和 རེད两个，它不表示什么动作，只在判断句中起联系主语和表语，判断主语的类别和性质的作用，因此，又称系词。相当于汉语的“是”字，所不同的是藏语的“是”字加在句尾，而且有两个，它们有人称、亲疏等区别。粗略地说，第一人称用 ཡིན，第二人称疑问式也常用 ཡིན་པས(是吗?)第三人称和第二人称陈述式用 རེད。如：

(1) ང་བོད་རིགས་ཡིན།　　我是藏族。

(2) ཁྱེད་རང་བོད་རིགས་རེད།　　您是藏族。

(3) ཁོང་ཡའི་བོད་རིགས་རེད།　　他也是藏族。

(4) ཁྱེད་རང་བོད་རིགས་ཡིན་པས།　　您是藏族吗?

判断动词 རེད、ཡིན的肯定式、否定式和疑问式综合表

肯定	否定	特指问	肯定式 是非问	否定式 是非问	正反式 是非问
རེད ཡིན	མ་རེད མིན	(སུ) རེད (སུ) ཡིན་པ	རེད་པས ཡིན་པས	མ་རེད་པས མིན་པས	རེད་མ་རེད ཡིན་པ་མིན་པ
是	不是	是(谁)	是吗?	不是吗?	是不是?

2.5 语序

一句话里，语词的次序很重要，如果摆错，就会感觉别扭甚至误解。藏汉语之间在语序上有很大差别，汉族初学藏语时要格外注意。先举两条最明显的分歧点。

2.5.1 藏语的动词部分通常放在一句之末。这是藏语结构的一大特点。从语法类型上说，藏语属于“主——宾——动”型语言，汉语则属于“主——动——宾”型语言。如：

(1) ང་ཡི་གེ་བྲི་གི་ཡོད།　我(正在)写信。我信写(正在)

(2) ང་ཚགས་པར་ལྟ་གི་ཡོད།　我(正在)看报。我报纸看(正在)

2.5.2 形容词、数词、指示词作定语时，放在中心词的后面。名词代词或名词性词组作定语时，与汉语相同放在中心词的前面。如：

(3) སློབ་དེབ་　གསར་པ།　新课本
课本　新的

(4) སློབ་དེབ་　གསུམ།　三本课本
课本　三(本)

(5) སློབ་དེབ་　དེ། 那本课本
课本　那

(6) བློ་བཟང་གི་　སློབ་དེབ།　洛桑的课本。
洛桑的　课本

(7) ཁོང་གི་　སློབ་དེབ།　他的课本

他的　　课本

(8) ངའི་དགེ་རྒན་གྱི་སློབ་དེབ།　我的老师的课本

我的　老师的　课本

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. | འདི / དེ / ཕ་གི / འདི་ཀུད / དེ་ཚོ | → ག་རེ་རེད།　　འདི → | སློབ་དེབ / དཔེ་ཆ / སྨྱུ་གུ / ཞྭ་མོ / ཙོ་ཤོ / བདང་ཡིག | → རེད།

2. | སློབ་དེབ / དཔེ་ཆ / སྨྱུ་གུ / ཞྭ་མོ / དུག་ཤོག | → དེ་སུའི་རེད།　　དེ → | ངའི་ / རང་གི / ཁོང་གི / ང་ཚོའི / ཁྱེད་རང་ཚོའི / ཁོང་ཚོའི | → རེད།

3. འདི → [སློབ་དེབ / དཔེ་ཆ / སྨྱུ་གུ / ཞྭ་མོ / དུག་ལོག] → རེད་པས།

འདི → [སློབ་དེབ / དཔེ་ཆ / སྨྱུ་གུ / ཞྭ་མོ / དུག་ལོག] → མ་རེད། / རེད།

4.

ཁྱེད་རང་ / ཁོང་ ← [བོད་རིགས / རྒྱ་རིགས / སློབ་གྲྭ་བ / དགེ་རྒན / ཨམ་ཆི / མ་ཆེན / འགོ་ཁྲིད / ལས་བྱེད་པ] → ཡིན་པས། / རེད་པས།

ང → [བོད་རིགས / རྒྱ་རིགས / སློབ་གྲྭ་བ / དགེ་རྒན / ཨམ་ཆི / མ་ཆེན / འགོ་ཁྲིད / ལས་བྱེད་པ] → ཡིན། / མིན།

ཁོང → [བོད་རིགས / རྒྱ་རིགས / སློབ་གྲྭ་བ / དགེ་རྒན / ཨམ་ཆི / མ་ཆེན / འགོ་ཁྲིད / ལས་བྱེད་པ] → རེད། / མ་རེད།

5. འདི → [སློབ་ཁང / སྨྱུ་གུ / ཁོང་གི / དགེ་རྒན་གྱི / གཞུང་གི] → རེད།

དེ → [ཞལ་ཁང / ལྕགས་སྨྱུག / རང་གི / སློབ་གྲྭ་བའི / སྙེར་གྱི] → རེད།

二、学习提问，仿照例句，把陈述句变疑问句

例：འདི་སློབ་དེབ་རེད།

(1) འདི་སློབ་དེབ་རེད་པས། འདི་སློབ་དེབ་མ་རེད་པས།

(2) འདི་སློབ་དེབ་རེད་མ་རེད།

(3) སློབ་དེབ་འདི་སུའི་རེད།

(4) འདི་ག་རེ་རེད།

1. འདི་དཔེ་ཆ་རེད།
   འདི་རྒན་ལགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་རེད།
   འདི་རྒན་ལགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་གསར་པ་རེད།
2. དེ་ཚགས་པར་རེད།
   དེ་དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་རེད།
   དེ་དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་གསར་པ་རེད།
3. ཕ་གི་ཞྭ་མོ་རེད།
   ཕ་གི་ཞྭ་མོ་གསར་པ་རེད།
   ཕ་གི་བུ་མོའི་ཞྭ་མོ་གསར་པ་རེད།
4. ཁོང་འགོ་ཁྲིད་རེད།
   ཁོང་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་རེད།
5. ང་སློབ་གྲྭ་བ་ཡིན། （提问时间请用第二人称）
   ང་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་ཡིན།

三、仿照例句，把肯定句变为否定句

例：འདི་སློབ་དེབ་རེད། འདི་སློབ་དེབ་མ་རེད།

ཁོང་དགེ་རྒན་རེད། ཁོང་དགེ་རྒན་མ་རེད།

1. འདི་ཕོ་ལོ་རེད།

2. ཕ་གི་དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་རེད།

3. དེ་རྐུབ་ཀྱག་གསར་པ་རེད།

4. ཕ་གི་བུ་མོའི་དུག་ལོག་རེད།

5. ཁོང་ཨམ་ཆི་རེད།

6. ཁོང་འགོ་ཁྲིད་རེད།

7. ཁོང་པེ་ཅིན་ནས་རེད།

8. ང་མ་ཆེན་ཡིན།

9. ང་ལས་བྱེད་པ་ཡིན།

10. ང་ལྷ་ས་ནས་ཡིན།

四、仿照例句，把下列句子改为疑问句，再作肯定和否定两种回答

例：འདི་སློབ་དེབ་རེད།

འདི་སློབ་དེབ་རེད་པས།

འདི་སློབ་དེབ་རེད།

འདི་སློབ་དེབ་མ་རེད།

1. འདི་དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་རེད།

2. དེ་ངའི་དུག་ལོག་རེད།

3. ཕ་གི་ང་ཚོའི་ཞལ་ཁང་རེད།

4. ཁོང་ང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་རེད།

5. ཁོང་རང་གི་ཀན་ལགས་གསར་པ་རེད།

6. འདི་ཀྱང་ང་ཚོའི་སློབ་དེབ་གསར་པ་རེད།

7. དེ་ཚོ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་པོ་ལོ་རེད།

8. ཕ་གིའི་དུག་ཤོག་གསར་པ་དེ་ངའི་རེད།

9. ཕ་གི་ཆུ་འཁོལ་རེད།

10. འདི་ངའི་ཁུབ་ཀུག་རེད།

五、用下列词连成十个句子（陈述句或疑问句）

（1）འདི།　དེ།　ཕ་གི།　འདི་ཀྱང་།　དེ་ཚོ།

（2）ང་།　ང་ཚོ།　ཁོང་།　ཁོང་ཚོ།　ངའི།　ང་ཚོའི།
ཁོང་གི།　ཁོང་ཚོའི།

（3）སློབ་དེབ།　དུག་ཤོག　ཞྭ་མོ།　ཁུབ་ཀུག　ཚིག་མཛོད།
དཔེ་ཆ།　སློབ་ཁང་།　ཉལ་ཁང་།　སྨྱུ་གུ　ལྕགས་སྨྱུག

（4）སློབ་གྲྭ་བ།　ཀན་ལགས།　འགོ་ཁྲིད།　ལས་བྱེད་པ།
ཨམ་ཆི།　མ་ཆེན།

（5）གསར་པ།　ཆེན་པོ།　ཆུང་ཆུང་།　གསུམ།

（6）ཡིན།　རེད།

六、汉译藏

1. 这是藏文课本，不是汉文课本。
2. 他是学生，不是炊事员。
3. 他是藏族，不是汉族。
4. 这顶新帽子是谁的？是老师的。
5. 那支钢笔是扎西的吗？不是扎西的，是我的。
6. 那边那本书是字典吗？是的，是一本新的字典。

7. 那是藏文字典？还是汉文字典？那是一本藏文字典。

8. 你是那儿的(人)？我是拉萨的(人)，他是那儿的，他是北京的。

9. 那儿是教室？还是宿舍？是教室，不是宿舍。

七、听读练习

1. བཀྲ་ཤིས་ལགས།

   འདི་ཉལ་ཁང་ག་གིའི་རྐུབ་ཀྱག་རེད།

   འདི་ང་ཚོའི་ཉལ་ཁང་གི་རྐུབ་ཀྱག་རེད།

   བྱས་ན་ཕ་གིའི་རྐུབ་ཀྱག་དེ་ཁོང་ཚོའི་ཉལ་ཁང་གི་རེད་པ།

   མ་རེད། ཕ་གིའི་དེ་ཡའི་ང་ཚོའི་ཉལ་ཁང་གི་རེད།

   ཨ་ལས། ཚང་མ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཉལ་ཁང་གི་རྐུབ་ཀྱག་རེད་པས།

   ཚང་མ་ང་ཚོའི་ཉལ་ཁང་གི་རེད།

2. ཉི་མ་ལགས། སྡོད་ཁྱུང་འདི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མ་རེད་པས།

   མ་རེད། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར། (ཟག)

   བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མིན་ན་སུའི་རེད།

   ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་ལགས་ཀྱི་རེད།

   ཟླ་བ་ལགས་ཀྱི་ཡའི་མ་རེད། ཟླ་བ་ལགས་ཀྱི་སྡོད་ཁྱུང་ཡིན་ན་གསར་པ་རེད། འདི་མ་རེད།

3. ཀྲང་ལགས། ཁྱེད་རང་འབྲུངས་ཡུལ་ཧྲང་ཏའི་ནས་ཡིན་པ།

   པེ་ཅིན་ནས་ཡིན་པ།

ང་སྐྱེས་ཡུལ་ཕེ་ཅིན་ནས་ཡིན།

ཁྱེད་རང་རྒྱ་ཡིག་བསླབ་མཁན་ཡིན་པས།

ང་བོད་ཡིག་བསླབ་མཁན་ཡིན།

ཁྱེད་རང་བོད་ཡིག་བསླབ་ཡས་དེ་ག་རེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ།

ང་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཙང་། བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་བསླབ་དགོས་བྱུང་། རྗེས་མར་བོད་ལ་འགྲོ་དུས་བོད་རིགས་དང་སྐད་ཆ་སྒོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

4. ཤིའི་ལགས། ཕ་གི་དེ་རེད་གི་ཚགས་པར་རེད་པས།

མ་རེད།

འོ་ན་ག་དུས་ཀྱི་ཚགས་པར་རེད།

ཁའི་སའི་རེད།

«མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར»རེད། «བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར»རེད།

«བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར»རེད།

5. དགེ་རྒན་དེ་བོད་རིགས་རེད། ལྷ་ས་ནས་རེད། ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ལ་སླེབས་ཡོད་རེད། དགེ་རྒན་གྱི་ནང་ནས་ཁོང་རྒན་གྲས་ཀྱི་གྲས་ཅིག་རེད། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཡའི་ཞེ····ཧྲགས་ཡོད་རེད། སློབ་ཕྲུག་ཚང་མས་ཁོང་གི་སློབ་ཚན་ཉན་ཡས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. དེ། 那、那个
2. ཕ་གི 那边儿、那个（远指）
3. འདི་ཀྱད། 这些
4. དེ་ཚོ། 那些
5. ག་གི་འདི། 哪一个
6. དཔེ་ཆ། 书
7. སྨྱུག་གུ 笔、竹笔
8. ཞྭ་མོ། 帽子
9. པོ་ལོ། 球、篮球
10. དུག་སོག 服装
11. རྒྱ་རིགས། 汉族
12. སློབ་གྲྭ་བ། 学员、学生（发音为བསླབ་གྲག）
13. དགེ་རྒན། 教师、教员
14. འགོ་ཁྲིད། 领导
15. ལས་བྱེད་པ། 干部
16. ཨེམ་ཆི། 医生
17. མ་ཆེན། 炊事员
18. སློབ་ཁང་། 教室
19. གཞུང་། 公家、政府
20. ཉལ་ཁང་། 宿舍、寝室
21. ལྕགས་སྨྱུག 钢笔
22. སྒེར། 私人
23. རྒན་ལགས། 老师（敬）
24. ཚགས་པར། 报纸
25. བུ་མོ། 女孩
26. དེ་རིང་། 今天
27. ཀུབ་ཀྱག 凳子、椅子
28. གསར་པ། 新的
29. པེ་ཅིན། 北京
30. བཏང་ཡིག 信件
31. ཁོང་། 他（敬）
32. ལྷ་ས། 拉萨

ཁོང་ཚོ། 他们

33. ཚིག་མཛོད། 字典

34. ཆུ་འཁོལ། 开水

35. ཆུང་ཆུང་། 小的

36. གསུམ། 三个、三

37. ཆེན་པོ། 大的

* * * *

38. བཀྲ་ཤིས། 吉祥、扎西（人名）

39. བྱས་ན། 那么

40. ཡའི། དེ་ཡའི། 也、那也……

41. ཨ་ལས། 噢（才明白）

42. སྟོད་ཐུང་། 上衣

43. ཕལ་ཆེར། 大概

44. ཟླ་བ། 月亮、月、达娃（人名）

45. ལགས། 老×（敬）

46. ཡིན་ན། 呐！嘛！

47. ལིའི་ལགས། ཀྲང་ལགས། 老李、老张

48. འཁྲུངས་ཡུལ། 出生地、老家（敬）

སྐྱེས་ཡུལ། 出生地、老家

49. འོ་ན། 那么

50. ག་དུས། 何时？什么时候

51. ཟེར། （发音为 ཟག）据说

52. 《མི་དམངས་ཉིན་རེའི་……ཚགས་པར》《人民日报》

53. ཁའི་ས། 昨天

54. ལོ། 年、岁

55. 《བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་……ཚགས་པར》《西藏日报》

56. ཙམ 约……上下，……左右

57. ལྔ་བཅུ། 五十

58. ཀན་ནོས། 最老、最大、最年长

59. ནང་། 家、里面

60. སློབ་ཁྲིད། 教学

61. ཅིག 一个、某个

62. ཀུས 一类、之类、之流

63. ཉམས་མྱོང་། 经验

64. ཤི་དྲགས། 很、多

65. སློབ་ཕྲུག 学生、学徒

66. ཉན། 听

67. དགའ་པོ། 爱、喜欢

68. ཡིན་ཙང་། 因为……所以

སློབ་ཚན་གསུམ་པ། 第三课

ང་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་ཡིན།

我们都是新学员

1. 格助词：属格助词、具格助词、位格助词、从格助词。
2. 判断词 ཡིན 用于他称
3. 后缀 པ (བ)

(དང་པོ)

1. ཁྱེད་རང་ཚོ་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་ཡིན་པས།
2. ང་ཚོ་ཚང་མ་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་ཡིན།
3. ཚང་མ་བོད་ནས་ཡིན་པས།
4. མིན། ང་ཚོ་ཁག་ཅིག་ཞི་ཁྲིན་ནས་ཡིན། ཁག་ཅིག་ཡུན་ནན་ནས་རེད། ཁག་ཅིག་མཚོ་སྔོན་ནས་རེད། ཁག་ཅིག་ནང་སོག་

ནས་རེད། ཁག་ཅིག་ཞིན་ཅང་ནས་རེད།

5. བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་མཐའ་མཚམས་ནས་ཡོང་པའི··· གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་རྐྱང་ཡིན་པ་རེད།

6. འོང་ཡིན།

7. ཁྱེད་རང་ཚོའི་གྲས་ལ་མི་རིགས་ག་རེ་ག་རེ་ཡོའོ་རེད།

8. ང་ཚོའི་གྲས་ལ་ཨས། བོད་རིགས་དང་། སོག་རིགས། ཧུའེ་རིགས། ཡུ་གུར་རིགས། དབྱིས་རིགས་ཅི་དག་ཡོའོ་རེད།

9. འོ་ན་སྐང་ག་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསླབ་མཁན་རེད་པས།

10. སྐང་ག་ད་མ་རེད། ཁ་ཤས་རྒྱ་ཡིག་བསླབ་མཁན་རེད། ཁ་ཤས་ཨང་རྩིས་བསླབ་མཁན་རེད། ད་དུང་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆབ་སྲིད། སྒྱུ་རྩལ་ཅི་དག་བསླབ་མཁན་སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོའོ་རེད།

11. ཨ་ལའི། གུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཡིན་ན···· དངོས་གནས་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཅིག་རེད་འདུག་ག

12. ད་ག་རང་རེད།

(གཉིས་པ)

ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་ནི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་རེད། རྒྱལ་ས་ནི་པེ་ཅིན་རེད། རྒྱལ་དར་ནི་སྐར་ལྔའི་དར་དམར་རེད། ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཅིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་པའི་དུས་ཆེན་རེད། ང་

ཚོ་ཚང་མས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཚིག་གསར། 生词

1. གསུམ་པ། 第三
2. དང་པོ། 第一
3. ནས། 从、自
4. མིན། 不是
5. ཁག་གཅིག 一部分
6. སི་ཁྲོན། 四川
7. ཡུན་ནན། 云南
8. མཚོ་སྔོན། 青海
9. ནང་སོག 内蒙
10. ཞིན་ཅང་། 新疆
11. མཐའ་མཚམས། 边疆
12. ཡོང་། 来
13. གྲངས་ཉུང་། 少数
14. མི་རིགས། 民族
15. སློབ་གྲོགས། 同学
16. རྐྱང་། 单一的、全部的
17. སོག་རིགས། 蒙族
18. ཧུའེ་རིགས། 回族
19. ཡུ་གུར་རིགས། 维吾尔族
20. དབྱིས་རིགས། 彝族
21. ཅེ་དག 等等
22. སྒང་ག 都是、全部
23. སྐད་ཡིག 语文
24. ཁ་ཤས། 有的、有些
25. རྒྱ་ཡིག 汉文
26. ཨང་རྩིས། 数学
27. ད་དུང་། 还有
28. ལོ་རྒྱུས། 历史
29. ཆབ་སྲིད། 政治
30. སྒྱུ་རྩལ། 艺术
31. སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས། 各种各样
32. ཀྲུང་དབྱང་། 中央

33. སློབ་གྲྭ 学校

34. སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། 学院

35. ཆེན་མོ 大、大的（多用于专用名词如学院名称等）

36. དངོས་གནས། 真的

37. མང་པོ། 多

38. ཡོད། 在、存在（自称）

39. ཡོད་རེད། 有、存在（他称）（非亲见）

40. འདུག 有、存在（他称）（亲见）

41. ད་ག་རང་། 正是

42. མེས་རྒྱལ། 祖国

43. ནི། 呐

44. ཀྲུང་ཧྭ། 中华

45. མི་དམངས། 人民

46. སྤྱི་མཐུན། 共和

47. རྒྱལ་ཁབ། 国家

48. རྒྱལ་ས། 首都

49. རྒྱལ་དར། 国旗

50. སྐར་ལྔ། 五星

51. དར་དམར། 红旗

52. བཅུ་པ། 第十

53. ཚེས་གཅིག 一日、一号

54. དབུ་བརྙེས་པ། 成立（敬）

55. དུས་ཆེན། 节日

56. དགའ་ཞེན། 热爱

འགྲེལ་བཤད། 解释

3.1 格助词

藏语句子里，词跟词的关系，往往是靠一些虚字来表达。我们管这类虚字叫“助词”。在句子里它们一律读轻声。表示

名词和名词或名词和动词关系的助词叫“格助词”。藏语里的格助词数目不多，常用的有 གི། གིས། ལ། ནས等。但作用很大，用法灵活，是汉族学藏语的一个难点。

3.1.1 属格助词 གི

加在名词、代词或名词性短语之后，表示领属和修饰关系，相当于汉语的“的”字。藏文传统文法书称之为 འབྲེལ་སྒྲ。书面语有 གི། གྱི། ཀྱི། –འི། ཡི五种形式。音节的后加字是 –ག –ང时加用 གི；–ན –མ –ར –ལ后用 གྱི；–ད –བ –ས后面用 ཀྱི；后加字为 –འ或没有后加字时直接在词的音节上加 –འི或独立音节 ཡི（只用在诗歌中）。拉萨话口语中的 གི། གྱི། ཀྱི发音相同，均为 གི。如：

(1)ངའི་དེབ་ཆ།　我的书。

(2)ཁོང་གི་དེབ་ཆ།　他的书。

(3)བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དེབ་ཆ།　扎西的书。

(4)བོད་ཡིག་སློབ་མཁན་གྱི་དེབ་ཆ།　学藏文的（人）书。

3.1.2 具格助词 གིས

及物动词作谓语时，动作者之后常加具格助词 གིས表示施动者。相当于汉语的“被”、“由”、“以”这类虚词。传统藏文文法书称之为 བྱེད་སྒྲ，书面语有 གིས། གྱིས། ཀྱིས། –ས། ཡིས五种形式。它们的添接法与 གི类一样。后加字 –ག། –ང后加 གིས；–ན；–མ། –ར། –ལ后加 གྱིས；–ད། –

པ། —ས后加 ཀྱིས། —འ或无后加字时直接在词根音节上加 ས或加独立音节 ཡིས(只用在诗歌中)。拉萨话口语中 གིས། གྱིས། ཀྱིས发音无区别,均发 གིས音。如:

(5)ངས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 我热爱祖国。

(6)བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་འབྲི་གི་ཡོད་རེད། 扎西在写藏文。

(7)བློ་བཟང་གིས་དཔེ་ཆ་ལྟ་གི་ཡོད་རེད། 洛桑在看书。

(8)དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་ཚན་བཟོ་གི་ཡོད་རེད། 老师在编教材。

3.1.3 位格助词 ལ

加在名词、代词或名词性短语后面,表示动作的地点、时间、方向、目的以及动作涉及的对象等等。相当于汉语的“在”、“对”、“向”这类虚词。藏文文法书称之为 ལ་དོན。书面语有 ར། ལ། སུ། རུ། དུ། ན། ཏུ七种形式。拉萨话口语中,一般只保留两种形式:词根音节有后加字(除—འ外)的加 ལ,没有后加字或后加字是—འ时直接在音节上加—ར。如:

(9)ཁོང་ལྷ་སར་ཕྱིན་སོང་། 他去西藏了。

(10ཁོང་པེ་ཅིན་ལ་སླེབས་སོང་། 他到北京了。

(11)ངས་ཁོང་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། 我向他们学习。

(12) ངས་བཀྲ་ཤིས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། 我向扎西学

习。

(13)ང་ཚོས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།　我们热爱祖国。

3.1.4 从格助词 ནས

加在地名后的 ནས表示“从”的意思，读轻声。后面再加 ཡིན或 རེད时，则表示“是什么地方的人”或“家乡是什么地方的”。它的提问方式是 ག་ནས从那儿？打那儿？是那儿的（人）？如：

(14)རང་ག་ནས་ཡིན་པ།　你是那儿的？

(15)ང་ལྷ་ས་ནས་ཡིན།　我是拉萨的。

(16)ཁོང་ག་ནས་རེད།　他是那儿的？

(17)ཁོང་ནང་སོག་ནས་རེད།　他是内蒙的。

(18)ཁོང་ཚོ་མཐའ་མཚམས་ནས་ཡོང་པ་རེད།　他们从边疆来的。

3.2 判断词 ཡིན用在第三人称的情况

判断词 ཡིན一般用在第一人称上，但是，有时也可以用在第三人称上，表示一种熟知和肯定的语气。如：

(1)དེ་རིང་གད་ཕྱིས་བྱེད་དུས་ཅོག་ཙེ་ཕྱིས་མཁན་ཟླ་བ་ཡིན་ད། གད་རྒྱག་མཁན་ཉི་མ་ཡིན་ད། སྒེའུ་ཁུང་ཕྱིས་མཁན་ལྷག་པ་ཡིན་ད།　今天扫除，擦桌子的是达娃，扫地的是尼玛，擦窗户的是拉巴。

(2) གཤམ་ལ་མཉམ་གཞས་ཅིག་གཏོང་གི་ཡིན་ད།　　下面(咱们)唱(一支)合唱吧!

བུ་མོའི་གཞས་ཁྲིད་མཁན་ཟླ་བ་ཡིན།　　女声领唱是达娃。

བུའི་གཞས་ཁྲིད་མཁན་ཉི་མ་ཡིན།　　男声领唱是尼玛。

3.3 后缀 པ(བ)

加在动词(过去式动词或助动词)后面或动词短语的后面构成名词或名词短语,表示与动作有关的东西或事物,读轻声。如:

(1) ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་མཐའ་མཚམས་ནས་ཡོང་པའི་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་རེད།　　他们都是从边疆来的新学员。

(2) འདི་ངས་བྲིས་པའི་བོད་ཡིག་ཡིན།　　这是我写的藏文。

(3) དེ་དགེ་རྒན་གྱིས་བཟོས་པའི་སློབ་ཚན་རེད།　　那是老师编的教材。

(4) མ་ཆེན་གྱིས་བཟོས་པའི་མོག་མོག　　炊事员做的馒头。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1.

རང་ ཁྱོད་ཚོ ཁྱོད་རང་གཉིས ཁྱེད་རང་ ཁྱེད་རྣམ་ཚོ ཁྱེད་རྣམ་གཉིས	→	སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ བོད་རིགས རྒྱ་རིགས སོག་རིགས ཧུའི་རིགས ཡུ་གུར་རིགས དབྱིན་རིགས	→	ཡིན་པས།

ང་ ང་ཚོ ང་གཉིས ང་ཚོ་ཚང་མ	→	སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ བོད་རིགས རྒྱ་རིགས སོག་རིགས ཧུའི་རིགས ཡུ་གུར་རིགས དབྱིན་རིགས	→	ཡིན།

2.

ཁོང་ ཁོང་ཚོ ཁོང་གཉིས →	སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ ནང་སོག་ནས མཚོ་སྔོན་ནས ཞིན་ཅང་ནས	→ རེད་པས།
ཁྱེད་རང ཁྱེད་རྣམ་ཚོ ཁྱེད་རྣམ་གཉིས →	སི་ཁྲོན་ནས ཡུན་ནན་ནས ལྷ་ས་ནས	→ ཡིན་པས།

ཁོང་ ཁོང་ཚོ ཁོང་གཉིས →	སློང་གྲྭ་བ་གསར་པ ནང་སོག་ནས མཚོ་སྔོན་ནས ཞིན་ཅང་ནས	→ རེད།
ང ང་གཉིས ང་ཚོ →	སི་ཁྲོན་ནས ཡུན་ནན་ནས ལྷ་ས་ནས	→ ཡིན།

3. ཁའི་ས་སློབས་པ་དེ་སུ་རེད།

ཁའི་ས་སློབས་པ་དེ	→ ངའི → → ཁོང་གི →	དགེ་རྒན སློབ་གྲྭ་བ སློབ་གྲོགས འགོ་ཁྲིད ཨ་མ	→ རེད།

4. བུ་མོ་འདི་སུའི་རེད།

སློབ་གྲོགས་ཀྱི
དགེ་རྒན་གྱི
ཨ་མའི
→ རེད（རེད། ཡིན་不严格）

བུ་མོ་འདི ↗ ངའི
བུ་མོ་འདི ↘

ཁོང་གི
དགེ་རྒན་གྱི
སློབ་གྲོགས་ཀྱི
ཁོང་གི་ཨ་མའི
→ རེད།

5.

ཁོང་ \
རང་ /
→
ག་ནས
སུ
མི་རིགས་ག་རེ
ལོ་ག་ཚོད
ལུང་པ་ག་ནས
ཕ་ཡུལ་ག་ནས
↗ རེད།
↘ ཡིན་པ།

ཁོང་ →
བོད་ནས
དགེ་རྒན
བོད་རིགས
→ རེད།

ང་ →
ལོ་ཉི་ཤུ
ལྷ་ས་ནས
གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས
→ ཡིན།

6. ཁོང་གིས བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས ཟླ་བས སློབ་གྲོགས་ཚོས	→ མེས་རྒྱལ ཕ་ཡུལ བོད་ལྗོངས མི་དམངས སྤྱི་ཚོགས་གསར་པ གུང་ཁྲན་ཏང	ལ་དགའ་ཞེན་ བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད།

二、学习提问，仿照下例将陈述句变为疑问句

例如：ང་རྒྱ་རིགས་ཡིན།

རང་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པས།

རང་རྒྱ་རིགས་མིན་པས།

རང་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ། མིན་པ།

རང་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ། བོད་རིགས་ཡིན་པ།

རང་མི་རིགས་ག་རེ་ཡིན་པ།

1. ང་ལས་བྱེད་པ་ཡིན།
2. ང་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཡིན།
3. ང་ཧུའི་རིགས་ཡིན།
4. ང་ཚོ་སློབ་གྲོགས་གསར་པ་ཡིན།
5. ང་གཉིས་ཨམ་ཆི་ཡིན།

例如：ཁོང་བོད་རིགས་རེད།

ཁོང་བོད་རིགས་རེད་པས།

ཁོང་བོད་རིགས་མ་རེད་པས།

ཁོང་བོད་རིགས་རེད།　　མ་རེད།

ཁོང་བོད་རིགས་རེད།　　རྒྱ་རིགས་རེད།

ཁོང་མི་རིགས་ག་རེ་རེད།

6. ཀན་ལགས་འདི་ནང་སོག་ནས་རེད།

7. ཀན་ལགས་འདི་སོག་རིགས་རེད།

8. ཀན་ལགས་འདི་སོག་ཡིག་སློབ་མཁན་རེད།

9. ཁོང་གཉིས་ཏུའི་རིགས་སློབ་གྲོགས་རེད།

10. ཁོང་ཚོ་མཚོ་སྔོན་ནས་ཡོང་པའི་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་རེད།

三、仿照例句，把下列陈述句变成疑问句，然后再作肯定和否定两种回答

例如：ཁོང་འགྲོ་ཁྲིད་རེད།

ཁོང་འགྲོ་ཁྲིད་རེད་པས།

ཁོང་འགྲོ་ཁྲིད་རེད།

ཁོང་འགྲོ་ཁྲིད་མ་རེད།

1. ཁོང་ཞིན་ཅང་ནས་རེད།

2. ཁོང་ཡུ་གུར་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་རེད།

3. བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་དེ་སོག་རིགས་རེད།

4. མི་དེ་ལྷ་ས་ནས་ཡོང་པའི་ཨམ་ཆི་རེད།

5. ཀན་ལགས་དེ་རྒྱ་ཡིག་སློབ་མཁན་རེད།

6. ང་རྫེས་མ་བོད་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན།

7. མི་དེ་དང་ང་གཉིས་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན（རེད）།

8. སོག་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོ་དང་ང་ཚོ་ཞལ་ཁང་གཅིག་པ་ཡིན
（རེད）།

9. ཧུའི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་ཚོ་དང་ང་ཚོ་བཟའ་ཁང་སོགས་…
དགར་ཡིན་（རེད）།

四、选择适当的判断动词填空

1. རང་བོད་ནས་______།
ང་བོད་ནས་______།

2. ཁོང་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་______།
ཁོང་ཁྱེད་རང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་______།

3. ལྷ་ས་ནས་ཡོང་པའི་མི་དེ་དགེ་རྒན་______། སློབ་གྲྭ་བ་______། མི་དེ་ཕལ་ཆེར་དགེ་རྒན་______།

4. རྒྱ་རིགས་རྒན་ལགས་དེ་བོད་སྐད་སློབ་མཁན་______།
རྒན་ལགས་དེ་རྒྱ་སྐད་སློབ་མཁན་______།

5. མ་ཆེན་བྱེད་མཁན་སུ་______།
བཀྲ་ཤིས་______།

6. ཨམ་ཆི་དེ་མི་རིགས་ག་རེ་______།
ཧུའི་རིགས་______།

7. ཁོང་ཚོ་དང་ཁྱེད་རྣམ་ཚོ་ཟ་ཁང་གཅིག་པ་______།

ཚོགས་དཀར་______། གཅིག་པ་______།

8. ཟླ་བ་ལགས་དང་ཁྱེད་རང་ཉལ་ཁང་གཅིག་པ་______།
གཅིག་པ་______།

五、回答下列问题

1. ཁྱེད་རང་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པས།
2. ཁྱེད་རང་ག་ནས་ཡིན་པ།
3. ཁྱེད་རང་ལོ་ག་ཚོད་ཡིན་པ།
4. ཁྱེད་རང་གི་ཕ་ཡུལ་སི་ཁྲོན་ནས་ཡིན་པས།
5. ཁྱེད་རྣམ་ཚོ་ཚང་མ་དགེ་རྒན་ཡིན་པས།
6. ཁོང་བོད་རིགས་རེད་པས།
7. ཁོང་ག་ནས་རེད།
8. དགེ་རྒན་དེ་ལོ་ག་ཚོད་རེད།
9. དགེ་རྒན་དེའི་ཕ་ཡུལ་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་རེད་པས།
10. ཁོང་ང་ཚོའི་སྨན་ཁང་གི་ཨམ་ཆི་རེད་པས།

六、学习扩展法

将下列汉文译成藏文

我是	学生
	新生
	学习藏文的新生
	从西藏来的学习藏文的新生
	从西藏来的中央民族学院的新生

他是	教员 新教员 教历史的新教员 从内蒙来的教历史的新教员 我们学校的教历史的新教员

他们 都是	干部 新干部 从新疆来的新干部 从新疆来学习汉语的干部

七、听读练习

ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཡིན་ན་པེ་ཅིན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་རེད། སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། བོད་རིགས་དང་། སོག་རིགས། ཧུའེ་རིགས། ཡུ་གུར་རིགས། དབྱིས་རིགས་སོགས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་བ་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་མེས་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ནས་ཡོང་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཁ་ཤས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསླབ་མཁན་རེད། ཁ་ཤས་ཡིན་ན་རྒྱ་ཡིག་དང་། ལོ་རྒྱུས། ཨང་རྩིས། ཆབ་སྲིད། སྒྱུ་རྩལ་ཅི་དག་བསླབ་མཁན་རེད། ད་དུང་ལས་བྱེད་སྦྱོང་བརྡར་ཕུའུ་གཅིག་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོ་མི་རིགས་གཅིག་པ་མིན་ནའི་ནང་གཅིག་གི་ཕྲུ་གུ་

ནང་བཞིན་འཆམ་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོད་རེད། ཁྱུས་ཚང་སློབ་གྲྭ་འདི་ཡིན་ན་དངོས་གནས་མི་རིགས་ཁག་གི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ཅིག་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. བློ་བཟང་། 洛桑（人名）
2. ཕྱིན། 去（过）
3. སོང་། （动词词尾）
4. སློབ་སྦྱོང་། 学习（名）
5. གད་ཕྱིས། 扫除、打扫
6. ལྕོག་ཙེ། 桌子
7. ཕྱིས། 擦
8. ཉི་མ། 太阳、尼玛（人名）
9. སྒེ་ཁུང་། 窗户
10. ལྷག་པ། 星期三、拉巴（人名）
11. གཤམ་ལ། 在下面、以下
12. མཉམ་གཞས། 合唱
13. གཏོང་། 唱、派遣、寄出
14. གཞས་ཁྲིད་མཁན། 领唱人
15. བུ། 男孩、儿子
16. བྲིས། 写（过）
17. བཟོས། 制造（过）
18. མོག་མོག 馒头，馍馍
19. ཁྱེད་རྣམ་ཚོ། 您们
20. ག་ཚོད། 几、多少
    ཁྱེད་རྣམ་གཉིས། 您俩
21. ལུང་པ། 地方
22. ཕ་ཡུལ། 故乡
23. ཉི་ཤུ། 二十
24. གཞིས་ཀ་རྩེ། 日喀则
25. སྤྱི་ཚོགས། 社会
26. གུང་ཁྲན་ཏང་། 共产党
27. ཟ་ཁང་། 食堂、饭馆
28. ལོགས་དགར། 另外的，不同的

29. སྨན་ཁང་། 医院

* * * *

30. ནུབ་ཕྱོགས། 西方

31. ལྷག་ཙམ། ……多、……余

32. སོགས། 等等

33. སྦྱོང་བརྡར། 训练

ལས་བྱེད་སྦྱོང་བརྡར་ཕྲུའུ། 干训部

34. ཕྲུ་གུ 孩子

35. ནང་བཞིན། 如……一般

像……一样

36. འཆམ་པོ། 和睦

37. ཞེ་པོ་ཅིག 非常

38. དུས་ཙང་། 所以

39. ཁྱིམ་ཚང་། 家庭

40. གཅིག་པ། 一样、相同

41. མི། 人

42. ཨ་མ། 妈妈、母亲

སློབ་ཚན་བཞི་པ། 第四课

རང་རྒྱལ་ལ་མི་རིགས་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཡོད་རེད། 我国有五十六个民族

1. 存在动词 ཡོད། འདུག ཡོད་རེད
2. 形容词后面加 ཡོད། འདུག ཡོད་རེད
3. 动词词根
4. 助动词 ཐུབ

(དང་པོ)

1. རང་ལ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁྲ་ཡོད་པས།
2. ང་ལ་མེད། དཔེ་སྙོམ་ཕ་གིའི་ནང་ལ་ཕལ་ཆེར་མེད་གྲོ། ཅིག་ལྟོས་དང་།
3. དངོས་གནས་འདུག ང་ལ་ཅིག་གཡར་ཨ།
4. འདི་ངའི་མ་རེད། དཔལ་འབྱོར་ལགས་ཀྱི་རེད། ཁོང་ལ་ལབ་དང་།

5. དཔལ་འབྱོར་ལག་ས། ས་ཁྲ་འདི་ཁྱེད་རང་གི་རེད་པས།

6. རེད། དེ་ངའི་རེད།

7. བྱས་ན་ང་ལ་ཅིག་གཡར་རོགས་གནང་།

8. ད་ག་རང་ཡོང་ང་།

9. ཐུགས་ཆེ།

(གཉིས་པ)

ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ཆ་འདི་ལ་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། མི་རིགས་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་ཡོད་རེད། རྒྱ་རིགས་ནི་མི་འབོར་མང་ཤོས་རེད། མི་འབོར་ཁྲི་བརྒྱ་ཕྲག་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ནི་སོག་རིགས་དང་། ཧུའི་རིགས། བོད་རིགས་ཅི་དག་མི་རིགས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་རེད། མི་འབོར་ཁྲི་གཅིག་མ་ལོན་པའི་མི་རིགས་ནི་མོན་པ་དང་། ལྷོ་པ་ཅི་དག་མི་རིགས་དགུ་ཙམ་ཅིག་ཡོད་རེད། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མང་ཆེ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ལ་ཡོད་རེད། མི་རིགས་འདི་ཀུན་ལ་སོ་སོའི་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རེད། དེང་སང་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

ཚིག་གསར། 生词

1. བཞི་པ། 第四 2. རང་རྒྱལ། 我国

3. ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག　五十六

4. ས་ཁྲ།（发音为 སབ་ཁྲ）地图

5. མེད།　没有、不在（自称）

6. དཔེ་སྒྲོམ།　书架、书柜

7. མེད་གྲོའོ།　没准儿有

8. ལྟོས་ད།　看吧

9. གཡར།　借

10. དཔལ་འབྱོར།　经济、班觉（人名）

11. ལབ།　说、告诉

12. …རོགས་གནང་།　请××（加在动词后面表示请您干××）

13. ཡོང་ང་།　行、可以

14. ཐུགས་ཆེ།　（ཐུགས་རྗེ་ཆེ）　谢谢

15. ཡངས་ཞེང་རྒྱ་ཆེ་བ།　辽阔

16. ས་ཆ།　地方、土地

17. མི་འབོར།　人口

18. དུང་ཕྱུར།　亿

19. ཁྲི།　万

ཁྲི་བརྒྱ་ཕྲག　百万

20. ཡན་ཆད།　以上

21. བཅུ་གསུམ།　十三

22. མ་ལོན་པ།　未达到……，不足……

23. མོན་པ།　门巴族

24. ལྷོ་པ།　洛巴族

25. དགུ　九

26. མང་ཆེ་བ།　大多数

27. སོ་སོ་སོའི།　各自的

28. འཚོ་བ།　生活

29. གོམས་གཤིས།　习惯

30. འདྲ་མི་འདྲ།　互不相同，各种各样

31. དེང་སང་།　最近

32. ཡག་པོ།　好

འགྲེལ་བཤད། 解释

4.1 存在动词 ཡོད། འདུག ཡོད་རེད།

它们在句子中单独作谓语动词时表示所有或存在，相当于汉语的“有”字或“在”字。句子中的所有者和存在地点的后面要加助词 ལ、–ར；ཡོད一般用于“自称”(即第一人称及同自己关系亲近的人或物)，འདུག和 ཡོད་རེད用于“他称”，其中འདུག 有强调亲见的意义，ཡོད་རེད则为一般叙述。如：

(1) ངར་དུས་དེབ་གསར་པ་གཅིག་ཡོད། 我有一本新杂志。

(2) ཁོང་ལ་དུས་དེབ་གསར་པ་གཅིག་འདུག (ངས་མཐོང་བྱུང་།) 他有一本新杂志(我看见了)。

(3) ཁོང་ལ་ (ཕལ་ཆེར) དུས་དེབ་གསར་པ་གཅིག་ཡོད་རེད། 他(大概)有一本新杂志。

(4) ངའི་ཨ་མ་ནང་ལ་ཡོད། 我母亲在家里。

(5) ངའི་ནང་ལ་མི་གསུམ་ཡོད། 我家有三口人。

(6) རང་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མང་ཆེ་བ་མཐའ་མཚམས་ལ་ཡོད་རེད། 我国的少数民族大多数在边疆。

(7) ང་཈ོའི་སློབ་གྲྭ་མི་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། 我们学校有三千多人。

(8) ང་ཡོང་དུས་དཔལ་འབྱོར་སློབ་ཁང་ནང་ལ་འདུག 我来的时候，班觉在教室。

(9) ཨ་ཙི། དེ་རིང་ཟ་ཁང་ནང་ལ་མི་མང་པོ་འདུག་ག 哎呀！今天食堂里有那么多人呵！

4.2 形容词后面加 ཡོད། འདུག ཡོའོ་རེད། 成为形容词谓语句，表示事物的性质、特征和状况。如：

(1) དེང་སང་ངའི་ནང་གི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་ཡོད། 如今我家生活不错。

(2) ངའི་ལྕགས་སྨྱུག་འདི་ཡག་པོ་ཡོད། 我这支钢笔好。

(3) ལྕགས་སྨྱུག་འདི་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག སུའི་རེད། 这支钢笔很好，是谁的？

(4) དེ་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་མི་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག བསྡད་ས་གཅིག་ཡའི་མི་འདུག 今天图书馆人很多，一个座位也没有。

(5) དེང་སང་བོད་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོའོ་རེད། 近来西藏人民的生活很好。

(6) སློབ་གྲོགས་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་ཧུར་བརྩོན་ཡོའོ་རེད། 同学们学习努力。

存在动词 ཡོད། འདུག ཡོའོ་རེད肯定、否定、疑问式综合表

肯定	否定	肯定是非问	否定是非问	正反是非问
ཡོད འདུག ཡོད་རེད	མེད མི་འདུག ཡོད་མ་རེད	ཡོད་པས འདུག་གས ཡོད་རེད་པས	མེད་པས མི་འདུག་གས ཡོད་མ་རེད་པས	ཡོད་པ་མེད་པ འདུག་མི་འདུག ཡོད་རེད ཡོད་མ་རེད
有、在	没有、 不在	有吗? 在吗?	没有吗? 不在吗?	有没有? 在不在?

4.3 动词词根

在书面语中藏文动词的词根常有现在、未来、过去、命令四种形式,也有三种或两种形式的。如:

	现	未	过	命	汉文	书面形式数
(1)	ཟ	བཟའ	བཟས	ཟོ	吃	4
(2)	ལྟ	བལྟ	བལྟས	ལྟོས	看	4
(3)	བྱེད	བྱ	བྱས	བྱོས(བྱིས)	做、干	4
(4)	གཏོང	གཏང	བཏང	ཐོང	派遣	4
(5)	ཀློག	བཀླག	བཀླགས	ཀློགས	读	4
(6)	འཐུང	བཏུང	བཏུངས	ཐུངས	喝	4
(7)	ཉན	མཉན	མཉན	ཉོན	听	4
(8)	འདྲི	དྲི	དྲིས	དྲིས	问	3
(9)	འབྲི	བྲི	བྲིས	བྲིས	写	3
(10)	སྨྲ	སྨྲ	སྨྲས	སྨྲོས	说	3
(11)	འཁྲིད	འཁྲིད	ཁྲིད	ཁྲིད	带领	2

(12)	ཉོ	ཉོ	ཉོང་	ཉོས	买	2
(13)	བླུག	བླུག	བླུགས	བླུགས	注入、倒入	2

发展到现代拉萨话口语中，“现在”和“未来”合并为一种形式，与过去式对立。也有的“现、未、过”三合一的。所以拉萨话动词词根形式最多的只有三种形式，其次是两种形式，也有一种形式的。（其中有的字形不同，发音相同），现将上述动词词根中的口语形式列为下表，请与上表比较：

	现	未	过	命	变化	语音形式数
(1)	ཟ	བཟའ	བཟས	ཟོ	（“现”、“未”发音相同）	3
(2)	ལྟ	བལྟ	བལྟས	ལྟོས	（“现”、“未”发音相同）	3
(3)	བྱེད	（བྱ）	བྱས	བྱོས	（“未”消失，“命”元音变化）	3
(4)	གཏོང	（གཏང）	བཏང	（ཐོང）	（“未”、“过”发音相同“命”消失）	3
(5)	སྒྲིག	（བསྒྲིག）	（བསྒྲིགས）	སྒྲིགས	（“未”、“过”消失，“现”、“命”发音同）	1
(6)	འཐུང	（བཏུང）	（བཏུངས）	ཐུངས	（“未、过”消失，“现、命”合并）	2
(7)	ཉན	（མཉན）	（མཉན）	ཉོན	（“未、过”消失，“现、命”对立）	2
(8)	འདྲི	དྲི	དྲིས	དྲིས	（“现、未”	2

发音混同，“过、命”同）

(9) འབྲི　བྲི　བྲིས　བྲིས　（“现、未”　2
发音混同，“过、命”同）

(10) བཤད　ཤོད　བཤད　ཤོད　（可混用）　2

(11) འཁྲིད　འཁྲིད　ཁྲིད　ཁྲིད　（发音全相同）1

(12) ཉོ　ཉོ　ཉོས　ཉོས　（古今相同）　2

(13) ཀློག　ཀློག　ཀློགས　ཀློགས　（发音全相同）1

4.4 助动词 ཐུབ

ཐུབ表示“能够……”的意思，放在主要动词的后面，主要动词要用“现未”形式。例如：ཤོད་ཐུབ།　能够说，ཡོང་ཐུབ།　能够来，འགྲོ་ཐུབ།　能够去。如：

(1) བོད་སྐད་བསླབས་ནས་བོད་རིགས་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། 学习藏话之后为的是能和藏族说话。

(2) རང་པེ་ཅིན་ལ་ཡོང་ཐུབ་པ་དེ་དངོས་གནས་ཡག་པོ་བྱུང་།　你能来北京真好。

(3) སང་ཉིན་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ང་།　གནངས་ཉིན་ཀ་ཕྱིན་ན་མི་མང་བ(ང)ཡོང་རེད།　明天能去（的话）就好了，后天去（的话）人（比较）多。

སྦྱོང་ཚན།　练习

一、替换练习

1.

རང་ལ→

བོད་ཡིག་གི《བོད་སྔོངས་ཞིབ་འཇུག》
དུས་དེབ་
བོད་ཡིག་གི《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་སྐྱི་ལམ》
གྱི་སྒྲུང་དེབ་
དུས་དེབ་གསར་པ་
དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་
ཁབ་དང་སྐུད་པ་
སྟོད་ཐུང་དཀར་པོ་

→ ཡོད་པས།
→ མེད་པས།

ངར→

བོད་ཡིག་གི《བོད་སྔོངས་ཞིབ་འཇུག》དུས་དེབ་
བོད་ཡིག་གི《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་སྐྱི་ལམ》
གྱི་སྒྲུང་དེབ་
དུས་དེབ་གསར་པ་
དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་
ཁབ་དང་སྐུད་པ་
སྟོད་ཐུང་དཀར་པོ་

→ ཡོད།
→ མེད།

2.

ཁོང་ལ	བོད་ཡིག་གི་དུས་དེབ་	↗ ཡོའོ་རེད་པས། / ཡོའོ་མ་རེད་པས།
བཀྲ་ཤིས་ལ	རྒྱ་ཡིག་སྒྲུང་དེབ་	
སློབ་གྲོགས་ཚོར་	བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་	
ཀུན་ལགས་ལ་ →	ཚགས་པར་	
གཞན་དག་ལ་	ལས་ཀ་	
གཞན་དག་ལ་	ཁབ་དང་སྐུད་པ་	↘ འདུག་གས། / མི་འདུག་གས།
ཁོང་གཉིས་ལ་	ཞྭ་མོ་སྔོན་པོ་	

ཁོང་ལ་		
བཀྲ་ཤིས་ལ་	→ ཐལ་ཆེར →	ཡོའོ་རེད། / ཡོའོ་མ་རེད།
སློབ་གྲོགས་ཚོར་		
ཀུན་ལགས་ལ་		
གཞན་དག་ལ་	→	འདུག / མི་འདུག
ཁོང་གཉིས་ལ་		

3. ངས་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་ག་ས་ག་ལ་འཚོལ་པ་ཡིན། རང་ག་པར་ཡོད།

	སློབ་ཁང་	
	ཉལ་ཁང་	
ང་ →	དཔེ་མཛོད་ཁང་	→ ལ་ཡོད། རང་གིས་མཐོང་མ་བྱུང་ངས།
	སྨན་ཁང་	
	ཟ་ཁང་	

4.

རང་གི / ཁོང་གི → [ཨ་མ / པ་ཕ / ཨ་ཅག / ཙོ་ཙོག / རྒན་ལགས] → ད་ལྟ་ག་པར → ཡོད། / [ཡོད་རེད། / འདུག]

ངའི / ཁོང་གི → [ཨ་མ / པ་ཕ / ཨ་ཅག / ཙོ་ཙོག / རྒན་ལགས] → ད་ལྟ → [ནང་ / སྨན་ཁང་ / ཉལ་ཁང་ / ཟ་ཁང་ / དཔེ་མཛོད་ / ཁང་] → ལ → ཡོད / [ཡོད་རེད། / འདུག]

5.

རང་གི / ཁོང་གི → ནང་ ག་པར → ཡོད། / [ཡོད་རེད། / འདུག] ངའི / ཁོང་གི → ནང [ལྷ་ས / པེ་ཅིན / གཞིས་ཀ་རྩེ / སློབ་གྲྭ / གྲོང་ཁྱེར་ནང] ལ (—ར) → ཡོད། / [ཡོད་རེད། / འདུག]

二、将下列肯定句变为否定句并翻译成汉文

1. ངར་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་མཛོད་གཅིག་ཡོད།

2. ངར་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད།

3. རྒན་ལྷ་བ་ལགས་ལ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཞེ་དྲགས་ཡོའོ་རེད།

4. ང་ཡོང་དུས་རྒན་ལགས་སློབ་ཁང་ལ་འདུག

5. ད་གིན་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་སློབ་གྲྭ་བ་མང་པོ་འདུག

6. ང་ཚོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོའོ་རེད།

7. པེ་ཅིན་ལ་མི་འབོར་ཁྲི་ཚོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཡོའོ་རེད།

8. བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ཁྲི་ཚོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོའོ་རེད།

9. རང་གི་བོད་ཡིག་གི《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་རྨི་ལམ་》གྱི་སྒྱུར་དེབ་དེ་ངའི་ཉལ་ཁང་ལ་ཡོད།

10. ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་《བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་》དེ་བཀྲ་ཤིས་ལ་འདུག　ཁྱེད་རང་གིས་བསྐྱམས་ཟད།

11. ཚོགས་ཁང་འདི་དངོས་གནས་ཆེན་པོ་འདུག

12. བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་འདི་སྙིང་རྗེ་པོ་འདུག

13. ངའི་སྟོད་ས་དེ་གུ་ཡངས་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད།

14. ང་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཡས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།

15. 《ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་རྨི་ལམ་》གྱི་སྒྱུར་དེབ་དེ་སྙན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོའོ་རེད།

16. ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོའོ་རེད།

三、学习提问，将下列陈述句改成疑问句

1. བོད་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་ཚང་མར་བོད་ཡིག་གི་ཚིག་མཛོད་ཡོད་རེད།
2. ངར་ནང་མི་མང་པོ་མེད།
3. ད་གིན་ཟ་ཁང་ནང་ལ་མི་མང་པོ་འདུག
4. དགེ་རྒན་དེའི་སྐད་ཆ་གསལ་པོ་འདུག
5. ངའི་པ་ཕ་དང་ཨ་མ་ནང་ལ་མེད། བཟོ་གྲྭའི་ནང་ལ་ཡོད།
6. ལྷག་པའི་ཨ་ཅག་པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་ཡོད་རེད།
7. དཔལ་འབྱོར་དང་ལྷག་པ་ཁོང་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཞི་དྲགས་ཡོད་རེད།
8. ཁོང་ཚོར་སློབ་ཁྲིད་ཐོག་ལ་བསམ་འཆར་ཡོད་རེད།
9. ཁོང་གིས་བོད་སྐད་བཤད་དུས་མགྱོགས་པོ་འདུག རྒྱ་སྐད་བཤད་དུས་མགྱོགས་པོ་མི་འདུག
10. ཉི་མ་ལགས་ཀྱི་ཙོ་ཙོག་ལས་ཀར་ཧུར་བརྩོན་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་གཟུགས་པོ་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད།

四、回答问题

1. རང་རྒྱལ་ལ་མི་རིགས་ག་ཚོད་ཡོད་རེད།
2. མི་རིགས་ག་གིའི་མི་འབོར་མང་ཤོས་རེད།
3. བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ག་ཚོད་ཡོད་རེད།
4. རང་པེ་ཅིན་ལ་དང་པོ་ཡོང་དུས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་སློབ་གྲོགས་མང་པོ་འདུག་གས།
5. ཁྱེད་རང་ཡོང་དུས་སྨན་ཁང་ལ་ཨམ་ཆི་ག་ཚོད་འདུག

6. རང་གི་ནང་ལ་ནང་མི་སུ་སུ་ཡོད།

7. དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡི་གེ་ག་གིའི་དཔེ་ཆ་མང་ཤོས་ཡོའོ་རེད།

8. རང་གི་རྒན་ལགས་དེ་བོད་སྐད་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟངས་ག་འདྲས་འདུག

9. ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ག་འདྲས་ཡོའོ་རེད།

10. འཛམ་གླིང་ཐོག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ག་གིའི་མི་འབོར་མང་ཤོས་རེད།

五、汉译藏

1. 你有汉文的《红楼梦》吗？
   我没有汉文的，有藏文的。大概尼玛老师有。
2. 你家有几口人？他们在哪里？
   我家有五口人，母亲在家里，父亲在工厂，哥哥在大学，姐姐在医院。
3. 达娃有哥哥吗？达娃没有哥哥，有一个姐姐。
   他的姐姐在哪里？他姐姐在北京大学。
4. 你从教室来的时候，那儿有多少人？那儿有三个人。
   扎西在那儿吗？扎西不在那儿。
5. 刚才谁在这儿？老师在这儿。现在他大概在图书馆。
6. 洛桑是我们的藏文老师，他是拉萨人，他家里人很多。家里有爸爸、妈妈、哥哥和姐姐。爸爸是医院的医生，妈妈是学校的老师，哥哥和姐姐都在大学。洛桑老师的经验很多，教学很好。我们热爱这位老师。

六、选择恰当的助词填空

1. ཁྱེད་རང་______ དེ་རིང་______ ཚགས་པར་ཡོད་པས། ང་______ མེད། བཀྲ་ཤིས་______ ཡའོ་རེད།
2. བོད་ཡིག་______ «ཁང་ཆེན་དམར་པོའི་སྐྱི་ལམ»གྱི་སྦྱང་དེབ་ཚང་མ་______ ཡོད་པས། ཚང་མ་______ མེད། མི་ཁ་ཤས་______ ཡའོ་རེད། སུ་______ ཡའོ་རེད། ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་ལགས་______ ཡའོ་རེད།
3. ཀན་ཤང་ལགས་______ སློབ་ཁྲིད་______ ཉམས་མྱོང་ཡའོ་རེད་པས། ཉམས་མྱོང་ཞེ་དྲགས་ཡའོ་རེད།
4. ང་ཚོ______ སློབ་གྲྭ______ སློབ་གྲོགས་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་དང་དགེ་རྒན་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡའོ་རེད།
5. ཁོང་______ ལས་ཀ་འདི་______ ཉམས་མྱོང་ཞེ་དྲགས་… འདུག

七、听读练习

1. ཤང་ལགས། བརྙན་པར་འདི་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་འདུག ཅིག་གཟིགས་དང་།
2. བརྙན་པར་ག་རེ་རེད།
3. «མི་རིགས་བརྙན་པར»རེད།
4. བརྙན་པར་འདིའི་ནང་ལ་ག་རེ་ག་རེ་འདུག
5. མི་རིགས་ཁག་གི་པར་སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས་འདུག
6. འོང་འདུག དངོས་གནས་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་འདུག

7. པར་འདི་མི་རིགས་ག་རེ་ཡིན་ན། ངས་མཐོང་མ་མྱོང་།

8. འདི་མོན་པ་རེད།

9. མོན་པའི་ས་ཆ་ག་པར་ཡོད་རེད།

10. བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་རེད། མང་ཆེ་བས་བོད་སྐད་དང་
བོད་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་ཁོང་ཚོར་མི་རིགས་
རང་གི་སྐད་ཆ་ལོགས་དགར་ཅིག་ཡོད་རེད།

11. མོན་པ་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་མང་པོ་རང་ཡ་ཡོད།

12. མང་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཁྲི་གཅིག་ལོན་ཡོད་མ་རེད།

13. འོ་ན་མི་རིགས་འདི་གྲུད་ག་རེ་ག་རེ་ཡིན་ན།

14. འདི་ཡུ་གུར་རེད།
འདི་ཧ་སག་ཁ་པ་རེད། ཚང་མ་ཞིན་ཅང་གི་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་རེད།

15. དངོས་གནས་ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་ལ་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་
འབོར་མང་པོ་ཡོད་པས་མ་ཚད། མི་རིགས་ཡའི་མང་པོ་
འདུག་ག

* * *

ལྷ་མཐུན་དོན་གྲུབ་ལགས་ནི་ངའི་སློབ་གྲོགས་རེད། ནང་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་རེད། ནང་ལ་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཕ་མ་གཉིས་གྲོང་གསེབ་ལ་ཡོད་རེད། ཨ་ཅག་གསུམ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ལ་ཡོད་རེད། གཅིག་ཨམ་ཆི་རེད། གཅིག་དགེ་རྒན་རེད། གཅིག་བཟོ་པ་རེད། ད་དུང་ཁོང་གི་འོག་ལ་ནུ་གཅིག་དང་ཡང་དེའི་འོག་ལ་བུ་མོ་གཅིག་ཡོད་

རེད།　ཁོ་གཉིས་ད་ལྟ་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བར་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. དུས་དེབ། 杂志
2. མཐོང་། 看见
3. བྱུང་། 出现（动词语尾）
4. ཨ་མ། 母亲、妈妈
5. མི་གྲངས། 人数
6. སྟོང་། སུམ་སྟོང་། 千 三千
7. ཨ་ཙི། 哎呀
8. དཔེ་མཛོད་ཁང་། 图书馆
9. བསྡད་ས། （སྡོད་ས） 坐位、住处
10. ཐོག་ལ། 在……方面
11. ཧུར་བརྩོན། 努力、勤奋
12. སང་ཉིན། 明天
13. འགྲོ། 去、走
14. གནངས་ཉིན་ཀ 后天
15. ན། 如果××的话
16. ཞིབ་འཇུག 《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》 研究、《西藏研究》
17. ཁབ། སྐུད་པ།（发音为 སྐུ་པ） 针、线
18. གཞན་དག 别的、别人
19. ལས་ཀ 工作、活儿
20. སྔོན་པོ། 蓝色、绿色
21. ག་ས་ག་ལ། 到处、各处
22. འཚོལ། 寻找
23. པ་ཕ། 父亲、爸爸
24. ཨ་ཅག 姐姐
25. ཅོ་ཅོག 哥哥
26. གྲོང་ཁྱེར། 城市
27. ཚིག་མཛོད། 词典

28. འཛིན་གྲྭ། 班、班级

29. བསྣམས། 拿（敬）

30. ཐད། 走、去（敬）

31. ཚོགས་ཁང་། 会议室、礼堂

32. སྙིང་རྗེ་པོ། 美丽、漂亮

33. གུ་ཡངས་པོ། 宽敞

34. སྙན་པོ། 好看、悦耳、有趣儿

35. རྒྱ། 规模、面积

36. ནང་མི། 家里人

རྒྱ་ཆེན་པོ། 规模大、范围大

37. ད་གིན། 刚才

38. གསལ་པོ། 清楚、明亮

39. བཟོ་གྲྭ། 工厂

40. དཀའ་ངལ། 困难

41. བསམ་འཆར། 意见

42. མགྱོགས་པོ། 快

43. རྒྱ་སྐད། 汉语

44. ཡིན་ནའི། 但是

45. སྟངས། 方式、方法（加在动词后）

46. ག་འདྲས། 怎么样

སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྟངས། 教学方法

47. འཛམ་གླིང་། 世界

48. ཝང་ལགས། 老王

49. བརྙན་པར། 画报

50. ལྟད་མོ། 好看、热闹

51. གཟིགས། 看、看见、买（敬）

52. ཁག 各种、各个

53. མྱོང་། 曾经（加在现未动词后）

54. ལྷོ་ཕྱོགས། 南方

55. ཤེས། 会、知道

56. རང་། 自己、不太……

57. ཨ་ཡོད། 有吗？（表示否定）

58. ཧ་སག་ཁ་པ། 哈萨克人

59. མ་ཚད། 不仅……而且

60.	ལྟ་མཐུན།	同志	63.	བཟོ་པ།	工人
61.	དོན་གྲུབ།	顿珠（人名）	64.	འོག་ལ།	在……下面
62.	གྲོང་གསེབ།	农村、乡下	65.	ཡང་།	又

སློབ་ཚན་ལྔ་པ། 第五课

ང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 我在学习

1. 自主动词和不自主动词
2. 动词语尾 གི་ཡོད། གི་འདུག　གི་ཡོད་རེད
3. 动词语尾 གི་ཡིན། གི་རེད།
4. 一般动词与趋向动词之间的连接形式 གག
5. 语气词 ཏོ

1. ལའི་ཞིང་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
2. ང་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
3. ཨ་ཙི།　དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་མ་རེད་པས།　ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་མེད་པས།
4. གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་ནའི་ཁའི་ས་རྒྱན་ལགས་ཀྱིས་བསླབས་གནང་པ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་མ་བྱུང་།　བསྐྱར་སྦྱོང་ཧོག་ཙམ་མ་བྱས་ན་རྗེས་མར་ཁག་ཏུ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།

5. གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ངལ་གསོ་ཏོག་ཙམ་བརྒྱབ་ནས་ང…
གཉིས་མཉམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དོ། ད་འགྲོ་དོ།

6. ག་པར་འགྲོ་ག

7. ལྷ་མོ་ལགས་འཚལ་གག་འགྲོ་དོ།

8. ཁྱོད་འཚལ་ནས་ག་རེ་བྱེད་ག

9. ཁྱོད་གིས་ང་ཚོར་བོད་གཞས་བསླབ་དགོས་ཟེར་གྱིས།

10. མིན། མིན། ངས་གཞས་གཏོང་(བཏང་)ཤེས་ཀྱི་མེད།

11. འ་ཅིས། བསླབས་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད་པ། ད་འགྲོ་དོ།

12. ཨ་ཅིས། དེ་རིང་ཡིན་ན་མ་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང་སོང་།

13. ལྷ་མོ་ལགས། བཞུགས་འདུག་གས།

14. ལྷ་མོ་ལགས་བཞུགས་མེད།

15. ག་པར་ཐད་སོང་།

16. ཁྲོམ་ལ་ཐད་པ་ཡིན་ནྭ། ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་ཐད་པ་ཡིན་ནྭ།
ངས་ཧ་གོ་མ་བྱུང་།

17. འོ་ན་ང་གཉིས་སྟོན་ལ་ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་འདུག་གས་ལྟ་གག་
འགྲོ་གི་ཡིན།

18. སྟོས་དང་། (ལྷ་མོ་ལགས)ཕ་གིར་པོ་ལོ་སྐྱོན་གྱིས།

19. འོང་འདུག
ལྷ་མོ་ལགས་ང་གཉིས་ལ་གཞས་གཅིག་བསླང་གནང་ཡོང་ཨ་
ཡོད།

20. ཡོང་ང་། གཞས་ག་རེ་བསླབ་གྲུ

21. གཞས་ག་རེ་བསླབ་གནང་ནའི་འགྲིགས་ག

22. བྱས་ན་ངས་ཁྱེད་རང་གཉིས་ལ་བོད་གཞས་གཅིག་བསླབ་ཀྱི་ཡིན། སྔོན་ལ་ངས་ཐེངས་གཅིག་བཏང་དགོས། སྙན་པོ་འདུག་མི་འདུག གསན་ཨ།

སྟོན་ཟླ་བརྒྱད་པ་ཤར་བྱུང་། བཏབ་པའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་སོང་།
དཀར་མོ་ནས་ཀྱི་བང་མཛོད། ཤར་ཕྱོགས་རི་ལས་མཐོ་བ།

23. སྙན་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག གཞས་ད་ག་རང་བསླབ་རོགས་གནང་།

24. ལེ་སེ། ལེ་སེ།

ཚིག་གསར། 生词

1. ལྔ་པ། 第五
2. ལིའི་ཕིང་། 李平
3. གནང་། 干、做（敬）
4. གཟའ་ཉི་མ། 星期日
5. ངལ་གསོ་རྒྱག 休息
6. ཡིན་ནའི། 虽然是……
7. བསྐྱར་སྦྱོང་། 复习
8. ཏོག་ཙམ（ཏས་ཙེ） 一点儿
9. ཁག་པོ། 困难的

ཁག་ཏུ་ཁག་ཏུ་འགྲོ། 越来越难

10. གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། 没关系
11. བསླབས། 学、教（过）
12. ཨ་ལེའི། 暂且，先……
13. མཉམ་དུ། （མཉམ་དོ） 一块儿

མཉམ་དུ་འགྲོ་དོ། 一块走吧！

14. ལྷ་མོ། 拉姆(人名) 仙女

15. དགོས། 要、需要、应该、必须

16. ཟེར་གྱིས། 据说

17. འ་ཙིས། 哎(表示厌烦)

18. ཀ་མེད། 不得不

19. བཞུགས། 坐、住、在(敬)

20. …ཡིན་ནྭ…ཡིན་ནྭ། 是……,还是……呐

21. ཁྲོམ། 市场、城里、街上

22. ལུས་རྩལ་ཐང་། 运动场

23. ཧ་གོ 知道、懂得、

24. ཐན་ལ། 先、首先

25. རྒྱན 打(球) (敬)

26. ལོང་། 空儿,闲空功夫(加在现未动词后)

27. འགྲིགས། 行、可以

28. ཐེངས། ཐེངས་གཅིག 次、一次

29. གསན། 听、听见(敬)

30. སྟོན་ཟླ་བརྒྱད་པ། 秋天八月

31. ཤར། 升起、开放

32. བཏབ། 种植、播(种子)

33. ལོ་ཏོག 庄稼

34. སྨིན། 成熟

35. དཀར་མོ། (དཀར་པོ།) 白色的

36. ནས། 青稞

37. བང་མཛོད། 仓库

38. ཤར་ཕྱོགས། 东方

39. རི། 山

40. ལས། 比

41. མཐོ་བ། 高(比较级)

42. ལེ་སེ། 是! 哎! (敬)

འགྲེལ་བཤད། 解释

5.1 自主动词和不自主动词

藏语动词有自主与不自主的区别。自主动词是主观能支配的动作。不自主动词是主观不能支配的动作。如：

自主动词	不自主动词
བལྟ 看	མཐོང་ 看见
ཉན 听	གོ 听见(懂)

藏语动词中自主动词占多数。不自主动词占少数。下面举一些常见的不自主动词：

ཤི 死、ན 病、ནོར 错、བརྗེད 遗忘、ལྟོགས 饿、ཤེས 会、知道、ཞེད 害怕、བརླག 丢失、འཁྱགས 冷、ཧ་གོ 懂、了解、ངོ་ཚ 害羞、ངོ་ཤེས 认识……

5.2 动词语尾 གི་ཡོད། གི་འདུག གི་ཡོད་རེད།

拉萨口语动词语尾比较丰富，动词的时态、人称等范畴主要通过它们来表示。动词(现、未)词根后面加语尾 གི 再加上存在动词 ཡོད། འདུག ཡོད་རེད 表示动作正在进行或经常进行。

གི་ཡོད 一般用于自称(包括第二人称的疑问句)。གི་འདུག 和 གི་ཡོད་རེད 用于他称。其中 གི་འདུག 强调亲自看见，གི་ཡོད་རེད 泛指一般。如：

(1) ཁྱེད་རང་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད། 您在干什么？

ང་བོད་ཡིག་སྦྱོང་གི་ཡོད། 我在练藏文。

(2) རང་རྟག་པར་སྦྱོང་གི་ཡོད་པས། 你经常练藏文吗？

འོང་། ང་རྟག་པར་སྦྱོང་གི་ཡོད། 唔！我经常练藏文。

(3) ཁོང་ཚོ་དེང་སང་ག་རེ་གནང་གི་ཡོའ་རེད།

他们最近在干什么？

ཁོང་ཚོ་དེང་སང་སློབ་སྦྱོང་གནང་གི་ཡོའ་རེད།

他们最近在学习。

(4) ལྟོས་དང་། ལྷ་མོ་ལགས་ཕ་གིར་ག་རེ་གནང་གི་འདུག

瞧！拉姆在那边儿干什么？

ལྷ་མོ་ལགས་པོ་ལོ་རྐྱོན་གྱིས།

拉姆在打球。

གི་ཡོད有时也可用于他称，但这种动作必须趋向于第一、二人称。如：

(5) དེ་ཤག་ལྷ་མོ་ལགས་ཀྱིས་རང་ལ་གཞས་བསླབ་གནང་གི་ཡོད་པས།

近来拉姆正在给您教歌儿吗？

ལྷ་མོ་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་གཞས་བསླབ་གནང་གི་ཡོད།

拉姆正在给我教歌儿。

(6) རྟག་པར་བསླབ་གནང་གི་ཡོད་པས། 经常教吗？

རྟག་པར་བསླབ་གནང་གི་ཡོད། 经常教。

不自主动词通常不加语尾 གི་ཡོད། 自称多用 གི་འདུག (简缩式为 གིས)。如：

(7) ང་ན་གིས། ལྷ་མོ་ཡའི་ན་གིས། 我(正在)病，拉姆也(正在)

病。

(8) རྒན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་པའི་བོད་སྐད་དེ་ངས་གོ་གིས། ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་ཡའི་གོ་གིས། 老师说的藏话我懂，他们大家伙儿也都懂。

གི་ཡོད། གི་འདུག གི་ཡོའི་རེད的否定式、疑问式主要借它们后面的存在动词 ཡོད། འདུག ཡོའི་རེད的变化来表示，见下表。

肯定	否定	特指问	肯定是非问	否定是非问	选择是非问
གི་ཡོད	གི་མེད	གི་ཡོད	གི་ཡོད་པས	གི་མེད་པས	གི་ཡོད། མེད
གི་འདུག（གིས）	གི་མི་འདུག	གི་འདུག	གི་འདུག་གས	གི་མི་འདུག་གས	གི་འདུག མི་འདུག
གི་ཡོའི་རེད	གི་ཡོའི་མ་རེད	གི་ཡོའི་རེད	གི་ཡོའི་རེད་པས	གི་ཡོའི་མ་རེད་པས	གི་ཡོའི་རེད ཡོའི་མ་རེད

5.3 动词语尾 གི་ཡིན། གི་རེད

现、未动词词根后面加词尾 གི 再加上判断词 ཡིན 或 རེད 表示动作将要进行。གི་ཡིན 一般用于“自称”，གི་རེད 用于他称。如：

(1) རང་ག་པར་འགྲོ་ག（即 གི་ཡིན་པ）你（将）去哪儿？
ང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན། 我（将）去图书馆。

(2) ཁོང་འགྲོ་གི་རེད་པས། 他去吗？
ཁོང་ཡང་འགྲོ་གི་རེད། 他也去。

(3) ང་ཚོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་རོ། 咱们一块去吧！

གི་ཡིན་只能用在自主动词之后。除了表示未然之外，有时还带有决心和要求的意味。

(4) ངས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བོད་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།
我学好藏文之后（将）去西藏。

(5) ང་ཚོས་ཕན་ཚུན་རོགས་རམ་དང་ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།
我们要互相帮助、互相学习。

གི་རེད་除了表示他称的未来进行的动作之外，有时还表示经常性和规律性的动作。如：

(6) རྒྱ་ནག་ལ་གྲོ་བཏབ་ཀྱི་རེད། བོད་ལ་ནས་བཏབ་ཀྱི་རེད།
内地种小麦，西藏种青稞。

(7) ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཤར་གྱི་རེད། ནུབ་ཕྱོགས་ལ་ནུབ་ཀྱི་རེད།
太阳从东方升起，向西方落下。

(8) ག་རེ་ཡིན་ནའི་བསླབ་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད།
无论是什么，学习就（能）会。

གི་ཡིན་和 གི་རེད་的否定式和疑问式同样是借助它们后面的判断词 ཡིན་和 རེད་来表示。

肯定	否定	特指问	肯定是非问	否定是非问

གི་ཡིན	གི་མིན	གི་ཡིན་པ(ག)	གི་ཡིན་པས(གས)	གི་མིན་པས
གི་རེད	གི་མ་རེད	གི་རེད	གི་རེད་པས	གི་མ་རེད་པས

5.4 一般动词与趋向动词之间的连接形式 གག

自主动词(现、未)后面加连词 གག 再加 འགྲོ། ཡོང་། ཕྱིན(来,去)一类趋向动词,表示动作的目的。相当于汉话的"干……去"。如:

(1)ལྷ་མོ་ལགས་འཚོལ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན། (我)找拉姆去。

(2)དཔེ་ཆ་གཡར་གག་འགྲོ་གི་ཡོད། (我)正在去借书。

(3)ཁོང་ཁ་ལག་ཟ་གག་ཡོང་གིས། 他(正在)来吃饭。

(4)ཁོང་ཚོ་པོ་ལོ་རྒྱག་གག་ཐད་སོང་། 他们打球去了。

(5)གཞས་གཏོང་གག་འགྲོ་གས། (འགྲོ་གི་ཡིན་པས།)

(你)去唱歌吗?

5.5 语气词 རོ

用于句尾的现未动词之后,表示说话者招呼对方共同进行一个动作。如:

(1)ང་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་རོ། 咱俩一块走。

(2)ཐད་རོ། 走!(一块走)

(3)བྱེད་རོ། 干!(一块干)

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1\.

ཀུང་ / ལྷང་ / ལྷ་མོ / ཀན	ལགས།	ད་ལྟ་ག་རེ་	གནང་	གི་ཡོད།

ང་ / ང་ཚོ	ད་ལྟ	ལས་ཀ་བྱེད / ངལ་གསོ་རྒྱག / དཔེ་ཆ་ལྟ / ཡི་གེ་བྲི / ཁ་པར་བཏང / དཔེ་ཆ་ཀློག / པོ་ལོ་རྒྱག	གི་ཡོད། (ཀྱི)

2. རང་ག་རེ་ལྟ་གི་ཡོད།

ང

བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ
མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར
བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་དེབ
བཏང་ཡིག་གཅིག

ལྟ་གི་ཡོད།

3. རང་ག་རེ་བཟོ་གི་ཡོད།

ང

མོག་མོག
ཁ་ལག
སྒྲུང་ཚན
སློབ་ཚན

བཟོ་གི་ཡོད།

4. ཁོང་\ ཁོ/ →

དེང་སང
ཉིན་ལྟར
རྟག་པར

→ ག་རེ →

གཙང
བྱེད

གི་ཡོད་རེད།
(ཀྱི)

ཁོ
(ཁོང)
→
དེང་སང
ཉིན་ལྟར
ནག་པར
→
སློབ་སྦྱོང་བྱེད (གནང)
ལས་ཀ་བྱེད (ཕྱག་ལས་གནང)
ཇོ་མོ་རྒྱག (སྐྱོན)
ངལ་གསོ་རྒྱག (སྐུ་ངལ་གསོལ་གནང)
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱང (སྦྱོང་གནང)
སློབ་ཚན་ཁྲི (ཁྲིས་པ་གནང)
→
གི (ཀྱི)
ཡོད་
རེད།

5. ཁྱེད་རང་ཕེབས་དུས་ཁོང་ག་རེ་གནང་གི་འདུག

ང་ཡོང་དུས་ཁོང →
སློབ་སྦྱོང་གནང
ཕྱག་ལས་གནང
ཇོ་མོ་སྐྱོན
སྐུ་ངལ་གསོལ་གནང
བོད་ཡིག་སྦྱོངས་གནང
སློབ་ཚན་ཁྲིས་གནང
→ གིས (གི་འདུག)
(ཀྱིས)

6. ཀུན་ལགས་ཀྱིས་ཁྲིད་གནང་
དུས་ཁོས (ཁོང་གིས) ཡག་པོ
ལྟ (གཟིགས)
ཉན (གསན)
ཀློག (ཀློག་གནང)
གི་འདུག་གས

ཁོས (ཁོང་གིས)
ཡག་པོ

- ལྟ་ (གཟིགས)
- ཉན (གསན)
- ཀློག (ཀློག་གནང)

→ གིས (གི་འདུག)
→ གི་མི་འདུག

7.

རང (ཁྱེད) →

- ན (སྙུང་或 སྙུན)
- གོ (གསན)
- ཤེས (མཁྱེན)
- ལྟོགས (བཀྲེས)
- འཁྱགས (སྐུ་བསིལ)
- ཞེད (ཞེད་གནང)
- ངོ་ཚ (ངོ་ཚ་གནང)

→ གི་འདུག་གས།
→ (ཀྱི) མི་འདུག་གས།

ང →

- ན
- ལྟོགས
- འཁྱགས
- ཞེད
- ངོ་ཚ

→ གིས (ཀྱིས)
→ གི (ཀྱི) མི་འདུག

ངས →

- གོ
- ཤེས

→ གིས (ཀྱིས)།
→ གི (ཀྱི) མི་འདུག

8. ཁྱེད་རང་ག་པར་ཐད་ག(ཐད་གི་ཡིན་པ)

	སློབ་ཁང་ལ	
	བཟའ་ཁང་ལ	
	དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ	
ང →	ཉལ་ཁང་ལ	འགྲོ་གི་ཡིན།
	ཁྲོམ་ལ	
	གྲོང་གསེབ་ལ	
	བཟོ་གྲྭར	

9. ཁྱེད་རང་ག་རེ་གནང་གག་ཐད་ག

	དཔེ་ཆ་གཡར	
	ཨོད་ཡིག་སྦྱང	
	ཡི་གེ་བྲི	
	ཁ་པར་བཏང	
ང →	པོ་ལོ་རྒྱག	→ གག་འགྲོ་གི་ཡིན།
	གཞས་བཏང	
	སྨྱུ་གུ་ཉོ	
	ཁ་ལག་ཟ	
	ཆུ་འཁོལ་ལེན	

10. ལྷག་པ་དེ་རིང་ག་པར་འགྲོ་གི་རེད།

ལྷག་པ་དེ་རིང → [ཁྲོམ་ལ / སློབ་གྲྭར / བཟོ་གྲྭར / སྨན་ཁང་ལ / གྲོང་གསེབ་ལ / ལྷ་སར] → འགྲོ་གི་རེད།

ཁོ་ག་རེ་བྱེད་གག་འགྲོ་གི་རེད།

ཁོ → [ཁྲོམ་ལ་དུག་སོག་ཉོ / སློབ་གྲྭར་དཔེ་ཆ་གཡར / བཟོ་གྲྭར་ལས་ཀ་བྱེད / སྨན་ཁང་ལ་ཁབ་རྒྱག / གྲོང་གསེབ་ལ་ཞིང་ཀ་བདབ / ལྷ་སར་ལྷ་སྐོར་བྱེད] → གག་འགྲོ་གི་རེད།

二、学习提问（仿照下例，把陈述句变为疑问句）

例（1）　ང་ད་ལྟ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡོད།

རང་ད་ལྟ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པས།

རང་ད་ལྟ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་མེད་པས།

རང་ད་ལྟ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་ཡོད། མེད།

རང་ད་ལྟ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

1. ང་ཉིན་ལྟར་བོད་ཡིག་སྦྱོང་གི་ཡོད།

2. ང་དེང་སང་ལྟ་སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

3. ང་ནམ་རྒྱུན་པོ་ལོ་རྒྱག་གི་ཡོད།

例（2） ཁོང་རྟག་པར་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད།

ཁོང་རྟག་པར་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད་པས།

ཁོང་རྟག་པར་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་གི་ཡོའོ་མ་རེད་པས།

ཁོང་རྟག་པར་སློབ་སྦྱོང་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད། ཡོའོ་མ་རེད།

ཁོང་རྟག་པར་ག་རེ་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད།

4. ལྷ་མོ་ཉིན་ལྟར་པོ་ལོ་རྒྱག་གི་ཡོའོ་རེད།

5. བཀྲ་ཤིས་ཞོགས་པ (ཞོགས་གས) སྔ་པོ་ལངས་ཀྱི་ཡོའོ་རེད།

6. ཉི་མ་དོན་གྲུབ་དགོང་དག་ཕྱི་པོ་ཉལ་གྱི་ཡོའོ་རེད།

例（3） ང་ན་གིས།

རང་ན་གི་འདུག་གས།

རང་ན་གི་མི་འདུག་གས།

ལག་པ་ཡར་བཀུག་དུས་ན་གི་འདུག མི་འདུག

ཁྱེད་རང་ག་པར་ན་གི་འདུག

7. ངས་ཡི་གེ་འདི་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག

8. ངས་ཚང་མ་ཏ་གོ་གིས།

9. ང་ཨ་མ་ལགས་དྲན་གྱིས།

例(4) ཁོང་ཚོས་ཕ་གིར་པོ་ལོ་སྐྱོན་གྱིས།

ཁོང་ཚོས་ཕ་གིར་ག་རེ་ཤནང་གི་འདུག

ཁོང་ཚོས་ཕ་གིར་པོ་ལོ་སྐྱོན་གྱི་འདུག་གས།

ཁོང་ཚོས་ཕ་གིར་པོ་ལོ་སྐྱོན་གྱི་མི་འདུག་གས།

རང་ཡོང་དུས་ཁོང་ཚོས་པོ་ལོ་སྐྱོན་གྱི་འདུག   མི་འདུག

10. ད་སློབ་ཁང་ནང་ལ་སློབ་གྲོགས་ཚོས་བོད་ཡིག་སྦྱོང་གིས།

11. ང་སླེབས་དུས་ཟླ་བས་གཞས་བཏང་གིས།

12. ཀན་ལགས་ཕེབས་དུས་ཚང་མས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིས།

例(5) ཁྱེད་རང་ག་པར་ཐད་ག

ཁྱེད་རང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་གས(གི་ཡིན་པས)

ཁྱེད་རང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་མིན་པས།

ཁྱེད་རང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་ཡིན་པ།   མིན་པ།

13. ང་ཁ་ལག་ཟ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན།

14. ང་དེབ་ཉོ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན།

15. ང་ཁ་པར་ཅིག་བཏང་གག་འགྲོ་གི་ཡིན།

例(6) ཁོང་སྨན་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་རེད།

ཁོང་ག་པར་ཐད་ཀྱི་རེད།

ཁོང་སྨན་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་རེད་པས།

ཁོང་སྨན་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་མ་རེད་པས།

ཁོང་སྨན་ཁང་ལ་ཐད་ཀྱི་རེད།　མ་རེད།　ཐད་ན་ངས····
རོགས་བྱེད་དགོས།

16. སང་ཉིན་སློབ་གྲོགས་ཚོ་པོ་ལོ་རྒྱག་གི་རེད།

17. བོད་ཡིག་རྟག་པར་རང་སྦྱོང་བྱས་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད།

18. གཟའ་ཉི་མར་ང་ཚོ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་རེད།

三、选择适当的动词语尾填空：（གིས།　གི་ཡོད།　གི་ཡོད་རེད།　ག　གི་རེད།　གི་ཡིན།　ནོ···）

1. དེ་རིང་ཞེ་དྲགས་འཁྱགས་______།

2. མི་དེ་ངས་ངོ་ཤེས་______།

3. ལྷ་མོས་ཨ་མ་ལགས་དྲན་______།

4. ཞོགས་པ་སློབ་གྲོགས་ཚོ་སྔ་པོར་ལངས་______།

5. ང་ཉིན་ལྟར་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་འགྲོ་______།

6. ཁྱེད་རང་ག་པར་ཐད་______།

7. ང་ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་______།

8. ཁོང་ཚོ་གསུམ་ག་པར་ཐད་______།

9. ཁོང་ཚོ་གསུམ་ཡའི་ཁྲོམ་ལ་ཐད་______།

10. བྱས་ན་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ཐད་______།

四、回答问题

1. ཁྱེད་ཚོ་དེང་སང་སློབ་སྦྱོང་གནང་གི་ཡོད་པས།

2. ཁྱེད་ཚོ་སློབ་སྦྱོང་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད།

3. ཁྱེད་ཚོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་སྦྱོང་གནང་གི་ཡོད་པས།

4. ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཁོང་གཉིས་བོད་ལ་ཐད་ཀྱི་རེད་པས།

5. སློབ་གྲོགས་ཚོ་ཉིན་ལྟར་སྔ་པོ་ནས་ལངས་ཀྱི་ཡོའོ་རེད་པས།

6. སློབ་གྲོགས་ཚོས་ཉིན་ལྟར་བོད་སྐད་ཤོད་ཀྱི་ཡོའོ་རེད་པས།

7. ནང་དྲན་གྱི་འདུག་གས།

8. སང་ཉིན་ཁྱེད་ཚོ་ག་པར་ཐད་ག

9. དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་འགྲོ་གས།

10. ལྷ་མོ་ལགས་ཁོང་ཚོ་ལྷ་སྐར་ལ་ཐད་ཀྱི་རེད། མ་རེད། རང་གིས་ཤེས་བྱུང་ངས།

五、翻译

1. 你在干什么？ 我在写信。
2. 他在干什么？ 他也在写信。
3. 我们经常说藏话。
4. 他们经常不说汉话。
5. 老师到教室时他们正在干什么？他们正在学习。
6. 老张晚上来不来？他要来。
7. 同学们每天早晨去操场。
8. 我要进城买钢笔，你去吗？

   去！他们也要去。

   行！咱们一块去吧！

9. 今天是星期天，不休息吗？

不休息，我要自习藏文。

10. 明天是星期天，你去不去参观？

去那儿参观？

去北京大学参观。

我也去，咱们一块去吧！

六、听读练习

（དང་པོ）

1. ཚེ་རིང་རང་བརྙན་པར་ག་རེ་ལྟ་གི་ཡོད།
2. མི་རིགས་བརྙན་པར་ལྟ་གི་ཡོད།
3. ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་འདུག་གས།
4. ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་འདུག
5. འོང་འདུག
6. པར་འདིའི་ནང་གི་གཞོན་ནུ་དེ་ཚོ་མི་རིགས་ག་རེ་ག་རེ་རེད།
   ཁོང་ཚོ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོའོ་རེད།
7. འདི་མོན་པའི་བུ་མོ་རེད། ཁོང་གཞས་བཏང་གིས། འདི་ཏ་སག་ཁ་པའི་བུ་མོ་རེད། ཁོང་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་གིས། འདི་སོག་རིགས་ཀྱི་བུ་རེད། ཁོང་རྟ་རྒྱུགས་གིས། འདིའི་ནང་ལ་མི་རིགས་ཁག་གི་སློབ་གྲྭ་བས་རྒྱ་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གིས།

8. འོ་ན། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་པར་མི་འདུག་གས།

9. འདུག ལྟོས་དང་། འདི་ཀུན་ཚང་མ་བོད་རིགས་ཀྱི་པར་རེད།

བོད་པའི་ལོ་གསར་བཏང་པའི་གནས་ཚུལ་རེད།

10. ཨ་ཙི། ལྟད་མོ་ཆེ་བ་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་གཞས་བཏང་གིས། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་གིས། ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྟ་རྒྱུགས་ཀྱིས། ཁ་ཤས་ཀྱིས་མདའ་རྒྱག་གིས། བོད་ལ་ལོ་གསར་བཏང་དུས་དངོས་གནས་འཁྲུག་པོ་དེ་འདྲས་རང་ཡོའོ་རེད།

(གཉིས་པ)

ང་ཚོ་ཞོགས་ལྷར་རེ་བཞིན་སྔ་པོ་ནས་ལངས་ཀྱི་ཡོད། ཆུ་ཚོད་བདུན་པར་ཁ་ལག་གཏོང་གི་རེད། ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས། ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཉིས་པར་ཁ་ལག་གཏོང་གི་རེད། ཁ་ལག་བཟས་ནས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་ངལ་གསོ་བརྒྱབ་ནས། དགོང་དག་ཡང་རང་སྦྱོང་ཆུ་ཚོད་གཉིས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ནས་ངལ་གསོ་རྒྱག་གི་རེད། མཚམས་མཚམས་ལ་གཞས་བཏང་། མཚམས་རེ་ཞབས་བྲོ་བརྒྱབ། མཚམས་རེ་པོ་ལོ་བརྒྱབ། ལུས་རྩལ་གྱི་རྩེད་ཆས་ག་རེ་ཡིན་ནའི་ཡོའོ་རེད། དགོང་དག་ཁ་ལག་ཏག་པར་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པར་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད། (དགོང་དག) ཁ་ལག་བཟས་ཚར་ནས་ངལ་གསོ་ཏོག་ཙམ་བརྒྱབ་བྱས (སློབ་གྲོགས་ཚོ) མང་ཆེ་བ་སློབ་ཁང་ནང་ལ་རང་སྦྱོང་བྱེད་ག་ག་འགྲོ་གི་

རེད། ཕལ་ཆེར་ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་ཉལ་གྱི་རེད། གོང་ལ་བཤད་པ་དེ་ཀུན་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་ཉི་མ་གཅིག་ནང་གི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ལྟ། 看
2. གོ 听见、懂得
3. རྙེད། 找到
4. ཤི། 死
5. ན། 病
6. ནོར། 错误
7. བརྗེད། 遗忘
8. ལྟོགས། 饥饿
9. འཇིགས། 害怕
10. བརླག 丢失
11. འཁྱགས། 冷、冻
12. ངོ་ཚ། 害羞
13. ངོ་ཤེས། 认识
14. རྒྱུན་པར། 经常
15. དེ་ཤག 近来
16. གསུང་། 说、讲（敬）
17. ཕན་ཚུན། 互相
18. རོགས་རམ། 帮助
19. རྒྱ་ནག 内地、汉族地区
20. གྲོ། 小麦
21. ཁ་ལག 饭、菜肴
22. ཟ། 吃
23. ཁ་པར། 电话
24. ཀློག 读
25. ལྟར། ཉིན་ལྟར། 每……、每天
26. ཕྱག་ལས། 工作、活儿、事情（敬）
27. སྐུ་ངལ། 休息（敬）
28. གསོས། 养息、养育
29. ཁྲིད། 带领、教
30. སྙུང་། （སྙུན） 病、痛（敬）

31. མཁྱེན། 会、知道(敬)

32. བཀྲེས། 饥饿(敬)

33. སྐུ་བསིལ། 冷(敬)

34. ཉོ། 买

35. ལེན། 取、拿

36. ཞིང་ཀ 田地

37. ལྟ་སྐོར། 参观

38. ཞོགས་པ། 早晨(发音为ཞོགས་གས)

39. སྔ་པོ། 早

40. ལངས། 起立、起床

41. ཉི་མ་དོན་གྲུབ། 尼玛顿珠(人名)

42. ཕྱི་པོ། 晚

43. ལག་པ། 手

44. ཡར། 向上

45. བཀྱག 举起、抬起

46. དྲན། 想念

* * * *

47. ཚེ་རིང་། 次仁(人名)

48. གཞོན་ནུ། 青年人

49. ཞབས་བྲོ། (发音为རོ) 舞蹈

50. རྟ་རྒྱུགས། 赛马

51. ལོ་གསར། 新年

52. གནས་ཚུལ། 情况

53. མདའ། 箭

54. འཁྲུག་པོ། 热闹

55. ལྔ་པ། 第五

56. ཆུ་ཚོད། 点钟、小时、手表

57. …ལྟར་རེ་བཞིན། 每……

ཞོགས་ལྟར་རེ་བཞིན། 每天早上

ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན། 每天

58. བདུན་པ། 第七

59. བརྒྱད་པ། 第八

60. ཉིན་དགུང་། 中午

61. བཅུ་གཉིས་པ། 第十二

62. རང་སྦྱོང་། 自习、自学

63. མཚམས་མཚམས་ལ། 有时

64. མཚམས་རེ། 有时

65. རྩེད་ཆས། 玩具（体育器械）

66. ཉལ། 躺、睡

67. གོང་ལ། 以上、上面

སློབ་ཚན་དྲུག་པ། 第六课

ང་ཚོ་མཉམ་དུ་པར་བརྒྱབ་པ་ཡིན།

我们一块照了像

1. 动词语尾 སོང་
2. 动词语尾 བྱུང་
3. སོང和 བྱུང的比较
4. 动词语尾 ཤག

（དང་པོ）

1. ཀུན་དགའ་ལགས། ངས་སྒྲོལ་དཀར་ཁྱེད་རང་གཉིས་ག་ས་ག་ལ་འཚོལ་གག་ཁྱིན་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་འདིར་བཞུགས་འདུག་གྭ
2. ང་སླེབས་གྲབས་ཡིན།
3. སྒྲོལ་དཀར་ལགས་འདིར་ཕེབས་བྱུང་ངས།

4. ད་གིན་འདིར་ཕེབས་བྱུང་།

5. ད་ལྟ་ག་པར་ཐད་སོང་།

6. དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་དཔེ་ཆ་གཡར་གག་ཐད་སོང་།

7. དཔེ་ཆ་ག་རེ་གཡར་གག་ཐད་སོང་།

8. 《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》དང་《གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུང་》དེབ་དེ་གཉིས་གཡར་གག་ཐད་སོང་།

9. ཀན་ཤང་ལགས་ཀྱིས་ང་དང་ཁྱེད་རང་གཉིས་མགྱོགས་པོ་ཤོག་གསུང་གིས། ལམ་སང་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་ཀན་ཤང་ལགས་ལས་ཁུངས་ལ(ང་ཚོ་གསུམ)བསྒུགས་བཞུགས་པ་ཡོད།

10. ལེ་སེ། ང་གཉིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་སྒྲོལ་དཀར་སྐད་བཏང་གག་ཐད་དོ།

11. ཤོད་ལ་མི་འདུག ཐོག་ཁར་ཨ་ཡོད།

12. འོ་ན་ཐོག་ཁར་ཐད་དོ།

13. སྒྲོལ་དཀར་འདིར་བསྡད་ཤག

14. སྒྲོལ་དཀར། ཀན་ཤང་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་གསུམ་ཤོག་གསུང་གིས།

15. ག་རེ་ཡིན་ན།

16. ཕལ་ཆེར་ང་ཚོ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་མཉམ་དུ་པར་གཅིག་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ།

17. ལེ་སེ། འོ་ན་ལམ་སང་འགྲོ་དོ།

(གཉིས་པ)

18. (དགེ་རྒན) དབྱར་ཁའི་གུང་སངས་བཏང་པ་ད་གར་ང་ལྷ་སར་འགྲོ་མཁན་ཡིན། དེ་རིང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་པར་གཅིག་བརྒྱབ་བྱས་ལྷ་སར་ཁྱེར་ནས་ཁྱེད་ཚོའི་ནང་ལ་བསྟན་གྱི་ཡིན། ག་འདྲས་འདུག

19. (སློབ་ཕྲུག) འདི་འདྲས་སྣང་ན་ཡག་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོང་བ་འདུག རྒན་ལགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ལྷ་སར་ཕེབས་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཨ།

20. (དགེ་རྒན) དེ་ད་ལོས་འགྲོ ཁྱེད་ཚོའི་ནང་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་ག་པར་ག་པར་རེད། རེ་རེ་བྱས་གསུང་དང་།

21. (སྒྲོལ་དཀར) ངའི་ནང་བར་སྐོར་ནང་ལ་ཡོད་རེད། བར་སྐོར་ལྷོ་ལམ་ཕྱི་སྒོ་ཡང་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་དྲུག་ནང་སྒོ་གསུམ་པ་རེད། འཚལ་བདེ་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

22. (རྡོ་རྗེ) ངའི་ནང་ཐག་ཏོག་ཙམ་རིང་གི་རེད། ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ལ་ཡོད་རེད། མོ་ཊར་… བཞུགས་ན་མགྱོགས་པོ་སླེབས་ཀྱི་རེད།

23. (ཀུན་དགའ) ངའི་ནང་ཐག་རིང་པོ་རང་མ་རེད། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སེ་ར (དགོན་པའི་) འཁྲིས་དེ་གར་ཡོད་རེད།

24. (དགེ་རྒན) ནང་ལ་མངགས་ཡས་ཡོད་པས།

25. (སློབ་ཕྲུག) མངགས་ཡས་སེ་གའི་མེད། རྒན་ལགས་ང་ཚོའི་ནང་མིར་སློབ་གྲྭའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཨ། ད་དུང་ང་ཚོའི་འཚོ་བ་སྐྱིད་པོ་འདུག སློབ་སྦྱོང་བྲེལ་བ་ཚ་པོ་འདུག གཞན་དག་ཐུགས་ཁྲལ་གནང་མི་དགོས་སེ་གསུང་རོགས་གནང་།

26. (དགེ་རྒན) ཡོང་ང་། གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དང་བྱེད།

27. (སློབ་ཕྲུག) ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚིག་གསར། 生词

1. པར། པར་བརྒྱབ། 照片、照像
2. སྒྲོལ་དཀར། 卓噶(人名)
3. ཀུན་དགའ། 贡嘎(人名)
4. …གྲབས། 刚刚，(发音为གྲོའ加在动词后)
5. ཕེབས། 去、来(敬)
6. 《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》 《萨迦格言》(书名)
7. 《གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུང་》 《格萨尔王传》(书名)
8. ཤོག 来(命令式)
9. ལམ་སང་། 立即、立刻
10. …ན་མ་གཏོགས། 只有……才……
11. ལས་ཁུངས། 机关、办公室
12. བསྒུགས། 等待、等候
13. ཤོད་ལ། 楼下
14. ཐོག་ཁ། 楼上

15. སྐད་བཏང་། 叫，招呼

16. འདྲ། ཡིན་པ་འདྲ། ཡོད་པ་འདྲ། 似乎，好像、似乎是、似乎在、似乎有

17. དབྱར་ཀ། 夏天、夏季

18. གུང་སངས། 假期

གུང་སངས་བཏང་། 放假

19. …པ་ད་གར། 马上、立刻

20. འབྱོར། 到达

21. བསྟན། 给看、出示

22. དེ་ལྟ་སོས་འགྲོ། 当然去

23. ཕྱོགས། 方向

24. ཡིན་ གཅིག་ མིན་ གཉིས། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག 一定

25. རེ་རེ། རེ་རེ་བྱས། 每个 一个个、一个个地

26. བར་སྐོར། 八角街（拉萨市中心）

27. ཕྱི་སྒོ། 大门

28. ལམ་ཀ（ཀག） 路、道

29. ནང་སྒོ། 内门

30. ལྷོ་ལམ། 南路

31. ཨང་། 号码

32. བདེ་པོ། 方便、安乐

33. ཐག ཐག་རིང་པོ། 距离、远

34. རིང་པོ། 长

35. རྡོ་རྗེ། 多吉（人名）

36. རྫོང་། 宗（原西藏地方政府相当县一级的行政机构）

37. མོ་ཊ། 汽车（外）

38. བྱང་ཕྱོགས། 北方

39. སེ་ར་དགོན་པ། 色拉寺（拉萨三大寺之一）

40. འཁྲིས། 跟前、附近

41. མངགས། 嘱托、委托（过）

42. དེ་གར། 那儿

43. གའི་མེད། 没啥，没什么事

44. སྐྱིད་པོ། 愉快、舒服

45. ངོ་སྤྲོད། 介绍

46. བྲེལ་བ། བྲེལ་བ་ཆེ་པོ།
忙 很忙、繁忙

47. ཐུགས་ཁྲལ། སེམས་ཁྲལ།
担心(敬) 担心

48. དྲུག་པ། 第六

འགྲེལ་བཤད། 解释

6.1 动词语尾 སོང་།

动词(过)后面加 སོང 表示动作已过去，且叙述者亲自看到动作的过程。自主动词后加 སོང 用于他称。不自主动词加 སོང 一般用于他称，部分也可以用于自称。如：

(1) སྒྲོལ་དཀར་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཕྱིན་སོང་། 卓嘎到图书馆去了。
（叙述者亲眼看见卓嘎走的）

(2) ཡི་གེ་འདི་ནོར་སོང་། 这个字错了。（叙述者看着写字人写错了）

(3) མི་གཞན་པ་དང་ང་ནོར་སོང་། 把我和别人搞错了。

(4) ངས་ནོར་སོང་། 我弄错了。

(5) ངས་བརྗེད་སོང་། 我忘了。

(6) ངའི་ལྕུགས་སྨྱུག་དེ་བརླག་སོང་། 我的那支钢笔丢了。

6.2 动词语尾 བྱུང

动词词根(过)后面加 བྱུང表示动作已过去，自主动词加 བྱུང་用于他称时，这个动作必须是趋向自称(叙述者)，或以自称为受事。如：

(1)སྒྲོལ་དཀར་ལགས་འདིར་ཕེབས་བྱུང་ངམ། 卓嘎到这儿来了吗?

(2)ད་གིན་འདིར་ཕེབས་བྱུང་། 刚才到这儿来了。

(3)ནང་ནས་ཡི་གེ་གཅིག་འབྱོར་བྱུང་། 从家里来了一封信。

(4)ཨམ་ཆིས་ངར་ཁབ་གཅིག་བརྒྱབ་བྱུང་། 医生给我打了一针。

不自主动词加 བྱུང只用于自称。如：

ངས་མཐོང་བྱུང་། 我看见了。

ངས་གོ་བྱུང་། 我听见了。

ང་ན་བྱུང་། 我(得)病了。

ང་ཁ་སྐོམས་བྱུང་། 我渴了。

ང་ལྟོགས་བྱུང་། 我饿了。

6.3 སོང和 བྱུང的比较

སོང和 བྱུང都表达已过去的动作。且均可用于自称和他称。但在用法和含义上有细微的区别，现比较如下：

6.3.1 以叙述者为中心，凡向心的动作用 བྱུང，离心的动作用 སོང。

(1) ཁོང་ཕྱིན་སོང་། 他走了。
ཁོང་སླེབས་བྱུང་། 他来了。

(2) ཁོང་གིས་སྤྲད་སོང་། 他给（别人）了。
ཁོང་གིས་སྤྲད་བྱུང་། 他给（我）了。

(3) ཁོང་གིས་གཡར་སོང་། 他借走了。
ཁོང་གིས་གཡར་བྱུང་། 他借给（我）了。

6.3.2 有所“失”的用 སོང，有所“得”的用 བྱུང。

(4) （ངས）བརླག་སོང་། （我）丢了。
（ངར）རྙེད་བྱུང་། （我）找到了。

(5) （ངས）བརྗེད་སོང་། （我）忘了。
（ངས）དྲན་བྱུང་། （我）想起来了。

6.3.3 在不自主动词后面，他称用 སོང 自称用 བྱུང。

(6) ཁོང་ན་སོང་། 他病了。
ང་ན་བྱུང་། 我病了。

(7) ཁོང་ལ་རག་སོང་། 他得到了。
ངར་རག་བྱུང་། 我得到了。

6.3.4 偏重于客观叙述时用 སོང 偏重于自我感觉时用 བྱུང。

ཉི་མ་ཤར་སོང་། 太阳出来了。（一般叙述）

ཉི་མ་ཤར་བྱུང་། 太阳出来了。（亲眼看到日出的场面）

6.3.5 动作过去不久的用 སོང 动作早已过去的用 བྱུང。

(9) ངས་ཤེས་སོང་། 我会了（刚刚会）
ངས་ཤེས་བྱུང་། 我会了（早会了）

(10) ངས་ཧ་གོ་སོང་། 我懂了（刚刚懂得）
ངས་ཧ་གོ་བྱུང་། 我懂了（早已懂得）

སོང་ 和 བྱུང་ 的肯定、否定、疑问句的变化

肯定	否定	特指问	肯定疑问	否定疑问	选择句
སོང	མ་སོང	(ག་རེ)…སོང	སོང་ངས	མ་སོང་ངས	×སོང×མ་སོང
བྱུང	མ་བྱུང	(ག་རེ)…བྱུང	བྱུང་ངས	མ་བྱུང་ངས	×བྱུང×མ་བྱུང

6.4 动词语尾 ཤག(书面语为 འདུག)

动词词根(过)后加 ཤག(འདུག)也表示动作已过去，但强调了叙述者只见到动作的结局，而未见到过程。(上面 6.1 སོང 是强调叙述者亲自看见过程的，两者含义有所不同)如：

(1) རང་འདིར་བསྡད་ཤག　(原来)你在这儿!

(2) རྒན་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་བསྒུགས་བཞུགས་ཤག老师在等我们。

ཤག和 སོང比较

(3) འདིར་ཡི་གེ་གཅིག་བྲིས་ཤག　སུས་བྲིས་པ་ཡིན་ན།　这儿写好了一封信，是谁写的呐？(只看见结果)

(4) ཡི་གེ་འདི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བྲིས་སོང་།　ངས་མཐོང་བྱུང་།　这封信是扎西写下的，我看见了。(看见过程)

ཤག还可以用于自称，但必须是不自主的动词。

(5) ཨ་ཙི།　ངས་བརྗེད་ཤག　哎呀！我忘了

ད་ངའི་རྐང་པ་སྐྲངས་ཤག　(现在)我的脚肿了。(刚刚觉得不舒服)

ད་ང་དྲག་ཤག　(现在)我好了(刚刚感觉到)

ཤག的否定式、疑问式与 འདུག相同。即：

ཞིག — མི་འདུག (ག་རེ) འདུག   འདུག་གས།   མི་འདུག་གས།
འདུག   མི་འདུག

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1.

ཟླ་བས				
ཉི་མས		གཡར		
ལྷ་མོས	→ མི་ལ →	སྤྲད	→	སོང་།
སྒྲོལ་དཀར་གྱིས		ཡི་གེ་བཏང		
རྡོ་རྗེས		བཤད		
ཚེ་རིང་གིས		གཡར		
ཀུན་དགས	→ ངར →	སྤྲད	→	བྱུང་།
དོན་གྲུབ་ཀྱིས		ཡི་གེ་བཏང		
བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས		བཤད		

2.

ངའི →
- སློབ་དེབ
- ཞུགས་སྒྲུག
- སྟོད་ཐུང
- ཕོ་ལོ
- ཞྭ་མོ
- སྒྲུང་དེབ

→ བརླག་སོང་། / རྙེད་བྱུང་།

ངས →
- ཁོང་གི་མིང
- ཚིག་གསར་འདི
- ཙོད་གཞས་འདི
- ཀུན་ལགས་ཀྱི་བཞུགས་ས
- ཡི་གེ་འདིའི་བྲི་སྟངས

→ བརྗེད་སོང་། / དྲན་བྱུང་།

3.

ཁོང（གིས）/ ང →
- ཨ་མ་དྲན
- གད་མོ་ཤོར
- ཁ་སྐྱམས

→ སོང་། / བྱུང་།

4.

ངས་གཞི་ནས →
- ཇོ་ཤེས
- ན་གོ
- ཤེས

→ བྱུང་། / སོང་།

5.

ཚེ་རིང་གིས → [བོད་ཡིག / རི་མོ / རྒྱ་ཡིག / ཡི་གེ] → བྲིས་ཤག　　ཀུན་དགས་བྲིས་མི་འདུག

རྡོ་རྗེ་ལགས → [ཉལ་ཁང་ལ / སྨན་ཁང་ལ / དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ / ཁྲིམ་ལ / གྲོང་གསེབ་ལ / བོད་ལ] → ཐད་ཤག　　སྒྲོལ་དཀར་ལགས་ཐད་མི་འདུག

6.

[ཚོག་གསར་འདི / མི་འདིའི་མིང / གཞས་འདི / ཞབས་བྲོ་འདི] ངས་བརྗེད་ཤག　　ཁྱེད་རང་གིས་དྲན་གྱི་འདུག་གས།

7.

སྤོད་ཐུང
པོ་ལོ
ལྕགས་སྒྲུག
སློབ་དེབ
ཞུ་མོ

གཅིག་འདིར་བཞག་ཤག
སུས་བཞག་པ་ཡིན་ན།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས
ལྷ་མོས
ངའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱིས
ངའི་རྒན་ལགས་ཀྱིས

འདིར་བཞག(བཞག་གནང)སོང་། ངས་མཐོང་བྱུང་།

二、填空(སོང་། བྱུང་། ཤག)

1. རྡོ་རྗེ་ལགས་ལྷ་སར་ཐད་______། ཁྱེད་རང་གིས་ཏ་གོ··· ______།

2. ཨ་མས་ངར་ཡི་གེ་གཅིག་བཏང་______། ཁྱེད་རང་གིས་མཐོང་______།

3. སློབ་གྲྭའི་པོ་ལོ་གསར་པ་དེ་ཁའི་ས་ངས་བརྟག______། དེ་རིང་རྙེད______། ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས______།

4. དེང་སང་ཕེ་ཅིན་ལ་ཁང་པ་གསར་པ་མང་པོ་བརྒྱབ______།

5. དེ་རིང་ཚོགས་པ་ལྷགས་པ་སྤྱི་མོ་ནས་ཡངས______ཟེར། ད་ག་པར་ཕྱིན་______།

6. རྒན་ལགས་ཀྱིས་ངར་སྨྱུང་སྣན་པོ་གཅིག་གསུང་______། རང་

གིས་སོ______།

7. སྐྲུང་འདིའི་ནང་དོན་ངས་བརྗོད______ ཡིན་ནའི་རྒན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་པ་དེ་གར་ངས་ལམ་སང་དྲན______།

8. ཁའི་ས་ང་ན______། ཨམ་ཆིས་ངར་སྨན་སྤྲོད་མ______། ཁབ་གཅིག་བརྒྱབ______།

9. ཁྱེད་རང་གིས་རྒན་ལགས་མཇོང་______ ངས། ངས་མཇོང་མ______། ང་བསྡད་དུས་ཁོང་འདིར་ཕེབས་མ______།

三、学习提问(仿下例将肯定句变否定和疑问句)

例(1)ཁོང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་སོང་།

ཁོང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་མ་སོང་།

ཁོང་ག་པར་ཐད་སོང་།

ཁོང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་སོང་ངས།

ཁོང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་མ་སོང་ངས།

ཁོང་སློབ་ཁང་ལ་ཐད་སོང་མ་སོང་།

1. སྒྲོལ་དཀར་ལགས(ཟ་ཁང་ལ་)ཁ་ལག་ཟ་གག་ཐད་སོང་།
2. ངའི་བོད་ཡིག་ཚིག་གསར་དེབ་འདི་ཁོང་གིས་འཁྱེར་སོང་།
3. རྒན་ལགས་ཀྱིས་བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་འདིར་སྐྲུང་གཅིག་གསུང་སོང་།

例(2) ཁོང་ཉལ་ཁང་ལ་ཕེབས་བྱུང་།

ཁོང་ཉལ་ཁང་ལ་ཕེབས་མ་བྱུང་།

ཁོང་ག་དུས་ཉལ་ཁང་ལ་ཕེབས་བྱུང་།

ཁོང་ཞལ་ཁང་ལ་ཕེབས་བྱུང་ངས།

ཁོང་ཞལ་ཁང་ལ་ཕེབས་མ་བྱུང་ངས།

ཁོང་ཞལ་ཁང་ལ་ཕེབས་བྱུང་མ་བྱུང་།

4. བུ་མོ་འདིའི་མིང་ངས་དྲན་བྱུང་།

5. པ་ཕས་ངར་རང་ལ་སློད་ཡས་ཀྱི་དངུལ་བསྐུར་བྱུང་།

6. ཁའི་ས་ང་མགོ་ཞེ་དྲགས་ན་བྱུང་།

例(3) གཞུང་གི་ངོ་ལོ་གསར་པ་བརྟག་ཤག

གཞུང་གི་ངོ་ལོ་གསར་པ་བརྟག་མི་འདུག

གཞུང་གི་ངོ་ལོ་གསར་པ་བརྟག་འདུག་གས

གཞུང་གི་ངོ་ལོ་གསར་པ་བརྟག་འདུག་གས

གཞུང་གི་ངོ་ལོ་གསར་པ་བརྟག་འདུག་མི་འདུག

གཞུང་གི་ངོ་ལོ་ག་འདྲས་སེ་བརྟག་པ་རེད། རང་གིས་ཤེས་བྱུང་ངས།

7. ང་མགོ་ན་ཡས་དེ་དྲག་ཤག

8. ང་ཡོང་དུས་ཁོང་ཞལ་ཤག

9. ཁོང་འགྲོ་དུས་ངས་ཁོང་ལ་མངག་ཡས་བརྗེད་ཤག

四、先将下列汉文译成藏话的疑问句，然后作肯定和否定两种回答：（如已经是疑问句，则请直接回答）

（注意动词语尾用 སོང་། བྱུང་། ཤག）

1. 昨天扎西病了，医生给他打了一针。

2. 妈妈给我寄来了夏天的衣服。

3. 这个故事很有趣(好听),你小时候就知道吗?

4. 太阳出来了吗?

5. 拉姆刚才到图书馆借书去了,他刚走,老师就来了吗?

6. 黑板(ནག་སྤང་)上写了一个藏文字,是谁写的?

7. 这小女孩儿哭(ངུ)了。钱丢了吗?

8. 他来这儿看报纸了吗?

9. 最近同学们放假了吗?

10. 这个情况卓嘎向你说了吗?

五、听读练习

(དང་པོ)

1. སྔོ་བཟང་ལགས། ཀུན་ལགས་འདིར་ཕེབས་བྱུང་ངས།
2. ཞོགས་པ་ཕེབས་བྱུང་།
3. དེ་ནས་ག་པར་ཐད་མིན་མཁྱེན་ཨ་ཡོད། སྒྲོལ་དཀར་ཁོང་ཚོ་འཚོལ་གག་ཐད་དགོས་ཡོད་གསུང་གིས།
4. ཁོང་ཚོ་འཚོལ་ནས་ག་རེ་གནང་གི་ཡིན་ན།
5. མཉམ་དུ་པར་གཅིག་སྐྱོན་གྱི་ཡིན་པ་འདྲ།
6. ག་རེ་ཡིན་ན།
7. ཀུན་ལགས་དབྱར་ཀའི་གུང་སེང་ལ་ལྷ་སར་ཐད་མཁན་འདྲ། པར་གཅིག་བརྒྱབ་ནས་ནང་མི་ལ་བསྟན་གནང་ཡས་ཡིན་གྱི་རེད། རང་ཡའི་བཀའ་མངགས་ཞུ་ཡས་ཡོད་ན་ཀུན་ལགས་

འཚལ་གག་རྒྱུགས།

8. གཞན་དག་མངགས་ཡས་སེ་གའི་མེད། ཡི་གེ་གཅིག་བསྒྱུར་གྱི་ཡིན།

(གཉིས་པ)

ངའི་ནང་ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་ལ་ཡོད་རེད། ལྷ་ས་ནས་མོ་ཊར་བཏང་ནས་ཕྱིན་ན་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཡའི་འགོར་གྱི་མ་རེད། ཐག་རིང་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད། ཕལ་ཆེར་ལི་དབར་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་ཡོད་མ་རེད། ལམ་ཀ་ལ་འབྲས་སྤུངས་ (དགོན་པ) དང་ཨར་འདམ་བཟོ་གྲྭ་ཅི་དག་གི་བབ་ཚུགས་ཡོད་རེད།

ད་ལོ་དབྱར་ཀའི་གུང་སངས་གཏོང་དུས་ང་ནང་ལ་ལོག་རྩིས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་མང་ཆེ་བ་ནང་ལ་འགྲོ་གི་རེད། ཁོང་ཚོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལྷ་སའི་བར་སྐོར་ནང་ལ་ཡོད་རེད། ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སེ་ར་ (དགོན་པའི་) འཁྲིས་ལ་ཡོད་རེད། ད་དུང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ཐག་རིང་སར་ཡོད་རེད། གཞིས་ཀ་རྩེ་དང་ལྷོ་ཁ། ཆབ་མདོ། སྟོད་མངའ་རིས་ཅི་དག་ག་ས་ག་ལ་ཡོད་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ཁ་སྐོམ་ས། 口渴、口干　2. སྤྲོད། 给、交给

3. རྐང་པ། 脚

4. སྐྲངས། 肿

5. དྲག 病愈

6. མིང་། 名字

7. གད་མོ། གད་མོ་ཤོར། 笑(名)、失笑

8. སློབ་གསོ། སློབ་གསོ་བརྒྱབ། 教育(名)、教育(动)

9. གཞི་ནས། 才、刚刚

10. རི་མོ། 画儿

11. བཞག 放置、安放

12. ནང་དོན། 内容

13. བསྐུར། 捎、寄

14. ཕྱེད་ཀ 半个

15. འགོར། 耽误

16. ལི་དབར། 华里

17. བཀའ་མངགས། 托付(敬)

18. རྒྱུགས། 走、去、跑(命)

19. འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ། 哲蚌寺（拉萨三大寺之一）

20. ཡར་འདམ། ཡར་འདམ་བཟོ་གྲྭ། 水泥 水泥厂

21. བབ་ཚུགས། 站(车站)

22. ད་ལོ། 今年

23. ལོག 回去

24. རྩིས། 打算、计算

25. ལྷོ་ཁ། 山南(地名)

26. ཆབ་མདོ། 昌都(地名)

27. སྟོད་མངའ་རིས། 阿里(地名)

28. རི་མོ། 图画、花纹

སློབ་ཚན་བདུན་པ། 第七课

དབྱངས་ཅན་ཚམ་པ་བརྒྱབ་ནས་ཚ་བ་རྒྱས་ཤག 央金感冒发烧了

1. 助动词 དགོས། ཐུབ། ཆོག
2. 动词语尾 གྱབས། གྱབས་ཡོད། གྱབས་འདུག གྱབས་ཡིན། གྱབས་རེད
3. 动词语尾 པ་འདྲ

1. དབྱངས་ཅན་རང་ག་རེ་བྱས་བྱུང་།
2. ང་ཁ་ཞེ་དྲགས་སྐོམ་གྱིས། སྐྱིད་པོ་ཚོར་ནས་མི་འདུག
3. བྱས་ཙང་། ད་ལྟ་རང་གི་གདོང་མདོག་ཡག་ཤག ངས་རང་ཉལ་ཁང་ལ་ངལ་གསོ་རྒྱག་གག་བསྐྱལ་དགོས། ད་ཡག་པོ་བྱས་ནོལ་ལྷ།
4. ང་ཆུ་གྲང་མོ་འཐུང་སྙིང་ཞེ་པོ་ཅིག་འདོད་ཀྱིས། མང་པོ་མི་དགོས། ཏབ་གང་ཐུང་ནའི་འགྲིགས་ག
5. འ་ཙི། ཆུ་གྲང་མོ་འཐུང་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད། ངས་ཆུ་ཁོལ་གྲང་སྙེར་དགོས། ཏོག་ཙམ་བསྒུགས་ལྷ། ང་ལམ་སང་སླེབས་

ཡོང་། ད་འཕྲུངས་ལྷ། ཏོག་ཙམ་དྲག་རུ་ཕྱིན་འདུག་གས།

6. ཏོག་ཙམ་དྲག་ཤག

7. རང་ཆམ་པ་བརྒྱབ་པ་འདྲ། ཚ་བ་རྒྱས་ཤག

8. ཡིན་པ་འདྲ། ཁའི་ས་པོ་ལོ་རྒྱག་དུས་རྩལ་ནག་ཞེ་དྲགས་དོན་བྱུང་། ཉལ་ཁང་ལ་ཚུར་ལོག་ནས་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་འཁྲུས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཁྲུས་གཟུགས་པོ་སྐྱིད་པོ་ཕྱིན་ནས་མ་བྱུང་།

9. ད་ཨམ་ཆི་བསྟེན་གག་འགྲོ་དོ། ངས་རོགས་བྱས་དགོས།

10. མི་དགོས། མི་དགོས། ངལ་གསོ་ཏོག་ཙམ་བརྒྱབ་ན་དྲག་གི་རེད། གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།

11. སྨིན་རྟགས་འདི་འདྲས་བྱེད་ཏོག་མེད། གཏམ་དཔེའི་ནང་ལ། མི་ཆུང་དུས་གསོད་དགོས་པ་དང་ནད་ཆུང་དུས་བཅོས་དགོས། འདི་འདྲས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་མ་རེད་པས། ན་ཚ་ཆུང་ཆུང་ནས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ན་ཚ་ཞིད་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། སྨན་ཏོག་ཙམ་བཟས་ན་ཚ་བ་དེ་མར་བཅག་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

12. ལེ་སེ། འོ་ན་ད་ལྟ་ང་འགྲོ་གི་ཡིན།

ཚིག་གསར། 生词

1. ཆམ་པ། ཆམ་པ་བརྒྱབ། 感冒（名）感冒（动）
2. ཚ་བ། 热、温度
3. དབྱངས་ཅན། 央金（人名）
4. ཧྲིན་ནས། 根本、压根儿、一点也……
5. བྱས་ཙང་། 就是嘛
6. གདོང་མདོག་ཡོག་ཤག 脸色变了
7. བསྐྱལ། 送、护送
8. ཉོལ། 躺下（命）
9. གྲང་མོ། 冷的、凉的
10. ཆུ་ཁོལ་གྲང་། 凉开水
11. སྟེར། 给、喂
12. འཐུངས། 喝（命）
13. དྲག་རུ་ཕྱིན། 渐痊愈
14. རྔུལ་ནག 汗水
15. ཐོན། 流出
16. ཕྱིར་ཡོག 回来
17. གཟུགས་པོ། 身体
18. དེ་ནས་བྱས། 从那时起、从此
19. བསྟེན། 依附
ཨམ་ཆི་བསྟེན། 看（病）、就（医）
20. རོགས་བྱས་དགོས། 帮助（自告奋勇）
21. བྱེད་ཧོག་མེད། 别干（劝阻的语气）
22. སྡེན་རྟགས། 傻样子、傻气
23. གཏམ་དཔེ། 谚语
24. གསོད། 杀、熄灭（命）
25. བཅོས། 制作、医治、修正

26. ཟེར་སྟོལ། 说法

27. ན་ཚ། 病痛

28. གཟབ་གཟབ། 注意、谨慎

29. ལྗིད་པོ། 重的

30. སྨན། 药

31. ཆགས། 变成、成为

32. བཅག 减轻、减少、打碎、切断

33. ད་ལྟ་རང་། 马上、立即

34. ཚ་བ་མར་བཅག 退烧

35. འཁྲུས། 洗

36. ཚ་བ་རྒྱས། 发烧

འགྲེལ་བཤད། 解释

7.1 助动词 དགོས།　ཐུབ།　ཆོག

7.1.1 助动词 དགོས加在主要动词（现、未）后面，表示“要、需要、应该、必须”等意思。在拉萨口语中它读作轻声的 གོ，通常后面还要加 རེད。如用于自称后面没有 རེད，则有自告奋勇地去做某件事情的意思。它前面的主要动词要用过去形式。如：

(1) གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་རེད།　必须注意。（必须小心）

(2) ང་ཚོས་ཉིན་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་རེད།　我们每天都应该学习。

(3) པར་གཅིག་རྒྱག་དགོས་རེད།　要照一张像片。

(4) ཚོགས་འདུར་ང་ཚོ་ཚང་མ་འགྲོ་དགོས་རེད་པས།　咱们大伙都要去开会吗？

ཁྱེད་རང་འགྲོ་དགོས་མ་རེད། ཁོང་ཚོ་འགྲོ་དགོས་རེད། 你不用去，他们必须去。

(5)ངས་ཁྲིད་དགོས། 让我带领。

(6)ངས་ཆུ་ཁོལ་གྲང་སྤྲོད་དགོས། 让我来喂(你)凉开水。

(7)ངས་རོགས་བྱས་དགོས། 让我来帮忙。

7.1.2 助动词ཐུབ加在主要动词(现、未)后面，表示"能、能够"的意思。前面已经解释过，这里再举几个例子：

(8)སྨན་བཟས་ན་ཚ་བ་བཅག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། 吃了药的话烧能退。

(9)བོད་སྐད་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ན་བོད་ལ་སླེབས་དུས་བོད་རིགས་དང་སྐད་ཆ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། 好好地学藏话，(将来)到了西藏就能够和藏族交谈。

(10)ད་ཁོང་ཚོ་འགྲོ་ཐུབ་སོང་ངས། 现在他们能走了吗？(准备好了没有？)

(11)ཁྱེད་རང་གིས་འཁྱོག་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གས། 你能抬得动吗？

ངས་འཁྱོག་ཐུབ་པ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འཁྱོག་པ་མི་འདུག 我能抬得动，扎西抬不动。

(12)འཁྱོག་མ་ཐུབ་ན་གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ངས་རོགས་བྱས་དགོས། 抬不动没关系，我来帮忙。

7.1.3 助动词ཆོག加在主要动词(现、未、过)后面表示可以的意思。用法有以下几种：

1. ཆོག重叠表示随时可进行的动作，它的后面还需要加

上判断动词或存在动词表示人称和时态。如：

(13)ང་འགྲོ་ཆོག་ཆོག་ཡིན། 我随时可以走。

(14)ངས་འབྲི་ཆོག་ཆོག་ཡིན། 我随时可以写。

(15)སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་གཞས་མང་པོ་ཤེས་ཀྱིས། གཏོང་ཆོག་ཆོག་རེད། 卓噶会许多歌儿,随时能唱。

(16)དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་བོད་ཡིག་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ཡོད་ཙང་། གཡར་ཆོག་ཆོག་ཡོའི་རེད། 图书馆里藏文书很多,随时可以借到。

2. ཆོག后面无需附加任何成分,直接煞尾,表示自愿去做某种事。只用于自称。如：

(17)ངས་ཕྱིན་ཆོག 我可以去。

(18)ད་ཀྲ་རང་ཕྱིན་ཆོག 这就走!

(19)ངས་ཉོས་ཆོག 我可以买。

3. ཆོག后面再加一个词尾 པ། ཆོག་པ(ག)加在主要动词(过)后表示某种愿望。如：

(20)ང་ལྷ་སར་ལྟ་སྐོར་བྱེད་གག་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང་ཆོག་པ(ག)ཨ། 我去拉萨参观一次才好呐!

(21)བོད་ཡིག་ཚིག་གསར་མང་ཙམ་ངེས་ཆོག་པ(ག)ཨ། བོད་སྐད་མགྱོགས་པོ་ཤེས་ཆོག་པ(ག)ཨ། 多记些藏文单词,很快学会说藏话才好呐。

7.2 动词语尾 གྲབས

གྱབས་ 加在动词词根（现、未）后面，再加存在动词 ཡོད། འདུག། ཡོའོ་རེད 表示动作即将进行。也可以表示在过去的一段时间内即将进行。在拉萨话口语中它读作 ཀྱོའོ，用在不自主动词后，不分自称和他称。如：

(1) ཁའི་ས་ང་ཞེ་དྲགས་འཁྱགས་ཤག ན་གྱབས་ན་གྱབས་བྱས་བྱུང་། 昨天我冻坏了，（马上）要病了。

(2) ཁོང་གི་གདོང་མདོག་ལོག་ཤག 他的脸色变了（马上）。

(3) གནམ་འཁྲིབས་ཤག ཆར་པ་འབབ་གྱབས་འདུག 天阴了，快下雨了。

用在自主动词后则分自称和他称。自称用 གྱབས་ཡོད，他称用 གྱབས་འདུག（亲见）、གྱབས་ཡོའོ་རེད。（非亲见）如：

(4) ལྟོས་དང་། ད་དུས་ཚོད་སླེབས་གྱབས་འདུག 瞧！现在时间快到了。

ད་ཚོགས་འདུ་འཚོག་གྱབས་འདུག 现在快开会了。

(5) གུང་སངས་གཏོང་གྱབས་ཡོའོ་རེད། 快放假了。

(6) རང་ཡོང་དུས་ང་འགྲོ་གྱབས་ཡོད། 你来时，我快走了。

གྱབས 加在动词词根（过去，个别用现、未）后面，再加判断词 ཡིན 或 རེད，表示事情刚刚发生，动作方才进行。གྱབས་ཡིན 用于自称，གྱབས་རེད 用于他称。如：

(7) ཚོགས་འདུ་འཚོག་དུས། ང་སླེབས་གྱབས་ཡིན། ཁོང་ཡའི་སླེབས་གྱབས་རེད། 开会时我刚到。他也刚到。

(8)ད་ལྟ་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་གྲབས་རེད།　　现在刚散会。

(9)ཁོང་ཚོ་འགྲོ་གྲབས་རེད།　　他们刚走。

(10)ནང་ལ་ཡི་གེ་དེ་བཏང་གྲབས་ཡིན།　　那封信(我)刚寄走。

7.3 动词语尾 པ་འདྲ

པ་འདྲ加在动词词根(过去)后面表示一种推测的语气，不分人称。也可以同 ཡིན和 ཡོད结合，但不能同 རེད和 འདུག，ཡོའོ་རེད结合。如：

(1)རང་ཆམ་པ་བརྒྱབ་པ་འདྲ།　　你大概感冒了。

(2)རྡོ་རྗེ་ཁྲོམ་ལ་ཕྱིན་པ་འདྲ།　　多吉大概进城了。

(3)ཁོ་གཉིས་སྤུན་ཀྱག་ཡིན་པ་འདྲ།　　འདྲ་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག　他俩大概是兄弟，长的非常像。

(4)བོད་ཡིག་གི་དུས་དེབ་ངར་མེད།　　ཕལ་ཆེར་ཀུན་དགར་ཡོད་པ་འདྲ།　　我没有藏文杂志，大概贡嘎有。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད།

སློབ་སྦྱོང ལས་ཀ ལྟ་སྐོར རང་སྦྱོང ངོ་སྤྲོད	→	བྱེད་དགོས་རེད།

ཕྱི་ལོ པར སྨན་ཁབ ངལ་གསོ ཁ་པར བོད་སྐད	→	རྒྱག་དགོས་རེད།

གཞས ཁ་པར ཡི་གེ ཁ་ལག	→	གཏོང་དགོས་རེད།

བོད་ཡིག རི་མོ རྒྱ་ཡིག ལུས་རྩལ	→	སྦྱངས་དགོས་རེད།

2.

ངས	→	ཕྱིན ཉོས བཏང བཟོས བྱས	→	དགོས།

3. ལས་ཀ་འདི་སུས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས
ལྷ་མོས
ཟླ་བས
ཉི་མས
རྡོ་རྗེས
ཁོང་ཚོ་ཚང་མས
→ བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

4. ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།　　རང་གིས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་པ།

ལས་ཀ
ཇོ་སྒྲོད
སློབ་སྦྱོང
དགེ་རྒན
མ་ཆེན
ཨམ་ཆི
→ བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

ངས →
མ་ཆེན
ཨམ་ཆི
དགེ་རྒན
བཟོ་པ
ཞིང་པ
ཚོང་པ
→ བྱེད་ཐུབ་པ།

5. རང་ཡོང་དུས་ང →
འགྲོ
ཁ་ལག་ཟ
ཚོགས་འདུ་གྲོལ
ལས་ཀ་ཚར
བོད་ཡིག་སྦྱོང
རང་སྦྱོང་བྱེད
→ གྲབས་ཡོད།

6.

- མི་རྟོག་ཤར
- དབྱར་ཁ་ཤར
- སོ་གསར་རན
- ཀུང་སངས་གཏོང
- ཉི་མ་ཤར

→ གྲུབས་ཡོའོ་རེད།

7. ད་ལྟ →

- དུས་ཚོད་སླེབས
- ལས་ཀ་འདི་ཚར
- འཛིན་གྲྭ་གྲོལ
- ཚོགས་འདུ་འཚོག
- སློབ་སྦྱོང་བྱེད

→ གྲུབས་འདུག

8. ད་ལྟ →

- ཀུན་ལགས་ཕེབས
- ཚོགས་འདུ་གྲོལ
- ཁ་ལག་བཏང (གཏོང)
- ལས་ཀ་ཚར
- འཛིན་གྲྭ་གྲོལ
- སྔོ་བརྒྱབ

→ གྲུབས་རེད།

9. ད་ལྟ་ང → [འཛིན་གྲྭ་གྲོལ / ཚོགས་འདུ་གྲོལ / ཁ་ལག་བཟས / ལས་ཀ་ཚར / སྒོ་བརྒྱབ] → གྲུབ་ཡིན།

10. ངས → [གནས་ཚུལ་བཤད / བོད་ཡིག་བྲི / གཞས་གཏོང / པོ་ལོ་རྒྱག / ཇ་སྤྲོད་བྱེད] → ཚོག་ཚོག་ཡིན།

11. སྒྲོལ་དཀར → [ཞབས་བྲོ་བརྒྱབ / བོད་གཞས་བཏང / ཁོང་ལ་གཡར / ཁོང་ལ་སྤྲད / ཁོང་ལ་སྐྱེར] → ཚོག་ཚོག་རེད།

12. ངས → [བྱས / བྱིན / ཉོས / བཤད / སྤྲད] → ཚོག

13.

ང → ཨང་གི་ཡོན / བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང

ངས → ཚིག་གསར་ངེས / བོད་སྐད་ཤེས

ངར → ལྷ་སྐོར་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང / པ་སེ་བྱུང

→ ཚོག་པ (ག) ཡ།

14.

ངའི་མ་རེད། ཞུ་མོ་འདི → བཀྲ་ཤིས་ཀྱི / ཟླ་བའི / ཉི་མའི / སྒྲོལ་དཀར་གྱི / ཀུན་དགའི ཡིན་པ་འདྲ། （ཁ་ས་ཁོས་ཞུ་མོ་འདི་འདྲ་པོ་གཅིག་ཉོན་ཤག）

15.

པ་ཕས་སྤུ་གུར → བོ་ལོ་གསར་པ / འཁྱིག་ལྷམ་དཀར་པོ / ལྷུགས་སྨྱུག་ཡག་པོ / དཔེ་ཁུག་ཆེན་པོ / བོད་ཡིག་སྐྲང་དེབ གཅིག་ཉོས་པ་འདྲ། （ཁོ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་ཤག）

16. མི་དེ་ལྷ་ས་ནས་རེད་པས།

མ་རེད། སྐད་ཆ་བཤད་
སྣངས་ལ་བལྟས་ན་མི་དེ →

མཚོ་སྔོན་ནས
ནང་སོག་ནས
གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས
ཡུན་ནན་ནས
སི་ཁྲོན་ནས

→ ཡིན་པ་འདྲ།

二、选择括弧内适当的词填空，并译成汉语

1. ང་ཚོས་བོད་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་སྐད་ཡག་པོ་སྦྱངས་ ______(དགོས། དགོས་རེད)
2. གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོ། ང་ཚོས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་བྱེད་______(དགོས། དགོས་རེད)
3. བོད་ཡིག་གི་དུས་དེབ་ངར་མེད། ཀན་ལགས་ལ་ཡོད……… ______ (པ་འདྲ། དགོས་རེད)(གཞན་པས་ངར་བཤད་བྱུང་)
4. ཁོང་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་ཀན་ལགས་ཡིན ______ (པ་འདྲ། གྲབས། ཚོག)
5. སྨན་ཁང་ལ་ནད་པ་ལྷ་མོར་རོགས་བྱེད་མཁན་དེ་ངས་ཕྱིན…… ______ (དགོས། ཚོག དགོས་རེད)
6. དེ་རིང་མ་ཆེན་ངས་བྱེད______ (ཚོག ཚོག་པ)
7. སང་ཉིན་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ལ་ངས་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ ______ (ཚོག ཚོག་པ། དགོས)
8. ཆུ་འཁོལ་ངས་ལེན་གག་ཕྱིན ______ (ཚོག ཚོག་པ

དགོས)

9. ལས་ཀ་འདི་ག་དུས་ཚར་______ཀྱི་རེད། ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་ལ་ཚར་གྱི་རེད། (ཐུབ། དགོས། ཆོག)

10. སྨན་ཁབ་གཅིག་བརྒྱབ་ན་ཚ་བ་བཅག་______ཀྱི་རེད། (ཐུབ། དགོས། ཆོག)

11. ཆུ་ཚོད་དྲུག་པར་ང་ལངས་______ཀྱི་ཡོད། (ཐུབ། དགོས། ཆོག)

12. ཆར་པ་འབབ་དུས་རྡོ་རྗེ་སློབ་གྲྭ་ནས་འཐོན་______འདུག (གྲབས། ཐུབ། ཆོག)

13. ཁའི་ས་ཞེ་དྲགས་འཁྱགས་སོང་། ད་______ཐུས་སོང་། (གྲབས། ཆོག ཐུབ)

14. དེ་རིང་ཕྱ་དྲོ་ངས་རང་སྦྱོང་བྱེད་དུས་བཀྲ་ཤིས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་འགྲོ______རེད། (གྲབས། ཆོག ཐུབ)

15. ཁའི་ས་ང་འགྲོ་______ཡོད་དུས་རྒན་ལགས་ཕེབས་སོང་། (གྲབས། ཆོག ཐུབ)

三、将下列汉话译成藏话：

1. 昨天下雨时我刚到家。
2. 我来的时候，他就要从宿舍去图书馆。
3. 这条路像是有危险(ཉེན་ཁ)咱们要小心点！
4. 这个同学是内蒙古的，大概是蒙族。
5. 最近天气冷了，穿衣服方面要注意。

6. 为了能去西藏，大家应该好好学习。

7. 这块大石头，你能抬起来吗？

能抬起来。

8. 这封信上午（སྔ་དྲོ་）十点钟（ཆུ་ཚོད་བཅུ་པ）能写完吗？

9. 明天你能进城吗？

10. 这个情况让我来介绍吧！

11. 要喝开水吗？让我去打吧！

12. 这个工作我可以去干。

13. 下午的会上，我可以说。

14. 呀！我要是会说藏话多好呀！

15. 老师要是能给我们讲个故事多好呀！

四、听读练习

（དང་པོ）

1. དབྱངས་ཅན་ལགས། དེ་རིང་ངའི་ཡི་གེ་འདུག་གས།

2. ཡི་གེ་འདི་གྱུད་འབྱོར་གྲབས་རེད། རང་སྙོམས་དང་།

3. འོང་། སྣབས་ཡག་ངའི་ཡི་གེ་གཅིག་འདུག

4. ཨེན། སྲུས་བཏང་པའི་ཡི་གེ་རེད།

5. ནང་ནས་ཨ་མས་བཏང་པའི་ཡི་གེ་རེད།

6. ག་རེ་ག་རེ་བྲིས་འདུག

7. ཨ་མས་ང་པེ་ཅིན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གག་འགྲོ་ཐུབ་པ་དེ་ལས་སྐྱ

པོ་མ་རེད། སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད་སེ་བྲིས་ཤག

8. ད་དུང་ག་རེ་བྲིས་འདུག

9. ད་དུང་སློབ་གྲོགས་གཞན་དག་དང་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད། མི་གང་བྱུང་མང་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད་སེ་ཅི་དག་བྲིས་ཤག

10. ཨ་ལས། སྟོས་དང་། ད་དུང་ཕུར་བུའི་ཡི་གེ་གཅིག་འདུག

11. འོང་འདུག ག་ནས་བཏང་འདུག

12. བཏང་ས་བྲིས་མི་འདུག ཕལ་ཆེར་ཁོའི་ནང་ནས་བཏང་པ་འདྲ།

13. བྱས་ཙང་། ཕུར་བུའི་ནང་ནས་ཡི་གེ་མ་འབྱོར་པར་རྒྱུན་རིང་པོ་ཕྱིན་ཤག ཁོ་སེམས་ཁྲལ་ཞེ་དྲགས་བྱེད་ཀྱིས། མགྱོགས་པོ་སྤྲོད་རོགས

14. ལེ་སེ། ལམ་སང་ཕྱིན་དགོས།

(གཉིས་པ) བཏང་ཡིག་གཅིག

བུ་ཕུར་བུ།

རང་གིས་ནང་ལ་ཡི་གེ་ཐེངས་གསུམ་བཏང་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་འབྱོར་བྱུང་། ཡི་གེའི་ནང་ནས་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་དང་འཚོ་བའི་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཏ་གོ་ཙང་། ནང་མི་ཚང་མ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་།

རང་ལ་ཡི་གེ་མ་བཏང་པར་རྒྱུན་རིང་པོ་ཕྱིན་སོང་། གཙོ་བོ་དེང་

སང་དབྱིད་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྲེལ་བ་ཚ་པོ་ཡོད་ཙང་། ཡི་གེ་བྲི་ལོང་བྱུང་མ་སོང་། ང་ཚོ་ནང་མི་རྒན་གཞོན་ཚང་མ་བདེ་པོ་ཡིན། སེམས་ཁྲལ་བྱེད་དགོས་མེད།

ད་ལོ་བོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་འདུག དབྱིད་ཀ་ཤར་གྲབས་ཡོད་དུས་ཆར་པ་ཐེངས་གཉིས་བཏང་སོང་། དབྱིད་ཀའི་ཆར་པ་དེ་ལོ་ཏོག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཤོས་རེད། ང་ཚོའི་ཞིང་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གིས།

རྗེས་ལ་རང་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་དང་གཟུགས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨ་མ་སྒྲོལ་དཀར་ནས་
ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་པ་བཅུ་ལ།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ཚོགས་འདུ། ཚོགས་འདུ…… འཚོག 会议、开会
2. ཚ་བ་བཅག 退烧
3. འཁྱོག 抬、负重
4. ཉོས། 买(过)
5. གནམ། 天
6. འཐིབས། 阴沉
7. འབབ། 落下、降下
8. སྤུན་ཀུག 兄弟、姐妹、亲属
9. ཞིང་པ། 农民
10. ཚོང་པ། 商人

11. གྲོལ། ཚོགས་འདུ་གྲོལ། འཛིན་གྲྭ་གྲོལ། 散 散会 下课

12. ཚར། 完、结束

13. རན། 轮到、该到

14. ཡང་གི་ལོན། 及格

15. ཛེས། 记住、牢记

16. པ་སི། 票

17. གོན། 穿、戴

18. དཔེ་ཁུག 书包

19. ནད་པ། 病人

20. འཐོན། 启程、出发

21. སྔ་དྲོ། 上午

22. ཉེན་ཁ། 危险

*　　*　　*　　*

23. འབྱོར། 到达（人、信）

24. ཨེན། 是吗？（反问语气）

25. སྐབས་ཡག 好运气

26. ལས་སླ་པོ། 容易

27. གང་བྱུང་མང་བྱུང་། 随随便便 乱七八槽

28. འབྲེལ་བ། འབྲེལ་བ་བྱེད། 关系 联系

29. ཕུར་བུ། 星期四，普布（人名）

30. རྒྱུན། རྒྱུན་རིང་པོ། 时间 长期

31. གཙོ་བོ། 主要

32. དཔྱིད་རྨོས། 春耕

33. རྒན་གཞོན། 老少

34. གནམ་གཤིས། 天气、气候

35. དཔྱིད་ཀ 春天、春季

36. ཕན་ཐོགས། 利益

37. ཐོན་སྐྱེད། 生产

38. ཡག་རུ་ཡག་རུ། 渐渐好

39. རྗེས་ལ། 以后

40. བདེ་ཐང་། 健康

41. སྨོན་འདུན་ཞུ། 祝愿（动）

42. ཚེས་པ། ××日

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ། 第八课

མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། 团结起来力量大

1. 动词语尾 པ་ཡིན和 པ་རེད
2. 连词 ཙང་和 བྱས་ཙང
3. 连词 མ་གཞི
4. 副词
5. 动词语尾 …གིན…གིན

ངས་སློབ་གྲོགས་ཚོར་སྒྲུང་ཐུང་ཐུང་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡིན།

ཐོག་མར་སོག་ལེ་དང་། འབུར་ལེན། ཐོ་བ་གསུམ་པོ་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཉི་མ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་པ་བྱས། གསུམ་པོ་དེ་གྲུད་ཐོབ་ཀུག་ཀོ་ཀུག་ལ་རྩོད་པ་ཐུག་པ་རེད།

སོག་ལེས"ཤིང་ནི་ངས་དྲས་ནས་བཅད་པ་ཡིན། ཤིང་རང་ཆད་ཀྱི་མ་རེད་པ། བྱས་ཙང་ངར་ནུས་ཤུགས་ཞེ་དྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད"སེ་བཤད་པ་རེད།

འབུར་ལེན་གྱིས་སྐད་ཆ་འདི་གོ་ནས་ཚིག་པ་ཟ་བྱས"ཤིང་ལེབ་ནི་

ངས་བཙོགས་ནས་སློམ་པོ་བཟོས་པ་ཡིན། བྱས་ཙང་ངའི་ནུས་ཤུགས་ཁྱོད་ལས་ཆེ་བ་ཡོད"ཟེ་བཤད་པ་རེད།

གཞུག་གུར་ཐོ་བས་སོག་ལི་དང་འབུར་ལེན་དེ་གཉིས་ལས་ཏམ་པ་ཆེ་བ་བྱས་ནས"ཤིང་ཆས་ཚང་མ་ངས་གཟེར་ཀར་བརྒྱབ་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ཙང་། ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཏམ་པ་བཤད་མི་དགོས"ཟེ་བཤད་པ་རེད།

ཁ་ཚོ་གསུམ་ཁ་རྩོད་རྒྱག་གིན་རྒྱག་གིན་ལ་ཡ་རྒྱག་རེས་ཤོར་ནས་ཁྲིབ་ཁྲིབ་སེང་སེང་གི་སྒྲ་དེ་ལག་ཆ་ཀླུགས་སའི་སྐམ་གྱིས་གོ་ནས་ཁ་ཚོ་གསུམ་པོ་ལ"ཁྱོད་ཚོ་རྩོད་པ་མ་བརྒྱབ། མ་གཞི་ཁྱོད་ཚོ་སོ་སོར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་ད་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་ཏ་ལས་ཡས་སེ་གའི་ཡོའོ་མ་རེད། ལག་ཆའི་སྐམ་ང་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཤད་ན་སོག་ལེས་ཤིང་མ་དྲས་པ་དང་། འབུར་ལེན་གྱིས་ཤིང་ལེབ་ལ་འཛམ་ཤ་མ་བཏོན་པ། ཐོ་བས་གཟེར་མ་བརྒྱབ་ན། སྐམ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཁྱོད་རང་ཚོས་བྱས་ན་འདི་འདྲས་རེད་མ་རེད། ཚང་མས་ཤོད་དང་"ཟེ་བཤད་པ་རེད།

སོག་ལི་དང་། འབུར་ལེན། ཐོ་བ་གསུམ་པོས་སྐད་ཆ་འདི་གོ་པ་ད་ཀྲ་ངོ་ཚ་ནས་མགོ་སྒུར་སྒུར་བྱས་བསྡད་པ་རེད། ཚང་མས་སྐད་ཤུགས་ཆུང་ཆུང་གི་ཐོག་ནས"ཁྱེད་རང་གིས་གསུང་པ་དེ་ད་གར་རང་རེད"།

ལག་ཆ་ཀླུགས་སའི་སྐམ་གྱིས་གད་མོ་ཚད་ཚད་བྱས"མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ན་གཞི་ནས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད"ཟེ་བཤད་པ་རེད།

སློབ་གྲོགས་ཚོ། ངས་སྒྲུང་འདི་བཤད་ཚར། ཚང་མར་བསླབ་

བྱ་ག་རི་ཐོབ་ཡོད་མེད་བསམ་བློ་ཡག་པོ་ཅིག་གཏོང་ཨ།

ཚིག་གསར། 生词

1. སྟོབས་ཤུགས། 力量
2. སྒྲུང་། 故事
3. ཐུང་ཐུང་། 短的
4. ཐོག་མ། 起初、首先、早先
5. སོག་ལེ། 锯子
6. འབུར་ལེན། 刨子
7. ཐོ་བ། 锤子
8. རྒྱུ་མཚན། 原因、理由
9. ཡིན་མིན། 是非、什么
10. ཐོབ་ཀྱག་ཀོ་ཀྱག 突然之间
11. རྩོད་པ། རྩོད་པ་བྱུག 争论(名)、争吵(动、不自主)
12. ཤིང་། 木头、树
13. མཐུན་སྒྲིལ། 团结
14. དྲས། 截、剪裁(过)
15. བཅད། 断、弄断(自主)
16. ཆད། 断、缺少(不自主)
17. ནུས་ཤུགས། 能力、力量
18. ད་ཅང་། 非常
19. ཚིག་པ་ཟ། 生气、气愤
20. ཤིང་ལེབ། 木板
21. བཞོགས། 削(过)
22. སྙོམ་པོ་བཟོ། 弄平
23. གཞུག་གྱུ། 后来、末尾、尾巴
24. དམ་པ་ཆེ། 夸大、霸道、假话
25. ཤིང་ཆས། 木器、木料东西
26. ཁ་རྩོད། ཁ་རྩོད་རྒྱག་གིན(གིའི) 争论 争着…争着(表示动作还在继续进行)
27. གཟེར་ཀར། 钉子
    གཟེར་ཀར་བརྒྱབ། 钉钉子
28. …གིན། …གིན། ……着……着

29. …ལ་ཡ། ……呐、嘛(语气词)

30. རྒྱག་རེས་ཤོར། རྒྱག་རེས་རྒྱག 打架(不自主) 打架(自主)

31. ཁྲོབ་ཁྲོབ་ཤིང་ཤིང་། 叽叽喳喳

32. སྒྲ། 声音

33. ལག་ཆ། 工具

34. བླུགས། 装、灌、注入

35. སྒམ། 箱子

36. གསུམ་པོ། 仨、三人

37. མ་གཞི། 本来嘛

38. ཡོད་ད་ཡོའོ་རེད། 有倒是有

39. ཧ་ལས། 惊人的、奇怪的

40. ཆ་བཞག 以……为例

41. …པ་ད་ག། 立即、马上

42. འཇམ་ཤ་བཏོན། 刨平、弄光滑

43. མགོ་སྒུར་སྒུར། 低头

44. གད་མོ་ཚོད་ཚོད། 笑眯眯

45. བསླབ་བྱ། 教训(名)

46. ཐོབ། 获得、得到

47. བསམ་བློ། བསམ་བློ………གཏོང་། 思想 想一下(命)

འགྲེལ་བཤད། 解释

8.1 动词语尾 པ་ཡིན和 པ་རེད

自主动词(过)之后加 པ再加判断动词 ཡིན和 རེད表示过去进行过的动作。པ་ཡིན一般用于自称，པ་རེད一般用于他称。如：

(1)ང་ལྟ་སྐོར་བྱེད་ག་ག་ཕྱིན་པ་ཡིན། 我参观去了。

(2)ཁོང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གག་ཕྱིན་པ་རེད།　他学习去了。

པ་ཡིན只用于自主动词之后，པ་རེད还可以用于不自主动词之后，这时不分人称，都表示过去进行了的动作。如：

(3)ཁོ་གཉིས་ཀྱི་དེབ་སྒྲོད་ཡས་དེ་ངས་ནོར་པ་རེད།　他俩的本子我给错了。

ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡའི་ནོར་པ་རེད།　他俩也搞错了。

(4)ཁོང་གི་མིང་ངས་བརྗེད་པ་རེད།　他的名字我忘了。

ངའི་མིང་ཡའི་ཁོང་གིས་བརྗེད་པ་རེད།　我的名字他也忘了。

པ་ཡིན和པ་རེད的否定式、疑问式，主要借用它们后面的判断动词ཡིན和རེད变化来表示。见下表：（×代表动词词根）

肯定	否定	特指问	肯定是非问	否定是非问	选择是非问
×པ་ཡིན	མ་×	×་པ	×་པས(× པ་ཡིན་པས)	མ་×པས	×་པ་ མ་×པ
×པ་རེད	×པ་མ་རེད	×པ་རེད	×་པ་ རེད་པས	×་པ་མ་ རེད་པས	×པ་རེད་ མ་རེད།

如：

ཕྱིན་པ་ཡིན།　（我）去了。ཕྱིན་པ་རེད།（他）去了。

མ་ཕྱིན།（我）没去。ཕྱིན་པ་མ་རེད།　（他）没去。

(ག་པར)ཕྱིན་པ།　(你)哪里去了？ (ག་པར)ཕྱིན་པ་རེད།
(他)哪里去了？

ཕྱིན་པས།　(你)去了吗？ ཕྱིན་པ་རེད་པས།(他)去了吗？

མ་ཕྱིན་པས།(你)没去吗？ ཕྱིན་པ་མ་རེད་པས།(他)没去吗？

ཕྱིན་པ། མ་ཕྱིན་པ།(你)去没去？ ཕྱིན་པ་རེད།　མ་རེད།
(他)去没去？

8.2 连词 ཙང和 ཕྱས་ཙང

ཙང་和 ཕྱས་ཙང是连接两个因果关系的分句的连词，ཙང加在前一分句的最后，表示原因，相当于汉语的“因为”。ཕྱས་ཙང加在后一分句的句首，表示结果，相当于汉语的“所以”，“因此”。两者可以互换而不影响意思。

如：

(1)ཤིང་དེ་ངས་དྲས་ནས་བཅད་པ་ཡིན།　ཕྱས་ཙང་ངར་ནུས་ཤུགས་ཞེ་དྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད།　木头是我锯断的，所以我力量很大。

或：ཤིང་དེ་ངས་དྲས་ནས་བཅད་པ་ཡིན་ཙང་།　ངར་ནུས་ཤུགས་ཞེ་དྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད།　因为木头是我锯断的，(所以)我的力量很大。

(2)ཤིང་ཆས་ཚང་མ་ངས་གཟེར་ཀར་བརྒྱབ་ནས་བཟོས་པ་ཡིན་ཙང་།　ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཡིན།　因为所有木器都是我钉钉子做成的，所以我的力气最大。

或：ཤིང་ཆས་ཚང་མ་ངས་གཟེར་ཀར་བརྒྱབ་ནས་བཟོས་པ་ཡིན།

བྱས་ཙང་ཁྱོད་གཉིས་ལས་ང་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། 所有木器都是我钉钉子做的，因此比起你俩我的力气大些。

8.3 连词 མ་གཞི

མ་གཞི一般用于复句的前一句的开头，表示退一步，然后再转折。如：

（1）མ་གཞི་ཁྱོད་ཚོ་སོ་སོ་སོར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་ད་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་ཏ་ལས་ཡས་སེ་གའི་མི་འདུག 本来你们都有力量，但是并没有那么了不起(惊人)

（2）མ་གཞི་ཆམ་པ་བརྒྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཡིན་ནའི་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་ན་ཚ་ལྗིད་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། 本来闹点感冒没什么了不起，但是不注意的话，会染成重病。

8.4 副词

藏语中的副词不算太多，现将常用的列在下面：

8.4.1 修饰形容词的副词

ཞེ་དྲགས 很 ཏ་ཙང 非常 ཐག་ཆོད 太、极

དཔེ་མ་སྲིད་པའི 极、非常、绝顶的

རང(མི་འདུག) 不太……

其中 ཞེ་དྲགས放在形容词前后均可。有时还可作形容词用，相当于“མང་པོ”和“ཆེན་པོ”。如：

（1）དེ་རིང་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག 今天天气

很好。

或 དེ་རིང་གནམ་གཤིས་ཞེ་དྲགས་ཡག་པོ་འདུག 今天天气很好。

(2) ཀན་ལགས་དེ་ཉམས་མྱོང་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད། 那位老师经验很丰富。

ཧ་ཅང་和 དཔེ་མ་སྲིད་པའི放在形容词前面。如：

(3)བྱང་གི་རྩྭ་ཐང་ཧ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུག 北方草原非常辽阔。

(4) དེ་རིང་གློག་བརྙན་ལྟད་མོ་དཔེ་མ་སྲིད་པའི་ཆེན་པོ་འདུག 今天电影好看极了。

ཐག་ཆོད和 རང放在形容词后面，རང只用于否定句。如：

(5)ཁང་པ་འདི་རྒྱ་ཆེ་ཐག་ཆོད་འདུག 这间房子太大了。

(6)ཁ་སའི་གློག་བརྙན་དེ་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་རང་མི་འདུག 昨天的电影不太好看。

8.4.2 修饰动词的副词：

ཡར 向上 མར 向下 ཕར 向那边

ཚུར 向这边 རྟག་པར 经常 ནམ་རྒྱུན་ནས 平时、平常

ད་གིན་ནས 刚才 ཐོག་མ 当初、起初

ལམ་སང 马上、立即 རྗེས་མར 以后

གཞུག་ཏུ 末后、末尾 མཉམ་དུ 一块儿、一起

ཐད་དེ 完全 ཤ་སྟག 全是、尽是

གཏན་གཏན 一定 ཡང་བསྐྱར 再、又 གཞི་ནས 才

ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས(གཅིག)　　一定(状语词组)

ག་ས་ག་ལ　　到处、各处(状语词组)

所有副词都只能加在动词的前面。如：

(7)ཡར་ཡོང　　上来 མར་འགྲོ　　下去

(8)ཕར་ཕྱིན　　过去 ཚུར་ཡོང　　过来

(9)རྟག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད།　　经常学习

(10)ནམ་རྒྱུན་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད།　　经常锻炼

(11)ད་གིན་ནས་ཕྱིན་སོང་།　　刚才走了

(12)ཐོག་མར་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་ཡོའོ་རེད།　　起初团结得好

(13)ལམ་སང་སླེབས་ཡོང་།　　马上就来

(14)རྗེས་མར་འགྲོ་གི་ཡིན།　　以后去

(15)གཞུག་གུར་ལུས་པ་རེད།　　拉在后面

(16)མཉམ་དུ་འགྲོ་དོ།　　一起走吧

(17)ཐད་དེ་དྲག་སོང་།　　(病)完全好了

(18)བོད་རིགས་ཤ་སྟག་རེད།　　全是藏族

(19)གཏན་གཏན་ཡོང་གི་ཡིན།　　一定来

(20)ཡང་བསྐྱར་གསུང་དང་།　　请再说一遍

(21)གཞི་ནས་ཧ་གོ་སོང་།　　才知道

(22)ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་འགྲོ་གི་ཡིན།　　一定去

(23)ག་ས་ག་ལ་འཚོལ་པ་ཡིན།　　到处找了

上面有些表示时间的副词 ད་གིན།　རྟག་པར།　ནམ་རྒྱུན།

ཐོག་མར། རྗེས་མར……等还可以放在句首，不一定紧贴着动词。

8.5 动词语尾 …གིན…གིན

动词词根（现、末）后面加 གིན（实际发音为 གི），再重复一次表示在某一动作持续进行的同时，紧接着进行另一动作。相当于汉语的助词“着”，“……着……着”。如：

(1) ཁོ་ཚོ་གསུམ་པོས་རྩོད་པ་རྒྱག་གིན་རྒྱག་གིན་ལ་ཡ་རྒྱག་རེས་ཤོར་པ་རེད། 他们争着争着呐，就打起架来了。

(2) ང་ཚོ་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱིན་ཤོད་ཀྱིན་དུས་ཚོད་ཟིན་ཤག 我们说着说着话时间到了。

(3) ལྷ་མོས་གཞས་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་ངུ་ཤོར་སོང་། 拉姆唱着唱着歌儿就哭了。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. དེང་སང་→[མཇལ / ཐུག]→ཡས་མི་འདུག　ག་པར་→[ཐད་ / ཕེབས་ / ཕྱིན་]→པ།

		ལྷ་སར		
		མཚོ་སྔོན་ལ		
ང	→	ཞིན་ཅང་ལ	→	ཕྱིན་པ་ཡིན།
		བོད་ལ		
		ནང་སོག་ལ		

2.

ག་རེ	→	གནང	→	གག	→	ཐད	→	པ།
		བྱེད				ཕྱིན		

		སློབ་སྦྱོང་བྱེད		
ངས	→	ལྷ་སྐོར་བྱེད	→	གག་ཕྱིན་པ་ཡིན།
		ཚོགས་འདུ་འཚོག		
		ཉོ་ཆ་རྒྱག		

3.

ཁོང						
ཕུར་བུ				ཐད		
ཁོང་ཚོ	→	ག་པར	→	ཕེབས	→	པ་རེད།
ཁོང་གཉིས				ཕྱིན		

ཁོང		ལྷ་སར		
ཕུར་བུ		བོད་ལ		
ཁོང་ཚོ	→	མཚོ་སྔོན་ལ	→	ཕྱིན་པ་རེད།
ཁོང་གཉིས		ཞིན་ཅང་ལ		
		ནང་སོག་ལ		

4.

ཁོང་གིས	→ ག་རེ →	གནང	→ གག →	ཟད	→ པ་རེད།		
ཕུར་བུ		བྱེད		ཕྱིན			
ཁོང་ཚོ							
ཁོང་གཉིས							

ཁོང་གིས	→	སློང་སྦྱོང་བྱེད	→ གག་ཕྱིན་པ་རེད།
ཕུར་བུས		ལྟ་སྐོར་བྱེད	
ཁོ་ཚོས		ཚོགས་འདུ་ཚོགས	
ཁོང་གཉིས་ཀྱིས		ནོ་ཚོང་རྒྱག	

5.

རང་གིས་ག་རེ →	ཉོས	→ པ།
	གཡར	
	བཟོས	
	སྦྱངས	
	བཟས	
	བཤད	
	བྲིས	

ངས →	ཚགས་པར	→	ཉོས	→ པ་ཡིན།
	སློབ་དེབ		གཡར	
			བཟོས	

ངས →

བོད་ཡིག
རྒྱ་ཡིག
ཕོ་སོ
ལུས་རྩལ

→ སྦྱངས་པ་ཡིན།

ངས →

ཁ་ལག
ཞོགས་པའི་ཁ་ལག
མོག་མོག
འབྲས

→ བཟས་པ་ཡིན།

ངས →

རྒྱ་སྐད
བོད་སྐད
སྒྲུང་གཅིག
གནས་ཚུལ་ཚང་མ

→ བཤད་པ་ཡིན།

ངས →

བོད་ཡིག
རྒྱ་ཡིག
ཡི་གེ
རི་མོ

→ བྲིས་པ་ཡིན།

6. ཁོས / ཁོ་ཚོས → ག་རེ → ཉོས / གཡར / བརྐུས / བཟས / བཤད / བྲིས → པ་རེད།

ཁོས / ཁོ་ཚོས → དུག་ལོག / སློབ་དེབ / དཔེ་ཆ / སྒྲུང་དེབ → ཉོས / གཡར / བརྐུས → པ་རེད།

ཁོས / ཁོ་ཚོས → འབྲས / མོག་མོག / ཤ / ཉ་ཤ / ཐུགས → བཟས་པ་རེད།

ཁོས ཁོ་ཚོས →	སྒྲུང་གཅིག གནས་ཚུལ་གཅིག བོད་སྐད རྒྱ་སྐད	→ བཤད་པ་རེད།

ཁོས ཁོ་ཚོས →	རི་མོ་ སྒྲུང་དེབ་གཅིག བོད་ཡིག རྒྱ་ཡིག ཡི་གེ	→ བྲིས་པ་རེད།

7. གཞས་དེ →	སྙན་པོ སྙན་པོ་ཞེ་དྲགས ཞེ་དྲགས་སྙན་པོ ཧ་ཅང་སྙན་པོ སྙན་ཐག་ཆོད སྙན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག	→ འདུག

ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིན་ལ་ཐག →

རིང་པོ་
རིང་པོ་ཞེ་དྲགས་
ཞེ་དྲགས་རིང་པོ་
ཧ་ཅང་རིང་པོ་
དཔེ་མ་སྲིད་པའི་རིང་པོ

→ ཡོད་རེད།

གློག་བརྙན་དེ →

སྐྱིད་མོ
སྐྱིད་མོ་ཞེ་དྲགས
སྐྱིད་མོ་ཆེན་པོ
ཧ་ཅང་སྐྱིད་མོ་ཆེན་པོ

→ འདུག

སྟོད་ཐུང་འདི་ཁྱེད་རང་ལ →

ཆེ་ཐག་ཆོད
རིང་ཐག་ཆོད
ཆུང་དྲགས
ཐུང་དྲགས

→ ཤག

མཐོ་པོ
ལྗིད་པོ
སྙན་པོ
ཆེན་པོ → རང་མི་འདུག
ལྷད་མོ་ཆེན་པོ
རིང་པོ
མགྱོགས་པོ

ཡར
མར
ཕར
གཞུག་ཕུར (ཕོར)
8. ང → ཡང་བསྐྱར → འགྲོ་གི་ཡིན།
ལམ་སང་
མཉམ་དུ (དོར)
གཏན་གཏན
ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས

ང → རྟག་པར / ནམ་རྒྱུན་ནས → འགྲོ་གི་ཡོད།

ངས → (ང་གིན / ཐོག་མར / རྗེས་ལ / གཞུག་གུ(གོར)) → ཕྱིན་པ་ཡིན།

ངས →	ང་གིན ཐོག་མར རྗེས་ལ གཞུག་གུ(གོར)	→ ཕྱིན་པ་ཡིན།

ངས →	ང་གིན་ནས ཐོག་མ་ནས གཞུག་གུ(གོར) གཞི་ནས	→ ཧ་གོ་བྱུང་།

9.	མར ཡར ཚུར མགྱོགས་པོ ག་ལེ་ག་ལེ ཡང་བསྐྱར ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས གདན་གདན	→ ཕེབས་ཤོག།

二、填空(用 པ་རེད和 པ་ཡིན)

1. སྒྲུང་འདི་ངས་བརྗོད་__________།

2. བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྒྲུང་གཅིག་བཤད་______།

3. ལྷ་མོས་སྨྱུ་གུ་དམར་པོ་གཅིག་ཉོས་______།

4. ངའི་པ་ལགས་བོད་ལ་ཡིག་ཐད་______།

5. གནས་ཚུལ་དེ་ཁོང་གིས་གོ་______།

6. ང་ཚོས་ཁ་ལག་ཟ་གག་ཕྱིན་______།

7. ཟླ་བས་རྒྱ་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཐུག་གག་ཕྱིན་______།

8. ང་དེ་རིང་ཞོགས་པར(གས)པེ་ཅིན་ལ་སླེབས་______།

9. ང་ཚོའི་ཏན་ལགས་མཚོ་སྔོན་ལ་ཚོགས་འདུར་ཚོགས་གག······ཞབས་______།

10. ཁའི་ས་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང··········______།

三、学习提问

例(1)ང་ཁྲོམ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

ཁྱེད་རང་ག་པར་ཐད་པ།

ཁྱེད་རང་ཁྲོམ་ལ་ཐད་པས།

ཁྱེད་རང་ཁྲོམ་ལ་མ་ཐད་པས།

ཁྱེད་རང་ཁྲོམ་ལ་ཐད་པ། མ་ཐད་པ།

1. ང་བོད་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
2. ངས་སྒྲུང་དེབ་གཅིག་ཉོས་པ་ཡིན།
3. ངས་སློབ་ཁང་ལ་བོད་ཡིག་སྦྱོང་གག་ཕྱིན་པ་ཡིན།

例(2)ང་རྫེས་ལུས་ཞེབས་པ་རེད།

རང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་རེད་པས།

རང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་མ་རེད་པས།

རང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་རེད།　　མ་རེད།

4. ཁའི་ས་སྔ་དྲོར་སློབ་ཚན་སྒྲིག་ཡས་དེ་ངས་ཚོར་པ་རེད།

5. ངས་བརྗེད་པ་རེད།

6. ངའི་དེབ་ནང་ལ་ལུས་པ་རེད།

例(3) ཁོ་བོད་ལ་ཕྱིན་པ་རེད།

ཁོ་ག་པར་ཕྱིན་པ་རེད།

ཁོ་ཕྱིན་པ་རེད་པས།

ཁོ་ཕྱིན་པ་མ་རེད་པས།

ཁོ་ཕྱིན་པ་རེད།　　མ་རེད།

7. ལྷ་མོ་ལྷ་སར་ཕྱིན་པ་རེད།

8. འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་པ་རེད།

9. ངའི་ཙ་ཙག་ཕེ་ཅིན་ལ་སློབས་སྦྱོང་པ་རེད།

四、先将下例疑问句译成藏话，然后再用肯定句和否定句回答

1. 你昨天病了吗？

2. 老师走了吗？

3. 最近没见老张，他去哪儿了？

4. 你去医院打针去了吗？

5. 同学们都吃饭去了吗？

6. 领导什么时候演讲(讲话)来着？

7. 你买了一件新上衣吗？

8. 练习你作了吗？

9. 学校的情况你知道了吗？

10. 扎西是去青海了吗？他干什么去了？

五、翻译

1. 因为我要去西藏，所以现在要好好地学习藏语。（用 ཙང 和 བྱས་ཙང 两种连词表达）

2. 因为南珍是演员，（སློས་གར་འཁྲབ་མཁན），所以歌儿唱得很好。用 ཙང 和 བྱས་ཙང 两种连词表达）

3. 今天老师没来，因此我们不得不自习了。

4. 普布正在等我们，所以快走吧！

5. 本来我们都是从西藏来的，但是有的不会说藏话。

6. 本来我们都去看电影，但是票没得到。

7. 本来每天早上七点起床，但是今天早上我病了。

六、听读练习

（དང་པོ）

1. རྣམ་གྲོལ་ལགས། ཞིང་སྐམ་གཅིག་བཟོ་དགོས་བྱུང་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་ག་རེ་རེད།

2. ངས་བྱས་ན་རྒྱ་ཆའི་ནང་ནས་ཞིང་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། ཞིང་མེད་ན་ཞིང་སྐམ་ཟེར་ཡས་དེ་ཁྱོན་ནས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད།

3. ཞིང་དངོས་གནས་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའི་ལག་ཆ་སོག་

ལི་མེད་ན་ཞིང་མ་དྲུས་པར་ཞིང་ལེབ་གང་འདྲུས་སེ་ཡོང་གི་རེད། བྱས་ཙང་སོག་ལེ་ཞིང་ལས་གལ་ཆེ་གི་རེད།

4. འདི་འདྲུས་མ་རེད་ད། ཞིང་ལེབ་ཡོད་ནའི་འབུར་ལེན་གྱིས་མ་བཞོགས་ན་འཕོད་སྙོམ་པོ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བྱས་ཙང་འབུར་ལེན་སོག་ལེ་ལས་གལ་ཆེ་གི་རེད།

5. སྐྱིད་ཆོས་ད་གིན་བཤད་པ་དེ་འགྲིགས་མ་སོང་། ངས་བྱས་ན་ཞིང་ལེབ་སྙོམ་པོ་བྱུང་ནའི་ཐོ་བས་གཟེར་ཀར་མ་བརྒྱབ་ན་ཞིང་སྨམ་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། བྱས་ཙང་ཐོ་བ་གལ་ཆེ་གི་རེད།

6. ཚང་མས་ཡག་པོ་བྱས་ཉོན་ཨ། སྐྱིད་ཆོས་བཤད་པ་དེ་ཀྱང་ཚང་མ་འགྲིགས་མ་སོང་། ཞིང་སྨམ་གཅིག་བཟོས་ན་དང་པོ་ཞིང་སྟོང་པོ་གཅིག་དགོས་རེད། གཉིས་པ་སོག་ལེས་ཞིང་དྲུས་ནས་བཅད་དགོས་རེད། གསུམ་པ་འབུར་ལེན་གྱིས་ཞིང་ལེབ་བཞོགས་བྱས་འཕོད་སྙོམ་པོ་བཟོ་དགོས་རེད། གཞུག་གུ་གཞུག་གུ་དེར་ཐོ་བས་གཟེར་ཀར་རྒྱག་དགོས་རེད། གོང་གི་འདི་ཀྱང་བྱས་ཚར་ན་གཞི་ནས་ཞིང་སྨམ་གཅིག་ཆགས་ཀྱི་རེད། ངས་བྱས་ན་རྒྱུ་ཆ་ཞིང་དང་། སོག་ལེ། འབུར་ལེན། ཐོ་བ་ཚང་མ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཅིག་ཆད་ནའི་ཞིང་སྨམ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བྱས་ཙང་སུའི་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་རེད་ཟེར་ཡས་དེ་བཤད་ཁག་པོ་རེད། མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ན་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།

(གཉིས་པ)

ཐུན་མར་སྤྱིའི་ལགས་གཅིག་ལ་བུ་གསུམ་ཡོའོ་རེད། བུ་གསུམ་པོ་

དེ་ཀུད་ནམ་རྒྱུན་མཐུན་པོ་རང་ཡོའོ་མ་རེད།

ཉི་མ་གཅིག་སློའི་ལགས་དེ་ན་ཚ་ལྡིད་པོ་ཅིག་ན་པ་རེད། ཤི་ཁ་ལྷ་མོར་བུ་གསུམ་པོ་ལ་སློབ་གསོ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། བུ་རེ་རེ་ལ་ཤིང་གི་ཁོའོ་སྡེ་རེ་རེ་སྤྲད་ནས་བཅག་རུ་བཅུག་པ་རེད། བུ་རེ་རེས་ཁོའོ་སྡེ་རེ་རེ་དེ་ལས་སླ་པོ་བྱས་ནས་བཅག་པ་རེད། དེ་ནས་སློའོ་ལགས་དེས་ཡང་ཁོའོ་སྡེ་བཅུ་ཆག་གཅིག་བུ་རེ་རེ་ལ་སྤྲད་ནས་བཅག་རུ་འཇུག་དུས་བུ་སུས་ཡའི་བཅག་མ་ཐུབ་པ་རེད།

འོ་དེ་དུས་སློའོ་ལགས་ཀྱིས་བུ་གསུམ་ལ"བུ་ཚོ། ཨམ་ཅོག་ཉོན་ཨ། ཁྱོད་རང་ཚོ་ཁོའོ་སྡེ་འདི་ལ་ཆ་ཞོག་དང་། ཁོའོ་སྡེ་ཁང་གཅིག་ཡིན་ན་ལས་སླ་པོར་བཅག་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གང་། ཁོའོ་སྡེ་ཁང་བཅུ་ཐམ་པ……མཉམ་དུ་བསྡམས་པ་དེ་བཅག་ཡས་ལ་ལས་སླ་པོ་མི་འདུག་གང་། བྱས་ཙང་ཁྱོད་ཚོས་ཁོའོ་སྡེ་ཆག་པ་གཅིག་ནང་བཞིན་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་རེད"སེ་བཤད་ཚར་པ་ད་ཀྲ་སློའོ་ལགས་གྲོངས་པ་རེད། དེ་ནས་བྱས་བུ་གསུམ་པོ་དེས་པ་ཕས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་བྱས་པ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. རྗེས་ལུས་ཐེབས། 决定（动名词）迟到、落后

2. ཐག་ཆོད། 太、极（形容词）

3. དཔེ་མ་སྲིད་པའི། 极、非常、绝顶的

4. གློག་བརྙན། 电影

5. མར། 向下

6. ཕར། 向那边

7. ཚུར། 向这边

8. ནམ་རྒྱུན་ནས། 平时、平常

9. ཧད་དེ། 完全

10. ཤ་སྟག 全是、尽是

11. གཏན་གཏན། 一定、必定

12. ཡང་བསྐྱར། 再、又

13. སྦྱོང་བརྡར། 锻炼

14. ཤུས། （发音为ལུས） 拉下了 留下

15. དུས་ཚོད་ཟིན་ཤག 时间到了

16. ངུ་ཤོར། 哭了

17. མཇལ། 拜见、见面（敬）

18. ཉོ་ཆ་རྒྱག 买东西

19. ཉོ་ཚོང་རྒྱག 做买卖

20. ཤ 肉

21. ཉ་ཤ 鱼肉

22. སྤགས། 糌粑团

23. ག་ལེ་ག་ལེ། 慢慢地

× × × ×

24. རྒྱུ་ཆ། 原料、材料

25. གལ་ཆེན་པོ། གལ་ཆེ་ཤོས། 重要 最重要

26. སེ། ཧ་ལས་ཡས་སེ། （语气词）

27. སྲིད། 可能（助动词放在动词后面）

28. ག་འདྲས་སེ།

29. འཕོད། འཕོད་སྙོམ་པོ་བྱེད། 表面 弄平、刨平

30. གལ་ཆེན་པོ་སེ། "…"སེ་བཤད་པ་རེད།

31. སྡོང་པོ། 杆儿、树干

32. གོང་། 以上、上面

33. སྤོའ། 老头儿、老大爷

34. ཤི་ཁ་ལྷ་མོ། 临终时

35. ཁོའོ་ཙེ། 筷子

36. …རུ་བཅུག 使干××

37. ཆག བཅུ་ཆག 双、十双

38. འོ། 呵！（语气词）

39. ཨམ་ཅོག 耳朵

40. ཀང་གཅིག 一根

41. བསྡམ། 捆

42. ཆག་པ། 一束、一捆

43. གྲོངས། 死（敬）

44. ཟམ་པ། ……整数

45. མི་འདུག་གང་། 没有吧

46. པ་ད་གར། ……完马上就

47. ན་ཚ་ན། 病了

48. ཧྲེན་ནས། 完全……不、根本……不

49. སྦྱོང་ཚན་བཟོས། 作练习

སློབ་ཚན་དགུ་པ། 第九课

རང་གིས་ཆར་ཕི་ཁྱེར་ཡོད་པས།
你带雨衣了吗?

1. 动词语尾 ཡོད和 ཡོའོ་རེད།
2. 后缀 ཐུ、ས和 ཡས།
3. 动词 ཡིན和 ཡོད加 ཀྱི་རེད།
4. 形容词
5. 表比较格的助词 ལས།
6. 形容词语尾 གི་རེད།

1. གནམ་འཐིབས་ཤག   ཆར་པ་བཏང་གྲབས་འདུག
2. དངོས་གནས་བཏང་གྲབས་འདུག
3. རང་གིས་ཆར་ཕི་འཁྱེར་ཡོད་པས།
4. འཁྱེར་མེད།   ད་གིན་ཡོང་དུས་བརྗེད་ཤག   རང་གིས…
   འཁྱེར་ཡོད་པས།
5. ང་ཡའི་འཁྱེར་མེད།

6. བྱས་ན། ངས་ལེན་གག་ཕྱིན་དགོས།

7. དབྱུགས་ཞིག ཆར་པ་བཏང་ཨ་ཡོང་། ད་རང་ཞོགས་པར་རྒྱང་བསྒྲགས་ནང་ནས་དེ་རིང་ཆར་པ་བབས་ཀྱི་རེད་སེ་གའི་བཤད་མ་སོང་། གཅིག་བྱས་ན་གནམ་འཁྱིབས་པ་མ…………གཏོགས་ཆར་པ་བཏང་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད།

8. པེ་ཅིན་ལ་དབྱར་ཁ་ཆར་པ་མང་སའི་བབས་ཀྱི་འདུག་གང་།

9. འོང་འདུག པེ་ཅིན་ལ་ཡིན་ན། དབྱར་ཁ་ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་ཆར་པ་ཅིག་བཏང་པ་ད་གྲུ་བསིལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

10. ད་ལོ་ཚ་བ་ག་འདྲས་འདུག

11. ཟླ་ཉིན་ལས་ཏོག་ཙམ་བསིལ་བ། ལྷ་སའི་དུས་བཞིའི་གནམ་གཤིས་ག་འདྲས་ཡོད་རེད།

12. ལྷ་སའི་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་དབྱེ་བ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད་རེད།

13. འོ་ན་དབྱར་ཁ་དང་དགུན་ཀ་ག་འདྲས་ཡོད་རེད།

14. དབྱར་ཁ་ཚ་བ་ཆེན་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད། ཉི་མའི་གུང་པེ་ཅིན་ལས་ཏོག་ཙམ་བསིལ་བ། དགུན་ཀ་སྔ་དགོང་མ……གཏོགས་གྲང་མོ་ཞེ་དྲགས་རང་ཡོད་མ་རེད། ཉིན་དགུང་ཉི་མ་ཚ་ཟིང་ཟིང་བསྟན་བྱས་དྲོ་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

15. པེ་ཅིན་ལས་དྲོ་བ་ཡོད་རེད་པས།

16. དྲོ་དང་དྲོ།

17. ཨ་ལའི། རང་གིས་ཟེར་ཡས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་ནི་དཔྱིད་ཀ་རྡོ་པོ་དང་དབྱར་ཁ་བསིལ་པོ་ཡོད་པ་འདྲ།

18. ད་ག་རང་རེད། ཡིན་ནའི། མཚམས་མཚམས་ལ་དབྱར་ཁ་ ཐན་ པ་ བསྟན་ ན། ཚ་ གདུག་ ཚ་ སའི་ ཡོའི་ རེད། དཔྱིད་ཀ་ཐལ་རླུང་བརྒྱབ་ན་ཐལ་ལ་མང་སའི་ཡོང་།

19. དཔྱིད་ཀ་གངས་བབ་ཀྱི་རེད། མ་རེད།

20. བབ་ད་བབ་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའི་ཡང་སེ་བབ་ཀྱི་མ་རེད།

21. ཨ་ལའི། འོ་ན། ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་ཡོའི་རེད།

ཚིག་གསར། 生词

1. ཆར་ཕི། 雨衣
2. འཁྱེར། 携带
3. དགྱིགས་ཞོག 算了吧
4. ད་རང་། 今早
5. རྒྱང་བསྒྲགས། 广播（名）
6. མདོག་ཁ་པོ། 似乎（加在动词后）
7. མ་གཏོགས། 除……之外，只是
8. ཚ་བ་ཆེན་པོ། 炎热
9. པ་ད་ག། …马上就，（过）（加在动词后面用）
10. བསིལ་པོ། 凉快、凉爽
11. དུས་བཞི། 四季
12. ན་ཉིན། 去年
13. དབྱར་དཀྱུན་སྟོན་དགུན། 春夏秋冬

14. དབྱེ་བ། 区别(名)

15. སྟོན་ཀ། 秋天、秋季

16. དཔྱིད་ཀ། 春天、春季

17. དགུན་ཀ། 冬天、冬季

18. ཉི་མའི་གུང་། 白天

19. དྲོ་པོ། 暖和、温暖

20. སྔ་དགོང་། 早晚

21. ཡིན་གྱི་རེད། ཡོད་ཀྱི་རེད། 大概是、大概有(加在形容词后)

22. ཚ་ཐིང་ཐིང་། 热乎乎、暖洋洋

23. ཐན་པ་བསྐྱོན། 闹旱灾

24. དགུན་ཀ་དྲོ་པོ་དང་དབྱར་ཁ་བསིལ་པོ། 冬暖夏凉

25. ཚ་གདུག 炎热

26. སའི། 相当……(加在形容词后)

ཚ་སའི། 相当热

27. ཐལ་བ། (ཐལ་ལ) 尘埃、灰尘

28. ཐལ་རླུང་། 风沙、扬尘大风

29. ཡང་སེ། 经常、常常

30. གངས། 雪

31. གཅིག་བྱས་ན། 也许、或许

འགྲེལ་བཤད། 解释

9.1 动词语尾 ཡོད 和 ཡོད་རེད།

自主动词(过)后面直接加 ཡོད 和 ཡོད་རེད 表示动作已过去，但结果还存在。ཡོད 多用于自称，ཡོད་རེད 多用于他称，一般叙述非亲见的动作，它与上面讲过的 ཤག(འདུག) 亲见动作是

相对的。如：

（1）ཆར་པ་བབས་གྱབས་འདུག ཆར་ཕི་འཁྱེར་ཡོད་པས། འཁྱེར་མེད། 快下雨了，带雨衣了吗？没带。

（2）ན་ཉིན་ད་ཚོད་ང་ལྷ་སར་བསྡད་ཡོད། 去年这时候我在拉萨呆着。

（3）ངས་ནང་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་བྲིས་ཡོད། ཁྱེད་རང་གིས་བསྐྱམས་ཟད་རོགས་གནང་། 我给家里写（有）一封信，请您帮忙带走。

（4）ཆར་པ་བབས་གྱབས་འདུག སློབ་གྲོགས་ཚོས་ཆར་ཕི……འཁྱེར་ཡོའོ་རེད་པས། 快下雨了，同学们都带着雨衣了吗？

ཕལ་ཆེར་འཁྱེར་ཡོའོ་རེད། 大概带着了。

གཟིགས་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་འཁྱེར་ཤག（འདུག）看！南珍带着呐。ལྷ་མོས་འཁྱེར་མི་འདུག 拉姆没带。

（5）ན་ཉིན་ད་ཚོད་རྣམ་གྲོལ་ལྷ་སར་བསྡད་ཡོའོ་རེད། 去年这时候南珍在拉萨呆着。

（6）ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ནང་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་བཏང་ཡོའོ་རེད། 群培给家里寄（有）一封信。

9.2 后缀 རྒྱུ། ས། ཡས།

9.2.1 རྒྱུ加在动词词根（现、未）后，构成名词或名词短语。表

示将要做的事，或动作的对象(原料)。如：

(1)རྒྱང་བསྒྲགས་ནང་ནས་དེ་རིང་ཆར་པ་བབས་རྒྱུའི་སྐོར་གའི་བཤད་མ་སོང་། 广播里没说今天将下雨(这回事)。

(2)ངར(གནས་ཚུལ)ཞུ་རྒྱུ་ཏོག་ཙམ་ཡོད། 我有些事(情况)要说。

(3)བོད་སྐད་སྦྱང་ཡས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ང་བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། 我学习藏语的目的是为了去西藏(这回事)。

9.2.2 ས加在动词词根(现、未)或动词短语之后表示动作的地点或对象。如：

འགྲོ་ས། (去处) སྡོད་ས或 བསྡད་ས། (坐的地方、住处)

ཉལ་ས། (睡觉的地方) བཤད་ས། (说话的对象，诉说处)

ལྟ་སྐོར་བྱེད་ས། (参观地点) སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ས། (学习地点)

9.2.3 ཡས加在动词词根(现、未)或动词短语之后(口语的发音为 ཡག)，构成动名词或名词性短语。如：

ཟ་ཡས (吃的) འཐུང་ཡས (喝的)

བོད་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཡས་ཀྱི་སློབ་ཚན། (学习藏语的教材)

ཡི་གེ་བྲི་ཡས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ(写字的笔)

9.3 动词 ཡིན 和 ཡོད 加 ཀྱི་རེད，构成 ཡིན་ཀྱི་རེད 和 ཡོད་ཀྱི་རེད 表示一种推测式的语气。相当于汉语的“大概是”“大约有”的意思。如：

(1) ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་དགུན་ཁ་དྲོ་པོ་དང་དབྱར་ཁ་བསིལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། 拉萨的天气大概是冬暖夏凉吧?!

(2) དབྱར་ཁ་པེ་ཅིན་གྱི་གནམ་གཤིས་ཚ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། 夏天北京大概很热。

(3) ཁྱེད་རང་ཚོའི་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་རེད། 您们学校的领导大概多数是民族干部。

(4) ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་སློབ་གྲྭ་བ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་རེད། 中央民族学院大约有三千多学生。

9.4 形容词：藏语拉萨话的形容词很丰富。

9.4.1 形容词的比较级：形容词一般分为普通、比较、最高三级。

形容词的原形即普通级，形容词词根后加 པ(བ)时，为比较级，加 ཤོས 时为最高级。

普通级		比较级		最高级	
ཡག་པོ	好的	ཡག་པ(ག)	较好	ཡག་ཤོས	最好
སྡུག་པོ	坏的	སྡུག་པ(ག)	较坏	སྡུག་ཤོས	最坏
ཆུང་ཆུང	小的	ཆུང་བ(ང)	较小	ཆུང་ཤོས	最小
ཆེན་པོ	大的	ཆེ་བ	较大	ཆེ་ཤོས	最大
ཉུང་ཉུང	少的	ཉུང་བ(ང)	较少	ཉུང་ཤོས	最少
མང་པོ	多的	མང་བ(ང)	较多	མང་ཤོས	最多
དཀར་པོ	白的	དཀར་བ	较白	དཀར་ཤོས	最白
རྒན་འཁོགས	老的	རྒན་པ	较老	རྒན་ཤོས	最老
གཙང་མ	干净的	གཙང་བ(ང)	较干净	གཙང་ཤོས	最干净
གཞོན་གཞོན	年轻的	གཞོན་པ	较年轻	གཞོན་ཤོས	最年轻
ཞིབ་ཞིབ	细的(面粉)	ཞིབ་པ	较细	ཞིབ་ཤོས	最细
ཐུང་ཐུང	短的	ཐུང་བ(ང)	较短	ཐུང་ཤོས	最短
རིང་པོ	长的	རིང་བ(ང)	较长	རིང་ཤོས	最长
མཐོ་པོ	高的	མཐོ་བ	较高	མཐོ་ཤོས	最高
དམའ་པོ	低的	དམའ་བ	较低	དམའ་ཤོས	最低
བསིལ་པོ	凉爽	བསིལ་བ(ར)	较凉	བསིལ་ཤོས	最凉
ཚ་པོ	热的	ཚ་བ	较热	ཚ་ཤོས	最热
མངར་མོ	甜的	མངར་བ(ར)	较甜	མངར་ཤོས	最甜

9.4.2 形容词词尾 སའི

形容词词根带 སའི 有加强语气作用，只用于 ཆེ（大）、མང་（多）、རིང（长）、མཐོ（高）……之后，而不用于 ཆུང（小）、ཉུང（少）、ཐུང（短）、དམའ（低）……之后。相当于汉语的"相当……"。如：

（1）མི་མང་སའི་འདུག　人相当多。

（2）ཐག་རིང་སའི་ཡོའོ་རེད།　相当远。

（3）ཁོང་གི་གཟུགས་པོ་རིང་སའི་ཡོའོ་རེད། 他的个子相当高。

（4）རི་འདི་མཐོ་སའི་ཡོའོ་རེད།　这座山相当高。

（5）ལྟད་མོ་ཆེ་སའི་འདུག 相当好看（节目、戏、电影）。

9.5 表比较格的助词 ལས

名词或名词短语后加助词 ལས 表示比较的意思，相当于汉语的"比"字，它要加在被比者的后面。传统文法书把它归入从格助词。如：

（1）ན་ཉིན་ལས་ཏོག་ཙམ་བསིལ་བ། 比去年凉快些。

（2）པེ་ཅིན་ལས་ཏོག་ཙམ་བསིལ་བ། 比北京凉快些。

上面这两个例子又可以换一种说法，意思相同。即：

（1）
- ད་ལོ་ན་ཉིན་ལས་བསིལ་བ། 今年比去年凉快。
- ན་ཉིན་ལས་ད་ལོ་བསིལ་བ། 比起去年今年凉快。

（2）
- ལྷ་ས་པེ་ཅིན་ལས་བསིལ་བ། 拉萨比北京凉快。
- པེ་ཅིན་ལས་ལྷ་ས་བསིལ་བ། 比起北京拉萨凉快。

(3) ལྷ་མོ་སྒྲོལ་དཀར་ལས་རིང་བ། 拉姆比卓嘎高。
སྒྲོལ་དཀར་ལས་ལྷ་མོ་རིང་བ། 比起卓嘎拉姆高。

(4) ངའི་ཨ་མ་ལས་པ་ཕ་རྒན་པ། 比起我母亲，父亲年岁大。
ངའི་པ་ཕ་ཨ་མ་ལས་རྒན་པ། 我父亲比母亲年岁大。

或者：

(5) ངའི་ཨ་མ་པ་ཕ་ལས་གཞོན་པ། 我母亲比父亲年轻。
ངའི་པ་ཕ་ལས་ཨ་མ་གཞོན་པ། 比起我父亲母亲年轻。

助词ལས另一种作用是表示排除的意思，谓语动词必须用否定式，相当于汉语的“除……之外没有……”如：

(6) ང་ཚོ་གསུམ་ལས་མེད། 除我们三人之外没人。（只有我们三人）

(7) སློབ་ཁང་ནང་ལ་རྡོ་རྗེ་གཅིག་པོ་ལས་མི་འདུག 教室里除多杰一人之外没人。（只多杰一人）

(8) ནོར་བུ་གླིང་ཀར་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་པ་ལས་ལྟད་མོ་གཞན་དག་ཡོད་མ་རེད་པས། 罗布林卡除唱藏戏之外没有别的节目吗？

9.6 形容词作谓语时的语尾གི་རེད表示比较的意思。如：

(1) པེ་ཅིན་ལས་ལྷ་ས་བསིལ་གྱི་རེད། 拉萨比北京凉快。

(2) ཁོང་ང་ལས་ལོ་ཆེ་གི་རེད། 他比我大些。

(3) ངའི་ཤུགས་ཁྱོད་ལས་ཆེ་གི་རེད། 我的劲儿比你大。

(4) ག་འདྲས་བྱས་ན་ཡག་གི་རེད། 怎么做才好些？

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. ང་གིས་ག་རེ་འཁྱེར་ཡོད། ང་གིས་ག་རེ་བྲིས་ཡོད།

ངས→ [ལྕགས་སྨྱུག་གཅིག / དཔེ་ཆ་གཅིག / ཆར་ཡི / སྦྱང་དེབ་གཅིག / སློབ་དེབ་ / བཏང་ཡིག་གཅིག] →འཁྱེར་ཡོད།

ངས→ [བཏང་ཡིག་གཅིག / གཡར་འཛིན / བྱུང་འཛིན / རི་མོ་གཅིག / བོད་ཡིག / རྩོམ་ཡིག / ཞུ་ཡིག] →བྲིས་ཡོད།

2. ཁོས་བཏང་ཡིག་གི་ནང་ལ་ག་རེ་བྲིས་ཡོད་རེད།

ཁོས→ [སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ / རེ་འདུན / གནས་ཚུལ་གསར་པ་གཅིག / བོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་མང་པོ / སློབ་གྲྭའི་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ] →བྲིས་ཡོད་རེད།

3. སློབ་ཁང་ནང་ལ་སུ་བསྡད་འདུག

རྣམ་གྲོལ
ཆོས་འཕེལ
སྒྲོལ་དཀར
ཀུན་ལྡན
བཀྲ་ཤིས
ཟླ་བ
ཉི་མ

→ སློབ་ཁང་ནང་ལ་བསྡད་ཤག
གཞན་དག་བསྡད་མི་འདུག

4. ཕ་གིའི་སྒྲོག་ཙེའི་སྒང་ལ་ག་རེ་བཞག་ཡོད་རེད།

སྒྲོག་ཙེའི་སྒང་ལ →

ལྕགས་སྨྱུག་གསུམ
ཞྭ་མོ་གསར་པ་གཅིག
བོད་ཡིག་སློབ་དེབ
«བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར»
«བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག»དུས་དེབ
སྨྱུང་དེབ་གསར་པ་གཅིག

→ བཞག་ཡོད
རེད།

5. བཟའ་ཁང་ལ་དེ་རིང་ཁ་ལག་བཙོང་རྒྱུ（བཙོང་ཡས）ག་འདྲས་ཡོད་རེད།

ཁ་ལག་བཙོང་རྒྱུ（བཙོང་ཡས）

↗ སྣ་ཁ་མང་སའི / ཡག་པོ / ཞིམ་པོ → ཡོད་རེད།

↘ སྣ་ཁ་མང་པོ་རང་ / ཞིམ་པོ་རང་ → ཡོད་མ་རེད།

6. ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་ཅ་ལག་ག་རེ་བཙོང་རྒྱུ་འདུག

ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་ལ → གོན་ཡས་ཀྱི་དུག་སློག / འཐུང་ཡས་ཀྱི་ཨ་རག / ཟ་ཡས་ཀྱི་ཁ་ཟས / སྨྱུང་དེབ / ཡིག་ཆས → ཅི་དག་ག་རེ་ཡིན་ནའི་བཙོང་རྒྱུ་འདུག

ཚོང་ཁང་འདིར →
ཞྭ་མོ
དུག་ལོག
ཟ་ཡས
སློབ་དེབ
ཡིག་ཆས
→ ལས་གཞན་དག་བཙོང་རྒྱུ་མི་འདུག

7. རང་ལ་ཤོད་རྒྱུ་ག་རེ་ཡོད།

ང་ལ →
གནས་ཚུལ་ཏོག་ཙམ
སྒྲུང་སྙན་པོ་གཅིག
གློག་བརྙན་གྱི་ནང་དོན
ལྷ་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ
→ ཤོད་རྒྱུ་ཡོད།

8. ཁོང →
བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་པ་ཕ
དགེ་རྒན
སློབ་གྲོགས་གསར་པ
ཟློས་གར་འཁྲབ་མཁན་
རི་མོ་འབྲི་མཁན
→ ཡིན་གྱི་རེད།

སྒྲིག་ཅོའི་ཁྲུའུ་ཐིར་ནང་ལ →	བོད་ཡིག་སློབ་ཚན སྦྱངས་དེབ སྦྱང་དེབ་གསར་པ ཞུགས་སྨྱུག་དམར་པོ ཚགས་པར་མང་པོ	→ ཡོད་ཀྱི་རེད།

二、填空（选择适当的形容词填入）

1. ཨ་ཅག་ང་ལས་______། ཨ་ཅག་ལས་ང་______།
2. ང་ལས་ཨ་མ་______། ཨ་མ་ལས་ང་______།
3. ལྷ་ས་ལས་པེ་ཅིན་______། པེ་ཅིན་ལས་ལྷ་ས་______།
4. དཔེ་མཛོད་ཁང་སློབ་ཁང་ལས་______།
5. བཟའ་ཁང་ལས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་______།
6. རྒྱ་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་བོད་རིགས་ལས་______།
7. རྒྱ་རིགས་མི་འབོར་______ རེད་པས།
8. འཛམ་གླིང་ཐོག་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་མི་འབོར་______ རེད།
9. དུས་བཞིའི་ནང་ནས་དབྱར་ཁ་______ རེད། དགུན་ཀ་______ རེད།
10. ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭར་མི་རིགས་ག་གིའི་______ རེད། བོད་རིགས་______ རེད།

三、翻译：

1. 拉萨是西藏最大的城市。

2. 上海是我国人口最多的城市。

3. 今天的电影最好看(最热闹)。

4. 七月是最热的一个月。

5. 市场上人相当多。

6. 北京春天刮起风的话,尘土相当大。

7. 今年冬天雪相当大。

8. 那边大概是图书馆。

9. 今天的电影看的人大概很多。

10. 从那房子出来的人大概是学藏文的。

11. 星期天食堂里人不太多。

12. 今年夏天不太热。

13. 快要下雨了,你带雨衣了吗?

我没带,看! 扎西带着呐,咱们一起走吧!

14. 今天哪儿也没去吗? 没去。

在哪儿呆着? 在家里呆着呐。

四、将下列问题先译成藏话,然后回答:

1. 你是哪儿人? 你的家乡天气怎样?

2. 拉萨的天气怎么样?

3. 咱们学校学生多吗?

4. 北京大学比民族学院大吗?

5. 你那本藏文的故事书带着了吗?

6. 刚才你在教室里呆着吗？

7. 北京人口比拉萨多吗？

8. 世界上哪一个城市最高？

9. 我国少数民族中哪个民族人口最少？

10. 汉族的人口最多吗？

五、听读练习

(དང་པོ)

1. གནམ་འཐིབས་ཤག ངའི་ཆར་པ་ཉལ་ཁང་ནང་ལ་བཞག་ཡོད། རང་ལ་དགོས་ན་འཁྱེར་རྒྱུགས།
2. དབྱུགས་ཤོག ངར་ཆར་པ་མི་དགོས། ད་རང་རྒྱུང……བསྒྲུགས་ནང་ནས་དེ་རིང་ཆར་པ་གཏོང་གི་རེད་ཟེ་བཤད་མ་སོང་། རང་གིས་གོ་མ་བྱུང་ངས། གནམ་ལ་བལྟས་ན་དེ་རིང་ཆར་པ་བབ་མདོག་ཁ་པོ་མི་འདུག
3. ག་རེ་ཡིན་ན། རང་གནམ་གཤིས་ལྟ་མཁན་ཡིན་པས།
4. ཡིན་ད་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱག་དུས་ཆར་པ་གཏོང་གི་མ་རེད། ད་གིན་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་སོང་ང་། རང་གིས་ཧ་གོ་མ་བྱུང་ངས།
5. བྱས་ནའི་ང་རང་ཚོའི་ཁ་རྒྱུན་གྱི་ནང་ལ་མི་བྱས་པའི་དབྱར་གའི་གནམ་གྱི་བཟོ་ར་ཅིག་འདུག་ཟེར་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན……

དབྱར་ཀའི་གནམ་གཤིས་ཟེར་ཡས་ལ་གདན་གདན་ཕྱོན་ནས་ཡོའོ་མ་རེད་ད།

(གཉིས་པ)

1. མཚམས་གཅོད་ལགས། ཁྱེད་རང་གིས་ང་ཚོར་བོད་ཀྱི་གནམ་གཤིས་སྐོར་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཧོག་ཙམ་གནང་དང་།
2. ལེ་སེ། དེ་རིང་ངས་ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་ལ་ཆ་བཞག་ནས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

ལྷ་སའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་གངས་རི་དེ་ཚོའི་རྩེ་ལ་གངས་བབས་ནས་སྐྱ་ཐིང་ཐིང་བྱས་བསྡད་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་ལ་མེ་ཏོག་ཁ་ཆེམ་མེར་ཤར་ཡོའོ་རེད། བྱས་ཙང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཐའ་འཁོར་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནང་སོགས་ཀྱི་གནམ་གཤིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འདི་འདྲས་ཡོའོ་རེད། འདི་ནི་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་ལ་མཐོང་ཡས་དཀོན་པོ་རེད། སྐད་ལ་བཤད་པའི་གནམ་གཤིས་དེ་དབྱར་གངས་མི་བཞུ་ཟེར་བ་དང་། དགུན་མེ་ཏོག་མ་སྐམ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་པོ་འདུག་གང་།

ད་དུང་ལྷ་སའི་རྫོད་ཁང་ནང་གི་སྟོ་ཚལ་དེ་ཚོ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་མེད་པར་སྔོ་སིང་སིང་མཐོང་ཡས་ཡོའོ་རེད། ཚལ་དེ་ཚོ་ ཆེན་པོ་དང་མགྱོགས་པོ་ཡའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོའོ་རེད། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་“ཉི་འོད་གྲོང་ཁྱེར”ཟེར་བ་དེ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་པ་གཅིག་རང་བདགས་ཤག

3. འོ་ན། མཚམས་གཅོད་ལགས། བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ནང་ནས་གནམ་གཤིས་གྲང་ངོས་ས་ཆ་ག་པར་རེད།

4. གྲང་ངོས་ཡས། བྱང་ནག་ཆུའི་རྒྱུད་དང་སྟོད་མངའ་རིས་ས་ཁུལ་ལ་རེད།

5. འོ་ན། དྲོ་ངོས་ས་ཆ་ག་པར་རེད།

6. དྲོ་ངོས་བོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཤན་དང་རྫ་ཡུལ་ཙི་དག་ལ་རེད།

7. ཚ་གྲང་སྙོམ་ངོས་ས་ཆ་ག་པར་རེད།

8. ལྷ་ས་མིན་པའི་ད་དུང་གྲོ་མོའི་རྒྱུད་ལ་རེད། ཁྱེད་རང་གསན་གནང་ཡཱ།

བོད་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད་སྤྱི་བཞི་སྟོང་ཡས་མས་ཀྱི་མཐོ་བ་ཡོད་ཙང་། གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མ་ཚད། ས་ཆ་སོ་སོའི་བར་ལ་ཁྱད་པར་ཡའི་ཆེན་པོ་ཞི་དྲགས་ཡོའོ་རེད། རི་ཁ་མཐོ་ངོས་ལ་གངས་ལྷ་མེ་ཏོག་དང་སྤང་གཤོངས་སྐང་ལ་དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབྲུ། ཟའི་གསེབ་དང་ས་ཆ་དམའ་སར་སོ་མ་ར་རྩ་ཙི་དག་རྩྭ་སྔོན་དང་སྦོ་སྔོན་ཞི་དྲགས་སྐྱེས་ཀྱི་རེད། གང་ལྟར་བོད་ལ་རྩྭ་སྔོན་དང་སྦོ་སྔོན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོའོ་རེད། དེས་ཙང་བོད་ལ་“གངས་ཅན་སྔོན་ལྗོངས་”ཞེ་བཏགས་པ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ད་ཚོད། 此时、这时候 2. ཆོས་འཕེལ། 群培（人名）

3. སྐོར། 关于……方面、关于……问题

4. ཞུ། 禀告、诉说（谦）

5. སྡུག་པོ། 坏的

6. ཉུང་ཉུང་། 少的

7. རྒན་འཁོགས། 老的

8. གཙང་མ། 干净的

9. གཞོན་གཞོན། 年轻的

10. ཞིབ་ཞིབ། 细的（面粉）

11. དམའ་པོ། 低的、矮的

12. མངར་མོ། 甜的

13. ནོར་བུ་གླིང་ཀ 罗布林卡（地名）

14. ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ། 藏戏

15. འཁྲབ། 表演

16. གཡར་འཛིན། 借据

17. བྱུང་འཛིན། 收据

18. རྩོམ་ཡིག 作文、文章

19. ཞུ་ཡིག 报告、申请书

20. རེ་འདུན། 希望（名）

21. གསར་འགྱུར། 消息、新闻

22. ཅ་ལག 东西、物品

23. བཙོང་། 卖（未）

24. ཡིག་ཆས། 文具

25. ཁ་ཟས（ཁབ་ཟས）། 点心

26. ཟློས་གར་འཁྲབ་མཁན། 演员

27. ཁྲའུ་ཐིར། 抽屉

*　　*　　*　　*

28. ལྷགས་པ། 风

29. སྤྱིར་བཏང་། 一般地

30. ཁ་རྒྱུན། 俗话

31. ཐུས་ནའི། 虽然这样

32. མཚམས་གཅོད（ཆོད） 仓决（人名）

33. མཐའ་འཁོར། 周围

34. གངས་རི། 雪山

35. སྐྱ་ཐིང་ཐིང་།（ངེར） 白茫茫

36. ནང་སོགས། 里面、内部

37. ཁྱད་པར། 差别

38. མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ། 祖国内地

39. དཀོན་པོ། 稀罕的
40. བཞུ། 溶化
41. དྲོད་ཁང་། 暖房、温室
42. སྔོ་ཚལ། 青菜
43. སྔོ་ཤིང་ཤིང་། 绿油油的
44. ཉི་འོད། 日光
45. མིང་དོན་མཚུངས་པ། 名符其实
46. བཏགས། 取(名)、织、磨(粉)
47. ནག་ཆུ། 黑河(地名)
48. རྒྱུད། 一带、弦、承袭
49. མེ་ཏོག་ཞན། 墨脱县
50. རྫ་ཡུལ། 察隅(地名)
51. ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ། 温和、不冷不热
52. གྲོ་མོ། 亚东(地名)
53. རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད། 海拔
54. སྨི། 米(公尺)
55. ཡས་མས། 上下
56. འགྱུར་ལྡོག 变化(名)
57. གངས་ལྷ་མེ་ཏོག 雪莲(药名)
58. ཁྱད་ཆོས། 特点
59. མིན་པའི། 此外
60. སྤང་གཤོངས། 低洼的草坪
61. དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ། 冬虫夏草(药名)
62. རྫའི་གསེབ། 山间空隙
63. སོ་མ་ར་ཛ། 苎麻、大麻子
64. རྩྭ་སྨན་སྔོ་སྨན། 草药
65. གང་ལྟར། 总之
66. ཐོན་ཁུངས། 出产
67. ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ། 齐备、园满
68. གངས་ཅན་སྨན་ལྗོངས། 雪山 药域
69. བཟོ་ར་ཅིག 像……样子

སློབ་ཚན་བཅུ་པ། 第十课

ངས་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་གྲོགས་པོ་བློས་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། 我要和藏族同学交知心朋友

1. 动词语尾 རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད
2. བྱས的几种用法
3. 数词:单纯数词、合成数词和序数词
4. 序数词与基数词的区别
5. 藏文数字书写法

1. ཀན་ལགས། བོད་སྐད་བསླབ་ཡས་དེ་ཁག་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བསླབས་ནའི་ད་དུང་ཡག་པོ་ཤོད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ག་འདྲས་བྱས་ན་དགའ་གི་རེད།
2. སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད་ལ། མ་ཟད་ནམ་རྒྱུན་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོ་ཐུག་དུས་ངོ་ཚ་མ་བྱས་པ་བྱས་བོད་སྐད་མང་ཙམ་ཤོད་རྒྱུ་ཡའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ནོར་

ནའི་གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ངོ་ཚ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད།

3. ངས་ངོ་ཚ་ད་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའི་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཕྲུག་དུས་ལམ་སང་སྐད་ཆ་བཤད་ཡས་དེ་ཧོག་ཙམ་འཆོར་པོ་འདུག

4. བྱས་ཙང་ངོ་ཚ་བྱེད་ཡས་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་སྐད་ཡིག་སློབ་མཁན་གྱི་དགྲ་དགྲ་རྐྱང་རེད། ད་ནས་གཙོ་བོ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག་གི་གྲོགས་པོ་བྱེད་དགོས་རེད་མ······གཏོགས་ཨ་གསར་ཚ་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད། ཁ་རྒྱུན་ལ་ཨ་གསར་རྟ་ལས་མགྱོགས་ག་གཞུག་གུ་ལུག་ལས་ཐུང་ང་། གྲོགས་པོ་དེ་ཡི་མིང་ལ། རྟ་མགོ་ལུག་གཞུག་བཏགས་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་བཞིན་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད། གྲོགས་པོ་ཟེར་ཡས་དེ་སྙོམས་ཐུབ་བྱེད་དགོས་རེད། རེད་དང་།

5. ཀན་ལགས། ད་ངས་གཞི་ནས་ཏ་གོ་སོང་། རྗེས་མ་ངས་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་གྲོགས་པོ་སྙོམས་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

6. བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག རྒྱ་བོད་སྤུན་ཟླའི་མཐུན་སྒྲིལ། སྤྱི་མཁྲེགས་རྗེ་ཡི་ཕ་བོང་། ཁ་བཏ་བསླབ་བྱའི་སྙིང་གཏམ། ཕན་ཚུན་གསུང་རེས་གནང་དང་།

ཚིག་གསར། 生词

1. གྲོགས་པོ། 朋友 2. བརྩོན་འགྲུས། 用功、努力、勤奋

3. འཆོར་པོ། 羞、腼腆

4. དགྲ་དགྲ་རྐྱང་། 大敌（全是敌人）

5. མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག 知心的 表里如一的

6. ཨ(ཨེབ)གསར། 喜新厌旧（名）

7. སྙིང་ཐུབ་པོ། སྙིང་ཐུབ་བྱེད། 诚恳、可靠、以诚相待

8. སྲ་མཁྲེགས(མཁྲེགས) 坚硬、结实

9. པ་ཐོང་། 盘石、大石头

10. ཁ་བརྡ་བསླབ་བྱ། 口头、教诲

11. སྙིང་གཏམ། 心里话

12. རེས། གསུང་རེས། བྱེད་རེས། 互相、轮流 互相说（敬） 轮流干

13. མ་ཟད། 不仅、不只

འགྲེལ་བཤད། 解释

10.1 动词语尾 རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད།

རྒྱུ加在动词词根（现、未）后面，再加 ཡོང་མ་རེད 表示劝阻语气，相当于汉语的“别”“甭”的意思。如：

（1）ན་དུས་ཆང་འཐུང་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད། 病时别喝酒（青稞酒）。

（2）ཨ་གསར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད། 千万别喜新厌旧。

（3）ཤ་རུལ་པ་ཟ་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད། 腐烂的肉千万别吃。

（4）སྐྱག་རྫུན་ཤོད་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད། 千万别撒谎。

10.2 བྱས的几种用法

10.2.1 བྱས作连词用，与连词 ནས的作用一样。如：

(1)དགོང་དག་ཁ་ལག་བཟས་ཚར་ནས་ངལ་གསོ་ཙོག་ཙམ་བརྒྱབ་བྱས་སློབ་གྲོགས་ཚོ་མང་ཆེ་བ་སློབ་ཁང་ལ་རང་སྦྱོང་བྱེད་གག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། 吃完晚饭之后，休息一会儿(之后)，同学们大多数到教室去自习。

(2) ཉི་མ་གསུམ་ཕྱིན་བྱས་ངའི་པ་ལགས་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་ཀྱི་རེད།
ཉི་མ་གསུམ་ཕྱིན་ནས་ངའི་པ་ལགས་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་ཀྱི་རེད།
过三天以后我父亲到北京。

(3) ཁ་ལག་བཟས་བྱས་འགྲོ་གི་ཡིན།
ཁ་ལག་བཟས་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན། 吃了饭之后走。

10.2.2 བྱས加在形容词后面，使之成为状语，并有强调语气作用。如：

(4) ཡག་པོ་བྱས་ཉོན་དང་། 好好地听！（劝说）
ཡག་པོ་ཉོན་དང་། 好好听！（命令语气）

(5) ག་ལེ་ག་ལེ་བྱས་ཤོད་དང་། 慢慢说吧！（劝说）
ག་ལེ་ཤོད་དང་། 慢慢说！（命令口气）

10.2.3 用 བྱས构成的语词，有专门的含义。常见的有以下四种：

1、“བྱས་ན”作语气词“那么”讲。如：

(6)བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་མཐའ་མཚམས་ནས་ཡོང་བའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲོགས་ཡིན་པས། 那么，你们都是从边疆来的少数民族同学吗？

(7)བྱས་ན་ངར་ཅིག་གཡར་ན་འགྲིགས་པ་འདུག་གས། 那么，借我一下行吗？

(8)བྱས་ན་ངས་ཁྱེད་རང་གཉིས་ལ་བོད་གཞས་གཅིག་བསླབ་ཀྱི་ཡིན། 那么，我教你俩一支藏歌。

2."……བྱས་ན"作动词用，当"认为"讲，句子的主语要加助词 གིས。如：

(9)ངས་བྱས་ན་བོད་སྐད་ཤོད་ཡས་མེད་པ་མ་རེད། གཙོ་བོ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག་གི་གྲོགས་པོ་བྱེད་དགོས་རེད། 我认为藏语不是没什么说的，主要是要和藏族同学交知心朋友。

(10)ངས་བྱས་ན་འདི་འདྲས་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག 我认为这样干不好。

3."བྱས་ཙང"当"所以""因此"讲，前面已讲过。

4."བྱས་ནས"加在形容词后成为状语，相当于汉语的"……地"，作用与 10.2.2 相似。如：

(11)ག་ལེ་ག་ལེ་བྱས་ནས་མར་བབས་ཤོག་ཨ། 慢慢地下来。

(12)ཡག་པོ་བྱས་ནས་ལབ་ཨ། 好好地说啊！

10.3 数词

藏语的数词是十进位的。根据它的结构可分为单纯数词与合成数词两大类。

10.3.1 单纯数词

གཅིག 一　གཉིས 二　གསུམ 三　བཞི 四　ལྔ 五

དྲུག 六　བདུན 七　བརྒྱད 八　དགུ 九　བཅུ 十

བརྒྱ 百　སྟོང 千　ཁྲི 万　འབུམ 十万　ས་ཡ 百万

བྱེ་བ 千万　དུང་ཕྱུར 亿

10.3.2 合成数词

一百以下数字的合成法：

11—19 བཅུ་གཅིག—བཅུ་དགུ	20 ཉི་ཤུ
21—29 ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག—ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ	30 སུམ་ཅུ
31—39 སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག—སུམ་ཅུ་སོ་དགུ	40 བཞི་བཅུ
41—49 བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག—བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ	50 ལྔ་བཅུ
51—59 ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག—ལྔ་བཅུ་ང་དགུ	60 དྲུག་ཅུ
61—69 དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག—དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ	70 བདུན་ཅུ
71—79 བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག—བདུན་ཅུ་དོན་དགུ	80 བརྒྱད་ཅུ
81—89 བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག—བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ	90 དགུ་བཅུ
91—99 དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག—དགུ་ཅུ་གོ་དགུ	100 བརྒྱ་ཐམ་པ

注意：(1)བཅུ在ལྔ或བརྒྱད之前时，要写成བཅོ，即བཅོ་ལྔ 十五，བཅོ་བརྒྱད 十八。

(2)ཉི་ཤུ 二十，སུམ་ཅུ 三十，དྲུག་ཅུ 六十，བདུན་ཅུ 七十，བརྒྱད་ཅུ 八十，这五个数字有特殊写法。

(3)ཐམ་པ་表示整数。

一百以上数字的合成法，有三种：

第一种是倍数在前，位名数在后，表示几百，几千，几万。

ཉིས་བརྒྱ 二百　ལྔ་བརྒྱ 五百　ཉིས་སྟོང 二千　ལྔ་སྟོང 五千

ཉིས་ཁྲི 二万　ལྔ་ཁྲི 五万

第二种是倍数在后，但作名数后往往加一个表示整数的成分。ཕྲག或 ཚོ(多用于书面语)

བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱད 八百　སྟོང་ཕྲག་ལྔ 五千　ཁྲི་ཕྲག(ཚོ) གཉིས 二万

第三种是多位数中两个不相衔接的位数，可以加连词 དང 连接起来。

བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ　一百三十

སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་ལྔ་བཅུ　四千零五十

ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་དང་གསུམ　八万零一百零三

多位数中的“零”还可以用 བཅུ་མེད(意为缺十位数)，བརྒྱ་མེད(意为缺百位数)，སྟོང་མེད(意为缺千位数)……等表示，但这时倍数词应该在前面。

仍用上数为例：

བཞི་སྟོང་བརྒྱ་མེད་ལྔ་བཅུ　四千零五十

བརྒྱད་ཁྲི་སྟོང་མེད་བརྒྱ་དང་བཅུ་མེད་གསུམ　八万零一百零三

注意：

(1)གཅིག　同千位数结合时，可写成 ཆིག，如 ཆིག་སྟོང—

千。

(2)གཉིས　同百位数以上的各位数字结合时，要写成ཉིས，如 ཉིས་བརྒྱ 二百，ཉིས་སྟོང 二千，ཉིས་ཁྲི 二万……。

(3)གསུམ　同十位数以上的各位数字结合时，要写成སུམ。如 སུམ་ཅུ 三十，སུམ་བརྒྱ 三百，སུམ་སྟོང 三千，སུམ་ཁྲི 三万……。

10.3.3 序数词：表示次序先后。除了"第一"说成 དང་པོ外，第二以上的序数词都是在基数词后面加附加成分 པ构成的。如：

དང་པོ 第一　གཉིས་པ 第二

བཅུ་གཅིག་པ　第十一，……。

བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་པ　第一百三十，……。

(序数词的 པ口语中有时可以省)

序数词前面还可加一个表数码的 ཨང字。类似汉语的"第"字。如：

ཨང་གཉིས་པ　第二号，第二名。

མི་ཨང་གསུམ་པ　第三人。

10.4 序数词和基数词的区别

月份、点钟用序数词，如 ཟླ་བ་དང་པོ　一月、正月，ཟླ་བ་གཉིས་པ　二月……。ཆུ་ཚོད་དང་པོ　一点钟，ཆུ་ཚོད་གཉིས་པ 两点钟……。月份、小时后用序数表示"时点"。

月数、小时数用基数词，如 ཟླ་བ་གཅིག　一个月，ཟླ་བ་གཉིས　两个月，ཆུ་ཚོད་གཅིག　一小时，ཆུ་ཚོད་གཉིས　两个

小时……。月份、小时后用基数表示“时段”。

10.5 藏文数字书写法

༡ ༢ ༣ ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩ ༡༠

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. ཨམ་ཆིས་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་ཟེར(ཟག)།

ཨམ་ཆིས ↗

ཆུ་གྲང་མོ
ཨ་རག་དཀར་པོ
ཆང་མང་པོ
→ འཐུང་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་ཟེར།

ཨམ་ཆིས ↘

ཤ་ཏུལ་པ
ཚྭ་མང་པོ
སི་པན་མང་པོ
→ ཟ་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་ཟེར།

2. ཀན་ལགས་ཀྱིས་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་གསུང་གི་འདུག

རྒན་ལགས་ཀྱིས་→

ང་རྒྱལ
བོད་སྐད་སློབ་དུས་ངོ་ཚ
ལས་ཀ་བྱེད་དུས་སེམས་འཚབ
ཨ་གསར

→ བྱེད་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་སེ་གསུང་གིས།

3. མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་ག་རེ་སློབ་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་ཟེར།

མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་→

འཁོར་སློབ
ཧམ་པ
སྒྲུག་རྫུན
གསང་བའི་གནས་ཚུལ
གསར་འགྱུར་འདི

→ སློབ་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད་ཟེར་གྱིས།

二、回答问题

1. རང（གིས）བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ག་པར་འགྲོ་དགོས་རེད།
2. རང་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ནས་ཕ་ཡུལ་ལ་ལོག་འགྲོ་དགོས་རེད་པས།
3. རང་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་བལྟ་ཡས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད། གློག་བརྙན་བལྟ་ཡས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།
4. ཞོགས་ལྟར་རེ་བཞིན་སློབ་གྲོགས་ཚོ་ཡར་ལངས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོའོ་རེད།

5. རྣམ་གྲོལ་ལྷ་སར་ལྷ་སྒོར་ཕྱིད་ཀག་ཕྱིན་ནས་ག་དུས་ལོག་ཡོང་པ་རེད། ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་བྱུང་ངས།

6. ད་ལོ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གནམ་གཤིས་ག་འདྲས་འདུག དབྱར་ཁ་ཚ་གདུག་ཚིག་གི་འདུག་གས།

7. བོད་ལ་ད་ལོ་ལོ་ཏོག (庄稼)ག་འདྲས་བྱུང་འདུག རང་གིས་ཏ་གོ་བྱུང་ངས།

8. དེང་སང་ནང་ནས་ཡི་གེ་འབྱོར་བྱུང་ངས། ཕ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ག་འདྲས་འདུག

9. ཁའི་ས་རང་ན་པ་མ་རེད་པས། ད་དྲག་འདུག་གས།

10. དབྱར་ཁའི་གུང་གསེང་བཏང་དུས་རང་ག་པར་འགྲོ་ག

三、造句

1. 用 ཞེ་དྲགས། ཐག་ཆོད། དཔེ་མ་སྲིད་པས和 རང (མི་འདུག) 各造一个句子。

2. 用 ཡར། མར། ཕར和 ཚུར各造一个句子。

3. 用 ཏག་པར། ནམ་རྒྱུན་ནས། ལམ་སང་། ད་གིན། ཐོག་མ། རྗེས་མར和 གཞུག་གུ(གོར)各造一个句子。

4. 用 མཉམ་དུ། ཐད་དེ和 ཤ་སྟག各造一个句子。

5. 用 གཏན་གཏན和 ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས各造一个句子。

6. 用 ཡང་བསྐྱར། གཞི་ནས和 ག་ས་ག་ལ各造一个句子。

7. 用 ཙང和 བྱས་ཙང་各造一个句子。

8. 用 མ་གཞི་ 造两个句子。

9. 用作连词用的“བྱས”造五个句子，并将它换成连词 ནས 看看是否可行。

10. 用形容词后面加 བྱས 作状语造两个句子。

四、翻译

1. 翻译本课课文。

2. 翻译本课的听读练习。

五、听读练习

ངའི་གྲོགས་པོ་ཉོས་ཇུབ་ནོར་བུ།

ནོར་བུ་ང་གཉིས་སློབ་གྲྭ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཚད། ང་གཉིས་སློབ་གྲྭར་ལོ་བཞིའི་རིང་ཉལ་ཁང་ཡའི་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཕ་མ་གཅིག་གི་སྤུ་གུ་ནང་བཞིན་བྱས་བསྡད་པ་ཡིན། ནོར་བུ་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་རེད། ང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཡིན། ནོར་བུ་དང་པོ་སློབ་གྲྭར་སླེབས་དུས་རྒྱ་ཡིག་གི་ཆུ་ཚད་མཐོ་པོ་རང་ཡོའོ་མ་རེད། ཡིན་ནའི་ཁོང་བརྩོན་འགྲུས་དཔེ་རང་ཡོའོ་རེད། མ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ད་གར་ཀན་ལགས་ཚོ་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ་མ་ཟད། སློབ་གྲོགས་ཚོ་ལ་ཡའི་སྐད་ཆས་པ་ཡོད་པ་ད་གར་ཀན་ལགས་དང་ནོར་བུ་ཁོང་ཚོ་ལ་སྐད་ཆ་འདྲི་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་ང་ལ་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་བྱས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་

རེད།

ནམ་རྒྱུན་རང་སྦྱོང་བྱེད་དུས་ང་གཉིས་མཉམ་དུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། ངས་བོད་སྐད་བརྗོད་སྟངས་ནོར་པ་དེ་ཚོ་ནོར་བུས་ཡོ་བསྲང་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཡང་ནོར་བུས་སྐད་ཆ་བརྗོད་དུས་རྒྱ་སྐད་རྒྱང་རྒྱག་གི་རེད། ཁོང་གིས་རྒྱ་སྐད་བརྗོད་སྟངས་ནོར་པ་དེ་ཚོ་ངས་ལམ་སང་ཡོ་བསྲང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ང་གཉིས་པན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་དང་ཐབས་ཤེས་བརྗོད་རེས་བྱས་པས་མ་ཚད། ང་གཉིས་སུས་མ་འགྲིགས་པ་བྱུང་ནའི་“གྲོགས་པོ་ཉེ་ན་སྐྱོན་ལ་མཛུབ་མོ་བཙུགས”ཟེར་བའི་(ཟེར་རའི)གཏམ་དཔེ་ནང་བཞིན་པན་ཚུན་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་གཉིས་ནི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཡག་པོ་ཅིག་ཡིན། ག་དུས་ཡིན་ནའི་ང་གཉིས་ཐུག་ན་སྐད་ཆ་བཤད་ཚར་ཡས་ཡོའོ་མ་རེད། ལོ་བཞིའི་ནང་ང་གཉིས་ནི་མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག་གི་གྲོགས་པོ་ཡག་པོ…གཅིག་ཡིན།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ཆང་།	青稞酒	5. འབུམ།	十万
2. རུལ་པ།	腐烂的	6. བྱེ་བ།	千万
3. སྒྲུག་རྫུན། སྒྲུག་རྫུན་བརྗོད། 谎话、撒谎		7. ས་ཡ།	百万
		8. བཅུ་གཅིག	十一
4. ལབ།	告诉、说	9. བཅུ་དགུ།	十九

10. ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག 二十一

11. ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ། 二十九

12. སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག 三十一

13. སུམ་ཅུ་སོ་དགུ། 三十九

14. བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག 四十一

15. བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ། 四十九

16. ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག 五十一

17. ལྔ་བཅུ་ང་དགུ། 五十九

18. དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག 六十一

19. དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ། 六十九

20. བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག 七十一

21. བདུན་ཅུ་དོན་དགུ། 七十九

22. བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཅིག 八十一

23. བརྒྱད་ཅུ་གྱ་དགུ། 八十九

24. དགུ་ཅུ་གོ་གཅིག 九十一

25. དགུ་ཅུ་གོ་དགུ། 九十九

26. བརྒྱ་ཐམ་པ། 一百

27. བཅོ་ལྔ། 十五

28. བཅོ་བརྒྱད། 十八

29. ཐམ་པ། 整（加在整数后）

30. ཐག 整（加在整数后）

31. བཅུ་མེད། 零（缺十位数）

32. བརྒྱ་མེད། 零（缺百位数）

33. སྟོང་མེད། 零（缺千位数）

34. ཆིག་སྟོང་། 一千

35. ཉིས་བརྒྱ། 二百

36. ཉིས་སྟོང་། 二千

37. སུམ་ཅུ། 三十

38. སུམ་བརྒྱ། 三百

39. སུམ་སྟོང་། 三千

40. ཨ་རག 白酒

41. ཚྭ། 盐

42. སི་པན། 辣椒

43. ང་རྒྱལ། 骄傲、自大

44. སེམས་འཚབ། 着急

45. འབོར་སྐོབ། 吹牛、大话

46. གསང་བ། 秘密、神秘

47. ནོར་བུ། 罗布(人名)宝贝

48. ཆུ་ཚད། 水平、程度

49. དཔེ་རང་། 非常、空前

50. བཀའ་འདྲི་ཞུ། 提问(谦)

51. མ་ཟད། 不但、不只是

52. སྐད་ཆ་འདྲི། 提问

53. ད་ག་ནང་བཞིན། 像这样、如此

54. ངང་རྒྱུད་རིང་པོ། 耐心地

55. ཡོ་བསྲང་། 纠正

56. ཐབས་ཤེས། 方法、办法

57. ཉེ་ཏ། 相近的话

58. སྐྱོན། སྐྱོན་བརྗོད། 毛病、缺点 批评(名)

59. མཛུབ་མོ། མཛུབ་མོ·········བཙུགས། 手指，指、指出

60. ཁ་ཞེ་གཉིས་མཚུངས། 表里如一

61. ······རིང་། ······期间

62. རྟ། 马

63. ལུག 绵羊

64. ལོ་ཏོག 庄稼

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། 第十一课

ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་ལྟ་བ། 看藏戏

1. 动词语尾 རྒྱུ་ཡིན།　རྒྱུ་རེད
2. 助动词 མྱོང
3. 连词 དང་།　ནས།　དེ་ནས།　ན།　ནའི།　ཡིན་ནའི།　ན་མ་གཏོགས།　མ་གཏོགས།

(དང་པོ)

1. ཀན་ལིའི་ལགས།　དེང་སང་རིག་གནས་ཚོ་བྲང་ལ་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་ཀྱི་ཡོད་རེད་ད།　ཁྱེད་རང་གཟིགས་ག་ཐད་པས།
2. འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན།　བོད་ཀྱི་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་ལྟ་མ་མྱོང་།　ལྟད་མོ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་རེད།
3. ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད་ད།　ཀན་ལགས་ཐད་ན་པ་སེ་ངས་ཉོ་རོགས་ཞུས་ཆོག

4. འོ་ན། གནངས་ཉིན་ཀ་གཟའ་ཉི་མའི་པ་སེ་གཅིག་གཟིགས་རོགས་གནང་།

5. ཀན་ལགས། སང་ཉིན་གཟའ་སྤེན་པའི་དགོང་དག་གི་དེ་ལྟད་མོ་ཆེ་གི་རེད། སང་ཉིན་གྱི་པ་སེ་གཟིགས་ན།

6. སང་ཉིན་ག་རེ་འཁྲབ་ཀྱི་རེད།

7. སང་ཉིན་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ཟེར་ཡས་དེ་འཁྲབ་ཀྱི་རེད།

8. འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ཟེར་ཡས་དེ་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་ཡོའོ་རེད་པས།

9. ལྟད་མོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོའོ་རེད་ལྷ། ལྟད་མོ་དེ་ལྟ་དུས་སྣ་ཁུང་ལ་ན་ཚ་གཏོང་ཡས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞེ་དྲགས་ཡོའོ་རེད་ད།

10. ཨ་ལའི། ལྷ་མོ་དེའི་ནང་དོན་མི་སེམས་འགུལ་ཐུབ་ཡས་འདི་འདྲས་ཡོའོ་ཡིན་པ་རེད།

11. སྨན་ལ་ཀན་ལགས་ཁྱེད་རང་ཅིག་གཟིགས་དང་། མཁྱེན་གྱི་རེད།

12. ཐུས་ན། སང་ཉིན་གཏན་གཏན་ལྟ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན།

(གཉིས་པ)

13. བསོད་ནམས། རང་ལ་པ་སེ་རག་ཐུབ་ངས།

14. རག་ཐུབ། གཟིགས་དང་། སྟར་པ་གསུམ་པའི་ཨང་གི་དྲུག་པ་རེད། ཐག་ཉེ་དྲགས་མི་འདུག་གས།

15. གློས་གར་དང་ལྷ་མོ་བལྟ་དུས་ཐག་ཉེ་ཙམ་ཐུབ་ན་ཡག་གི་རེད།

གལ་ཏེ་སློག་བརྙན་བལྟས་ན་པ་སེ་འདི་ཐག་ཉེ་དྭགས་ཤག་མིག་རབ་བི་རོབ་བི་བྱེད་ཀྱི་རེད།

16. འོང་བྱེད་ཀྱིས། ད་དུས་ཚོད་ཟིན་གྲབས་འདུག མགྱོགས་པོ་ཐད་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་ཟིན་གྱི་རེད།

17. ཐད་དོ།

18. བཞུགས་ས་མ་གའི་རེད། མར་ཐད་དང་།

19. བསྡད་ས་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་འདུག རང་གི་བསྡད་ས་ག་པར་རེད།

20. ངའི་བསྡད་ས་སྣར་པ་རྒྱབ་ལོགས་རྒྱབ་ལོགས་ལ་རེད།

21. ཨོ། ཐད་ཨ།

22. བཞུགས་ཨ།

ཚིག་གསར། 生词

1. ཞུས། 请问、禀告、做（谦、过）
2. རིག་གནས་ཕོ་བྲང་། 文化宫
3. ཚོས། ཆེ་ཚོས། རིང་ཚོས། 程度（加在形容词后）、多大、多长
4. སང་ཉིན། 明天
5. གཟའ་སྤེན་པ། 星期六
6. འགྲོ་བ་བཟང་མོ། 《卓娃桑姆》（藏戏剧目名）
7. སྣ་ཁུང་། （སྣ་ཁུ） 鼻子
8. གནད་དོན། 问题、要义
9. བསོད་ནམས། 福气、索南（人名）

10. མི་སེམས་འགུལ། 感人、动人心弦

11. རག 获得、到手

12. སྟར་པ། 排次、行次

13. ཨང་གི 号码

14. དྭགས 太、极（加在形容词后用）

15. གལ་ཏེ། 如果……的话、万一……的话

16. རབ་བི་རོབ་བི། 模糊不清

17. ཟིན།（ཟིམ） 抓住（加在时间后面，表示××时间到了）。

18. མ་གཏོགས། 除……之外、只有……

19. ཇེས་ཟིན། 赶得上

20. རྒྱབ་ལོགས། 背面、后边儿

21. མ་གའི། 下边（远指）

འགྲེལ་བཤད། 解释

11.1 动词语尾 རྒྱུ་ཡིན和 རྒྱུ་རེད

自主动词（现、未）之后加 རྒྱུ་ཡིན或 རྒྱུ་རེད表示要作还没作的动作，或者即将进行的动作。རྒྱུ་ཡིན用于自称，རྒྱུ་རེད用于他称。如：

(1)ང་དེ་རིང་གི་ཚགས་པར་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན།

今天的报纸我还没看呐（准备看）。

(2)ང་བོད་པའི་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན།

我还没看藏戏呐(准备去看)。

(3)ཁོང་དེ་རིང་ལུས་རྩལ་སྦྱངས་རྒྱུ་རེད།

他今天还没锻炼身体呐(准备锻炼)。

(4)སྒྲོལ་དཀར་གྱི་བོད་གཞས་སྙན་པོ་དེ་གཏོང་རྒྱུ་རེད།

卓噶的那支好听的藏族歌还没唱呐(马上就要唱)。

རྒྱུ་རེད有时还表示客观上要求、规定或需要进行的动作。用于不自主动词后,表示必然出现的情况。如:

(5)ང་ཚོས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

我们干什么活儿?(规定)

(6)མ་ཆེན་གྱི་རོགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

我们帮厨。(规定)

(7)ཨེམ་ཆི་ཡག་པོ་འདི་འདྲས་མེད་ན་ང་ཤི་རྒྱུ་རང་རེད།

如果没有这样好的医生我必死无疑。

(8)སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་ན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་རྒྱུ་རེད།

不学习就会落后。

རྒྱུ་ཡིན和 རྒྱུ་རེད暗含否定,因而没有否定式,但有疑问式。如:

(9)རང་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱུ་ཡིན་པས།

你还没吃饭吗?

(10)བཀྲ་ཤིས་ཁ་ལག་ཟ་རྒྱུ་རེད་པས།

扎西还没吃饭吗？

11.2 助动词 མྱོང

动词(现、未)之后加 མྱོང 可以直接煞尾，表示"曾经……过"。མྱོང་后面还可以加语尾。如：

(1)ང་ལྷ་སར་འགྲོ་མྱོང་། 我去过拉萨。

ང་ཆུང་དུས་ལྷ་སར་འགྲོ་མྱོང་ཤག

我小时候去过拉萨。(刚想起)

(2)ཁོང་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་མྱོང་པ་རེད། 他来过北京。

ཁོང་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་མྱོང་ཤག　　他来过北京了。

(3)མི་དེ་རང་གིས་མཐོང་མྱོང་ངས། 那人你见过吗？

ངས་མཐོང་མྱོང་ཤག　　我见过。(刚想起)

ངས་མཐོང་མ་མྱོང་།　　我没见过。

(4)ཁོང་གིས་མཐོང་མྱོང་ཡོའོ་རེད།　　མ་རེད། 他见没见过？

ཁོང་གིས་ཡའི་མཐོང་མ་མྱོང་ཟེར(ཟག)། 据说他也没见过。

11.3 连词：藏语中的连词数量不多，但使用的频率很高，作用较大。它可以连接词与词，句与句，表示多种多样的复杂关系。下面我们把前面出现过的连词，综述如下：

11.3.1 连词 དང 放在两个名词、代词、名词短语之间，表示并列关系，相当于汉语的"和"字。如：

(1)བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་སྦྱོང་ཡས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ།

学习藏文和藏语的目的。

(2)བོད་རིགས་དང་། སོག་རིགས། ཧུའེ་རིགས་ཅི་དག་ཡིན།

是藏族和蒙族、回族等。

(3)དགེ་རྒན་དང་སློབ་ཕྲུགས་ཚང་མ་ཕྱིན་པ་རེད།

老师和同学都走了。

(4)ང་དང་ཁྱེད་རང་གཉིས་མགྱོགས་པོ་ཤོག་གསུང་གིས།

(他)说叫我和您俩快来。

དང加在动词之间，表示“当然……”的意思。如：

(5)འགྲིགས་དང་འགྲིགས། 当然可以(当然行)。

(6)གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་དང་བྱེད། 情况当然介绍。

(7)འགྲོ་དང་འགྲོ 当然走

(8)ཡིན་དང་ཡིན། 当然是

11.3.2 连词 ནས放在第一个分句的动词词根(过)的后面，表示两个动作先后发生或同时进行。相当于汉语的“……之后，……”如：

(1)བོད་སྐད་བསླབས་ནས་བོད་རིགས་དང་སྐད་ཆ་བཤོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

学习藏话(之后)为的是能和藏族交谈。

(2)པར་གཅིག་བརྒྱབ་ནས་ཕ་མར་བསྟན་ཡས་ཡིན།

照一张像给父母看。

(3)དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་བཏང་ནས་ང་ལྷ་སར་འགྲོ་མཁན་ཡིན།

放暑假后我去拉萨。

指代词 འདི和 དེ后面加 ནས，不轻读，和 ནས的作用一样。但要放在第二分句的句首。

བུ་མོ་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཕོ་བྲང་ལ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་ནས་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བ་བཟང་མོར་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་རེད།

卓娃桑姆姑娘被国王强迫进宫当了小王妃之后，过了不久，生了一儿一女。

11.3.3 连词 ན加在前一分句动词词根（过）的后面，表示假设和条件关系。前一分句是提出的条件或假设，后一分句是根据所提出的条件或假设所作的结论。相当于汉语的“如果……的话”。如：

(1) ག་རེ་ཡིན་ནའི་བསླབས་ན་ཤེས་ཀྱི་རེད།

无论什么学习的话就会。

(2) རྗེས་མར་གོ་སྐབས་བྱུང་ན་ང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

以后，如果有机会，我一定去参观。

(3) ལྷ་སར་ཕེབས་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཨུ།

如果去拉萨，请一定到我家啊！

(4) མོ་ཊར་བཞུགས་ན་མགྱོགས་པོ་སླེབས་ཀྱི་རེད།

如果坐汽车很快就到。

(5) ན་ཚ་ཆུང་ཆུང་ནས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། ན་ཚ་ཞིད་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

小病不注意的话，会成重病。

11.3.4 连词 ནའི和 ཡིན་ནའི加在第一分句动词词根(过)后面，表示一种转折的关系。相当于汉语的“即使……也”，“虽然……也”，“无论……也”。如：

(1)ཆུ་ཧབ་གང་བླུང་ནའི་འགྲིགས་ག

既使是一口水也行。

(2)གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་ནའི་བོད་སྐད་བསྐྱར་སྦྱོང་མ་བྱས་ན་རྗེས་མར་ཁག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།

虽然是星期天，如果不复习藏语，以后会越来越难的。

(3)གཞས་ག་རེ་བཏང་ནའི་ང་ཚོ་དགའ་པོ་ཡོད།

无论唱什么歌儿，我们都喜欢。

11.3.5 连词 ན་མ་གཏོགས加在第一分句动词词根(过)后面，表示一种排除关系。相当于汉语的“除非……不然就”。如：

(1)མགྱོགས་པོ་ཐད་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་ཟིན་གྱི་མ་རེད།

除非快走，不然就赶不上了。

上面这句话也可以这样说：

མགྱོགས་པོ་ཐད་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཡོང་།

除非快点走，不然会落后的。

(2)སྐད་ཆུང་ཙམ་བརྒྱབ་ན་མ་གཏོགས་མི་གཞན་དག་གིས་གོ་ཡོང་།

除非小声点，别人会听见的。

མ་གཏོགས还可以加在名词或名词短语后面，表示排除的意思。相当于汉语的“除……之外”。མ་གཏོགས还表示“只有，仅有”的意思，这时句子的谓语则要用否定式。如：

(3) སྒྲོལ་དཀར་མ་གཏོགས་ཚང་མ་སླེབས་སོང་།

除了卓噶之外都到了。

(4) བསྡད་ས་གཅིག་མ་གཏོགས་མི་འདུག

座位只有一个。

(5) ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭར་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་མ་གཏོགས་མི་…
རིགས་གཞན་དག་མེད།

我们班里只有藏族同学，没有别的民族。

(5) ངའི་ནང་ལ་པ་པ་དང་ཨ་མ་མ་གཏོགས་མེད།

我家里只有爸爸和妈妈。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. ངས / ཁོང་གིས → [ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ / ལྟད་མོ / སྒྲུང་དེབ་གསར་པ་དེ / གློག་བརྙན] → ལྟ་རྒྱུ → ཡིན། / རེད།

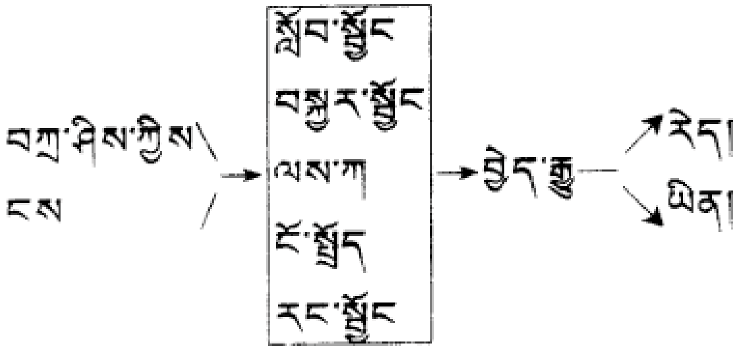
བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས
ངས
སློབ་སྦྱོང
བསྐྱར་སྦྱོང
ལས་ཀ
ངོ་སྤྲོད
རང་སྦྱོང
བྱེད་རྒྱུ
རེད།
ཡིན།

2.

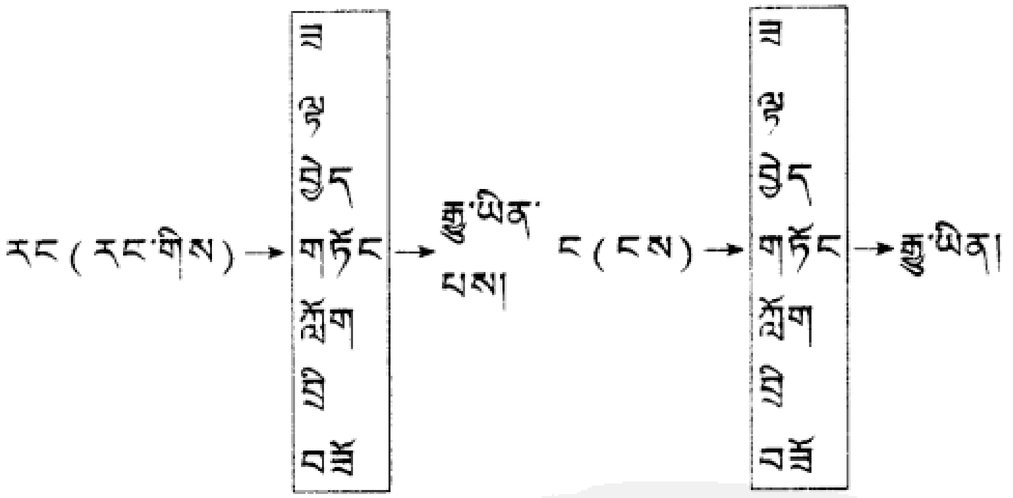
རང (རང་གིས)
ཟ
ལྟ
བྱེད
གཏོང
ཀློག
འབྲི
བཟོ
རྒྱུ་ཡིན་
པས།
ང (ངས)
ཟ
ལྟ
བྱེད
གཏོང
ཀློག
འབྲི
བཟོ
རྒྱུ་ཡིན།

སྒྲོལ་དཀར (ལགས) →		→
	ཐད	
	འགྲོ	
	ཕེབས	རྒྱུ་རེད་པས།
	སྣེབས	
	ཉན	
	ཐུག	

སྒྲོལ་དཀར (ལགས) →		→
	ཐད	
	འགྲོ	
	ཕེབས	རྒྱུ་ཡིན།
	སྣེབས	
	ཉན	
	ཐུག	

3. རང་ས་ཆ་ག་པར་ག་པར་འགྲོ་སྐྱོང་། ཁོང་ཡའི་འགྲོ་སྐྱོང་ཡོད་རེད་པས།

ང →		→
	ལྷ་སར	
	པེ་ཅིན་ལ	
	མཚོ་སྔོན་ལ	འགྲོ་སྐྱོང་། ཁོང་འགྲོ་སྐྱོང་ཡོད་མ་རེད།
	ནང་སོག་ལ	
	ཞིན་ཅང་ལ	
	ས་ཆ་ག་ས་ག་ལ	

4. རང་སློབ་གྲྭར་ སླེབས་ནས →

སྨན་ཁང་ལ
དགེ་རྒན་གྱི་ནང་ལ
ལུས་རྩལ་ཁང་ལ
ཁྲོམ་ལ
ཚོང་ཁང་ལ

→ འགྲོ་སོང་། མ་སོང་།

ང →

སྔོན་མ
སྔ་ཉིན
སློབ་དུས་སྔོན་མ་དེར
གུང་གསེང་བཏང་དུས

→ འགྲོ་སོང་། དེ་རིང་འགྲོ་རྒྱུ་མ་བྱུང་།

二、选择适当的连词（དང་། ནས། དེ་ནས། ན། ནའི། ཡིན་ནའི། ན་མ་གཏོགས）填空，并翻成汉语。

1. རང་______ སུ་མཉམ་དུ་ལྷ་སྐོར་བྱེད་ག་ག་ཕྱིན་པ།
ང་______ སློབ་གྲོགས་ཚོ་མཉམ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

2. ག་པར་ག་པར་ལྷ་སྐོར་བྱེད་ག་ག་ཟད་པ།
ལྷ་ས་______ མཚོ་སྔོན་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན།

3. རང་གིས་ལྷ་སྐོར་བྱས་______ ག་པར་ཕྱིན་པ།
ངས་ལྷ་སྐོར་བྱས་______ ནང་ལ་ལོག་ཕྱིན་པ་ཡིན།

4. འཛིན་གྲྭ་གྲོལ་______ ག་པར་འགྲོ་ག
འཛིན་གྲྭ་གྲོལ་______ ལུས་རྩལ་སྦྱོང་ག་ག་འགྲོ་གི་ཡིན།

5. སྒྲུང་དེབ་གསར་པ་འདི་རང་གིས་བལྟས་ཚར་ ______ ངར་

གཡར་ ______ འགྲིགས་ཀྱི་རེད་པས།

6. གུང་གསང་བཏང་ ______ ནང་ལ་ལོག་འགྲོ་གས།

འགྲོ་ ______ འགྲོ

7. རང་ཕྱིན་ ______ ང་ཡའི་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་ཡིན། རང་མ་

ཕྱིན་ ______ ང་ཡའི་འགྲོ་གི་མིན།

8. སློབ་ཁང་ལ་མི་གསུམ་ ______ ཚང་མ་སླེབས་ཤག ཁོ་ཚོ་

གསུམ་སུ་སུ་རེད།

ལྷ་མོ་ ______ ཉི་མ། ཟླ་བ་ཁོ་ཚོ་གསུམ་རེད།

9. མགྱོགས་པོ་ཕྱིན་ན་ ______ ཚོགས་འདུ་འཚོག་ཡོང་།

མགྱོགས་པོ་མ་ཕྱིན་ ______ རྗེས་ཟིན་གྱི་མ་རེད།

10. སྒྲུང་ག་རེ་ཡིན་ ______ ང་ཉན་ཡས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།

11. ཚིག་གསར་ཐེངས་མང་པོ་ཀློག་ ______ ངེས་ཀྱི་མི་འདུག

12. ལྟད་མོ་ཡག་པོ་ག་འདྲས་ཡོད་ ______ ངར་ལྟ་ལོང་མེད།

13. དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་རེད། ______ ངར་ངལ་གསོ་རྒྱག་ལོང་མ་

བྱུང་།

14. ཀུན་ལྡན་བོད་ལ་ལོ་གསུམ་ལས་ཀ་བྱས་ ______ པེ་ཅིན་ལ་

སློབ་སྦྱོང་བྱེད་གག་ཡོང་པ་རེད།

15. སྟོན་ལ་ཀན་ལགས་ཀྱི་སློབ་བརྟན་པ་སེ་ཉོས། ______ ང་ཚོའི་

སློབ་གྲོགས་ཀྱི་པ་སེ་ཉོས་ཨ།

三、回答问题

1. སང་ཉིན་རང་དང་སུ་མཉམ་དུ་ཁྲོམ་ལ་འགྲོ་ག
2. ཁྲོམ་ནས་ག་རེ་ག་རེ་ཉོ་ག
3. བོད་སྐད་བསླབས་ནས་ལས་ཀ་ག་རེ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ།
4. གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་ནའི་རང་ངལ་གསོ་མ་བརྒྱབ་པ་ག་རེ་ཡིན་ན།
5. དགེ་རྒན་ཡག་པོ་ཡོད་ནའི་སོ་སོས་ཧུར་བརྩོན་མ་བྱས་ན……
   འགྲིགས་ཀྱི་རེད་པས།
6. ལུས་རྩལ་མ་སྦྱངས་ན་གཟུགས་པོ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་པས།
7. ཁྲིད་ཚོའི་དགེ་རྒན་སུ་སུ་རེད།
8. ཁྲིད་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་ནང་ལ་བོད་རིགས་མ་གཏོགས་མི་རིགས་
   གཞན་དག་མེད་པས།
9. ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ《འགྲོ་བ་བཟང་མོ》མ་གཏོགས་ཟློས་གར་གཞན་དག་
   གཟིགས་མ་མྱོང་ངས།
10. རང་ལྷ་སར་དུ་འགྲོ་མ་མྱོང་ནའི་གནས་ཚུལ་ཏོག་ཙམ་ཧ་གོ་གི་
    མི་འདུག་གས།

四、翻译

拉萨，我虽然没有去过，但是它的情况知道一些。那里有布达拉宫(པོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ)，有罗布林卡公园，(ནོར་བུ་གླིང་ཀ)这两个地方是人们经常参观的地方。

拉萨城里除了藏族之外，还有许多别的民族，汉族也很多，他们和藏族人民一起生活，他们当中有的是干部，有的是

工人，有的是商人。大家都很愉快。

我们一定要学好藏语，将来如果有机会，一定去拉萨参观。

五、听读练习

《འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་སྒྲུང་།》

གནའ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོར་སྤྲོའོ་གཅིག་དང་རྔོའོ་གཅིག་རི་ཁུག་གཅིག་གི་ནང་ལ་བསྡད་ཡོའོ་རེད། ཕྲུ་གུ་གཅིག་ཡའི་ཡོའོ་མ་རེད། ཡིན་ནའི་གཞུག་གུར་རྒན་མོ་དེར་བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་རེད། བུ་མོ་དེ་སྙིང་རྗེ་པོ་དང་སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་ཙང་། ཁོང་གི་མིང་ལ་ཡའི་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་སེ་བཏགས་པ་རེད།

ཉི་མ་གཅིག་ས་ཆ་དེའི་རྒྱལ་པོས་རི་དྭགས་རྒྱག་དུས་རྒྱལ་པོའི་ཤ་ཁྱི་བརྡགས་ནས་འཚོལ་གག་ཕྱིན་བྱས་རྒན་རྒོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་ལ་སླེབས་ནས་བུ་མོ་སྙིང་རྗེ་པོ་དེ་མཐོང་ཙང་། རྒྱལ་པོ་དེ་སེམས་ཤོར་ཐག་ཆོད་ནས་"བུ་མོ་མཛེས་མ་འདི་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་སྐྱེར་དགོས་ཡོད་"སེ་བཤད་པ་རེད། རྒྱལ་པོར་དབང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཙང་རྒན་རྒོན་གཉིས་ནས་མ་སྐྱེར་རང་སྐྱེར་བྱུང་པ་རེད། བུ་མོ་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཕོ་བྲང་ལ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་ནས་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་ཕྱིན་པར་འགྲོ་བ་བཟང་མོར་བུ་གཅིག་དང་བུ་མོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་རེད།

བཙུན་མོ་ཧན་པ་བདུད་མོ་དེས་འགྲོ་བ་བཟང་མོར་ཕྲག་དོག་ཞེ་དྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྔན་ལ་རྒྱལ་པོར་དུག་སྦྱོར་ནས་སྨྱོ་རུ་བཅུག་བྱས། དེ་ནས་ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན་འགྲོ་བ་བཟང་མོར་ཉེས་དག་དང་གཤེ་གཤེ་ཞེ་དྲགས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། འགྲོ་བ་བཟང་མོས་ཐུག་རུས་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་རང་གི་སྲས་གཉིས་བཞག་ནས་མ་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཙང་པོ་བྲང་སྐང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཕྱིན་པ་རེད།

དེ་ནས་བདུད་མོ་དེས་འགྲོ་བ་བཟང་མོ་ཕྱིན་ཚར་ནའི་མོའི་ཕྲུ་གུ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་མར་དགྲ་ཤ་ལེན་མི་ཡོང་ངས་བསམས་ནས་བློན་པོ་ངན་པ་གཅིག་ཕྲུ་གུ་དེ་གཉིས་གསོད་གག་བཏང་པ་རེད། ཕྲུ་གུ་གཉིས་ཀྱིས་ཧ་གོ་ནས་མི་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་པ་བྱས་བྲོས་ཕྱིན་པ་རེད།

བྲོས་འགྲོ་དུས་ཕྲུ་གུ་འདི་གཉིས་ལམ་ནོར་ཐེབས་ཙང་ཁ་ཐོར་པ་རེད། ཕྲུ་གུ་བུ་དེ་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གཅིག་ལ་སླེབས་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་རྒྱལ་པོར་བུ་མེད་ཙང་། རྒྱལ་སྲིད་དེ་ཕྲུ་གུ་བུ་དེར་སྤྲད་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་ནས་བུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བྱས་རྒྱལ་པོ་བྱས་པ་རེད། རྒྱལ་པོའི་བུས་དམག་ཁྲིད་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོག་ནས་བདུད་མོ་བཙུན་མོ་དེ་བསད་ནས་དགྲ་ཤ་བླངས་པ་རེད། རང་གི་ཕྲུན་ཀུག་ཨ་ཙག་ཡའི་ཕོ་བྲང་ནང་ལ་བསུས། པ་ཕ་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་སྨན་བཅོས་བྱས། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་པོའི་བུ་གཅིག་པོས་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་ས་ཆ་འདིའི་མི་དམངས་ཚོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་བྱུང་པ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. རོགས་པ། 同伴儿、助手
2. དམིགས་ཡུལ། 目的
3. གོ་སྐབས། 机会、时机
4. ཧབ་གང་། 一口(水)
5. ཐུག 会面、见面
6. ལུས་རྩལ་ཁང་། 体育馆
7. ཚོང་ཁང་། 商店
8. སྔོན་མ། 以前、过去、早先
9. གཟའ་འཁོར། 周、星期
10. འཛིན་གྲྭ་གྲོལ། 下课

*　　*　　*　　*

11. གནའ། 古时、古代　　གནའ་སྔ་མོ་སྔ་མོ། 很久以前
12. རི་ཁུག 深山、山隅
13. སེམས་བཟང་པོ། 善良、好心肠
14. རྒན་མོ། 老太婆
15. རྒྱལ་པོ། 国王
16. རི་དྭགས་རྒྱག 打猎
17. ཤ་ཁྱི། 猎狗
18. རྒན་རྒོན་(རྒ་རྒོན)གཉིས 老俩口
19. འགྲམ། 旁边、边沿　　སྒོ་འགྲམ། 门口
20. སེམས་ཤོར། 迷住了、爱上了
21. དབང་། 权力
22. མ་སྤྲེར་རང་སྤྲེར། 不得不给
23. བཙན་ཁྲིད། 强行带走
24. ཕོ་བྲང་། 宫殿
25. བཙུན་མོ། 皇后、王妃
26. བདུད་མོ། 魔女、女妖
27. ཕྲག་དོག 嫉妒
28. དུག 毒药
29. སྨྱོ། 疯　　སྨྱོ་རུ་བཅུག 弄疯、使疯

30. ཉེས་དག་གཏོང་། 打、鞭打

31. གཤེ་གཤེ་གཏོང་། 漫骂

32. སྒུག་རུས་བྱེད། 忍耐、坚持

33. མཁའ་འགྲོ་མ། 空行母

34. སྤྲུལ། 变

35. བཞག 放、安置、留下

36. ནམ་མཁའ། 天空

37. འཕུར། 飞

38. དགྲ་ཤ་ལེན། དགྲ་ཤ………བསླངས། 报仇(未) 报仇(过)

39. བློན་པོ། 大臣

40. ངན་པ། 坏的、恶的

41. བྲོས། 逃跑

42. ལམ་ནོར་ཟེ་བས། 迷路

43. ཁ་བྲོར། 离散、失散

44. ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས། 走呀走

45. རྒྱལ་སྲིད། 王位、国政

46. འཚར་ལོངས། 成长、长大成人

47. དམག་ཁྲིད་ 领兵

48. བསད། 杀(过)

49. བསུས། 迎接(过)

50. སྨན་བཅོས་བྱས། 治疗

51. དེ་ནས་བཟུང་། 从这时起、从此以后

52. ཟིན། 抓、握、执(政)

53. འཚོ་བ་སྐྱེལ། 过日子

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། 第十二课

ལུག་ལྤགས་གོན་པའི་སྤྱང་ཀི

披着羊皮的狼

1. 量词
2. 助词 ཏུ的特殊用法
3. 动词的重叠
4. 形容词词尾的重叠
5. 连词 མ་ཟད་和 མ་ཚད
6. 副词 ཙ་བ་ནས和 ཧྲིན་ནས

སྔ་མོ་སྔ་མོ་ལུག་རྫི་ཅིག་གིས་ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན་ལུག་འཚོ་གག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། ཉི་མ་ཅིག་ལུག་གུ་གཅིག་ཤུང་རུ་ཕྱིན་པ་རེད། ལུག་རྫི་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་བྱུང་པ་རེད། ཡང་དེའི་སང་ཉིན་ལུག་གུ་གཅིག་ཚང་གི་ཡོད་མ་རེད། བྱས་ཙང་ཁོ་ཡ་མཚན་ནས་"འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་ན་"བསམས་ནས་ཁོས་གནས་ཚུལ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་གཙང་བཅད་བྱས་པ་རེད།

ཉིན་གསུམ་པར་ལུག་རྫིས་སྔ་སང་སང་ནས་ལུག་ཁྱུ་རི་ལ་དེད་པ་རེད། རིའི་ལྡེབས་ལ་རྩྭ་སྔོ་ཐིང་ཐིང་མང་པོ་སྐྱེས་ཡོད་ཙང་། ལུག་དེ་ཀུན་རྩྭ་ཟ་གིན་ཟ་གིན་ཕར་ཚུར་འགྲོ་གི་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་ལུག་རྒན་གཅིག་གིས་རིའི་ལྡེབས་ལ་ཉལ་ནས་འགུལ་སྐྱོད་གཅིག་ཡའི་མ་བརྒྱབ་པ་མ་ཟད། རྩྭ་ཡང་ཁྱོན་ནས་ཟ་གི་ཡོའོ་མ་རེད། ལུག་རྫི་དེ་ཡ་མཚན་ནས་ཕར་ཙམ་དེ་ནས་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་ལྟ་དུས་ད་གིན་མཐོང་ཡས་ཀྱི་ལུག་རྒན་དེ་ནི་ལུག་ངོ་མ་མིན་པ་རེད། སྤྱང་ཀི་གཅིག་གིས་ལུག་ལྤགས་གོན་ནས་བསྡད་པ་དེ་གཞི་ནས་ཤེས་པ་རེད། དེ་ནས་ལུག་རྫི་དེས་ཤིང་གི་འཁར་རྒྱུག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གནམ་ལ་འཕྱར་ནས་ཤུགས་གང་ཡོད་ཡོད་བརྒྱབ་ནས་སྤྱང་ཀི་ལ་གཞུས་པ་རེད། ཁོས་རྒྱུག་པ་གཞུ་གིན་གཞུ་གིན་ཁ་ནས… "ལུག་ལྤགས་གོན་པའི་སྤྱང་ཀི་ཁྲམ་པ་ཁྱོད་དེ་རིང་གསོན་པོར་མི་གཏོང་ཐག་ཆོད་ཡིན་" ཞེ་བཤད་ནས་སྤྱང་ཀི་དེ་བྲོས་འདོད་ཡོད་ནའི་བྲོས་ས་མེད་ཙང་། ལུག་རྫིའི་རྒྱུག་བརྡུང་ཁོ་རའི་འོག་ལ་སྨྱུག་སྨྱོག་ཧ་ཛ་ཙམ་དེ་རང་ས་དུ་གར་ཤོར་པ་རེད།

ཚིག་གསར། 生词

1. སྔ་མོ་སྔ་མོ། 从前
2. ལུག་རྫི། 牧羊人
3. ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན། 每天
4. འཚོ། ལུག་འཚོ། 放牧、放羊
5. ལུག་གུ། 绵羊羔

6. སེམས། སེམས་ཁྲལ། 心、着急

7. དེའི་སང་ཉིན། 第二天

8. ཚང་། 齐全、完整

9. ཡ་མཚན། 奇怪、惊讶

10. བསམས། 想（过）

11. སེམས་ཐག་གཙང་བཅད། 决心、下决心

12. པ་ར། 以内、之间、期间

13. སྔ་སང་སང་། 一大早、大清早

14. ལུག་ཁྱུ། 羊群

15. དེད། 驱赶

16. རིའི་ལྡེབས། 坡面、山坡

17. རྩྭ། 草

18. ལུག་རྒན། 老羊

19. འགུལ་སྐྱོད་རྒྱག 动弹

20. ཕར་ཙམ་དེ། 过去一点，靠近些

21. ཞིབ་ཕྲ། 仔细

22. ངོ་མ། 真的

23. པགས་ པ། （或写作 ལྤགས་ པ）皮子

24. སྤྱང་ཀི། 狼

25. འཁར་རྒྱུག 棍子、拐棍

26. འཕྱར། 举起

27. ཤུགས། 力气

28. གང་ཡོད་ཡོད། 尽所有的

29. གཞུ། （现、未）གཞུས （过）鞭打、抽打

30. རྒྱུག་པ། 棍子

31. ཁྲམ་པ། 骗子

32. གསོན་པོ། 活的

33. རྒྱུག་བརྡུང་། 鞭打、抽打

34. ཁོ་རའི། 唯一、光、仅仅

35. འདོད། བྲོས་འདོད། 愿望 想逃跑

36. ཁྱག་ སྲོག། 狗命（贬义词，并非指狗的命）

ཁྱག་སྲོག་ཤོར། 丧了狗命

37. ཅ་ཙེ་ཙམ། 一点儿、一丝丝　38. རང་ས་ད་གར། 就地

འགྲེལ་བཤད། 解释

12.1 量词

藏语中专用量词不多。有名量词和动量词的区别。

12.1.1 名量词：绝大多数的名量词是由名词自任，位置在名词和数词之间。如：

专用：

(1)ཀང　根 སྐྲ་ཀང་གཅིག　一根头发

(2)ཆ　双、对 ཁོའི་རྩེ་ཆ་གཅིག　一对筷子

(3)ཐུན།　剂 སྨན་ཐུན་གཅིག　一剂药

(4)ཆག་པ།　把、束 ཁོའི་རྩེ་ཆག་པ་གཅིག　一把筷子

(5)ཡུག　匹(布) རས་ཡུག་གཅིག　一匹布

(6)སྡོང་པོ།　棵 ཤིང་སྡོང་པོ་གཅིག　一棵树

借用：

(7)དཀར་ཡོལ།　瓷碗 དཀར་ཡོལ་གང་།　一碗

དཀར་ཡོལ་དོ།　两碗

དཀར་ཡོལ་གསུམ།　三碗

(8)རྒྱ་མ།　秤 རྒྱ་མ་གང་།　一斤

རྒྱ་མ་དོ།　两斤

རྒྱ་མ་གསུམ། 三斤……。

(9)ཁྲི་ཙེ། 尺子(汉) ཁྲི་རྩེ་གང་། 一尺

ཁྲི་ཙེ་དོ། 二尺

ཁྲི་རྩེ་གསུམ། 三尺……。

(10)ཁ། 口、方(布) ཁ་གང་། 一口、一方(布)

ཁ་དོ། 两口、两方

ཁ་གསུམ། 三口、三方……。

(11)འབོ། 斗 འབོ་གང་། 一斗(藏斗,约二十五斤)

འབོ་དོ། 两斗

འབོ་གསུམ། 三斗……。

(12)བྲེ། 升 བྲེ་གང་། 一升(藏升、二十藏升为一藏斗)

བྲེ་དོ། 两升

བྲེ་གསུམ། 三升……。

上面这类名词后加 གང(壹)和 དོ(两)时则为名量词。如果直接加 གཅིག གཉིས等基数词时,则仍为名词。如:

(1)དཀར་ཡོལ་གཅིག 一个瓷碗

(2)རྒྱ་མ་གཅིག 一杆秤

(3)ཁྲི་ཙེ་གཅིག 一把尺子

(4)ཁ་གཅིག 一张咀

(5)འབོ་གཅིག 一个斗

(6)བྲེ་གཅིག 一个升

上述名词后加 གསུམ(三)以上则没有名词和量词之分。

12.1.2 动量词：ཐེངས(次)也可说成 ཐེངས་མ།　如：

(1)གཞུ་ཐེངས་ཁ་ཤས།　抽打几次

(2)ཟ་ཐེངས་གཅིག　吃一顿

(3)ཐེངས་གསུམ་འགྲོ་མྱོང་།　去过三次

或 ཐེངས་མ་གསུམ་འགྲོ་མྱོང་།

12.2 助词 ཏུ的特殊用法

助词 ཏུ在传统文法书中，是 ལ་དོན的七个形式之一，ལ་དོན的七个形式 ར།　ལ།　ན།　སུ།　ཏུ།　དུ།　རུ在口语中只保留 ར和 ལ两种形式，在习惯语中 དུ有时还出现。如：མཉམ་དུ(一起)和 ཆེད་དུ(为了)等。

ཏུ出现在特定格式里，下面介绍两种情况：

12.2.1 形容词词根后加 ཏུ作状语表示变化，如果再重叠一次则表示一种渐变的趋势。相当于汉语的“变得……”“越来越……”。如：

(1)ལུག་གུ་གཅིག་ཉུང་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད། 少了一只羊羔。

(2)དེ་རིང་མི་གསུམ་མང་ཏུ་ཕྱིན་ཤག　今天多了三个人。

(3)སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་མང་ཏུ་མང་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོའོ་རེད། 大学越来越多。

(4)མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད།　人民的生活越来越好了。

(5)ང་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་འགན་ལྗིད་ཏུ་ལྗིད་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།

我们的学习任务越来越重。

上面这几个例子中的动词 འགྲོ和 བྱིན是表示一种自然的或客观的变化。如果动词改用 གཏོང或 བཏང则有主观使其变化的意思。如：

(6)ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་པ་རེད། 扩大我们学校的面积。

(7)ཆུ་ཡུར་རིང་རུ་བཏང་པ་རེད། 加长水渠。

(8) སྟོད་ཐུང་འདི་རིང་དྲགས་ཤག ཐུང་རུ་གཏོང་དགོས། 这件上衣太长，要改短。

(9)འགྲོ་མཁན་མང་དྲགས་ཤག ཉུང་རུ་གཏོང་དགོས། 去的人太多，要减少。

12.2.2 动词词根(现、未)后面加 རུ，再加动词 བཅུག(使、让)，表示“使做……”，“让做……”的意思。如：

(1)ཤིང་གི་ཁོའོ་རྩེ་བཅག་རུ་བཅུག་པ་རེད། 让折断筷子。

(2)རྒྱལ་པོར་དུག་སྟེར་ནས་སྨྱོ་རུ་བཅུག་པ་རེད། 给国王吃了毒药，使他疯了。

(3)ཕྲུ་གུར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རུ་བཅུག་པ་ཡིན། (我)让孩子学习。

(4) རྒན་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་སྦྱོང་ཚན་བྲི་རུ་བཅུག་གནང་བྱུང་། 老师让我们写作业。

(5)གློག་བརྙན་ལྟ་དུས་སྐད་ཆ་ཤོད་རུ་བཅུག་གི་མ་རེད། 看电影时不让说话。

从上面例子中可以看出 ཏུ已经超出它作为助词的功能，实际上是把动词 བཅུག与其它动词连接起来的连词了。但有时可以把它省略掉，即在动词词根后面直接加动词 བཅུག，因此上面的例句可改为：

…སྨྱོ་བཅུག་པ་རེད། 使疯了。

…སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཅུག་པ་ཡིན། （我）让（孩子）学习。

…བྲི་བཅུག་བྱུང་། 让（我）写。

…ཤོད་བཅུག་གི་མ་རེད། 不让说。

但是这些说法比较生硬，有一部分人不习惯这种说法。

12.3 动词的重叠

藏语的动词可以重叠，表示原来已经出现过的动作，而现在还存在的动作。重叠的动词要用过去时。如：

（1）ཤུགས་གང་ཡོད་ཡོད་བརྒྱབ་ནས་སྤྱང་ཀི་ལ་གཞུས་པ་རེད། 用尽全力抽打狼。

（2）ང་བོད་རིགས་ཡིན་ཡིན་པར་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ང་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་མི་དགོས། 我本来就是藏族，西藏的情况用不着对我介绍了。

（3）ཡི་གེ་འདི་ངས་ཤེས་ཤེས་པར། ཡང་བསྐྱར་བསླབ་དགོས་མེད། 这个字我原来就会不用再学。

（4）སྤྱང་ཀི་འདི་ཤི་ཤི་པ་རེད། 这只狼原来就是死的。

（5）བཏང་ཡིག་དེ་ཀུན་དགས་ཁའི་ས་ནས་བྲིས་བྲིས་པ་རེད། 那封信是贡嘎昨天就写好了的。

(6) མོག་མོག་དེ་ཀུད་ཁའི་ས་ནས་བཟོས་བཟོས་པ་རེད། 那些馒头昨天就做好了的。

(7) ཁ་ལ་བཟས་བཟས་པ་བསྡད་ཀྱིས། 咀里老有吃的(没完没了)

(8) (ག་དུས་ཡིན་ནའི) དཔེ་ཆ་བལྟས་བལྟས་པ་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་རེད། (无论什么时候)老在看书。

(9) བུ་ཆུང་ཆུང་དེ་ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གཅིག་ལ་སླེབས་པ་རེད། 那小男孩走呀走呀,(终于)到达另一个国家。

(10) (ང) བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསླབས་བསླབས་བསླབས་ནས་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་བོད་སྐད་ཤོད་ཐུབ་བྱུང་། (我)藏语文学呀学呀!终于能和藏族同学对话了。

12.4 形容词词尾重叠

形容词词尾重叠形式有增加色彩的作用,举一些常用的例子如下:

(1) ནག་པོ། 黑色的

ནག་ཞིང་ཞིང་། 黑黝黝的(头发)

ནག་རྫིག་རྫིག 黑斑斑(点状)

ནག་ཧུ་ཧུ། 黑洞洞(岩洞)

ནག་ཡུག་ཡུག 黑乎乎(影子)

(2) དམར་པོ། 红色的

དམར་ཚིལ་ཚིལ། 红彤彤(肉、血)

དམར་ཐིང་ཐིང་། 红艳艳(花、火)

དམར་ཆེམ་ཆེམ། 红闪闪(光)

དམར་ཧྲང་ཧྲང་། 赤条条(什么也没穿)

(3)ཁྲ་ཁྲ། 花花绿绿的

ཁྲ་ཆིལ་ཆིལ། 闪灼(阳光)

ཁྲ་ཆེམ་ཆེམ། 光闪闪、斑烂(花、火)

(4)དཀར་པོ། 白色的

དཀར་ཐིང་ཐིང་། 或 སྐྱ་ཐིང་ཐིང་། 白茫茫(雪地)

སྐྱ་ཤུར་ཤུར། 白条条(山上的路,荒漠的草原)

(5)སྔོ་པོ། 绿色、蓝色

སྔོ་ཐིང་ཐིང་། 绿油油(田野) 蔚蓝色(海水、天空)

སྔོ་ཤུར་ཤུར། 绿油油(幼苗) 蔚蓝色(天空)

སྔོ་སངས་སངས། 蓝澄澄(天空晴朗)

སྔོ་ཤིང་ཤིང་། 绿油油(树叶、草)

སྔོ་ཧྲང་ཧྲང་། 发蓝(布、水)

(6)སེར་པོ། 黄色的

སེར་ཧྲང་ཧྲང་། 黄澄澄(一片庄稼)

སེར་ཤུར་ཤུར། 黄澄澄(成熟的麦子)

སེར་ཐིང་ཐིང་། 金灿灿(日照)

(7)སྔ་པོ། 早 སྔ་སང་སང་། 一大早

(8)ལྐུགས་པ། 傻子、哑巴 ལྐུགས་ཚོད་ཚོད། 傻乎乎

(9) སྨྱོ་པ། 疯子 སྨྱོ་འཆུབ་འཆུབ། 疯疯癫癫

(10) གྲང་མོ། 冷 གྲང་ཤུར་ཤུར། 冷冰冰(不热情)

གྲང་སིལ་སིལ། 冷飕飕(天气)

(11) ཚ་པོ། 热 ཚུ་ཤུར་ཤུར། 热乎乎(心里)

ཚ་སོབ་སོབ། 暖烘烘(烤火)

(12) འཇམ་པོ། 柔软的、光滑的 འཇམ་ཐིང་ཐིང་། 静悄悄、幽静

འཇམ་ཤུར་ཤུར། 滑溜溜

(13) ཕྲ་པོ(ཕ་པོ)细的 ཕྲ་ལྷེམ་ལྷེམ། 苗条、轻盈

(14) རློན་པ། 湿的 རློན་ཤིག་ཤིག 湿漉漉

རློན་ཚབ་ཚབ། 水淋淋 或说 ཆུ་རའི་བཛར་བཛར།

(15) འོད། 光 འོད་འཁྱུག་འཁྱུག 光闪闪 འོད་ལྷེབ་ལྷེབ། 亮晃晃(刀光剑影)

འོད་ཐིང་ཐིང་། 亮晶晶 འོད་ཧྲིལ་ཧྲིལ། 油光光(园形的东西)

12.5 连词 མ་ཟད和 མ་ཚད

མ་ཟད和 མ་ཚད在口语中可以混用，它是连接两个进层关系的分句。相当于汉语的“不但……而且……”如：

(1) ལུག་ཀན་གཅིག་གིས་རིའི་ལྗིབས་ལ་ཉལ་ནས་འགུལ་སྐྱོད་… གཅིག་ཡའི་མ་བརྒྱབ་པས་མ་ཟད(མ་ཚད)། རྫ་ཡང་ཕྱིན་

ནས་ཟ་གི་ཡོའོ་མ་རེད།　一只老羊躺在山坡上，不但一动不动，而且连草也不吃。

(2) རྣམ་སྒྲོལ་གྱིས་བོད་གཞས་བཏང་པས་མ་ཟད（མ་ཚད）། ཞབས་བྲོ་ཡའི་བརྒྱབ་པ་རེད།　南珍不仅唱了藏歌，还跳了舞。

(3) ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་དགོས་པས་མ་ཟད（མ་ཚད）། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡའི་སློབ་དགོས་རེད།　我们不仅要学藏语文，而且应该学习藏族历史。

12.6 副词 ཙ་བ་ནས和 ཁྱོན་ནས

口语中这两个副词可以混用，只能修饰动词。相当于汉语的“根本就”，“压根……”。只用于否定句。如：

(1) ལུག་རྒན་དེས་རྩྭ་ཡང་ཙ་བ་ནས（ཁྱོན་ནས）ཟ་གི་ཡོའོ་མ་རེད།
那只老羊压根儿就不吃草。

(2) ཤིང་མེད་ན་ཤིང་སྒམ་ཟེར་ཡས་དེ་ཁྱོན་ནས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད།　如果没有木头压根儿不会有所谓的木箱子。

(3) ང་ལྷ་སར་ཁྱོན་ནས（ཙ་བ་ནས）འགྲོ་མ་མྱོང་།　我从未去过拉萨（压根儿没去过）

(4) （ང）ཇ་སྲུབ（སྲུས）མ་ཙ་བ་ནས（ཁྱོན་ནས）འཐུང་མ་མྱོང་།
（我）压根儿没喝过酥油茶。

སྦྱོང་ཚན།　练习

一、替换练习

1.

(ང) → [ཛ་སྦུབ་མ / ཚང / ཨ་རག / ཛ་མངར་མོ / ཆུ་ཁོལ་མ / ཆུ་གྲང་མོ / འོ་མ] → [ཛ་དམ / ཤེལ་དམ / དཀར་ཡོལ / ཙོར་པ] → [གང / ཏོ] → འཐུང་པ་ཡིན།

2. [ཛྷ / ཁྱ / ཕྱུ / སུ་ཀྱི] → ཀང་གཅིག

3. [ཁོའོ་རྗེ / ལྷམ་གོག / དཀར་ཡོལ / ཨ་ལོང / སྒྲོག་གདུབ / ལག་ཤུབས / ཨུ་སུ་སུ་ལུ] → ཆ་གཅིག

4.

མར
ཤ
ཇ
ཤིང་ཏོག
ཕྱི་རིལ
ཀུ་ཤུ
ཁམ་བུ

→ རྒྱ་མ →

གང
ཏོ

5.

ནས
གྲོ
འབྲས
སྲན་མ
ཡུ་གུ
ཏིལ

→

རས་ཕད
འབོ
བྲེ
ཁལ
རྫ་རས

→

གང
ཏོ

6.

ང →

མཚོ་སྔོན
བོད
ནང་སོག
ཕེ་ཅིན
ཧྲང་ཧའེ
ཐེན་ཅིན

→ ལ་ཐེངས་མ་གསུམ་འགྲོ་མྱོང་།

7. ངས → [ཛ་སྦུབ་མ / ཚང / ཤ་རག / ཛ་མངར་མོ] → ཟིངས་གཅིག་ཡའི་འབྲུང་མ་སྐྱོང་།

8.

ཟ་ཟིངས \
འབྲུང་ཟིངས / → གཅིག་ལ → [ཕོར་པ / དཀར་ཡོལ / ཤེལ་དམ] → [གང / ཛོ] — ↗ བཟས་པ་ཡིན། ↘ འབྲུང་པ་ཡིན།

9. [ང་ཚོའི་འཚོ་བ / གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྣམ་པ / རྟོ་རྗེའི་སློབ་སྦྲུང] → ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།

10. དེང་སང [མི / སློབ་གྲོགས / དགེ་རྒན] → [མང་དུ་མང་དུ / ཉུང་དུ་ཉུང་དུ] → ཕྱིན་སོང་།

11. ངར →

- སློབ་སྦྱོང་བྱེད
- བཏང་ཡིག་བྲི
- སྦྱོང་ཚན་བཟོ
- གཞས་གཏོང
- ཞབས་བྲོ་རྒྱག
- ཚང་འཛུགས

→ རུ་བཅུག་བྱུང་།

12.

- ལུག
- སྤྱང་ཀི

→ གསད་རུ་བཅུག་པ་རེད།

རྒྱལ་པོ →

- སྨྱོ
- ན

→ རུ་བཅུག་པ་རེད།

二、填空

1.
- བྲག་ཕུག（岩洞）འདི་ནག______ ཅིག་འདུག
- བུ་མོ་འདིའི་སྐྲ་ནག______ ཅིག་འདུག
- གྲིབ་ནག（影子）ནག______ ཅིག་འདུག

2.
- མེ་ཏོག་དམར______ ཤར་འདུག
- གློག་འོད་དམར་______ བརྒྱབ་སོང་།
- ཤ་དམར་______ ཅིག་འདུག
- སྨྱུ་གུ་འདི་དམར་______ བྲིས་བྲིས་དུག་ཡོག་གོན་ཡས་མི་འདུག

3.
- རྩྭ་ཐང་སྔོ་ ______ ཆགས་འདུག
- ནམ་མཁའ་སྔོ་ ______ ཆགས་སོང་།
- རྒྱ་མཚོ་སྔོ་ ______ ཅིག་འདུག

4.
- དེ་རིང་གནམ་གྱང་ ______ ཅིག་འདུག
- དགུན་ཁའི་ལྷགས་པ་གྱང་ ______ ཡོང་རེད།

三、翻译

1. 我不仅去过拉萨，而且在那儿还住了三年。
2. 多杰是一个好学生，他不仅学习好，工作和体育也很好。
3. 那位大夫不但很有经验，对病人（ནད་པ）也很和气（ཁ་འཇམ་པོ）。
4. 仓决老师不仅教我们藏语文，而且还教我们藏族历史。
5. 他压根儿不会喝青稞酒，请不要让他喝。
6. 魔女变的王后让国王喝了毒药后使国王疯了，然后让大臣杀卓娃桑姆和她的两个孩子。
7. 我们去西藏参观时，藏族人民让我们喝酥油茶。
8. 老师不让我们抽烟（ཐ་མག་འཐེན）
9. 看节目时不让说话。
10. 考试（རྒྱུགས་སྤྲོད）时不让看书。

四、听读练习

(དང་པོ)

ང་ཚོ་ཞོགས་ལྷར་སྔ་སང་སང་ནས་ཡར་ལངས་བྱས་ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་དུས་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་དམར་ཆེམ་ཆེམ་ཤར་གྲབས་ཤར་གྲབས་བྱེད་ཀྱིས། ཁོག་ཙམ་སོང་ནས་ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་མི་མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་ནས་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་པོ་ལོ་བརྒྱབ། རྒྱུག་ཤར་སློད། ལུས་རྩལ་སྦྱངས་ཅི་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངས་བྱས་ན་ཞོགས་ལྷར་རེ་བཞིན་ལུས་རྩལ་སྦྱངས་ན་གཟུགས་པོ་ཐང་དུ་ཐང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག

(གཉིས་པ)

ད་ལོའི་དགུན་ཀ་པེ་ཅིན་ལ་གངས་ཐེངས་མང་པོ་བབས་པ་རེད། བྱས་ཙང་ག་ས་ག་ལ་སྐྱ་ཐིང་ཐིང་བྱས་བསྡད་ཤག སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་དགུན་ཀའི་གངས་ནི་སྟོན་ཀའི་ལོ་ལེགས་ཡོང་པའི་རྟགས་མཚན་རེད། ང་རང་ཚོའི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཞིང་པའི་འཚོ་བ་ནི་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་ཡག་དུ་ཡག་དུ་འགྲོ་གི་འདུག

(གསུམ་པ)

བོད་ཀྱི་དབྱར་ཁ་ཡིན་ན་རྩྭ་ཐང་སྔོ་ཐིང་ཐིང་བསྡད་པའི་སྟེང་ལ་མེ་

ཧོག་ཁྲ་ཆིལ་སྤྲི་ཆིལ་ཤར་ཡོའོ་རེད། ལུག་ཞོས་ལུག་ཕྲུ་དེད་གིན་དེད་གིན་ལ་ཨའི་ཟེར་བའི་གླུ་ལེན་གིན་ལེན་གིན་འགྲོ་གི་ཡོའོ་རེད། གླུ་ཚིག་ག་རེ་ལེན་གྱི་ཡོའོ་རེད་ཟེར་ན།

“སྤྲིན་བྲལ་མཐའ་ཡས་ནམ་མཁའ་སྔོ་སངས་སངས།
ཉི་སྐྱིད་ཉི་མའི་འོད་མདངས་དམར་ཆེམ་ཆེམ།
འབྲོག་ཡུལ་སྤང་སྔོངས་རྩྭ་ཐང་ལྷང་ཐིང་ཐིང་།
དཀར་ནག་ཕྱུགས་རིགས་ཤ་ཤེད་རྒྱགས་རིལ་རིལ།
ཞིང་ནང་ལོ་ལེགས་སྨི་མ་མགོ་ལྡེམ་ལྡེམ།
གྲོང་ནང་བཟོ་ལས་ཐོན་འཕེལ་གཏམ་སྙན་སྙན།
ལུག་ཞོ་དགའ་བའི་མགྲིན་པ་གཟེངས་མཐོ་མཐོས།
ཕ་ཡུལ་འགྱུར་བར་བསྟོད་གླུ་འབུལ་ཤག་ཤག” ཞེ་གླུ་ལེན་པས་མ་ཚད། ཁང་འཁྲབ་ལག་གཡུག་ལུས་པོ་ཡོངས་ཀྱི་ལྡེམ་འགྱུར་བཀྲ་ན་སྟུག་པའི་གར་ལའང་རོལ་བཞིན་དུ་ཡོའོ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྐོང་། 补充生词

1. སྐྲ།	头发	6. དོ།	两、二
2. སྨན་གཅིག	一剂(药)	7. དཀར་ཡོལ་གང་།	一碗
3. ཡུག	匹(布)	8. དཀར་ཡོལ་དོ།	两碗
4. དཀར་ཡོལ།	瓷碗、瓷器	9. རྒྱ་མ།	秤、斤
5. གང་།	一	10. ཁྲི་ཙེ།	尺子

11. ཁ། 方(布)

12. འབོ། 斗、藏斗(约二十五市斤)

13. བྲེ། 升、藏升(二十藏升为一藏斗)

14. ལས་འགན། 任务

15. ཇ་སྲུབ་མ(ཇ་སྲུས་མ) 酥油茶

16. ཆང་། 青稞酒

17. ཇ་མངར་མོ། 甜茶

18. འོ་མ། 牛奶

19. ཇ་དམ། 暖水瓶

20. ཤེལ་དམ། 玻璃瓶

21. ཕོར་པ། 木碗

22. སྤུ། 毛

23. མུ་ཟི། 火柴、火药

24. ལྷམ་གོག 鞋、靴子

25. ཨ་ལོང་། 耳环(男用)

26. སྒྲོག་གདུབ། 镯子

27. ལག་ཤུབས། 手套

28. ཨུ་ཙུ་ཙུ་ལུ། 袜子

29. ཆ། 双、对

30. ཆུ་ཡུར། 水渠

31. ཇ། 茶

32. ཤིང་ཏོག 水果

33. བྲུ་རིལ། 水果糖

34. ཀུ་ཤུ། 苹果

35. ཁམ་བུ། 桃子

36. འབྲས། 大米

37. སྲན་མ། 豌豆

38. ཡུ་གྲུ། 燕麦

39. ཏིལ། 芝麻

40. རས་ཕད། 布口袋

41. ཙྭ་རས། 麻布口袋

42. ཁལ། 克(约28.5斤)

43. ཧྲང་ཧའེ། 上海

44. ཐེན་ཅིན། 天津

45. རྣམ་པ། 样子、形式

46. གློག་འོད། 电光

47. རྒྱུག་ཤར་སློད། 跑步

48. བདེ་པོ། 健康

49. སྐྱ་ཐིང་ཐིང་། 白茫茫

50. ལོ་ལེགས། 丰年、丰收

51. རྟགས་མཚན། 预兆、征候

52. མེ་ཏོག 花

53. ཁྲ་ཆིལ་ཁྲི་ཆིལ། 五彩斑斓

54. གླུ། 山歌

55. སྤྲིན་པ། 云

56. མཐའ་ཡས། 无边

57. སྔོ་སངས་སངས། 蔚蓝色

58. དྲོ་སྐྱིད། 温暖

59. འབྲོག་པ། འབྲོག་ཡུལ། 牧民、牧场

60. འོད་མདངས། 光线

61. ལྗང་ཞིང་ཞིང་། 绿油油

62. སྤང་ལྗོངས། 草原、草坪

63. ཤ་ཤེད། 膘肥、膘情

64. ཕྱུགས་རིགས། 畜类、牲畜

65. རྒྱགས་རིལ་རིལ། 胖乎乎 圆乎乎

66. སྙེ་མ། 麦穗儿

67. ཉེམ་ཉེམ། 摇摇晃晃

68. ཐོན་འཕེལ། 增产

69. བཟོ་ལས། 工业

70. མགྲིན་པ། 嗓子、咽喉、颈

71. གཟེངས། 高度(文)

72. གཏམ་སྙན་སྙན། 佳话

73. མཐོ་མཐོས། 渐高

74. འགྱུར་བ། 变化(名)

75. བསྟོད་གླུ། 赞歌

76. འབུལ། 献

77. རྐང་འཁྲབ་ལག་གཡུག 手舞足蹈

78. ཉེམ་འགྱུར། 扭姿

79. སྡུག་པ། 美丽(文)

80. སྟོན་ཀ 秋天

81. གར་ ལའང་ རོལ། གར། རོལ་མོ། 载歌载舞 舞蹈、宫廷舞 音乐

82. སྤྲིན་བྲལ། 无云、晴空

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། 第十三课

འཚམས་འདྲི་ཞུ། 慰问

1. 敬语
2. 具格助词 གིས用法综述
3. 动词语尾 དགོས་བྱུང་和 དགོས་བྱུང་ན།
4. 动词 རྩིས和它的特殊用法
5. 动词 རན和它的特殊用法

1. བདེ་སྐྱིད་ལགས། ཁྱེད་རང་ག་རེ་སྙུན་གི་འདུག
2. ང་གློ་ཞེ་དྲགས་རྒྱག་གིས། སྐྱོལ་མ་ལགས། ཁྱེད་རང་ཡའི་སྙུན་གྱི་འདུག་གས།
3. ང་ད་ན་གི་མི་འདུག ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་རྒན་ལགས་སྙུན་བྱུས་སྨན་ཁང་ལ་བཞུགས་ཡོད་རེད། ང་ཁོང་ལ་སྙུན་འདྲི་ཞུ་གག་འགྲོ་མཁན་ཡིན།
4. ཨ་ལའི། ད་བྱུས་ན་ཕེབས་ཤོག

*　　*　　*

5. ཀན་ལགས། སྨན་གཞི་ཡོད་པོ་མི་འདུག་གང་། ག་དུས་སྨན་བྱུང་།

6. གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་རང་མེད་པར་ཉེ་མ་ཁ་ཤས་ཕྱིན་སོང་། ཉེ་དུས་མཚན་ནག་གུང་ལ་གློ་ཡང་སེ་ཡང་སེ་བརྒྱབ་ནས་གཉིད་ཁྱོན་ནས་ཁུག་གི་མི་འདུག

7. ཨོའོ། དེ་ཞག་གནམ་གཤིས་གྲང་རུ་ཕྱིན་ཙང་། མགུལ་ཆམ་སྐྱོན་ཡས་དེ་ཡང་སེ་ཡོང་གིས།

8. ཨམ་ཆིས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆམ་པ་མ་རེད། གློ་ཚད་འཁྲི་ཤག་སེ་གསུང་གིས། བྱས་ཙང་སྨན་ཁང་ལ་སྟོད་དགོས་བྱུང་།

9. ད་ལྟ་ཀན་ལགས་སྨན་མཚོད་ཀྱི་ཡོད། ཁབ་སྐྱོན་གྱི་ཡོད།

10. ཁའི་ཉིན་ཀ་སྨན་ཁང་ལ་སླེབས་པ་ད་གར་ཁབ་ཟེངས་གཉིས་བསྐྱོན་བྱུང་། དེས་ཚ་བ་ཡག་པོ་ཆག་ཤག ད་ལྟ་སྨན་" མཚོད་ཀྱི་ཡོད།

11. ངས་བྱས་ན་སྨན་སྨྱིན་མཚོད་ན་གློ་འཛགས་ཡས་ལ་ཕན་པོ་འདུག

12. སྨན་སྨྱིན་དེ་འཐུང་ན་བསྐོལ་ཡས་སྐྱབས་བདེ་པོ་མི་འདུག

13. དེ་གའི་གནང་གི་མ་རེད། དེང་སང་སློབ་གྲྭའི་སྨན་ཁང་རང་ནས་བསྐོལ་གནང་གི་འདུག

14. ཨ་ལའི། བྱས་ན་ཨམ་ཆི་ལགས་ལ་རྒྱ་ལུགས་སྨན་སྨྱིན་སྤྲོད་རོགས་གནང་སེ་ཞུ་དགོས་མིན་འགྲོ གཞི་ནས་ང་སྨན་ཁང་ལ་འགའ་རེའོ་སྤོད་དགོས་བྱེད་པ། འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ངའི་ཚབ་

གནང་མཁན་དགེ་རྒན་གསར་པ་གཅིག་བཏང་གནང་ཡོའོ་
རེད། ཁོང་སློབ་ཁྲིད་གནང་ཡས་ཐོག་ལ་སྦྱང་དག་ཡོད་ཀྱི་མ་
རེད།

15. འོང་འདུག རྒན་ལགས་གསར་པ་དེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་
མྱོང་ཞེ་དྲགས་འདུག རྒན་ལགས་ཁྱེད་རང་ཕྱུག་ལས་ཐོག་
ལ་ཐུགས་ཁྲལ་མ་གནང་། ད་ལྟ་གཙོ་བོ་སྒྱུ་ངལ་ཡག་པོ་
གསོལ་གནང་།

16. ལེ་སེ།

17. རྒན་ལགས། འདིར་ཤིང་ཧྲོག་ཧྲོག་ཙམ་ཡོད། ང་ཚོའི་
འཛིན་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུགས་ཚོས་ཁྱེད་རང་ལ་སྟོན་གསོལ་ལ་ཕུལ་
ཟེར་གྱིས།

18. ཨ་ཙི། འདི་འདྲའི་ཅ་བསྟུན་པོ་བྱས་ནས་ག་རེ་བྱེད་གྱུ།

19. རྒན་ལགས། འདི་ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན།

20. ཐུགས་རྗེ།

21. ད་ང་འགྲོ་གི་ཡིན། རྗེས་ལ་ཡང་སེ་བཅར་གྱི་ཡིན།

22. སྒྲོལ་མ་རང་གིས་ཁོང་ཚོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་འདུག་སེ་ལབ་
རོགས།

23. ལེ་སེ།

24. ཐད་ཨ།

25. བཞུགས་ཨ།

* * *

ག་ལེ་ཐད་སེ་ཞུས་པས།
བཞུགས་གདན་འཇགས་སེ་གསུང་གིས།
སེམས་པ་སྐྱོ་བྱུང་བྱུས་པས།
མགྱོགས་པོ་མཇལ་ཡོང་གསུང་གིས།

ཚིག་གསར། 生词

1. འཚམས་འདྲི་ཞུ། 慰问
2. བདེ་སྐྱིད། 德吉（人名）幸福
3. སྒྲོལ་མ། 卓玛（人名）
4. སྙུན་འདྲི། 探望、慰问病人（敬）
   སྙུན་གཞི། 病情（敬）
5. སློ་རྒྱག 咳嗽
6. སོད་པོ། 坏、恶劣
7. ཉེ་དུས། 近来
8. གཟུགས་པོ། 身体
9. མཚན་ནག་གུང་། 晚上、星夜
10. ཡང་སེ་ཡང་སེ། 常常、老是、再次
11. གཉིད་ཁུག 入睡
12. དེ་ཞག 近来、最近
13. མགུལ་ཆམ། 感冒（敬）
14. སློ་ཚད་འཁྲི། 肺结核、肺炎
15. …དགོས་བྱུང་། 只好…… 不得不……
16. མཆོད། 吃、喝（敬）
17. ཆག 下降（不自主）
18. སྨན་སྦྱིན། 配药
19. སློ་འཇགས། འཇགས། 止咳，稳定、放置
20. ཕན་པོ། 利益

21. གའི་གནང་གི་མ་རེད། 没关系（敬）

22. བསྐོལ། 熬、煮、煎沸

23. སྟབས་བདེ་པོ། 方便

24. རྒྱ་ལུགས་སྨན་སྦྱིན། 中药

25. སྩོད་རོགས་གནང་། 请给（敬）

26. མིན་གྲོའོ། （མན་གྲོའོ） 可能是、没准儿是

27. འགའ་རོའོ། 一阵子、一段时间

28. ཚབ། 代替、替换

29. བཏང་གནང་། 派遣（敬）

30. སྣང་དག 焦虑、操心事

31. སྨུན་གསོས། 补养

32. ཕུལ། 奉献（敬）

33. ཨ་ཙི། 哎呀

34. ཅ་བསྙུན་པོ་བྱུས། 麻烦

35. ག་རེ་བྱེད་ཀྱུ། 怎么啦！

36. བཅར། 拜见

37. ག་ལེ་ཐད། 慢走！

38. བཞུགས་གདན་འཇགས། 请坐 再见（敬）

39. སེམས་སྐྱོ། 悲伤、焦虑

40. སེམས་ཀྱི་ཁུད། 心意

འགྲེལ་བཤད། 解释

13.1 敬语

敬语的使用在卫藏方言中是比较广泛的，尤其在拉萨话口语中使用更为普遍，除了数词和连词之外，大部分名词、代词、动词、形容词和副词，乃至叹词都有敬语形式。敬语的使用在书面语中也很常见，但康方言及安多方言中敬语较少。下面

我们将各类词的普通形式和敬语形式分别列出（名词、动词以本课为例）：

词类	普通形式	敬语形式	汉义
名词	གཟུགས་པོ	སྐུ་གཟུགས	身体
名词	སྨན	གསོལ་སྨན	药
名词	ལས་ཀ	ཕྱག་ལས	工作
名词	སེམས	ཐུགས	心
代词	རང	ཁྱེད་རང	你、您
代词	ཁོ	ཁོང	他
动词	བསྡད	བཞུགས	住
动词	ན	སྙུན（སྙུང）	病
动词	འཚམས་འདྲི་ཞུ	སྙུན་འདྲི་ཞུ	慰问、探视
动词	རྒྱག	སྐྱོན	打、做、关闭
动词	འགྲོ	ཕེབས། ཐད	走、去
动词	ཡོང	བཅར	见、拜见、来
动词	བྱེད	གནང	做、干
动词	གློ་བརྒྱབ	མགུལ་གློ་སྐྱོན	咳嗽
动词	ཆམ་པ་བརྒྱབ	མགུལ་ཆམ་སྐྱོན	感冒
动词	ཟ	མཆོད	吃（上供）
动词	འཐུང	མཆོད	喝
动词	ཁབ་རྒྱག	ཁབ་སྐྱོན	打针

动词	བཤད	གསུང	说
动词	ལབ	གསུང	告诉、说
动词	བསྐོལ	བསྐོལ་གནང	煎沸、煮
动词	སེམས་ཁྲལ་བྱེད	ཐུགས་ཁྲལ་གནང	操心、担心
动词	ངལ་གསོ་རྒྱག	སྐུ་ངལ་གསོས	休息、休养
动词	ཚབ་བྱེད	སྐུ་ཚབ་གནང	代替
动词	བཏང	བཏང་གནང	派遣
动词	སྤྲད	ཕུལ། གནང	交给、献给
动词	སྤྲོད	སྤྲོད་གནང	给(命)
副词	མཉམ་དུ	ལྷན་རྒྱས(ལྷན་དུ)	一起
副词	གཅིག་པོ	སྐུ་རྐྱང	单独
形容词	ཞིམ་པོ	སྤྲོ་པོ	香(食物)
形容词	སྐྱིད་པོ	སྤྲོ་པོ	愉快
形容词	མགྱོགས་པོ	རྩོལ་པོ	快
叹词	ཡོང་ང	ལགས་ཡོང་ང	行呀！对！
叹词	འོང་རེད	ལགས་རེད	是！是的！
判断词	ཡིན	ལགས་ཡིན	是呀！
短语	ག་རེ་བྱེད་ག	ག་རེ་གནང་ག	干什么？怎么搞的！
短语	གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད	གའི་གནང་གི་མ་རེད	没关系，没啥！

13.2 具格助词གིས用法综述

关于具格助词 གིས在第二课已简单地描述过。下面我们再根据前面课文中出现的用法较详细地综述如下：

具格助词 གིས的语法作用大体有三种。

13.2.1 及物动词(过去)作谓语时，主语后面通常要加助词 གིས。如：

(1)རང་གིས་བཤད་པར་ཆ་བཞག་ན་ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་དགུན་ཀ་དྲོ་པོ་དང་དབྱར་ཁ་བསིལ་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། 按你所说拉萨的天气好像是冬暖夏凉了。

(2)རང་གིས་འཁྱེར་རྒྱུགས། 你拿去吧！

(3)ངས་བྱས་ན……我认为……。

(4)སོག་ལེས་ཤིང་ལེབ་མ་དྲས་པ་དང་། འབུར་ལེན་གྱིས་ཤིང་ལེབ་ལ་འཇམ་ཤ་མ་བསྟོན་པ། ཐོ་བས་གཟེར་ཀར་མ……བརྒྱབ་ན་སྒམ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། 如果锯子不把木头锯成板子，鉋子不把板子鉋平，锤子不把钉子钉上的话，木箱子就做不成。

现未时的及物动词作谓语，句子主语如果是第一、二人称，助词 གིས一般习惯上可以省略掉。如：

(5)རང་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 你在干什么？

(6)ང་ཡི་གེ་བྲི་གི་ཡོད། 我在写信。

(7)ང་དཔེ་ཆ་ལྟ་གི་ཡོད། 我在看书。

特别强调的情况下，可以加助词 གིས。如：

(8)ཡི་གེ་དེ་ངས་འབྲི་གི་ཡིན། 　རང་གིས་འབྲི་དགོས་མ་རེད།
那封信由我写，你不用写了。

(9)དཔེ་ཆ་དེ་ངས་ལྟ་གི་ཡོད། 　འཁྱེར་མ་འགྲོ་ཨ། 　那本书我
正在看，别拿走！

有时不及物动词（现、过均可）作谓语时，如果主语在被强调的情况下，也可以加助词 གིས。如：

(10)ངས་རྗེས་མར་ལྷ་སར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་འགྲོ་གི་ཡིན།
我以后一定去拉萨（非去不可）。

(11)ཁ་ཉུབ་དགོང་དག་ནད་པའི་འཁྲིས་ལ་རང་གིས་བསྡད་པས།
前天晚上在病号跟前你呆着了吗（守着）？
ངས་ མ་ བསྡད། 　བཀྲ་ ཤིས་ གཅིག་ པོས་ བསྡད་ པ་ རེད།
我没呆，扎西一人呆着了。

13.2.2 句子中动作所用工具、材料的名词后面通常加助词 གིས。相当于汉语的“以”“用”等介词。如：

(12)ལུག་རྫི་དེས་ཤིང་གི་རྒྱུག་པ་གཅིག་གིས……སྤྱང་ཀི་ལ་གཞུས་པ་རེད། 牧童用一根木棍……抽打狼。

(13)ངས་ཤིང་གིས་སྒམ་གཅིག་བཟོས་པ་ཡིན། 　我用木头做了一个箱子。

(14)ཁོས་ནས་ཀྱིས་ཆང་བཙོས་པ་རེད། 　他用青稞煮酒。

(15)གཏམ་བརྗོད་ཟློས་གར《རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ》ཟེར་ཡས་དེ་བོད་སྐད་ཀྱིས་འཁབ་པ་རེད། 　话剧《文成公主》是用藏话

演出的。

13.2.3 句子中表示行为方式的词或短语后面加助词 གིས་相当于汉语的“……地”。如：

(16)ངས་བོད་སྐད་བོད་ཡིག་བསླབས་ནས་བློ་གཅིག་སེམས……གཅིག་གིས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་གི་ཡིན། 我学习藏语文之后，一心一意地为西藏人民服务。

(17)ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་ཚོས་ཧུར་བརྩོན་གྱིས་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། 我家乡的男女青年们正在努力地学习科学知识。

上面的两个例子中的“བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས”在口语中可以说成“བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་བྱས་ནས”或“བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་བྱས་བྱས་”，“ཧུར་བརྩོན་གྱིས་”可以说成“ཧུར་བརྩོན་བྱས་ནས་”或“ཧུར་བརྩོན་བྱས་བྱས”。

13.3 动词语尾 དགོས་བྱུང和 དགོས་བྱུང་ན།

现、未动词词根后面加 དགོས་བྱུང（གོ་བྱུང读轻声）有两层意思：

表示“形势所迫”或“客观需要”、“不得不”等意思。如：

(1)ཨམ་ཆིས་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆམ་པ་མ་རེད། གློ་ཚད་འཁྲི་ཤག་སེ་གསུང་གིས། བྱས་ཙང་སྨན་ཁང་ལ་སྡོད་དགོས་བྱུང་། 大夫说不是一般的感冒，而是肺病犯了，所以不得不住院。

(2) ངའི་ན་ཚ་འདི་ལ་བཤག་བཅོས་བྱེད་དགོས་བྱུང་།　我的这种病要开刀。

表示“当然”、“理应如此”的意思。

(3) རང་སང་ཉིན་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས།　明天你去参观吗？

ང་འགྲོ་དགོས་བྱུང་།　(ཁའི་ས་མ་ཕྱིན)我当然去。(昨天没去成)

(4) རང་སློབ་སྦྱོང་ཧུར་བརྩོན་ཞེ་དྲགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ག　你学习很努力嘛！

བྱེད་དགོས་བྱུང་།　སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད་པ།　当然！学习是我们的任务嘛！

དགོས་བྱུང後面再加 ན表示“如果必要的话”、“要(说)起来……”的意思。如：

(5) ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་དགོས་བྱུང་ན་སྐད་ཆ་ཚིག་རེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཚར་ཡས་ཡོང་མ་རེད།　我家乡的情况要说起来一两句话说不完。

རྡོ་རྗེས་བོད་གཞས་གཏོང་དགོས་བྱུང་ན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་བཏང་ཚར་གྱི་མ་རེད།　多吉唱起藏歌的话，一两个小时唱不完。

13.4 动词 རྩིས和它的特殊用法：

动词 རྩིས(数、算)可以加在别的动词后面，构成动名词短

语，相当于汉语的"××的打算"、"××的计划"。

རྩིས作一般动词。如：

(1) གྲངས་ཁ་རྩིས　　数数

(2) རང་རྩིས་ན་མི་གསུམ་འདུག　　རང་མ་རྩིས་ན་མི་གཉིས་ལས་མི་འདུག

算上你三个人，不算你的话只有两个人。

རྩིས构成动名词：

(3) ངར་ཁབ་བརྒྱབ་ན་མགྱོགས་ཙམ་དྲག་མི་ཡོང་ངས་བསམས་བྱུང་།　ཁབ་རྒྱག་རྩིས་ཡོད།　我想打针没准儿好得快些，我打算打针。（我有打针的打算）

(4) དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་བཏང་དུས་ང་ཚོས་བོད་ལ་དངོས་སྦྱོང་བྱེད་རྩིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།　放暑假时，我们计划在西藏实习。（有去西藏实习的打算）

(5) གཟའ་ཉི་མར་སློབ་གྲོགས་ཚོས་ཆུ་རྐྱལ་རྒྱག་ག་འགྲོ་རྩིས་བྱེད་ཀྱི་འདུག　星期天同学们计划去游泳。

13.5 动词 རན和它的特殊用法

རན(轮到)本来是动词，རན་པོ(合身的、合适的)是形容词。但它可以加在别的动词词根(现、未)后面作助动词用。相当于汉语的"该到"、"轮到"等意思。如：

རན作动词用：

(1) དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་རན་གྲབས་ཡོད་རེད།　暑假快到

了。

(2)ལོ་གསར་རན་གྱབས་ཡོའོ་རེད། 新年快到了。

རན作助动词用：

(3)ད་ཚོགས་འདུ་འཚོག་རན་ཤག 现在该开会了。

(4)འགྲོ་རན་ཤག 该走了。

(5)ཁ་ལག་ཟ་རན་ཤག 该吃饭了。

(6)ཉལ་རན་ཤག 该睡了。

(7)ལངས་རན་ཤག 该起床了。

(8)ད་ཕྱ་གད་རྒྱག་རན་ཤག 现在该打扫了。

རན作形容词用：

(9)སྟོད་ཐུང་འདི་རང་ལ་རན་པོ་ཅིག་བྱུང་ཤག 这件上衣你穿着合身。

(10)ལྷམ་གོག་འདི་ངའི་རྐང་པར་རན་པོ་ཅིག་བྱུང་། 这双鞋合我的脚。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、对比练习

1. ང་མགོ་ན་གིས། 　　ཀན་ལགས་དབུ་སྙུན་ཤག

我头痛 　　老师头痛

ང་ཁ་ལག་ཟ་གི་ཡོད། 　　ཀན་ལགས་ཞལ་ལག་མཆོད་གིས།

我吃饭 　　老师吃饭

ང་ཆང་འཐུང་གི་ཡོད།	རྒན་ལགས་མཆོད་ཆང་མཆོད་གིས།
我喝青稞酒	老师喝青稞酒
ང་དཔེ་ཆ་ལྟ་གི་ཡོད།	རྒན་ལགས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་གིས།
我看书	老师看书
ངས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཡིན།	རྒན་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་གསུང་པ་རེད།
我说话	老师说话
ངར་ཁབ་བརྒྱབ་བྱུང་།	རྒན་ལགས་ལ་ཁབ་བསྐྱོན་བྱུང་ངས།
给我打针了	给老师打针了吗？
ངར་གཡར་བྱུང་།	རྒན་ལགས་ལ་གཡར་གནང་སོང་།
（他）借给我了	（他）借给老师了
ངར་སྤྲོད་བྱུང་།	རྒན་ལགས་ལ་ཕུལ་སོང་།
交给我了	交给老师了
2. བུ་དང་བུ་མོར་དངུལ་སྤྲེར།	ཕ་མར་དངུལ（ཕྱག་དངུལ）ཕུལ།
给儿女钱	给父母钱
བུར་ཇ་སྤྲེར།	ཕ་མར་གསོལ་ཇ་ཞུས།
给儿子喂茶	给父母敬茶
བུར་ཤ་སྤྲེར།	ཕ་མར་གསོལ་ཀྲུམ་ཕུལ།
给儿子肉（吃）	敬奉父母吃肉
དགོངས་པ་ཞུ།	དགོངས་པ་གནང་།
请假、告辞	准假
ངལ་གསོ་བྱེད（རྒྱག）	སྐུ་ངལ་གནང（སྐྱོན）

休息　　　　　　　　　　休息（敬）

ཞྭ་མོ་གོན།　　　　　　　　དབུ་ཞྭ་མཆོད།

戴帽子　　　　　　　　　戴帽子（敬）

ཁ་པར་བརྒྱབ（བཏང）　　　　ཞལ་པར་སྐྱོན（བཏང་གནང）

打电话　　　　　　　　　打电话（敬）

ཉོགས་ཉལ་རྒྱག　　　　　　　ཉོགས་ཉལ་སྐྱོན།

睡懒觉　　　　　　　　　睡懒觉（敬）

གཉིད་ཁུག་སོང་།　　　　　　མནལ་ཁུག་སོང་།

睡着了　　　　　　　　　睡着了（敬）

3. 普通形式	一般敬语形式	最高敬语形式
མཉམ་དུ་འགྲོ་རོ།	མཉམ་དུ་ཐད་རོ།	ལྷན་རྒྱས་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རོ།
一块儿走吧。		
ག་ལེ་རྒྱུགས་ཤྭ།	ག་ལེ་ཐད།	ཡ་ལེ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་གོ
慢走！		
མགྱོགས་པོ་རྒྱུགས།	མགྱོགས་པོ་ཐད།	རྩོལ་པོ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་གོ
快走！		
གཅིག་པོ（གོ）རྒྱུགས།	ཅིག་པོ་ཐད།	སྐུ་རྐྱང་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།
单独走！		
ཁ་ལག་ཞིམ་པོ།	ཞལ་ལག་སྒྲོ་པོ།	གསོལ་ཚིགས་སྒྲོ་པོ།
饭香		

4. 普通形式　　　　敬语形式　　　　谦语形式

སྐད་ཆ་བཤད།	བཀའ་མོལ་གསུང་།	བཀའ་མོལ་ཞུས།
说话	说话	（和您）谈谈
རོགས་རམ་བྱས།	ཕྱག་རོགས་གནང་།	ཕྱག་རོགས་ཞུས།
帮助	帮助（我）	帮助（您）
སྐད་ཆ་དྲིས།	བཀའ་འདྲི་གནང་།	བཀའ་འདྲི་ཞུས།
问话、提问	（向我）提问	（向您）请问

སྦྱོང་ཚན། 练习

二、替换练习

1. ཁོས [ཡི་གེ / བོད་གཞས / ཁ་པར / མི / མོ་ཏ] གཅིག་བཏང་པ་རེད།

ཁོས	ཡི་གེ	གཅིག་བཏང་པ་རེད།
	བོད་གཞས	
	ཁ་པར	
	མི	
	མོ་ཏ	

སློབ་མས	བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆ	དེ་ཀློག་ཚར་པ་རེད།
	ཚགས་པར	
	དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེའི་དེབ	
	བོད་རྒྱ་ཤན་སྦྱར་གྱི་སྦྱང་དེབ	

	བཀའ་མོལ	
	གསུང་བཤད	
2. རྒན་ལགས་ཀྱིས	བཀའ་སློབ	གནང་པ་རེད།
	དབུ་ཁྲིད	
	གཟིགས་སྐོར	

	ཕྱག་བྲིས	
ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ངར	ཕྱག་དངུལ	བཏང་གནང་བྱུང་།
	ཞལ་པར	

	ལྕགས་སྨྱུག་གིས	
	སྨྱུ་གུས	
3. ངས	ཞ་སྨྱུག་གིས	བོད་ཡིག་བྲི་གི་ཡོད།
	ས་སྨྱུག་གིས	
	པིར་གྱིས	

	ལག་ཆའི་སྒམ	
	སྒྲོག་རྡེ	
མཚམས་གཅོད་ཀྱིས	དཔེ་སྒྲོམ	གཅིག་བཟོས་པ་རེད།
	རྐུབ་ཀུག	
	ཉལ་ཁྲི	

4.

བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས	ག་ལེ་ག་ལེར(བྱས) ཀྲུང་ལངས་ནས(བྱས) གད་མོ་ཚད་ཚད་ཀྱིས(བྱས) གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས(བྱས) ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས(བྱས)	ངར་བཤད་བྱུང་།

5.

ང་གློ་ཚད་འཁྲི་ཤག་བྱས་ཙང	ཁབ་རྒྱག སྨན་ཟ སྨན་ཁང་ལ་སྡོད ངལ་གསོ་རྒྱག སྨན་སྦྱིན་འཛུང	དགོས་བྱུང་།

6.	ཕ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ སློབ་གྲྭའི་གནས་ཚུལ འགྲོ་བ་བཟང་མོའི་སྒྲུང་དེ བོད་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས	བཤད་དགོས་བྱུང་ན་ལམ་སང་ བཤད་ཆར་ཡས་ཡོའོ་མ་རེད།

7.

	ནང་ལ	
	ལྷ་སྐོར་ལ	འགྲོ་རྩིས་ཡོད། རང་
གུང་སངས་བཏང་དུས་ང	ལྷ་སར	འགྲོ་རྩིས་ཡོད་པས།
	ནང་སོག་ལ	
	སྤྲོ་གསེང་ལ	

		འཛིན་གྲྭ་འཚུག	
		ཚོགས་འདུ་ཚོགས	
8.	ད་ལྟ	ཁ་ལག་ཟ	རན་ཤག
		ལུས་རྩལ་རྩེད	
		སློབ་སྦྱོང་བྱེད	

ལོ་གསར	རན་གྲབས་འདུག
གུང་སངས	

三、将下面的问句译成藏语，然后回答

1. 老师，什么病需要住院？
2. 你打算去看他吗？
3. 您病了吗？ 什么病？
4. 大夫！ 我晚上总咳嗽，这是什么病？
5. 放暑假时，打算去哪儿旅游？

6. 藏历年(བོད་པའི་ལོ་གསར) 快到了，您打算回西藏过年吗？

7. 你的父母什么时候从家乡来北京？他们打算在学校住吗？

8. 老师，有什么事(工作)？需要我帮忙吗？

9. 今天该打扫了吗？

10. 这次参观该您去了吗？

四、听读练习

དང་པོ།

1. ཇོའོ་ལགས། ཁྱེད་རང་ག་རེ་སྙུན་གྱི་འདུག
2. དེ་རིང་ཁ་སང་གནམ་འཁྱིབས་འཁྱིབས་པར་བསྡད་ཙང་། ཚ་ཚིག་སྐྲང་ཀ་ན་གིས། ད་དུང་སྙིང་ཡའི་ཧོག་ཙམ་དཀྲུག་གིས།
3. ཨ་ལའི་བྱས་ན། སྔོན་ལ་ཕྱུག་རྩ་ཅིག་བཞེས་ན།
4. ཨམ་ཆི་ལགས། ངའི་ན་ཚ་འདི་སྙིང་གི་ན་ཚ་མིན་གྲོའོ།
5. ཕྱུག་རྩ་རང་ལ་བཞེས་ན་སྙིང་གི་སྙུན་གཞི་མ་རེད། གཙོ་བོ་མཁལ་གྲུམ་རེད། མ་ཟད་སྐུ་ཁྲག་ཡའི་ཕྲན་བུ་མཐོ་ཙམ་འདུག
6. གྲུམ་ནད་ཨེ། སྔོན་མར་ང་གྲུམ་བུ་རྩ་བ་ནས་ན་མ་མྱོང་།
7. སྔོན་མ་དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་འཚོར་སྣང་མ་བྱུང་བ་རེད། ད་ཆ་དགུང་ལོའི་བབ་དང་བཅས། གྲུམ་ནད་ཡོད་མཁན་ཅིག

ཡིན་ན་གནམ་འཐིབས་དྲངས་དང་གངས་ཆར་བབ་གྲབས་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གནམ་གཤིས་སྔོན་བརྡ་གཏོང་མཁན་ནང་བཞིན་ཡོའོ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གྲུམ་བུའི་སྨན་གཞི་འདི་ལ"གཙོ་བོ་རྡོ་སྦྱོད་གནང་དགོས་རེད། བཞའ་ཚན་ཡོད་སར་འགྲོན་ནས་བཞུགས་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད། ང་ཚོ་བོད་སྨན་ནང་གྲུམ་བུའི་ན་ཚར་དང་དུང་ཕྱི་ལ་བྱུགས་ཡས་ཀྱི་སྨན་ཡའི་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་སྨན་དེ་ཚོ་དུག་ཤས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཙང་ཁ་ལ་ཕྱིན་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ད། ད་དུང་གྲུམ་བུའི་ན་ཚ་ལ་སྟོན་དཔྱིད་གཉིས་ཆུ་ཚན་བསྐྱོན་ན་ཕན་པོ་ཡོའོ་རེད།

8. ཨ་ལེའི། ཡིན་ནའི་ང་སྙིང་ཞེ་དྲགས་དཀྲུག་ཡས་དེ་སྙིང་གི་ན་ཚ་མ་རེད་པས།

9. སྙིང་ཞེ་དྲགས་དཀྲུག་ཡས་དེ་སྙིང་གི་ན་ཚ་ཀྱུང་མ་རེད། ཁྱེད་རང་མཚན་ནག་གུང་ལ་མཉལ་གཅིག་ཡའི་མ་ཁུག་ཙང་། ཉི་མའི་དགུང་ལ་སྙིང་དཀྲུག་དགོས་བྱུང་།

10. ཨ་ལེའི། འདི་འདྲས་ཡིན་པ་རེད། སྙིང་གི་ན་ཚ་མིན་པ་ད་ག་རང་གིས་སྐྱབས་ཡག་སོང་།

11. ཐུགས་ཁྲལ་གནང་དགོས་མ་རེད། ཨ་ལེའི་སྔན་ལ་འདིར་ཉི་མ་ལྔའི་གསོལ་སྨན་ཅིག་ཡོད།

12. ཐུགས་ཆེ་གནང་།

གཉིས་པ།

1. ཨམ་ཆི་ལགས། བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཡས་གཅིག་ཡོད། ང་ཚོགས་པར་ཡར་ལངས་དུས་རྟག་པར་མིག་སྣང་གིས། མི་ཚོས་ཟེར་ན་གྲིབ་གཡའ་རེད་ཟེར་གྱིས། འདི་འདྲས་ཡིན་པ་ཉོང་།
2. ཇོའོ་ལགས། དེ་ལ་ཁུང་ལུང་སེ་མི་འདུག་ག མིག་སྣང་ཡས་དེ་གཏན་གཏན་སེ་གའི་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་རེ་ཏུས་ཐང་འཐུང་པ་དང་སྦོ་ཆོད་འདྲ་པོ་དེ་འདྲས་བཟས་ནའི་མིག་ཕོར་ཁོག་ནང་བཞིན་སྣང་ཡོང་ང་། ཡིན་ནའི་སྟོན་ལ་ཁྱེད་རང་གི་སྐུ་གཟུགས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཡག་པོ་ཅིག་གནང་ན་ཐུགས་བློ་བདེ་བ་ཡོང་།

*　　　*　　　*

གཏམ་དཔེ། 谚语

ཆས་མོ་དམར་དད་ལངས་ནས།
ཏུས་ཐང་ཐུག་པ་བཏུང་པས།
སྐྱིད་པོའི་གཉིད་ལ་མ་ཕན།
ཁྲ་ཆུང་མིག་ལ་གནོད་སྡུང་།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. བཙོས། 煮
2. བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག 一心一意
3. ཞབས་འདེགས་ཞུ། 服务
4. ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན། 科学知识
5. གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ། 男女青年
6. བཤག་བཅོས་བྱེད། 开刀
7. ཚིག་རེ་གཉིས། 一两句话
8. ཆུ་ཚོད་གཅིག་གཉིས། 一两个小时
9. གྲངས་ཀ། 数目
10. རྩིས། 数、算
11. དངོས་སྦྱོང་བྱེད། 实习
12. ཆུ་རྐྱལ་རྒྱག 游泳
13. གད་རྒྱག 打扫
14. རན་པོ། 合身、合适
15. དབུ། 头(敬)
16. ཞལ་ལག 饭、菜肴(敬)
17. མཆོད་ཆང་། 青稞酒(敬)
18. ཕྱག་དཔེ། 书(敬)
19. བཀའ་མོལ། 话(敬)
20. དངུལ། 钱
21. ཕྱག་དངུལ། 钱(敬)
22. གསོལ་ཇ། 茶(敬)
23. གསོལ་ཀྲུམ། 肉(敬)
24. དགོངས་པ་ཞུ། 请假(谦)
25. དགོངས་པ་གནང་། 准假(敬)
26. ཉོགས་ཉལ་རྒྱག 睡懒觉
27. ཞལ་པར། 电话(敬)
28. མནལ་ཁུག 睡着(敬)
29. ཉོགས་མནལ་སྐྱོན། 睡懒觉(敬)
30. རྩོལ་པོ། 快、勤快(敬)

31. ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། 走、去(最敬)

32. སྐུ་རྐྱང་། 单独、单身(敬)

33. གཅིག་པོ། 单独、单身

34. ཞིམ་པོ། 香甜可口

35. སྤྲོ་པོ། 香、可口、愉快(敬)

36. ཕྱག་རོགས། 帮助(敬)

37. བཀའ་འདྲི། 提问(敬)

38. གསུང་བཤད། 报告、讲话(敬)

39. ཤན་སྦྱར། 对照

40. གཟིགས་སྐོར། 参观(敬)

41. བཀའ་སློབ། 教导(敬)

42. ཞ་སྨྱུག 铅笔

43. ཕྱག་བྲིས། (发音为 རིས) 信、手书(敬)

44. པིར། 毛笔

45. ས་སྨྱུག 粉笔

46. རྩུང་ལངས། 生气、发火

47. ཉལ་ཁྲི། 床

48. ཞིབ་ཚགས། 仔细、详细

49. གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས། 一五一十

50. འཛིན་གྲྭ་འཚུག 上课

51. སྤྲོ་གསེང་། 旅游

*　　*　　*　　*

52. རྨའོ་ལགས། 老太婆、老太太

53. དེ་རིང་ཁ་སང་། 近几天

54. སྙིང་། 心脏

སྙིང་དབྱུག 心跳

55. ཚ་ཚིག 关节

56. མཁལ་གྲུམ། 肾痛风、关节炎之一

57. ཕྱག་རྩ། 脉膊(敬)

58. ཕྲན་བུ། 一点儿(文)

59. སྐུ་ཁྲག 血、血压(敬)

60. དགུང་ལོ། 年岁、年纪(敬)

61. གྲུམ་ནད། 关节炎

62. ད་ཆ། 现在、近来、这阵子

63. འཚོར་སྣང་། 感觉

64. འཁྲིབས་དྭངས། 阴晴、晴雨

65. དགུང་ལོའི་བབ། 上了岁数（敬）

66. སྔོན་བརྡ། 预报

67. གངས་ཆར། 雨雪

68. དྲོ་སྲོད། 保暖（名）

69. ལྷག་པར་དུ། 尤其

70. ཕྱི། 外面、外部

71. བཞའ་ཚན། 潮湿

72. དུག་ཤས། 毒性

73. བྱུགས། 涂抹、擦

74. སྐྲང་། 肿大

75. ཆུ་ཚན། 温泉

76. ཡིན་པ་ཆོང་། 是吧！（敬）

77. གསོལ་སྨན། 药（敬）

78. སྐབས་རེ། 有时

79. གྲིབ་གཡའ། 中邪

80. སྔོ་ཚོས། 青菜

81. ཁུངས་ལུང་། 根据

82. སྐུ་གཟུགས། 身体（敬）

83. རུས་ཐང་། 骨头汤

84. ཐུགས་སྙིང་། 心（敬）

85. ཕོར་ཁོག 木碗（指碗内腔）

86. རྒན་མོ། 老妇（文）

87. བརྟག་དཔྱད། 检查

88. ཐུག་པ། 粥面汤

89. བདེས་ཡོང་（བདེ་བ་ཡོང་） 安好些

90. ཁ་ཆུང་། 眼睛（藻词）

91. དམར་དོད་ལངས། 好吃肉、想吃肉

92. བཏུངས། 喝（文、过）

93. གནོད། 损害、伤害

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ། 第十四课

ལྟ་སྐོར་བྱས་པ། 参　观

1. 测度语气 ཡིན+པ་ཡོད། +པ་རེད། +གྱི་རེད
2. 测度语气 ཡོད+པ་རེད། +གྱི་རེད
3. རེད་ཞག
4. 自动与使动

དང་པོ།

1. ཀྲུང་ལགས།　　དེ་རིང་སང་མཇལ་ཡས་མི་འདུག　　ག་པར་ཐད་པ།
2. ལྟ་སྐོར་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན།
3. སློབ་གྲོགས་ཚང་མ་ཕྱིན་པ་རེད་པས།
4. དགེ་རྒན་དང་སློབ་གྲོགས་ཚང་མ་ཕྱིན་པ་རེད།
5. ལྟ་སྐོར་ཐད་ས་ག་པར་རེད།

6. ལྷ་སར་རེད།

7. ཨ་ཅོ། ཐག་རིང་བ་ལ། ཡར་མར་ལམ་ཀ་ལ་ཉི་མ་ག་ཚོད་འགོར་གནང་སོང་།

8. ང་ཚོས་གནམ་གྲུར་བསྡད་ཙང་། ལམ་ཀ་ལ་ཞེ་དྲགས་འགོར་མ་སོང་། ཡིན་ནའི་ལྷར་སྐོར་གྱི་དུས་ཚོད་ཧོག་ཙམ་འགོར་སོང་།

9. ཉི་མ་ག་ཚོད་འགོར་གནང་སོང་།

10. གཟའ་འཁོར་གཉིས་ཏག་ཏག་འགོར་སོང་།

11. ག་དུས་ལོག་ཕེབས་པ།

12. ད་རིང་ཞོགས་པ་སླེབས་པ་ད་ག་ཡིན།

13. ཨ་ལའི། ཕེབས་གྲབས་ཡིན་པ་རེད། སྔོན་ལ་སྐུ་ངལ་ཡག་པོ་བསྐྱོན། རྗེས་མར་ང་ཚོར་ལྷ་སའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཧོག་ཙམ་གནང་ཨ།

14. ལེ་སེ།

གཉིས་པ།

སློབ་གྲོགས་ཚོ། དེ་རིང་ངས་ལྷ་སའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གནས་ཚུལ་ཧོག་ཙམ་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་གི་ཡིན།

ལྷ་ས་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་ནུབ་མཐའ་མཚམས་ལ་གནས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་རེད། དེ་ལ་འཛམ་གླིང་ཐོག་ལ་

སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་བཞེངས་ཡོད་རེད། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ཟེར་ཡས་དེ་ཚང་མས་གོ་རྒྱུང་པ་རེད་པ། ཕོ་བྲང་དེ་ལ་ཐོག་ས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་རེད། མཐོ་ཚད་ལ་སྨི་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། ཤར་ནས་ནུབ་བར་གྱི་ཞེང་ཚད་ལ་སྨི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་རེད། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ནང་ལ་ཏཱ་ལའི་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་གསེར་གདུང་ཁྲིན་བསྒོམས་བརྒྱད་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་གསེར་གདུང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གསེར་གདུང་རེད། དེའི་འོག་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་གསེར་གདུང་དང་གོང་ལ་བཤད་པའི་གསུམ་པོ་དེ་ཕུད། དེ་མིན་གསེར་གདུང་དེ་ཚོ་ཆེན་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད།

ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་འདི་ལ་ཕོ་བྲང་སྙིང་པ་དང་གསར་པ་གཉིས་ཡོད་རེད། ཕོ་བྲང་སྙིང་པ་དེ་ནི་ལྷུགས་རི་རིམ་པ་གསུམ་དང་ཁང་མིག་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་དང་། དམར་པོ་རིའི་རྩེ་ལ་ཕོ་བྲང་གཅིག་བྱས། ཁྲིན་བསྒོམས་ཁང་མིག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ཡས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ནང་བཀོད་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་མི་ཤོར་པ་རེད་ཟེར་ཡས་དང་ཐོག་བརྒྱབ་པ་རེད་ཟེར་ཡས་ཤོད་རྒྱུལ་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་འདུག དོན་ངོ་མ་བྱས་ན་ད་ལྟའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་དེ་མ་བརྒྱབ་གོང་ལ་དགོན་པ་འདྲ་པོ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཕོ་བྲང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲས་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག གོང་ལ་བཤད་པའི་ཕོ་བྲང་སྙིང་པ་དེ་ནི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཞེངས་པ་རེད།

དེ་རིང་ངས་ཁྱེ་མཚམས་དཀར་ཞིག་གི་ཡིན། རྗེས་མར་གོ་སྐབས་

སྒྲུང་ན་སྒྲུ་མཐུད་ནས་ཞུས་ཚོག

ཚིག་གསར། 生 词

1. གནམ་གྲུ། 飞机
2. ཏག་ཏག 正好、合适
3. སྐད་གྲགས། 著名
4. རྩེ་པོ་ཏ་ལ། 布达拉、普陀山
5. བཞེངས། （བཞངས） 立、建立（敬）
6. ཐོག་ས། 房顶、层（楼）
7. ཏཱ་ལའི། 达赖
8. ཞེང་ཚད། （ཞང་ཚད） 宽度
9. བླ་མ། 喇嘛、上师
10. སྐུ་ཕྲེང་། 世、代、辈（敬）
11. ཁྱོན་བསྡོམས། 总共
12. གསེར་གདུང་། 灵骨塔
13. དེ་མིན། 其它、此外
14. དེ་ཕུད། （ཕྱིད） 除此之外
15. ལྕགས་རི། 城墙、围墙
16. རྙིང་པ། 旧的
17. རིམ་པ། 层次、级
18. ཁང་མིག 房间
19. རྩེ། 顶端、尖儿
20. དམར་པོ་རི། 红山（地名）
21. བཀོད། 登记、记载
22. ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ། 史书
23. ཐོག་བརྒྱབ། 雷击
24. མེ་ཤོར། 失火
25. དོན་ངོ་མ། 真实情况
26. སྣ་ཚོགས། 各种各样
27. དགོན་པ། 寺庙
28. མ……གོང་ལ། 未……之前
29. སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། 松赞干布

30. དུས་རབས། དུས་རབས་… 32. ཞུ་མཚམས། 说的段落

བདུན་པ། 世纪 七世纪 33. མུ་མཐུད། 继续

31. ཞོག 放下

འགྲེལ་བཤད། 解 释

14.1 测度语气 ཡིན་པ་ཡོད། ཡིན་པ་རེད་和 ཡིན་གྱི་རེད།

判断词 ཡིན་的后面，可以加各种表测度的语尾，这时候它没有人称的区别。

14.1.1 ཡིན་པ་ཡོད་表示经过一段回忆才想起来的事情，相当于汉语的“记得大概是……。”如：

(1) སློབ་གྲྭ་བའི་དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་གཟའ་འཁོར་བདུན་ཡིན་པ་ཡོད།

学生的暑假大概是放七周。

(2) ཀན་བློ་བཟང་ལགས་བཞུགས་ས་ཐོག་རྩེགས་ཁང་པ་གསར་པ་དེའི་ཐོག་ས་གཉིས་པ་ཡིན་པ་ཡོད།

洛桑老师大概是住新楼二层。

(3) བོད་ཀྱི་འོང་སྐོར་གཏོང་ཡས་དེ་སྤྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཡིན་པ་ཡོད།

西藏的望果节大概是阳历八月。

14.1.2 ཡིན་པ་རེད་表示通过一定的了解过程才知道的情况，相

当于汉语的"原来是这么回事"、"原来如此"。如：

(4) ཀུན་ནོར་དགེ་ལགས་བཞུགས་མི་འདུག ཚོགས་འདུར་ཐད་པ་ཡིན་པ་རེད།

诺布老师没在，原来是开会去了。

(5) དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་ཙང་དགོང་ཇའི་ཁ་ལག་ཆུ་ཚོད་བཞི་པར་ཡིན་པ་རེད།

原来今天是星期日，晚饭四点就开了。

(6) རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་པའི་དུས་ཆེན་ལ་གཟའ་ཉི་མ་སྦྱོས་པའི་གུང་སེང་ཉི་མ་གསུམ་ཡིན་པ་རེད།

原来国庆节加上一个星期天，才放三天假。

14.1.3 ཡིན་གྱི་རེད表示凭个人的经验或感觉进行推测的语气，相当于汉语的"大概是……"，"可能是……"。如：

(7) རང་ལྷ་ས་ནས་པེ་ཅིན་ལ་སླེབས་ཚར་ཙམ་ཡིན་ཙང་། ཉི་མ་ཁ་ཤས་ངལ་གསོ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་རེད།

你刚从拉萨到北京，可能要休息几天的。

(8) དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་དུས་ཚོད་རིང་པོ་ཡོད་ཙང་། སློབ་གྲོགས་མང་ཆེ་བ་ནང་ལ་ལོག་མཁན་ཡིན་གྱི་རེད།

暑假放的时间长，大部份同学可能都要回家。

(9) ཁོང་ཚོ་བསྡུ་གསོག་ཚང་མ་བརྒྱབ་ཚར་ཤག མགྱོགས་པོ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་གྱི་རེད།

他们都收拾好了，大概快要走了。

14.2 ཡོད后面加 པ་རེད或 གྱི་རེད表示不同的意思，这时也不分

人称。

14.2.1 ཡོད་པ་རེད　表示通过一定的了解过程才知道某种情况是存在的，相当于汉语的“原来有这回事”。如：

(1)ང་ཚོའི་འཛིན་གྲར་སློབ་གྲྭ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་རེད།

原来咱们班有二十五人呐！

(2)ཨ་ལེ།　ལྷ་སའི་དབྱར་ཁའི་གནམ་གཤིས་ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ་ཡོད་པ་རེད།

噢！原来拉萨夏天的天气不冷不热。

(3)རང་གིས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་པོ་ཡོད་པ་རེད།

根据你说的情况看，中央民族学院的环境很美。

14.2.2 ཡོད་ཀྱི་རེད表示凭个人经验或感觉推测某种情况是存在的，相当于汉语的“大概有”、“可能有”。如：

(4)བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་འདིའི་གྲས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་ཡོད་ཀྱི་རེད།

这类藏文教材（估计）语文系是会有的。

(5)ཁྱེད་རང་གཉིས་གྲོགས་པོ་ཡིན་ཙང་།　ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་ཁྱེད་རང་གིས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད།

您俩是朋友，他的情况您大概知道。

(6)རང་སྔོན་མ་ལྷ་སར་འགྲོ་མྱོང་ཙང་།　ཕོ་བྲང་རྩེ་པོ་ཏ་ལར་ལྟ་སྐོར་ལ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱི་རེད།

你以前去过拉萨，大概参观过布达拉宫了吧！

14.3 རེད后面加 ཤག表示某种情况的结果突然被发现。如：

(1) སློབ་གྲོགས་གསར་པ་ད་ལྟ་པེ་ཅིན་མེ་འཁོར་བབ་ཚུགས་ལ་འབྱོར་རྒྱུ་རེད་ཤག

新同学现在到达北京火车站了（看了手表后发现的）。

(2) ང་གཉིས་ཀྱི་ཉལ་ཁང་སྦྲ་འབྲེལ་རེད་ཤག

咱俩的宿舍是隔壁！（搬宿舍时才发现）

(3) ཁྱེད་རང་ཚོའི་རྒན་ལགས་ང་ཚོའི་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་ཐོན་གནང་པ་རེད་ཤག　您们的老师是我们中央民族学院毕业的（经了解后刚刚发现的）。

14.4 自动和使动

藏语有一部分动词本身具有自动与使动的差别，在拉萨话里这类动词不少。如：

使动		自动	
བཅག	砸碎	ཆག	碎
བཅད	砍断	ཆད	断
བསྙལ	哄（孩子）睡	ཉལ	睡
བསྐོར	使转	འཁོར	转
སློངས	扶起	ལངས	起立
བཏོན	取出	ཐོན	溢出
སྐོན	套住、安装	འཁོན	套上了、缠上了

རྟོལ	穿孔	རྡོལ	(孔)穿了
དྲལ	撕破	རལ	扯了、破裂了
སྲེས(བསྲེས)	搀和、拌入	འདྲེས	混合、混杂

(1)བུ། ཇ་དམ་འདི་སུས་བཅག་སོང་། 孩子！这暖瓶谁砸破的？ ངས་བཅག་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྕོག་ཙེ་ལ་འབུད་ཀྲུག་ཐེབས་ནས་ཆག་སོང་། 我没砸，是平措碰了一下桌子摔碎了。

(2)ཐག་པ་འདི་ངས་ཤུགས་གང་ཡོད་བརྒྱབ་ནས་བཅད་ནའི་ཆད་ཀྱི་མི་འདུག རང་གིས་ཅིག་གཅོད་དང་། 这根绳子我使好大劲儿都弄不断，你把它弄断吧！

(3)བུ་བཙོལ་ཁང་ལ་འགྲོ་མཁན་ཕྲུ་གུ་ཚོ་ཉིན་གུང་རྟག་པར……གཉིད་བསྐུལ་ཙང་ནང་ལ་སྡོད་དུས་ཡའི་ཉིན་གུང་གཉིད་ཉལ་ཡས་གོམས་ཡོའོ་རེད། 去托儿所的孩子经常让睡午觉，在家里也习惯睡午觉。

(4)འཕྲུལ་འཁོར་དེ་ཚོ་བསྐོར་མཁན་མེད་ནའི་མནན་ཙམ་བྱས་པ་ད་གར་འཁོར་གྱི་འདུག 这些轮子没人转它，按一下立即转起来了。

(5)རྨོའོ་ལགས་འདི་ལངས་ཐུབ་མི་འདུག ངས་སློངས་པ་ཡིན། 这个老太太站不起来了，是我扶起来的。

(6)ཚྭ་འདམ་ས་ཁུལ་ལ་ཚྭ་འབེལ་པོ་ཡོད་ཙང་། མ་བཏོན་ནའི་རྟོན་གྱི་ཡོའོ་རེད། 柴达木地区盐很丰富，盐不取自

出。

(7) བྱ་འཕུར་ཕ་གི་གློག་ཤིང་ལ་ཀང་བཙུགས་ནས་བསྐོན་མཁན་མེད་པར། སྐུད་པ་ཆད་ནས་འཁོན་སོང་། 那风筝没人故意挂在电线杆上，是线断了挂上的。

(8) རླུང་ཕུག་དེ་ང་ཚོས་རྫོལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། འདིར་བཞག་ཡོད་པས་རྫོལ་ཤག 那汽球我们没扎它，放在这儿爆了。

(9) རས་འདི་ཀྲོག་མཁྲགས་པོ་ཅིག་འདུག ག་ཚོད་དྲལ་ནའི་རལ་གྱི་མི་འདུག 这布结实，不管怎么撕都不破。

(10) གྲོ་དང་ནས་མཉམ་དུ་བཀྱེས་རྩིས་མེད་ཏའི། བཞག་དུས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ཙང་འཛིས་ཤག 虽然没打算把小麦和青稞搀和在一起，放的时候不小心混了。

སྦྱོང་ཚན། 练 习

一、替换练习

1. ཁ་ཉིན་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ《འགྲོ་བ་བཟང་མོ》འཁྲབ་ས

ནོར་བུ་གླིང་ཀར
རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་མདུན་ལ
མི་དམངས་ཐང་ཆེན་ལ
གློག་བརྙན་ཁང་ལ
རིག་གནས་ཚོ་ཁང་ལ

ཡིན་པ་ཡོད།

2. ཨ་ལྕེ། རང

ཁམས་ནས
གཙང་ནས
ལྷོ་ཁ་ནས
སྟོད་མངའ་རིས་ནས
ནག་ཆུ་ནས

ཡིན་པ་རེད།

3. རང་གིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་
གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ཁོང

ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ
ཉམས་མྱོང་ཆེན་པོ
གཤིས་ཀ་ཡག་པོ
སེམས་བཟང་པོ

ཡོད་ཀྱི་རེད།

4.

ཨ་ལྕེ། རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་ནང་ལ

ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གསེར་གདུང
སྐུ་འདྲ་མང་པོ
ལྡེབས་བྲིས་མང་པོ
ཁང་མིག་མང་པོ

ཡོད་པ་རེད།

5. ཁོང་གཉིས

ཕ་ཡུལ
འཛིན་གྲྭ
ཉལ་ཁང
ལོ་རིམ
ལས་ཁུངས

གཅིག་པ

→ ཡིན་གྱི་རེད།
(རྟག་པར་མཉམ་དུ་འགྲོ་གིས)

→ རེད་ཤག
(ངས་གཞི་ནས་ཤེས་བྱུང)

6.

དཀར་ཡོལ
ཇ་དམ
ཤེལ་དམ
ཤེལ་སྒོ
ཤེལ་ཁྲ
མིག་ཤེལ

འདི་ངས་རྐང་བཙུགས་ནས་བཅག་རྒྱུ་མ་བྱུང་། གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ཙང་ཆག་སོང་།

7.

ཐག་པ
ལྕགས་སྐུད
གློག་སྐུད
ཤིང
རྒྱུན་པོ

དེ་ངས་ག་ཚད་གཅད་ནའི་ཚད་ཀྱི་མི་འདུག རང་གིས་གཅོད་དང་།

8.	རས ཤོག་བུ(གུ) སྣོད་ཕུང ཆར་ཡི སློབ་དེབ དཔེ་ཆ	དེ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་དཔལ་པ་མ་རེད། རྙིང་པ་སོང་ཙང་རལ་པ་རེད།
9.	གྲོ་དང་ནས ཚོད་ལྡང་ཁུ་དང་སྔོ་པོ སྨན་མ་དང་རྒྱ་སྨན་མ	གཉིས་མཉམ་དུ་བསྲེས་རྩིས་ མེད་ཏའི། བཞག་དུས་གཟབ་ གཟབ་མ་བྱས་ཙང་འདྲེས་ཤག
10.	ཤོག་སྙམ ཤྲིག་ཤོག ཆུ་ལྷང ལྷང་ཕྱུག	འདི་རང་གིས་རྩོལ་པ། རྩོལ་པ་རེད།
11.	རླུང་འཁོར འཕྲུལ་འཁོར ཆུ་འཐག	འདི་མིས་བསྐོར་དགོས་མ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་གྱི་རེད།

二、请将下列汉文译成藏文，如果是问句则请回答：

1. 噢！原来你是汉族，那么藏话是在哪儿学的？

2. 噢！原来这位老师去过西藏，他现在大概是教藏语吧！

3.（我记得）藏历新年是阳历的一月，不是吗？！

4. 暑假学生放几周？老师放几周？

5. 你在西藏呆过几年了，那儿的情况大概知道吧！请介绍一下。

6. 达娃从拉萨一天就到达北京了，原来是坐飞机来的。

7. 王老师的住处（我记得）大概是七号楼 205 号，你去过吗？

8.（你记得）昨天的会到了多少人？

9. 按你所介绍的，布达拉宫原来是世界上最高的宫殿了。

10. 照你所说，中央民族学院的学生全都是少数民族。

三、请将课文（二）译成汉文

四、听读练习

དང་པོ། ཁ་པར་གཏོང་བ།

1. ཨའི། བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ཡིན་པས།

2. འོང་ཡིན། ཁྱེད་རང་སུ་འཚོལ་གནང་དགོས་ཡོད།

3. ང་བོད་རིགས་དགེ་རྒན་དོན་གྲུབ་ལགས་འཚོལ་དགོས་ཡོད།

ཁྱེད་རང་གིས་ཅིག་འཚོལ་རོགས་གནང་དང་།

4. ལེ་སེ། ཧོག་ཙམ་བསྒུགས་གནང་ཨ།

……

ཨ་ཅི། ཀན་དོན་གྲུབ་ལགས། ཁྱེད་རང་འདིར་བཞུགས་ཤག ངས་ཁྱེད་རང་ག་ས་ག་ལ་འཚོལ་པ་ཡིན། མགྱོགས་པོ་ཐད་དང་། ཁ་པར་གཅིག་གླིབས་སོང་། ཁྱེད་རང་བསྒུགས་བསྡད་ཤག

5. ལ་ལྷ། ང་དོན་གྲུབ་ཡིན། ཁྱེད་རང་སུ་ཡིན་པ།

6. དོན་གྲུབ་ལགས། ང་ཡིའི་ཕིང་ཡིན། ཁྱེད་རང་སྐུ་གཟུགས་བདེ་པོ་ཡིན་པས།

7. ལགས་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཕྱུག་ཕེབས་གནང་བྱུང་། མ་མཇལ་རྒྱུན་རིང་། པེ་ཅིན་ནས་ཕེབས་པ། ས་ཆ་གཞན་དག་ནས་ཕེབས་པ།

8. ང་པེ་ཅིན་ནས་ཐུན་ལ་མཚོ་སྔོན་ལ་ཕྱིན་བྱུས། དེ་ནས་ལྷ་སར་ཡོང་པ་ཡིན།

9. འོ་ན། ལྷ་སར་ཕེབས་ནས་ཉི་མ་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང་།

10. ང་སླེབས་གྲབས་ཡིན། ད་ལྟ་མགྲོན་ཁང་གཉིས་པར་བསྡད་ཡོད།

11. འོ་ན། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་ཕེབས་ཡོང་ཡོད་ན་ཕེབས་རོགས་གནང་།

12. འ་ཅི། འགྲོ་ཡོང་དུ་ཡོད། ཡིན་ནའི་ད་ལྟ་ལམ་ཀ་རྒྱུས་མེད་

ཙང་གང་འདྲས་སེ་འགྲོ་དགོས་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག

13. གའི་གནང་གི་མ་རེད། ཨ་ལའི་བསྐུགས་བཞུགས་ཨ། ང་ལྷ་ངས་ལམ་སང་མོ་ཁ་བཏང་ནས་ཐེབས་བསྐུར་སློབས་ཡོང་།

14. བྱས་ན་ཐུགས་རྗེ།

15. ང་ལྷ་རྒྱ་ཆོད་བཞི་པ་ཟིན་པར་སྐར་མ་བཅུ་འདུག ང་ལམ་སང་བཅར་གྱི་ཡིན།

16. ལེ་སེ། ཐུགས་རྗེ། མཇལ་ཡོང་།

གཉིས་པ།

1. ལིའི་ཐིང་ལགས། ཁྱེད་རང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ལ་ལྟ་སྐོར་ལ་ཐད་པས།
2. ཕྱིན་པ་ཡིན།
3. རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པས།
4. ཏོག་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།
5. པོ་ཏ་ལ་ཟེར་ཡས་དེ་དོན་དག་ག་རེ་རེད།
6. པོ་ཏ་ལ་ཟེར་ཡས་དེ་ཡིན་ན། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རེད། བོད་སྐད་ལ་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་ཟེར་གྱི་ཡོའོ་རེད།
7. ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དེ་ག་པར་ཡོའོ་རེད།
8. ལྷ་སའི་དམར་པོ་རིའི་སྟེང་ལ་བཞེངས་ཡོའོ་རེད།
9. ཕོ་བྲང་དེ་སུས་བཞེངས་པ་རེད།

10. བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བཞེངས་པ་རེད།

11. དང་པོར་བཞེངས་དུས་ད་ལྟའི་གཞི་ཁྲོན་འདི་འདྲས་ཡོའོ་རེད་པས།

12. ད་ལྟའི་དེ་ཙམ་མེད་པ་འདྲ། དང་པོ་ཕོ་བྲང་དེ་ཆུང་ཆུང་རེད། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ1645ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ངག་དབང་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་པོ་ཏ་ལའི་ཕོ་བྲང་དཀར་པོ་བསྐྱར་སྐྲུན་གནང་པ་རེད།

13. འོ་ན། ཏཱ་ལའི་ལྔ་པས་བསྐྱར་སྐྲུན་གནང་པ་དེ་ད་ལྟའི་གཞི་ཁྲོན་འདི་རེད་པ།

14. མ་རེད། ཏཱ་ལའི་ལྔ་པའི་རྗེས་ལ་སྤྱི་ལོ1690ལོར་ཡང་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་བཞེངས་པ་རེད།

15. ཨ་ལའི། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ཡིན་ན། ཐེངས་མང་པོ་བསྐྱར་སྐྲུན་དང་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་པ་འདྲ། པར་འདི་ལ་བལྟས་ན་ཐོག་ས་མང་པོ་འདུག་ག

16. འོང་འདུག ཐོག་ས་བཅུ་གསུམ་ཡོའོ་རེད། ཕོ་བྲང་གི་ཞེང་ཚད་ལ་སྨི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོའོ་རེད། མཐོ་ཚད་ལ་སྨི་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོའོ་རེད། ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་འདི་འཛམ་གླིང་སྟེང་ལ་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་པའི་གྲུས་རེད།

17. རྗེས་མར་གོ་སྐབས་བྱུང་ན། ང་ཡའི་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ཐོག་རྩེགས་ཁང་པ། 楼房
2. འོང་སྐོར། 望果节
3. ཕྱི་ཟླ། 阳历月份
4. གཤིས་ཀ 性格、脾气
5. དགོང་དྲོ། 下午
6. བསྡུ་གསོག་རྒྱག 收拾
7. ཡུལ་ལྗོངས། 环境、风景
8. མཛེས་པོ། 美丽
9. ཡོན་ཏན། 学问
10. བཅག 砸碎、打碎(使动)
11. ཆག 碎(自动)
12. བསྙལ། 使睡、酿制(酒)(使动)
13. འཁོར། 旋转(自动)
14. བསྐོར། 使转(使动)
15. བཏོན། 取出、挖掘(使动)
16. སླངས། 使起立、取(使动)
17. སྐོན། 套住、安装(使动)
18. འཁོན། 缠绕、挂上(自动)
19. རྟོལ། 穿孔、凿穿(使动)
20. རྡོལ། 穿了(自动)
21. དྲལ། 扯、撕(使动)
22. རལ། 破裂(自动)
23. སྲེས(བསྲེས) 搀和、拌入(使动)
24. འདྲེས། 混合(自动)
25. མགྲོན་ཁང་། 旅馆、客店
26. སྦྲ་འབྲེལ། 隔壁
27. ཐོན། 起程、出发 སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན། 毕业

28. ཕུན་ཚོགས། 圆满、平措（人名）

29. འབུད་ཀྱག་ཐེབས། 撞着、碰着

30. གཅོད། 砍断、斩断（命）

31. བུ་བཅོལ་ཁང་། 托儿所

32. འཕྲུལ་འཁོར། 机器

33. ཚྭ་འདམ། 柴达木（地名）

34. གོམས། 习惯

35. འབེལ་པོ། 丰富

36. བྱ་འཕིར། 风筝

37. གློག་ཤིང་། 电线杆

38. ཁང་བཙུགས་ནས། 故意地

39. ཕྱང་ཕུག 汽球

40. ཀྲོག་མཁྲགས་པོ། 结实

41. ཁམས། 康区（原西康省）

42. སྐུ་འདྲ། 神像

43. ལྡེབས་བྲིས། （རིས） 壁画

44. ལོ་རིམ། 年级

45. ཤེལ་སྒོ། 镜子

46. མིག་ཤེལ། 眼镜

47. གློག་སྐུད། ལྕགས་སྐུད། 电线 铁丝

48. ཤོག་བུ། ཤོག་སྒམ། 纸 纸箱

49. རྒྱ་སྲན་མ། 蚕豆

50. རླུང་འཁོར། 风轮、风车

51. ཆུ་འཐག 水磨

52. བསྐྱར་སྐྲུན། 重建、修建

53. རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་། 扩大

54. གཞི་ཁྱོན། 面积

55. སྣུག་ཤོག 塑料纸

56. ཆུ་ཕྱང་། 水泡（手、脚）

57. རྒྱུན་པོ། 皮线

58. ཚོད། ཚོད་ལྗང་ཁུ། 染料、颜料 绿色颜料

59. ག་ཚད། ……无论怎样

60. ཕེབས་བསུ། 迎接

61. མགྲོན་ཁང་། 招待所、宾馆

སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། 第十五课

ཕ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ། 故乡新面貌

1. 位格助词 ལ 用法综述
2. 动词性短语 ཆ་བཞག་ན
3. མ……གོང་ལ

ངའི་ཕ་ཡུལ་ནི་གཞིས་ཀ་རྩེའི་ཤེང་དྲུག་རྫོང་གི་ལྷོ་ནུབ་མཐོ་སྒང་ནས་ཡིན། གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཁ་ཕྱོགས་ལྷོ་ངོས་ལ་བལྟས་བྱས་ལེ་དཔར་བཅུ་ཙམ་ཤར་ཀུག་འགྲོ་དུས་རི་མཐོ་པོ་གཅིག་མཐོང་གི་རེད། རི་དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ཚང་མར་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཅིག་སྐྱེས་ཡོད་རེད། བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཆུ་བོ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ་ཤུགས་དྲག་ཆེན་པོ་བྱས་རྒྱུག་གི་ཡོད་རེད། ཤར་ཕྱོགས་ལ་པ་ནམས་སྦྱང་ཆུ་དལ་པོ་བྱས་རྒྱུག་གི་ཡོད་རེད། དཀྱིལ་ལ་གཡུས་བཟོས་པའི་ས་གདན་ནང་བཞིན་གྱི་

ཐང་ཆེན་སྣང་ལ་མུ་ཏིག་སྤར་པ་བརྒྱུས་པ་འདྲ་པོའི་གྲོང་ཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ངའི་ཕ་ཡུལ་ཡིན།

ངའི་གཅེས་སུ་འོས་པའི་ཕ་ཡུལ་ལ་འབྲུ་སྣ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཞིང་སྣ་ཁ་མང་པོ་ཡོད་པས་མ་ཟད། འབྲོག་ལས་ཡའི་འཕེལ་རྒྱས་ཞི་དྲགས་བྱུང་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་བརྗིད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོངས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་གསེང་ལྷ་སྐོར་བྱེད་ས་གཅིག་ཆགས་པ་རེད། དེང་སང་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ལྷ་སྐོར་ལ་ཡོང་མཁན་གྱི་སྐུ་མགྲོན་ཡའི་མང་དུ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་མ་ཚད་པའི་ཆོས་དད་རང་མོས་སོང་ཙང་། ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་མི་ཀུན་འཁོགས་ཚོ་ཡའི་སྤྱི་རྫོ་དགོང་ཞོགས་དགོན་པའི་ནང་ལ་གསོལ་བ་སྟོན་ལམ་རྒྱག་གག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། བྱས་ཙང་དགོན་པ་དེར་ག་དུས་ཡིན་ནའི་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་བྱས་མི་མང་པོ་ཡོད་རེད།

ཕ་ཡུལ་གྱི་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་ཚོ་ནི་ལས་ཀར་དུར་བརྩོན་དང་བློ་གྲོས་མཐུ་རྩལ་ཡོད་པ། ང་པེ་ཅིན་ལ་མ་ཡོང་གོང་ལ་ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་གཞོན་ནུ་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་ཙམ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་སྒོམ་པ་རྒྱུ་འདོད་པ་ནང་བཞིན་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། སོ་སོའི་ལག་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཕ་ཡུལ་གྱི་འཚོ་བ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། ངའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་ནང་བཞིན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད།

ཚིག་གསར། 生词

1. ལྷོ་ནུབ། 西南
2. ལྷོ་ངོས། 南面
3. སེང་དྲུག་རྫོང་། 僧珠宗（地名）
4. མཐོ་སྒང་། 高坡、山坡
5. གནས། 位于、存在、座落
6. ཁ་ཕྱོགས། 方向
7. ཤར་ཀྱུག 直接、笔直
8. མཐོ་པོ། 高的
9. སྟུག་པོ། 茂密
10. ནགས་ཚལ། 森林
11. ཆུ་བོ། 河流
12. ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པ། 辽阔
13. དྲག་པོ་རྒྱུག 奔流、湍流
14. ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ། 雅鲁藏布江
15. མྱང་ཆུ། 年楚河
16. པ་ནམས། 巴那木（地名）
17. དབུས། 中部、中央
18. དལ་པོ། དལ་པོ་རྒྱུག 缓慢的、涓涓而流
19. ས་གདན（སབ་གདན） 地毯
20. གཡུ། 松耳石、翠玉
21. སྣར། 珠子串儿
22. མུ་ཏིག 珍珠
23. འདྲ་པོ། 相似的
24. བརྒྱུས་པ། 贯穿、串起来
25. གཅེས་སྤུ་འོས་པ། 可爱的
26. གྲོང་ཚོ། 乡村、村子
27. ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། 圆满、齐全
28. འབྲུ་སྣ་ཁ། 谷物种类
29. ཡིད་དུ་འོང་བ། 可爱、美丽

30. འབྲོག་ལས། 牧业

31. སྐྱོ་གསེང་ལྟ་སྐོར་བྱེད་ས། 旅游胜地

32. བརྗིད་ཆགས། 壮丽

33. སྐུ་མགྲོན། 贵宾、贵客

34. བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པ། 札什伦布寺

35. དད། 信仰

36. ཕྱི་རྒྱལ། 外国

37. ཡུལ་མི། 土著居民

38. ཆོས། 宗教

39. གསོལ་བ། 祈祷

40. རང་མོས། 自由

41. ག་དུས་ཡིན་ནའི། 无论何时

42. སྔ་དྲོ་དགོང་ཚོགས། 一早一晚

43. ལས་ཀར་ཧུར་བརྩོན། 勤劳

44. སྨོན་ལམ་རྒྱག 祝愿、祈福

45. བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ། 百分之三十

46. འཚང་ག་ཤིག་ཤིག 拥挤

47. བརྟེན། 依靠

48. བློ་གྲོས་མཐུ་རྩལ། 智慧

49. གོང་འཕེལ། 进步、发展

50. སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད། 如饥似渴

51. གོང་མཐོར་འགྲོ། 向上

52. ཡར་རྒྱས། 进步

53. ལྷག་པར་དུ། 尤其

54. ཡར་ངོ་། ཟླ་བ་ཡར་ངོ་། 上弦 新月、上弦月

འགྲེལ་བཤད། 解释

15.1 位格助词 ལ用法综述

助词 ལ的语法作用大体上有六种。

15.1.1 “有字句”中所有者的后面加 ལ、“存在句”中表存在的处所后面加助词 ལ。如：

(1) རང་ལ་བོད་ཡིག་གི《བོད་ལྗོངས་ཞིབ་འཇུག》གི་དུས་དེབ་ཡོད་པས།

你有藏文的《西藏研究》吗？

ངར་མེད། བཀྲ་ཤིས་ལ་ཡོའོ་རེད། 我没有，扎西有。

(2) རང་རྒྱལ་གྱི་ཡངས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་ཁོངས་ལ་མི་འབོར་དུང་ཕྱུར་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོའོ་རེད།

在我国辽阔的土地上有十亿多人口。

15.1.2 加在地点状语后面，表示动作进行、发生、趋向的地点。如：

(3) ལམ་ཀ་ལ་ཞེ་དྲགས་འགོར་མ་སོང་། 路上没太耽误。

(4) དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་དཔེ་ཆ་གཡར་གག་ཐད་སོང་། 到图书馆借书去了。

(5) ང་ཁྲོམ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། 我进城了。

(6) དེ་རིང་ཞོགས་པ་པེ་ཅིན་ལ་འབྱོར་པ་ཡིན། 今天早上到北京。

(7) ཝང་ཤང་ལགས་ཀྱིས་ལས་ཁུངས་ལ་ང་ཚོ་གསུམ་བསྒུགས་…བཞུགས་ཤག 王老师在办公室等着咱们仨。

(8) བྲོས་པའི་ལམ་ཁར་ཕྲུ་གུ་འདི་གཉིས་ལམ་ནོར་ཐེབས་པ་རེད།

在逃跑的路上，这两个孩子迷路了。

(9) ད་ལོ་དབྱར་ཁ་ངའི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཐན་པ་བསྣུན་སོང་། 今年夏天我老家遭了旱灾。

15.1.3 加在时间状语后面，表示动作进行、发生的时间。如：

(10) ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ག་རེ་ཡིན་མིན་མ་ཤེས་པ་བྱས(ལག་ཆ) གསུམ་པོ་དེ་ཀྱུད་ཐོབ་ཀུག་གོ་ཀུག་ལ་རྩོད་པ་ཞུག་པ་རེད། 一天，不知什么原因（工具）那三个突然之间争吵了起来。

(11) པེ་ཅིན་ནི་དབྱར་ཁར་ཆར་པ་མང་སའི་འདུག་གང་། 北京夏天雨水相当多啊！

(12) གནའ་རྒ་མོ་རྒ་པོར་ཀན་ཀོན་གཉིས་རི་ཁུག་གཅིག་གི་ནང་བསྡད་ཡོད་རེད། 很久以前，有老俩口住在一个山沟里。

(13) ང་ཚོའི་སློབ་གྲོགས་ཚོ་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་ལངས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཆུ་ཚོད་བདུན་པར་ཁ་ལག་བཟས། ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རེད། 我们同学早晨很早起床，七点吃饭，八点上课。

15.1.4 加在间接宾语后面。句中如果有两个宾语，直接宾语（一般是物）不加 ལ，间接宾语（一般是人）则要加 ལ。如：

(14) ཁོང་གིས་ང་ཚོར་བོད་གཞས་བསླབ་ཀྱི་ཡིན་སེ་གསུང་གིས། 他说（将）要教我们藏族歌儿。

(15) ཁོང་ལ་ཡི་གེ་འདི་མགྱོགས་ཙམ་སྐྱོད་དང་། 快把这封信

交给他！

(16) དུས་དེབ་འདི་ངར་ཅིག་གཡར་ན་འགྲིགས་པ་འདུག་གས། 这本杂志借给我，行吗？

15.1.5 加在某些直接宾语后面，表示动作涉及的对象，有时相当于汉语的“向……”、“为……”。

(17) ངས་རྡོ་རྗེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། 我要向多吉学习。

(18) ཕ་མས་ངར་སློབ་གསོ་གནང་བྱུང་། 父母亲教育了我。

(19) ང་ཚོས་བོད་མི་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་དགོས་རེད། 我们要为西藏人民服务。

(20) ལུག་རྫི་དེས་ཤིང་གི་རྒྱུག་པ་གཅིག་འཕྱར་བྱས་ཤུགས་གང་ཡོད་ཡོད་བརྒྱབ་ནས་སྤྱང་ཀི་ལ་གཞུས་པ་རེད། 牧羊人举起木棒尽全力抽打狼。

上面例(17)的 སློབ་སྦྱོང་བྱེད（学习）的宾语如果是“物”则不能加 ལ。如：ངས་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། （我学习藏文），བོད་ཡིག后不能加 ལ。

另外，有一部份表示心理活动的及物动词，其对象后面也要加 ལ。如：

(21) ང་ཚོས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 我们热爱祖国。

(22) ང་ཚོས་དཀའ་ངལ་ལ་ཞེད་སྣ་ཡོང་མ་རེད། 我们千万不要害怕困难。

23. ཕ་མས་ངར་ཧྲུང་ལངས་སོང་། 父母亲生我的气了。

24. མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེར་ངས་ཡིད་ཆེས་ཡོད། 仑决介绍的情况我相信。

15.1.6 一部份动词要求主语后面加 ལ。如：རག་བྱུང(得到)、ཐོབ(获得)、རྒྱལ་ཁ་ཐོབ(获胜)、དགོས(需要)、ཟེར(叫做)……等的主语后面要加 ལ。如：

(25)རང་ལ་པ་སེ་རག་བྱུང་ངས། 你得到票了吗？

རག་བྱུང་། 得到了。

རང་ལ་དགོས་པས། 你要吗？

ངར་མི་དགོས། ངར་ཡའི་རག་བྱུང་། 我不要，我也得到了。

(26)ཁའི་ས་པོ་ལོ་སུར་ཐོབ་སོང་། 昨天，球谁胜了？

ང་ཚོར་ཐོབ་སོང་། 我们胜了。

(27)ཁོང་གི་མིང་ལ་པད་མ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། 他的名字像是叫白玛。

(28)རང་གི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད། 你叫什么名字？

ངའི་མིང་ལ་དོན་གྲུབ་ཟེར་གྱི་ཡོད། 我叫顿珠。

综上所述，15.1.5 和 15.1.6 两节加助词 ལ的用法是藏语拉萨话约定俗成的习惯，只能逐一记忆。请注意下面这些动词要求宾语后面加 ལ：

དགའ 爱、喜欢 ཞེད 怕 བརྟེན 依靠

ངོ་ཚ་བྱེད 害臊 དགའ་ཞེན་བྱེད 热爱 ཡི་རང་བྱེད 服气

སེམས་ཕམ་པོ་བྱེད　遗憾 སེམས་ཁུར་བྱེད　关心

ཡིད་ཚིམ་བྱེད　满足、满意 མཐོང་ཆུང་བྱེད　轻视

ཡིད་ཆེས་བྱེད　相信 བསྟོད་ར་གཏོང　赞扬、夸奖

འཁོན་འཛིན་བྱེད　恨、结仇 ཁོང་ཁྲོ་ལངས　生气（使人）

རྨོངས་དད་བྱེད　迷信 ཚིག་པ་བཟའ　生气

དོགས་པ་བཟའ　怀疑 སྙང་ལངས　生闷气

ཐེ་ཚོམ་བཟའ　犹豫

下面这些动词要求主语后面加 ལ：

ཐོབ　获胜 རྙེད　找到、拾到 དགོས　需要

རག　得到 ཟེར　叫做 འབྱོར　接到（信）

བསྟན　出示、给看 ཐུང　得到

15.2 动词性短语……ཆ་བཞག་ན加在名词、代词或名词性短语的后面，相当于汉语的“以……为例”、“拿……来说”，它前面的名词、代词（或短语）后面要加助词 ལ。如：

(1) རང་གིས་བཤད་པ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལྷ་སའི་གནམ་གཤིས་ནི་དགུན་ཀ་དྲོ་པོ་དང་དབྱར་ཁ་བསིལ་པོ་ཡོད་པ་འདྲ།　按你说的拉萨天气像是冬暖夏凉了。

(2) ལག་ཆའི་སྒམ་ངར་ཆ་བཞག་ནས་བཤད་ན་སོག་ལེས་ཤིང་ལེབ་མ་དྲས་པ།　འབུར་ལེན་གྱིས་ཤིང་ལེབ་སྙོམ་པོ་མ་བཙོགས་པ། ཐོ་བས་གཟེར་ཀར་མ་བརྒྱབ་ན་སྒམ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། 工具箱对我来说，如果锯子不锯木板，刨子不刨平木

板，锤子不钉钉子，箱子就做不成。

(3) མི་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་སེམས་ཆུང་བྱས་ན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད། ང་རྒྱལ་བྱས་ན་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཀྱི་རེད། 以一个人为例，虚心就会进步，骄傲就会落后。

15.3 མ……གོང་ལ中间用一个动词过去时表示在干什么事情之前，由它构成的短语在句中常作时间状语用。如：

(1) པེ་ཅིན་ལ་མ་ཡོང་གོང་ལ…… 到北京之前……

(2) ཁ་ལག་མ་བཟས་གོང་ལ…… 吃饭之前……

(3) ཁབ་མ་བརྒྱབ་གོང་ལ…… 打针之前……

(4) ལྷ་སར་མ་ཕྱིན་གོང་ལ…… 去拉萨之前……

(5) ལྟ་སྐོར་མ་བྱས་གོང་ལ…… 参观之前……

请注意：汉语表达做某事之前，通常用肯定式，如“来北京之前”，有人也用否定式“没来北京以前”，但意思一样；藏语只能用否定式 མ……གོང་ལ，不能用肯定式。

སྦྱོང་ཚན། 练习

1.

	དཔེ་ཆ			
	སློབ་དེབ			མེད
རང་ལ	དུས་དེབ	ཡོད་པས།	ངར	ཡོད
	སྒྲུང་དེབ			
	ཚགས་པར			

2. རང་གི་ནང་ལ་མི་ག་ཚོད་ཡོད། ངའི་ནང་ལ་མི

- གསུམ
- བཞི
- ལྔ
- དྲུག
- མང་པོ

ཡོད།

3.

- སློབ་ཁང
- དཔེ་མཛོད་ཁང
- ལུས་རྩལ་ཐང
- སྨན་ཁང
- བཟའ་ཁང

ལ་སློབ་གྲོགས་མང་པོ་ཡོད་རེད།

4.

- ངའི་ཕ་མ
- ངའི་ནང
- བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པ

གཞིས་ཀ་རྩེར་ཡོད་རེད།

5. དུས་དེབ་དེ

- སློབ་ཁང
- ཉལ་ཁང
- དཔེ་སྒྲོམ་སྟེང
- སྒྲོག་རྩེའི་སྟེང

ལ་བཞག་ཡོད།

6. ངས(ང)

- སློབ་ཁང
- དཔེ་མཛོད་ཁང
- ཉལ་ཁང
- ཚོགས་ཁང
- སྨན་ཁང
- ག་ས་ག

ལ་དཔེ་ཆ་ལྔ་གི་ཡོད།

7. རྫོ་རྗེས

- ནང
- རྒན་ལགས

ལ\

- པ་མ
- གྲོགས་མོ
- སློབ་གྲྭ

——ར/

ཡི་གེ་གཅིག་བཏང་པ་རེད།

8.

- བྱང་ངོས
- ཤར་ངོས
- ནུབ་ངོས
- ལྷོ་ངོས

ལ་གཙང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཤུགས་
དྲག་ཆེན་པོ་བྱས་རྒྱུག་གི་ཡོད་རེད།

<table>
<tr><td rowspan="3">9.</td><td rowspan="3">ང་ནམ་རྒྱུན</td><td>ཆུ་ཚོད་ལྔ་པ</td><td rowspan="3">—ར་ལངས་ཀྱི་ཡོད།</td></tr>
<tr><td>ཆུ་ཚོད་དྲུག་པ</td></tr>
<tr><td>ཆུ་ཚོད་བདུན་པ</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="5">10.</td><td rowspan="5">ངས</td><td>བཀྲ་ཤིས</td><td rowspan="5">ལ（—ར）ཕེ་ཅིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་ཡིན།</td></tr>
<tr><td>མཚམས་གཅོད</td></tr>
<tr><td>བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས</td></tr>
<tr><td>ཕ་མ</td></tr>
<tr><td>ཁོ་ཚོ</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="6">11.</td><td>ང་ཚོ
ང</td><td>—ར\</td><td rowspan="6">བློ་བཟང་གིས་འཕོད\བྱུང་།
གཞས་གཅིག་བཏང /སོང་།</td></tr>
<tr><td>སློབ་གྲོགས
ཕ་མ་གཉིས
འགོ་ཁྲིད་རྣམས
ཀན་ལགས</td><td>ལ/</td></tr>
</table>

一、用位格助词ལ或—ར填空，并译成汉文

1. ངས་ཕ་ཡུལ________ དགའ་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

2. བོད་སྐད་བཤད་ཡས________ ངོ་ཚ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོའི་མ་རེད།

3. འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ང་ཚོ______ སེམས་ཁུར་བྱས་བྱུང་།

4. ཀུན་ལགས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་______ བསྟོད་ར་གཏོང་གནང་གིས།

5. ང______ ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་པར་མང་པོ་རག་བྱུང་། རང་དགོས་པས།

ང______ དགོས། སློབ་གྲོགས་གཞན་དག______ ཡའི་དགོས་ཀྱི་རེད།

6. གནས་ཚུལ་འདི་དངོས་གནས་རེད། དེ་______ རྟོགས་པ་བཟའ་དགོས་མ་རེད།

7. ང་ཚོས་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་______ ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

8. ཨ་ཅེ་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་གཞུང་དེའི་མིང་______ ག་རེ་ཟེར་གྱི་འདུག དེའི་མིང་______ «འགྲོ་བ་བཟང་མོ»ཟེར་གྱིས།

9. ལྷ་སའི་པར་དེ་ཁྱེད་ང______ བསྟན་རོགས་གནང་།

10. ཀུན་དགའ་______ ཡི་གེ་གསུམ་འབྱོར་ཤག རང______ ཡི་གེ་འབྱོར་བྱུང་ངས།

11. མ་གཞི་ཆམ་པ་ནི་ན་ཚ་ཞེད་པོ་རང་མ་རེད། ཡིན་ནའི་དེ______ སྣང་ཆུང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད།

12. ཁའི་ས______ ངས་སྨན་བཟའ་ཡས་དེ་བརྗེད་ཤག བྱས་ཙང་ཨམ་ཚིས་ང______ ཚོག་པ་བཟའ་སོང་།

13. དེ་རིང་སློབ་གྲོགས་གཉིས་རྩེད་མོ་རྩེད་ནས་སློབ་ཁང་གི་ཤེལ་ཁྲ་བཅག་ཙང་། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཁོ་གཉིས་______ ཁོང་ཁྲོ་

ལངས་པ་རེད།

14. སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག______ སྒྲོལ་མ______ ཡང་དང་པོ་ཐོབ་སོང་། ལུས་རྩལ་གྱི་ཐོག______ རྡོ་རྗེ______ ཡང་དང་པོ་ཐོབ་སོང་། བྱས་ཙང་ང་ཚོས་ཁོང་གཉིས______ སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་རེད།

二、造句

1. 用 ཐོབ། རག་བྱུང་། དགོས། འབྱོར和 ཟེར等动词各造两个句子。
2. 用 དགའ་ཞེན་བྱེད། སེམས་ཁུར་བྱེད། བསྟོད་ར་གཏོང་། རོགས་པ་བཟའ和 ཆོག་པ་བཟའ等动词各造两个句子。
3. 用 ཆ་བཞག་ན和 མ……གོང་ལ各造两个句子。

三、请将本课课文翻译成汉文

四、作文（任选一题）

1. ངའི་གཅེས་སྤྲ་འོས་པའི་ཕ་ཡུལ།
2. ང་ཚོའི་གཅེས་སྤྲ་འོས་པའི་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ།

五、听读练习

(དང་པོ།)

1. རང་གི་ཕ་ཡུལ་ག་ནས་ཡིན་པ།
2. ངའི་ཕ་ཡུལ་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཡིན།
3. གྲོང་ཁྱེར་ནང་ནས་ཡིན་པ། གྲོང་གསེབ་ནས་ཡིན་པ།
4. གྲོང་གསེབ་ནས་ཡིན།
5. གྲོང་གསེབ་དེའི་མིང་ལ་ག་རེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད།
6. དེའི་མིང་ལ་སེང་དྲུག་རྫོང་ཟེར་གྱི་རེད།
7. རྫོང་དེ་གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཐག་རིང་ཚོས་ཡོད་རེད།
8. ཐག་རིང་པོ་རང་ཡོད་མ་རེད། གཞིས་ཀ་རྩེ་ནས་ཁ་ཕྱོགས་ལྷོ་ངོས་ལ་བལྟས་བྱས་ལེ་དབར་བཅུ་ཙམ་ཤར་ཀུག་ཕྱིན་ན་སླེབ་ཀྱི་རེད།
9. རང་གི་ཕ་ཡུལ་དེ་སྐྱིད་ཚོས་ག་འདྲས་ཡོད་རེད།
10. ངའི་ཕ་ཡུལ་ཨེ། སྐྱིད་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོད་རེད། དཔེ་ན། ངའི་ནང་གི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་ཆུ་དེ་ཤུགས་དྲག་ཆེན་པོ་བྱས་རྒྱུག་གི་ཡོད་རེད། ཤར་ཕྱོགས་ལ་པ་ནམས་མྱང་ཆུ་དེ་དལ་པོ་བྱས་རྒྱུག་གི་ཡོད་རེད།
11. བྱས་ན་རང་གི་ནང་ཆུའི་འགྲམ་ལ་ཡོད་རེད་པས།
12. ངའི་ནང་ཆུའི་འགྲམ་རང་ལ་ད་མ་རེད། ཡིན་ནའི་ཆུ་བོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་གཡུས་བཟོས་པའི་ས་གདན་ནང་བཞིན་གྱི་

ཐང་ཆེན་སྐང་གི་གྲོང་ཚོ་དེའི་ནང་ལ་ཡོའོ་རེད།

13. ཨ་ཙི། རང་གི་ཕ་ཡུལ་དངོས་གནས་སྐྱིད་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། རྗེས་མར་དུས་ཚོད་བྱུང་ན་ང་གཏན་གཏན་ལྷ་སྐོར་ལ་འགྲོ་གི་ཡིན།

14. ཡོང་ང་། ངའི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཕེབས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོང་ང་། ང་དང་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་མི་ཚོས་ཁྱེད་རང་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་ཡིན།

(གཉིས་པ)

1. རང་གི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཐོན་ཁུངས་ག་རེ་ག་རེ་ཡོའོ་རེད།
2. ཐོན་ཁུངས་ཨེ། འབེལ་པོ་ཡོའོ་རེད་ད། འབྲུ་རིགས་ལ་ཆ་བཞག་ནས་བཤད་ན། གྲོ། ནས། སྲན་མ། ཁྲེ་ཙི་དག་འབྲུ་སྣ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོའོ་རེད། དེས་མ་ཚད་འབྲོག་ལས་ཡའི་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད། ཡུལ་མི་ཚོར་མར་དང་ཤ་ཙི་དག་ཧྲག་པར་བཟའ་ཡས་ཡོའོ་རེད།
3. ཤིང་ཏོག་ཙི་དག་ཐོན་གྱི་རེད་པས།
4. ཤིང་ཏོག་འབེལ་པོ་རང་ཡོའོ་མ་རེད། གནམ་གྲང་མོ་ཡིན་ཙང་ཁམ་བུ་དང་སྟར་ཁ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོའོ་མ་རེད།

(གསུམ་པ)

1. རང་གི་ཕ་ཡུལ་སྤྲོ་གསེང་ལྷ་སྐོར་བྱེད་ས་རེད་པས།
2. ངའི་ཕ་ཡུལ་ལ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པ་ཡོད་ཙང་། དེང་སང་ལྷ་སྐོར་ལ་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག ག་དུས་ཡིན་ནའི་འཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་ཡོའོ་རེད།
3. དགོན་པ་དེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་ནང་བཞིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲས་ཡོའོ་རེད་པས།
4. རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲས་རང་དུ་ཡོའོ་མ་རེད། ཡིན་ནའི་བརྗིད་ཉམས་དོད་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོའོ་རེད། ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་དགོན་ཆེན་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་རེད།
5. ཨ་ལཱེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པའི་ནང་ལ་གྲྭ་པ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
6. ཡོད་ད་ཡོད། ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཙང་གྲྭ་པ་བྱེད་མཁན་ཡོའོ་རེད། ཡིན་ནའི་གཞོན་ནུ་མང་ཆེ་བ་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་གི་རེད། ཁོང་ཚོས་སྐམ་པ་རྒྱུ་འདོད་པ་ནང་བཞིན་ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས། སོ་སོའི་ལག་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་བྱས་རང་གི་ཕ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ……འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོའོ་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充生词

1. ས་ཁོངས། 地区、地域
2. སློབ་གསོ། སློབ་གསོ་རྒྱག 教育（名）教育（动）
3. དཀའ་ངལ། 艰苦、困难
4. པད་མ། 莲花、白玛（人名）
5. ཡི་རང་བྱེད། 服气、同意
6. སེམས་ཕམ་པོ་བྱེད། 遗憾
7. སེམས་ཁུར་བྱེད། 关心
8. ཡིད་ཚིམ་བྱེད། 满足、满意
9. མཐོང་ཆུང་བྱེད། 轻视
10. ཡིད་ཆེས་བྱེད། 相信
11. འཁོན་འཛིན་བྱེད། 恨、结仇
12. ཁོང་ཁྲོ་ལངས། 生气（惹人）
13. དོགས་པ་བཟའ། 怀疑
14. ཚིག་པ་བཟའ། 生气
15. ཐེ་ཚོམ་བཟའ། 犹豫
16. ཙུང་ལངས། 生闷气
17. སྣང་ཆུང་། 歧视、大意
18. སེམས་ཆུང་། 虚心
19. ཚན་རིག་ལག་རྩལ། 科学技术
20. འཁྲབ་གཞུང་། 剧本
21. དགའ་བསུ། 欢迎
22. རྩེད་མོ་རྩེད། 玩耍
23. དཔེར་ན། 例如
24. ཁྲེ། 糜子、谷子
25. འབྲུ་རིགས། 粮食、谷物
26. བརྗིད་ཉམས་དོད་པོ། 雄伟
27. སྟར་ཀ། 核桃
28. འཛུགས་སྐྲུན། 建设（名） འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད། 建设（动）
29. གྲྭ་པ། 札巴、出家人

སློབ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ། 第十六课

བོད་པའི་ལོ་གསར། (དང་པོ)

藏历新年（一）

1. 叹词
2. 时间的表达方式

བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་སྟངས། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་པ་ཉི་ཤུ་དགུ་ནི་ལོ་སྙིང་པར་སྐྱེལ་མ་བྱེད་པ་དང་། མགྱོགས་པོ་ཤར་གྲབས་ཡོད་པའི་ལོ་གསར་པ་ལ་བསུ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ཚིགས་གལ་ཆེན་པོ་ཅིག་རེད། དེའི་ཉིན་ཀར་ས་རུབ་ཙམ་ནས་དུད་ཚང་ཚང་མས་དགུ་ཐུག་འཐུང་ཚར་ནས་ལོ་གཅིག་ཞག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ལ་བགེགས་དབང་བར་ཆད་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཟས་ལྷག་དང་གོས་སྟ་གྱི་གྲུད་སོགས་ཟ་ཚས་ཚག་དུམ་དེ་འདྲས་ནང་བླུགས་ནས་ལམ་ཀ་གསུམ་མདོར་སྐྱེལ་བ་སོགས་གཏོར་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད།

དགུ་ཐུག་ཟེར་ཡས་དེ་ལ་ཤོད་སྒྲོལ་ཁག་གཉིས་ཡོད་རེད། གཅིག་ནི་ཐུག་པ་དེ་ཚེས་ཉེར་དགུའི་དགོང་མོ་འཐུང་ལམ་ཆགས་ཙང་དེ་འདྲས་

སེ་མིང་ཆགས་པ་དང་། ཡང་ཁག་གཅིག་དེའི་དགོང་དག་འབྲུང་ཡས་ཀྱི་ཐུག་པ་དེའི་བག་རིལ་ཙུང་ཚེ་ཙམ་བྱས་པ། ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་སི་པན་དང་སྲུན་མ། བལ། གྲོ་ཞིབ་ལས་བཟོས་པའི་ཉེ་ན་ལྷའི་དབྱིབས། སོལ་ལ། རྩ། དཀར་ཡོལ་ཆག་དུམ། སྐུད་པ་ཕྱི་གྲིམ་དང་ནང་གྲིམ་བརྒྱབ་པ་གཉིས་བཅས་ཟེ་པས་སྟ་ཁ་དགུ་སླུགས་ཙང་འཐོད་པ་གཅིག་རེད།

དེ་ནས་གནམ་གང་ཉིན་མོ་ནང་མི་ཚོས་པོ་གསར་གྱི་གྲ་སྒྲིག་ལས་ཀ་ཚང་མ་ཚར་བ་བྱས། རང་རང་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཆ་རྐྱེན་ལ་དཔག་ནས་ཆ་སྣམ་གྱི་སྟེང་ལ་ཐེར་ཁ་བཅུ་ཐེར་དང་། བརྒྱད་ཐེར། དྲུག་ཐེར་ཅི་དག་བསྒྲིགས་བྱས། དེའི་གཡས་གཡོན་ལ་མགོ་དེར་ཉེ་མ་དང་ཟླ་བའི་བཟོ་ལྟའི་དཀར་རྒྱན་བརྒྱབ་པའི་ལུག་མགོ་དང་གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར། མར་མེ། གྲོ་མ་འབྲས་སིལ། པོ་ཕུད། ཇ་ཕུད། ཆང་ཕུད། མར་གྲོད་རིལ། ཇ་སྡིག་རྒྱུང་། ཕྱུར་སྐམ་ཕང་ཤལ། དེ་མིན་པའི་ཤིང་ཏོག་སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་རེད།

ཐབ་ཚང་གི་སྟེག་པའི་སྟེང་ལ་གྲོ་ཞིབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་མཚན་དཀར་རྟགས་རི་མོ་བརྒྱབ་པ། ད་དུང་རྒྱ་ཕན་དང་རྒྱ་ཊུམ་མ། ཆང་སྟོད། ཁང་པའི་ཀ་བ་དེ་ཚོ་ལ་ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ། སྒོ་རྟའི་ཕྱི་ནང་ལ་གཙང་སྦྲ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་དཀར་ཐིག་འཐེན་ནས་གཡུང་དྲུང་རྒྱག་ཡས་དེ་ཚོ་གོ་རིམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཚིག་གསར། 生 词

1. བོད་ཀྱི་ལོ་གསར། 藏历新年
2. དུས་ཚིག 时节、节气
3. སྐྱེལ་མ། ལོ་རྙིང་པར་སྐྱེལ་མ་བྱེད། 送行者 送旧岁
4. ས་རུབ་ཙམ། 黄昏、傍晚
5. དུད་ཚང་། 户、人家
6. དགུ་ཐུག 腊九粥
7. ཞག་མ། 天、日
8. བགེགས་དབང་བར་ཆད། 灾难
9. ཟས་ལྷག 残羹剩饭
10. གོས་སྣ་ཡི་སྒྲུད། 烂衣破布
11. རྫ་ཆས་ཆག་དུམ། 破坛烂罐
12. ལམ་ཀ་གསུམ་མདོ། 三岔路口
13. གཏོར་བཅོས། 祭鬼物
14. བཤད་སྲོལ། 说法
15. འཐུང་ལམ། 喝的规矩(习俗)
16. བག་རིལ། 麦面作小圆面团
17. ཅུང་ཆེ་ཙམ། 稍大一点儿
18. བལ། 羊毛
19. གྲོ་ཞིབ། 面粉
20. དབྱིབས། 形状
21. སོལ་བ། 木炭
22. དཀར་ཡོལ་ཆག་དུམ། 碎瓷片
23. ཕྱི་གྲིམ། སྐུད་པ་ཕྱི་གྲིམ། 向外搓拧 向外搓的线
24. ནང་གྲིམ། སྐུད་པ་ནང་……གྲིམ། 向里搓拧 向里搓的线

25. ཐེ་བས། 包括……之内

26. སྣ་ཁ། 种、种类

27. འབོད། 叫、喊、称作

28. གནམ་གང་། 除夕

29. གྲ་སྒྲིག 准备

30. རང་རང་། 各自

31. ཆ་རྐྱེན། 条件

32. དཔག 估计、衡量

33. ཆ་སྒམ། 藏式柜子

34. སྡེར་ཁ། བཅུ་སྡེར། བརྒྱད་སྡེར། དྲུག་སྡེར། 盘供 十层、八层、六层盘供

35. གཡས་གཡོན། 左右

36. ལུག་མགོ། 羊头

37. དཀར་རྒྱན། 供品上抹的酥油花

38. མར་མེ། 酥油灯

39. གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར། 卓索切麻（用麦穗、炒麦花、糌粑装在一个斗里，表示吉祥的供品）

40. གྲོ་མ་འབྲས་སིལ། 加人参果的甜米饭

41. ལོ་ཕུད། 青苗（过年时发的麦芽）

42. ཇ་ཕུད། “头茶”第一杯

43. ཆང་ཕུད། “头酒”第一杯

44. མར་གྲོད་རིལ། 酥油坨

45. ཇ་སྲིག་ཆུང་། 小块砖茶

46. ཕྱུར་སྐམ། 干奶酪

47. ཕང་ཞལ། 串儿（干酪）

48. བསྒྲིགས། 排列

49. ཐབ་ཚང་། 厨房

50. སྒྲིག་པ། 砖墙

51. རྟེན་འབྲེལ། 喜庆、庆贺

52. རྟགས་མཚན། 符号、标志

53. དཀར་རྟགས་རི་མོ། 用麦面粉 抹的白道道

54. ཆུ་བན། 打水坛子

55. ཆུ་རྫམ་མ། 水桶、水缸

56. ཆང་སྣོད། 酒坛子

57. ཀ་བ། 柱子

58. ཁ་བཏགས། 哈达

59. གཡོགས། 复盖、套上

60. སྒོ་ར། 院子、天井

61. གཙང་སྦྲ། 干净、卫生

62. དཀར་ཐིག་འཐེན། 拉白粉线（用麦面粉在地上画白线）

63. གཡུང་དྲུང 卍字（永恒、牢固）

64. གོ་རིམ། 步骤

65. ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 颠倒 别颠倒

འགྲེལ་བཤད། 解 释

16.1 叹词 藏语的叹词比较丰富，用法上同汉语有着微妙的差别，学习时要特别注意观察和摹仿。常用的有以下几种：

1. ཁོང་། 喂！（ 敬语发音为 ཁོངས）
2. སྤད། 喂！（语气不客气，如旧社会招呼下面的男仆）
3. སྨད། 喂！（语气不客气，如旧社会招呼下面的女仆）
4. ཨ་ཙོ། 喂！（ 对牧民打招呼）
5. ཨ་རོགས། 朋友！（康方言较常用）
6. ཝའེ། 喂！（汉语借词，目前打电话时可以用）

* * * *

7. ལ་སོ། 是！哎！（敬语。听候吩咐的应诺声）

8. ལགས་ལས་སི།　是！哎（最敬语。听候指示）

9. ལགས་སོ（ལོའོ་སོ）是！是！（敬语。听候吩咐）

10. ལགས་འོང་།　是的！是的！（敬语。附和对方的意见）

11. ལགས་ཡིན།　是的！是的！（敬语。附和对方的意见）

ལགས་རེད།　是的！是的！（敬语。附和对方的意见）

12. ལགས།　哎！（敬语。答应对方的呼唤）

*　*　*　*

13. ཨ་ཙི་或 ཨ་ཙི་ཙི།　哎呀！（惊讶、惊叹）

14. ཨ་ཚ或 ཨ་ཚ་ཚ།　哎唷！（刺痛、灼痛）

15. ཨ་ཆུ或 ཨ་ཆུ་ཆུ།　哎哟！好冷呀！

16. ཨ་ཁ或 ཨ་ཁ་ཁ།　哎呀呀（表可惜）

17. ཨ་ཏུཨུ或 ཨ་ཏུཨུ་ཨུ་ཏུཨུ།　哎哟！（病痛时呻吟）

18. ཨ་ཙོ或 ཨ་ཙོ་ཙོ།　嗬！啊呀！（对东西太多、太大表示惊讶）

19. ཨ་མ་ལོ།　天哪！（对东西过多表示无法处理）

20. ཨ་ལའི或 ཨ་ལས།　噢！（刚明白是怎么一回事）

21. ཨཱུ་ལའི།　哎呀！嗨！（表示厌烦）

*　*　*　*

22. ཇོ་བོ།　佛作证！（请对方相信自己的发誓）

23. ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ།　佛作证（同上）

24. དཀོན་ཅོག　圣宝作证！（同上）

25. དཀོན་མཆོག་གསུམ།　三宝作证！（同上）

*　*　*　*

26. ཐུགས་ཆེ།　或 ཐུགས་རྗེ་ཆེ།　谢谢！

27. བཀའ་དྲིན་ཆེ།　谢谢！（本意是功德无量）

28. སྐྱབས་སུ་ཆེ།　万分感谢！（最敬语。本意为皈依佛祖）

29. སྐྱབས་འདུག་གནང་རོགས་གནང་།　请帮忙。（最敬语）

30. སྐྱབས་འདུག་ཞུ།　请关照（谦语）

31. སྐུ་སྐྱིད།　劳驾、借光

32. འོ་ན།　那么（与对方商量）

33. ཏེས་ན།　那么（与对方商量）

16.2 时间的表达方式

年份的表达方式

公元 1987 年 སྤྱི་ལོ་1987（ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བདུན་ལོ）

藏历阴火兔年 མེ་མོ་ཡོས　（1027……1927、1987）

藏历阳土龙年 ས་ཕོ་འབྲུག　（1028……1928、1988）

藏历阴土蛇年 ས་མོ་སྦྲུལ　（1029……1929、1989）

藏历阳铁马年 ལྕགས་ཕོ་རྟ　（1030……1930、1990）

藏历阴铁羊年 ལྕགས་མོ་ལུག （1031……1931、1991）

藏历阳水猴年 ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ （1032……1932、1992）

藏历阴水鸡年 ཆུ་མོ་བྱ （1033……1933、1993）

藏历阳木狗年 ཤིང་ཕོ་ཁྱི （1034……1934、1994）

藏历阴木猪年 ཤིང་མོ་ཕག （1035……1935、1995）

藏历阳火鼠年 མེ་ཕོ་བྱི （1036……1936、1996）

藏历阴火牛年 མེ་མོ་གླང （1037……1937、1997）

藏历阳土虎年 ས་ཕོ་སྟག （1038……1938、1998）

六十年一个“甲子”，藏话叫 རབ་བྱུང་གཅིག

年初、岁首	ལོ་འགོ
年底、年终	ལོ་མཇུག ལོ་གཞུག
半年	ལོ་ཕྱེད། （ལོབ་ཕྱེད）
上半年	ལོ་སྟོད།
下半年	ལོ་སྨད།
全年	ལོ་ཧྲིལ་པོ། ལོ་སྐང་ཚང་།
今年	ད་ལོ།
明年	དུས་སང་།
后年	གནངས་ལོ། གཞེས་ཕྱུད།
去年	ཟླ་ཉིན། ན་ཉིང་།
前年	གཞེས་ཉིན་ལོ།
闰年	ཟླ་བ་ཐོལ（ཡོད་པའི་ལོ）ཟླ་ལྷག（ཡོད་པའི་ལོ）

月份的表达方式

正月、元月	ཟླ་བ་དང་པོ།
二月	ཟླ་བ་གཉིས་པ།
三月	ཟླ་བ་གསུམ་པ། ……
月初	ཟླ་འགོ ཚེས་ཤར།
上旬	ཟླ་སྟོད།
中旬	ཟླ་དཀྱིལ།
下旬	ཟླ་སྨད།
月底	ཟླ་མཇུག
闰月	ཟླ་ལྷག ཟླ་བཤོལ།

日期的表达方式

初一、一号	ཚེས་པ་གཅིག
初二、二号	ཚེས་པ་གཉིས། ……
十一号……	ཚེས་པ་བཅུ་གཅིག……
二十一号、二十二号……	ཚེས་པ་ཉི་ཤུ་གཅིག、ཚེས་ཉི་ཤུ་གཉིས……
十五号(望月)	ཟླ་གང་། ཟླ་བ་ཆ་གང་།
三十号(除夕,月尽夜)	གནམ་གང་།

* * *

今天	དེ་རིང་།
明天	སང་ཉིན།
后天	གནངས། གནངས་ཉིན་ཀ

大后天　　གཞེས་ཉིན་ཀ

大大后天　དགུས་ཉིན་ཀ

昨天　　　ཁ་ས།　（ཁའི་ས）

前天　　　ཁའི་ཉིན་ཀ

大前天　　མའི་ཉིན་ཀ

前几天　　ཁ་སང་།　（ཁ་སེང）

周日的表达方式

一星期、一周　གཟའ་འཁོར་གཅིག

第一星期　གཟའ་འཁོར་དང་པོ།

本周　　　གཟའ་འཁོར་འདི།

上周　　　གཟའ་འཁོར་སྔོན་མ།

下周　　　གཟའ་འཁོར་གཞུག་མ།　（འཇུག་མ）

星期日　　གཟའ་ཉི་མ།

星期一　　གཟའ་ཟླ་བ།

星期二　　གཟའ་མིག་དམར།

星期三　　གཟའ་ལྷག་པ།

星期四　　གཟའ་ཕུར་བུ།

星期五　　གཟའ་པ་སངས།

星期六　　གཟའ་སྤེན་པ།

时刻的表达方式

一小时　　ཆུ་ཚོད་གཅིག……

一点钟　ཆུ་ཚོད་དང་པོ། ……

一分钟　སྐར་མ་གཅིག……

一秒钟　སྐར་ཆ་གཅིག……

半小时　ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ

十五分钟　སྐར་མ་བཅོ་ལྔ།

十六分钟……　སྐར་མ་བཅུ་དྲུག……

二十分钟……　སྐར་མ་ཉི་ཤུ……

三十分钟……　སྐར་མ་སུམ་ཅུ……

一点半钟　ཆུ་ཚོད་དང་པོ་དང་ཕྱེད་ཀ

ཆུ་ཚོད་དང་པོ་དང་སྐར་མ་སུམ་ཅུ།

一点过十五分　ཆུ་ཚོད་དང་པོ་ཡོལ་ནས་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ།

一点差十五分　ཆུ་ཚོད་དང་པོ་ཟིན་པར་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ།

一点整　ཆུ་ཚོད་དང་པོ་ཏག་ཏག

节气的表达方式

春季　དཔྱིད་ཀ

立春　དཔྱིད་ཚུགས།

雨水　ཆར་པ་འབབ།　ཆར་ཆུ།

惊蛰　སྲིན་བུ་འགུལ།

春分　དཔྱིད་མཉམ།

清明　དྭངས་གསལ།

谷雨　འབྲུ་ཆར།

夏季	དབྱར་ཁ།
立夏	དབྱར་ཚུགས། དབྱར་ཟླུག
小满	འབྲི་བ་སྐྱང་།
芒种	སྨད་འདེབས།
夏至	དབྱར་ཉི་ལྡོག (ལོག)
小暑	ཚ་བ་ཆུང་།
大暑	ཚ་བ་ཆེ།
秋季	སྟོན་ཀ།
立秋	སྟོན་ཚུགས།
处暑	བསིལ་ཁྲུག
白露	ཟིལ་དཀར་འོང་།
秋分	སྟོན་མཉམ།
寒露	ཟིལ་ནག
霜降	སད་བ་སྨོ།
冬季	དགུན་ཀ
立冬	དགུན་ཚུགས།
小雪	ཁ་བ་ཆུང་།
大雪	ཁ་བ་ཆེ།
冬至	དགུན་ཉི་ལྡོག (ལོག)
大寒	གྲང་ངར་ཆེ།
小寒	གྲང་ངར་ཆུང་།

16.3 后缀 མཁན། སྟངས和 སྟོལ

16.3.1 མཁན 加在动词词根（现、未）后面，构成名词或名词性的短语，表示做某种事情的人，相当于汉语的"……者"、"干……的"。如：

(1) ང་ལྷ་ས་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་མཁན་ཡིན། 我是经过拉萨来的。

(2) པད་མ་ལྷ་སར་འགྲོ་མཁན་རེད། 白玛是去拉萨的。

(3) བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོའི་ནང་ལ་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོའོ་རེད། 藏族同学们会跳舞的很多。

(4) བོད་ལ་བོད་སྐད་བཤད་ཤེས་མཁན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་མང་སའི་ཡོའོ་རེད། 在西藏会说藏语的汉族干部相当多。

16.3.2 སྟངས加在动词（现、未）后面，构成名词或名词性短语，表示做某种事情的方式、方法。如：

(5) ཨམ་ཆིས་ཤོད་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་སློབ་གྲོགས་དེའི་ན་ཚ་ཞེད་པོ་ཡོད་པ་འདྲ། 照医生的说法，那个同学的病好像很重。

(6) ང་ཚོའི་ཞིང་ལས་བྱེད་སྟངས་དང་ཁོང་ཚོའི་ཞིང་ལས་བྱེད་སྟངས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འདུག 我们干农活的方式和他们干农活的方式差别很大。

(7) དེང་སང་བོད་ཀྱི་ཁང་པ་རྒྱག་སྟངས་སྔོན་མ་དང་གཅིག་པ་མ་རེད། 现在西藏盖房子的方法和过去不一样了。

(8) བོད་གཞས་གཏོང་སྟངས་དེ་ངས་ག་ཚད་བསླབ་ནའི་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག 藏族歌的唱法不管我怎样学都不会。

16.3.3 སྲོལ加在动词(现、未)后面，构成名词或名词性短语，表示某种事情的规矩、习惯。如：

(9) མི་རིགས་སོ་སོའི་ལོ་གསར་གཏོང་སྲོལ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་རེད། 各民族的过年规矩有许多异同点

(10) རྒྱལ་རྩེ་ལ་སྤྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་རྒྱལ་རྩེ་མདའ་དམག་ཟེར་ཡས་ཀྱི་རྟ་རྒྱུགས་སྲོལ་ཡོད་རེད། 在江孜六月里所谓“江孜达玛”节，有赛马的规矩。

(11) ཏའི་རིགས་ཆུ་གཏོར་དུས་ཆེན་གཏོང་དུས་མི་ལ་ཆུ་གྲང་མོ་གཏོར་སྲོལ་ཡོད་རེད། 傣族过泼水节时，有向人泼冷水的习惯。

(12) བོད་ཀྱི་ཁང་པ་མང་ཆེ་བར་དཀར་རག་གསོལ་སྲོལ་ཡོད་རེད། 西藏的房子大部分有泼粉浆的习俗。

སྦྱོང་ཚན། 练习

一、替换练习

1. ཡ་ཅི། ད་ལྟ་ཆུ་ཚོད། ད་ [དང་པོ / གཉིས་པ / གསུམ་པ / ལྔ་པ / དྲུག་པ / བཅུ་གཉིས་པ] ཟིན་ཤག [ཚོགས་འདུ་ཚོགས་རན་ཤག / འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་སོང་། / མགྱོགས་ཙམ་ཐད་དོ། / རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ།]

ཡ་ཅི། ད་ལྟ་ཆུ་ཚོད། ད་	དང་པོ	ཟིན་ཤག	ཚོགས་འདུ་ཚོགས་རན་ཤག
	གཉིས་པ		འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་སོང་།
	གསུམ་པ		མགྱོགས་ཙམ་ཐད་དོ།
	ལྔ་པ		རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ།
	དྲུག་པ		
	བཅུ་གཉིས་པ		

2. ད་ལྟ་ཆུ་ཚོད་ག་ཚོད་རེད།

ད་ལྟ་ཆུ་ཚོད	དང་པོ	ཟིན་པར	སྐར་མ་ལྔ	འདུག
	གསུམ་པ		སྐར་མ་བཅུ	
	བཞི་པ		སྐར་མ་བཅོ་ལྔ	
	བརྒྱད་པ		སྐར་མ་ཉི་ཤུ	
	བཅུ་གཅིག་པ			

3. དེ་རིང་གཟའ་ག་རེ་རེད།

དེ་རིང	གཟའ་ཉི་མ	རེད།
	གཟའ་ཟླ་བ	
	གཟའ་མིག་དམར	
	གཟའ་ལྷག་པ	
	གཟའ་ཕུར་བུ	
	གཟའ་པ་སངས	
	གཟའ་སྤེན་པ	

4.

ཨ་ཚ།	ངར	མིས	འཚོག་བྱུང་།
		ཁུ་བས	
		ཕྲུག་པས	
		རྒྱ་འཁོལ་མས	

5.

ཨ་ཚ་ཚ།	ཁུ་བ	འདི་ཚ་བ་ལ།
	བོད་ཕྲུག	
	རྒྱ་ཕྲུག	
	རྒྱ་འཁོལ་མ	

6. ཨ་ཆུ་ཆུ། [གནམ / ཆུ་འདི / བྱང་ལྷགས / ཁང་པ་འདི] གྲང་བ་ལ།

- གནམ
- ཆུ་འདི
- བྱང་ལྷགས
- ཁང་པ་འདི

7. ཨ་ཙུ་ཚུ། ང [མགོ / མིག / རྐང་པ / ལག་པ / སྐེད་པ] ཞེ་དྲགས་ན་གིས།

- མགོ
- མིག
- རྐང་པ
- ལག་པ
- སྐེད་པ

8. ཨ་ཁ། ངའི [སློབ་དེབ / ཞུགས་སྨྱུག / ཚར་ཡི / སྣོད་ཕྱུང / པ་སེ] ཉལ་ཁང་ལ་ལུས (ལས) ཤག

- སློབ་དེབ
- ཞུགས་སྨྱུག
- ཚར་ཡི
- སྣོད་ཕྱུང
- པ་སེ

9. ཨ་ཕོ་ལོ། དེ་རིང [ཁྲོམ་ལ / ཟ་ཁང་ལ / དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ / གློག་བརྙན་ཁང་ལ / ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ལ] མི་མང་བ་ལ།

ཁྲོམ་ལ
ཟ་ཁང་ལ
དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ
གློག་བརྙན་ཁང་ལ
ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ་ལ

10. ཨ་ལའི (ཨ་ལས) [box] ཡིན་པ་རེད།

འདི་འདྲས
ཀན་ལུགས་བོད་རིགས
ཁོང་བོད་ནས་ཡེབས་པ
ཁོང་གི་སར་གྱི་སྨྱུང་བཤད་མཁན
ཁོང་ལྷ་མོ་འཁྲབ་མཁན
དོན་གྲུབ་རང་གི་གྲོགས་པོ

二、回答问题

1. སང་ཉིན་ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱ་ཚོད་ག་དུས་ཚོགས་ཀྱི་རེད།

2. ནམ་རྒྱུན་ཁ་ལག་ག་དུས་གཏོང་གི་རེད། གཟའ་ཉི་མར་ག་དུས་གཏོང་གི་རེད།

3. དབྱར་ཁའི་གུང་སངས་ག་དུས་གཏོང་གི་རེད། གུང་སངས་གཏོང་དུས་ག་པར་ག་པར་འགྲོ་རྩིས་ཡོད།

4. གཟའ་འཁོར་འདིར་ཡིག་ཚད་གཏོང་གི་རེད། གཟའ་འཁོར་

རྗེས་མར་གཏོང་གི་རེད།

5. ཁྱེད་རང་ག་དུས་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་པ། ཕེབས་པའི་ཉིན་ཀ་དེ་གཟའ་ག་རེ་རེད།

6. སང་ཉིན་གླིང་ཀ་གཏོང་མཁན་ག་དུས་འཛོམ་གྱི་རེད། འཛོམ་ཡས་དེ་ཆུ་ཚོད་བདུན་པ་ཟིན་པར་སྐར་མ་བཅུ་རེད། མ་རེད།

7. གཟའ་འཁོར་རྗེས་མའི་གཟའ་ཉི་མའི་ཕྱི་དྲོར་སྨན་ཁང་ལ་ནད་པར་ལྟ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཐད་མཁན་ཡིན་པས།

8. གློག་བརྙན་གསར་པ་དེ་ཁའི་ས་བསྟན་པ་རེད། ཁའི་ཉིན་ཀ་བསྟན་པ་རེད།

9. རང་གི་གྲོགས་པོ་པད་མ་ག་དུས་པེ་ཅིན་ལ་འབྱོར་གྱི་རེད། ཆུ་ཚོད་ག་ཚོད་ཐོག་མེ་འཁོར་བབ་ཚུགས་ལ་སླེབས་ཀྱི་རེད།

10. རང་གི་གྲོགས་པོ་པད་མ་ག་དུས་སློབ་གྲྭའི་སྒོ་འགྲམ་ལ་བསྒུག་གི་རེད། ང་གཉིས་ཆུ་ཚོད་ག་ཚོད་ཐོག་སླེབས་ཐུབ་པ་འདུག

11. རང་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་མ་མཇལ་པ་ལོ་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང་།

12. ཟླ་ཉིན་ཟླ་བ་ག་གིའི (ག་འདིའི) ནང་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་མཇལ་བྱུང་།

13. ད་ལོ་ཁྱེད་རང་ལོ་རིམ་ག་ཚོད་རེད། ག་དུས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་གྱི་རེད།

14. བོད་ཡིག་དགེ་རྒན་ཁོང་ག་དུས་སྐྱུན་པ་རེད། གཟའ་འཁོར་རྗེས་མར་འཛིན་གྲྭ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་པས།

15. སྨན་ཁང་ལ་ནད་པར་ལྟ་ཡས་ཀྱི་དུས་ཚོད་གཟའ་ག་རེ་རེད། ཆུ་ཚོད་ག་ཚོད་ནས་ག་ཚོད་བར་དུ་རེད།

三、用—མཁན། སྟངས། སྟོལ། —ས། —ཡས། —རྒྱུ等后缀各造两句

四、翻译

1. 汉译藏

我的女友卓玛，昨天上午她从西藏到达北京，火车是八点零五分到达，我八点差十五分到火车站，等了一会儿火车就到了。我见到卓玛时非常高兴，因为我们三年没见面了。

我和卓玛一起出了火车站，坐上汽车，一小时左右就到学校了，许多同学在校门口等着我们，我们一起把卓玛送到宿舍休息去了。

2. 藏译汉：本课课文

五、听读练习

1. སྨིན་པ་ལགས། སྤྱིར་བཏང་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་དུས་ཆེན་གཏོང་སྟོལ་ག་རེ་ག་རེ་ཡོད་རེད།

2. བོད་རིགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཤས། བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་“ལྔ་པ་

འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསངས་" ཟེར་ཡས་གླིང་ཀ་གཏོང་ཡས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ཅིག་ཡོད་རེད། བོད་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་"ཞོ་སྟོན"ཟེར་ཡས་བོད་ཀྱི་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་ཚང་མ་ལྟད་མོ་བལྟ་གག་འགྲོ་གི་རེད། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་"སྐར་མ་རིབ་ཆུ"ཟེར་ཡས་གཙང་པོའི་ཁ་ལ་ཆུ་རྒྱལ་གག་འགྲོ་གི་རེད།

"སྐར་མ་རིབ་ཆུ"ཟེར་ཡས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཚོའི་ནང་རྒན་གཞོན་ཚང་མས་དགའ་པོ་ཞེ་དྲགས་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱལ་ཡས་ཀྱི་ནམ་དུས་ཅིག་རེད།

བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་"འོང་སྐོར་"ཟེར་ཡས་དེང་སང་ཚང་མས་"ལོ་ལེགས་དུས་ཆེན་"ཟེར་གྱི་རེད། དེ་ནི་བཙས་མ་མ་བརྔས་གོང་ད་ལོའི་ལོ་ལེགས་བྱུང་བ་ལ་དགའ་སྟོན་བྱེད་པའི་དུས་ཆེན་ཅིག་རེད། དེ་དུས་ཏ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར་དང་། མདའ་རྩལ་འགྲན་བསྡུར། ད་དུང་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་ཅི་དག་བརྒྱབ་ནས་འཁྲུག་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་གཏོང་གི་རེད།

ཚིག་གསར་ཁ་སྐོང་། 补充生词

1. ཞིང་ལས། 农业、农活儿
2. རྒྱལ་རྩེ། 江孜（地名）
3. རྒྱལ་རྩེ་མདའ་དམག 江孜达玛节
4. ཆུ་གཏོར་དུས་ཆེན། 泼水节
5. དཀར་རག་གསོལ། 泼粉浆
6. ཁུ་བ། 汁、汤

7. འཚིག། 烫伤

8. བོད་ཐུག། 藏式面条儿

9. རྒྱ་ཐུག། 面条儿

10. བྱང་ལྷགས། 北风

11. སྐེད་པ། 腰

12. ལུས(ལས) 遗漏、拉下

13. ཡིག་ཚད། ཡིག་ཚད་………… གཏོང་། 考试(名) 考试(动)

14. གླིང་ཀ གླིང་ཀ་གཏོང་། 园林 游园

15. སྤེན་པ། 星期六、边巴(人名)

16. ཟླ་བ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསངས། 五月藏林吉桑节

17. ཞོ་སྟོན། 藏戏节

18. སྐར་མ་རིབ་རྒྱུ(རི་ཛི) 沐浴节

19. ལོ་ལེགས་དུས་ཆེན། 丰收节

20. བཙས་མ། 庄稼(成熟的)

21. བཟས། 收割(过)

22. དགའ་སྟོན། 庆典、宴会

23. རྟ་རྒྱུགས་འགྲན་བསྡུར། 赛马

24. མདའ་རྩལ། 箭术

25. ནམ་དུས། 时刻、时候

སློབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ། 第十七课

བོད་པའི་ལོ་གསར། （གཉིས་པ）藏历新年（二）

1. 动词 བྱེད（བྱས）、རྒྱག（བརྒྱབ）、གཏོང（བཏང）
2. 推测语气的表达
3. 疑问句的特殊含义

བོད་ཟླ་༡༢པའི་ཚེས༣༠ཐམ་པའི་ཉིན་མོ་སང་ཉིན་ལོ་གསར…… དངོས་གཞི་གཏོང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་གྲོ་མ་འབྲས་བསིལ་བཟོ་བ། ཤ་བཙོ་བ། ཚལ་ཉོ་རྒྱུ། བུ་རམ་དང་ཤ་སྐམ་རྫོགས་པ། ཆང་ལ་ཆུ་རྒྱག་རྒྱུ། ཇ་ཁུ་རྒྱག་རྒྱུ་ཅི་དག་ཉི་མའི་གུང་ལ་ལས་ཀ་དེ་གུད་བྱེད་ཀྱི་རེད། དགོང་མོ་ལ་མ་རུབ་ཙམ་ལ་སོ་སོའི་ནང་གི་ཕྱི་ནང་མདོ་སྒྲུག་མེད་པར་གད་ཕྱིས་རུ་ངར་ཐག་ཆོད་བྱས་ནས་ཁང་པའི་ནང་ལ་གདན་ཕྱོག་གསར་པ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། གཤམ་བུ་སྣོ་ཡོལ། ཁྲ་ཡོལ། གདུང་ཁེབས་བཅས་གསར་པ་བརྒྱབ་པའི་ཐོག་ལ་སྤེར་ཀ་རྒྱག་པ། གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་བཟོ་རྒྱུ་ཅི་དག་ལས་ཀ་མང་པོ་བྱས་ནས་མི་ཚང་ཆེ་བ་དེ་ཚོའི་ནང་མིར་གཉིད་ཡའི་ཞལ་ལོང་མ་བྱུང་གོང་ནས། འབྲས་དཀར་ཕྱེ་སར་ཚ་བ་དེ་ཚོས་སྣོ…

འགྲམ་ནས། “ལྷ་རྒྱལ་ལོ་”ཟེར་སྐད་ཆེ་ཐག་ཆོད་བརྒྱབ་བྱས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བསྟོད་པའི་འབྲས་བཤད་བརྒྱབ་པ་ད་གར་ལམ་སང་འབྲས”དཀར་ལ་ཁ་བཏགས་གཡོགས་པ་དང་། ཕྱེ་མར་དང་ཇ། ཆང་། བསྐོལ་ལྷན། ཁ་ཟས་ཅི་དག་སྤྲོད་ཀྱི་རེད།

ཚེས་གཅིག་ཉིན་གི་སྤྱི་རྫོ་སྤྱི་སར་ཚ་བ་དང་ནང་མི་མང་བ་དེ་ཚོ་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱ་སྐད་དང་པོ་བརྒྱབ་པ་ད་གར་ཡར་ལངས་ནས་ལས་ཀ་དང་པོ་དེ་ཁྲོན་པའི་ཁ་རུ་ཆུ་ཕུད་ལེན་གག་ཕྱིན་ཡོང་། དེ་དུས་ཁྲོན་པའི་ནང་ནས་ཆུ་སྟན་དང་པོ་བླངས་པ་ཡིན་ན་གང་མིན་ཚད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་པོ་བསྒྲི་གི་རེད། ཆུ་ཕུད་ཐོབ་མཁན་དེས་“མཆོད་ཞིག”ཟེར་ནས་སྐད་ཆེན་པོ་རྒྱག་པས་མ་ཟད། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཁྲོན་པའི་ཤིང་སྒྲོམ་ལ་ཁ……བཏགས་གཡོག་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསངས་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཡོང་། དེ་ནས་ཇ་དང་བསྐོལ་ལྷན་གྲོ་ཕྱུག་སོགས་བསྐོལ་ཚར་ནས་ནང་མི་ཁྱིམ་གཞི་རྣམས་ཡར་ལངས་ནས་འཁྲུས་བརྒྱབ། རྒྱན་གོས་གསར་པ་གོན་བྱས་སོ་སོའི་ཁང་པའི་ཚོམས་ཆེན་ནང་ལ་ཡར་ཕྱིན། ལྷ་སྐུ་རྟེན་གསུམ་ལ་ནང་གི་པ་ཆེན་ནས་སྐལ་ཤལ་ཕུལ། མཆོད་མེ་དང་། གཟིམས་སྤོས། ཡོན་ཆབ་བཅས་ཕུལ། དེ་ནས་ནང་མི་རྒན་གཞོན་བྱས་ནས་བཞུགས་གྲལ་སྒྲིགས་ཐོག་གོ་རིམ་བཞིན་གསོལ་ཇ་དང་། མཆོད་ཆང་། གྲོ་སོ་ཕྱེ་མར་ཅི་དག་འབུལ་གྱི་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕྱེ་མར་འབུལ་དུས་འབུལ་མཁན་དེས་“བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་”ཞེ་ལབ་པ་དང་ཕྱེ་མར་ལེན་མཁན་དེས་“ཕུན་སུམ་ཚོགས་”དེ་ནས་མཉམ་དུ……“གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤོག”ཟེར་ནས་ཕྱེ་མར་གྱི་ཕུད་དེ་གནམ་ལ་

གཏོར་བའི་རྗེས་ལ་ལྷག་མ་དེ་སོ་སོས་ཟ་གི་རེད།

དེ་ནས་ནང་གི་བཞུགས་གྲལ་གྲོལ་ནས་བོ་རེངས་སྐར་ཆེན་ཡོལ་མ་ཡོལ་གྱི་མཚམས་ནས་གྲོང་པ་ཕན་ཚུན་ལོ་གསར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཕྱི་མར་རྒྱུགས་རེས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་བྱས་ཉི་མ་ལྔ་ནས་བདུན་གྱི་བར་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་གི་རེད། དེའི་རིང་ལ་རྐང་ཐྲོ་སྒྲུ་གཞས་དང་། རྟ་རྒྱུགས་མདའ་འཕེན། བེ་ཀ་རྡོ་འགྲུགས། ཐག་མཆོང་ཐེ་བེད། ཤོག་སྟག་ཨབ་ཟུག ཤགས་དང་ཚིག་རྒྱག འཁྲིགས་དང་སྟག་སེ། ཙི་དག་བརྒྱབ་ནས་སྐྱིད་པོ་ཞེ་པོ་བྱས་ཡོང་།

ཚིག་གསར། 生　词

1. དངོས་གཞི། 正式的
2. བཙོ། 煮（现、未）
3. བུ་རམ། 红糖
4. ཤ་སྨན། 调料
5. རྡོགས། 捣碎
6. ཇ་ཁུ། 茶卤、茶汁
7. མདོ་སྒྲུག་མེད་པ། 犄角旮旯儿
8. རྡུ་ངར་ཐག་ཆོད 认真的、彻底的
9. གདན་ལྕོག 垫子和桌子
10. གཤམ་བུ། 门窗上的横帘
11. སྒོ་ཡོལ། 门帘
12. ཁྲ་ཡོལ། 窗帘
13. གདུང་ཁེབས། 横梁盖布
14. འབྲས་དཀར། 带面具唱吉祥歌词的乞丐
15. སྔ་སར་ཚ་བ། 早早的

16. ལྷ་རྒྱལ་ལོ། 拉杰、神王呀

17. བསྟོད་པའི་འབྲས་བཤད། 赞颂词

18. བསྐོལ་ལྷན། 青稞酒粥

19. བྱ་སྐད་དང་པོ། 鸡打头鸣

20. ཁྲོན་པའི་ཁ་རུ། 水井边儿

21. ཆུ་ཕུད། 头水

22. སྔོན་དང་པོ། 前头第一

23. གང་མིན་ཚད། 非常、甚、太、极

24. མཆོད་ཞིག “确希”(幸运者)

25. ཤིང་སྒྲོམ། 木架子、木栏杆

26. བསངས་གཏོང་། 烧香

27. ཕྱིང་གཞི། 一般的、普通的

28. རྒྱན་གོས། 首饰和衣服

29. ཚོམས་ཆེན། 正厅、大厅

30. ལྷ་སྐུ་རྟེན་གསུམ། 画、塑、铸三种神像

31. པ་ཆེན། 父辈

32. སྣལ་ཤལ། 供神用的高级哈达

33. གཟིམས་སྤོས། 香

34. ཡོན་ཆབ། 供神的净水

35. བཞུགས་གྲལ་སྒྲིགས། 排坐次

36. བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། 吉祥如意

37. གཏན་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཤོག 永远安宁

38. ཕུད། 上等的、精华的

39. ཐོ་རེངས་སྐར་ཆེན། 启明星

40. ལྷག་མ། 剩余的

41. ཡོལ་མ་ཡོལ་གྱི་མཚམས། (星星)落没落之间

42. རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས། 跳舞唱歌

43. བེ་ཀ 摔跤

44. རྟ་རྒྱུགས་མདའ་འཕེན། 跑马射箭

45. རྗོ་འཁྱོགས། 角力、摔跤

46. ཐག་མཆོང་། 跳绳

47. ཐེ་བེད། 毽子

48. ཤོག་སྦག 放鞭炮

49. ཡབ་སྦྱུག 羊拐子

50. ཤགས་དང་ཚིག་རྒྱག 唱对歌

51. འཁྲིགས་དང་སྦག་སེ། 下棋和打牌

འགྲེལ་བཤད། 解 释

17.1 动词 བྱེད(བྱས)、རྒྱག(བརྒྱབ)和 གཏོང(བཏང)

拉萨口语中，这三个动词出现的频率很高，它们本身可以独立作句中的谓语，同时还可以加在复合动名词后边儿，一起作句中的谓语。因此，它们类似汉语的"做、搞、打"含义复杂多变，初学者不易掌握，最好作为习惯语记住。下面我们逐个地介绍它们的含义。

17.1.1 བྱེད(བྱས)

བྱེད་在句子中独立作谓语时，相当汉语的"干"、"当"、"做"……。如：

(1)རང་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 你在干什么?

ང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། 我在干活儿。

(2)ནོར་བུས་སློབ་གྲྭའི་འགོ་ཁྲིད་བྱས་པ་རེད། 诺布当了学校领导。

(3)ངས་ཀུན་དགའི་རོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། 我(要)作贡噶的伴儿(帮手)。

བྱེད加在复合动名词后，使之成为动词，这时 བྱེད的词义有些虚化，随前面的动名词而有所不同。如：

动动＋བྱེད相当于汉语的"进行"、"搞"。

(4)སློབ་སྦྱོང 学习＋བྱེད——སློབ་སྦྱོང་བྱེད 学习

(5)མཐུན་སྒྲིལ 团结＋བྱེད——མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད 团结

(6)བཟོ་བཅོས 修理＋བྱེད——བཟོ་བཅོས་བྱེད 修理

(7)སྒྲིག་འཛུགས 组织＋བྱེད——སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད 组织

(8)སྲུང་སྐྱོབ 保卫＋བྱེད——སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད 保卫

* *　　　　* *

名动(主谓、谓宾)＋བྱེད(词义虚化)

(9)སེམས་ཁྲལ 操心＋བྱེད——སེམས་ཁྲལ་བྱེད 操心

(10)ལག་ལེན 实行＋བྱེད——ལག་ལེན་བྱེད 实行

(11)རང་སྦྱོང་ 自习＋བྱེད——རང་སྦྱོང་བྱེད 自习

(12)ངོ་སྤྲོད 介绍＋བྱེད——ངོ་སྤྲོད་བྱེད 介绍

(13)འགོ་ཁྲིད 领头＋བྱེད——འགོ་ཁྲིད་བྱེད 领导

* *　　　　* *

形动(状语谓语)＋བྱེད相当于汉语的"进行"。

(14)ཞིབ་དཔྱད 调查＋བྱེད——ཞིབ་དཔྱད་བྱེད 进行调查

(15)གསར་རྒྱག 新建＋བྱེད——གསར་རྒྱག་བྱེད 进行新建

(16)གསར་བཅོས 革新＋བྱེད——གསར་བཅོས་བྱེད 革新

(17)ལེགས་བཅོས 改良＋བྱེད——ལེགས་བཅོས་བྱེད 改良

* *　　　　* *

形容词＋བྱེད变动词。

(18)བྱམས་པོ 慈祥＋བྱེད——བྱམས་པོ་བྱེད 慈爱

(19)དགའ་པོ 爱、喜欢＋བྱེད——དགའ་པོ་བྱེད 喜爱

(20)འཚུབ་པོ 顽皮＋བྱེད——འཚུབ་པོ་བྱེད 撒野(孩子)

* *　　　　* *

名词＋བྱེད词义随前面的名词而有所不同。

(21)གསང་བ 秘密＋བྱེད——གསང་བ་བྱེད 保密

(22)སྐད་ཆ 话＋བྱེད——སྐད་ཆ་བྱེད 商量、面议

(23)ལྟོ 食物＋བྱེད——ལྟོ་བྱེད 吃饭(在野外)

(24)སྤོབས་པ 勇气、气概＋བྱེད——སྤོབས་པ་བྱེད 骄傲

(25)སྣང་བ 心境＋བྱེད——སྣང་བ་བྱེད 注意、留神

17.1.2 རྒྱག(བརྒྱབ)

རྒྱག　在句子中独立作谓语时，相当于汉语的"放"、"撒"、"打"、"盖"、"钉"、"施"等许多意思。如：

(1)ཁ་ལག་གི་ནང་ལ་ག་རེ་བརྒྱབ་པ།　菜肴里放什么了？

ཚྭ་བརྒྱབ་པ་ཡིན།　སི་པན་བརྒྱབ་པ་ཡིན།　放盐了，放辣椒了。

(2)ནད་པར་སྨན་ཁབ་རྒྱག་གིས།　正给病人打针。

(3)སྟོད་ཐུང་ལ་ལྷན་པ་བརྒྱབ་ཤག　上衣补了个补丁。

(4)དམག་མིས་མེ་མདའ་གཅིག་བརྒྱབ་པ་རེད། 士兵开了一枪。

(5)ངའི་ནང་ལ་ཁང་པ་གསར་པ་བརྒྱབ་སོང་།　我家盖了新房子。

(6)ཞིང་ཁར་ལུད་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་རེད།　往田里施了许多肥料。

(7)ཤིང་ལེབ་ལ་གཟེར་ཀར་བརྒྱབ་པ་རེད། 往木板上钉钉子。

རྒྱག加在复合动名词后,使之成为动词。如:

动动(并列)+རྒྱག(词义虚化)

(8)འགུལ་སྐྱོད 活动+རྒྱག——འགུལ་སྐྱོད་རྒྱག 移动、动弹

(9)བཟོ་བཅོས 修理+རྒྱག——བཟོ་བཅོས་རྒྱག 修理

(10)བརྗེ་ལེན 换取+རྒྱག——བརྗེ་ལེན་རྒྱག 交换

* * *

名名(并列、修饰)+རྒྱག(词义复杂、随机而易)

(11)ཐལ་རྡུང 风沙+རྒྱག——ཐལ་རྡུང་རྒྱག 刮风沙

(12)རྟ་ཞགས 马套绳+རྒྱག——རྟ་ཞགས་རྒྱག 套马

(13)རྟ་གདན 马垫子+རྒྱག——རྟ་གདན་རྒྱག 备鞍垫

(14)གཏིང་ལུད 底肥+རྒྱག——གཏིང་ལུད་རྒྱག 施底肥

* * *

名动(谓宾、主谓)+རྒྱག(词义复杂、随机而易)

(15)ཐག་མཐུད 接绳子+རྒྱག——ཐག་མཐུད་རྒྱག 接绳子

(16)ལས་ཡོག 翻工＋རྒྱག——ལས་ཡོག་རྒྱག 翻工

(17)རྩ་སྤོས 移根＋རྒྱག——རྩ་སྤོས་རྒྱག 移植

(18)ཤིང་བརྐོས 雕木＋རྒྱག——ཤིང་བརྐོས་རྒྱག 雕刻

*　　*　　*

形(或副)动＋རྒྱག(词义复杂、随机而易)

(19)ཕྱིར་འཐེན 拉回＋རྒྱག——ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག 撤退

(20)ཕར་ཕྱིན 那边去＋རྒྱག——ཕར་ཕྱིན་རྒྱག 绣花

*　　*　　*

名词＋རྒྱག(词义较活，随前面的名词而有所不同)

(21)གློ 肺＋རྒྱག——གློ་རྒྱག 咳嗽

(22)ཆམ་པ 感冒＋རྒྱག——ཆམ་པ་རྒྱག(བརྒྱབ) 感冒

(23)སྐོར་ར 圈子＋རྒྱག——སྐོར་ར་རྒྱག 绕圈子

(24)ལྷགས་པ 风＋རྒྱག——ལྷགས་པ་རྒྱག 刮风

(25)སོ 牙＋རྒྱག——སོ་རྒྱག 咬

(26)ཤུགས 力气＋རྒྱག——ཤུགས་རྒྱག 使劲儿

(27)ཆང་ས 喜酒＋རྒྱག——ཆང་ས་རྒྱག 结婚

(28)གཡའ 锈＋རྒྱག——གཡའ་རྒྱག 长锈

(29)ཧམ་སྤུ 霉毛毛＋རྒྱག——ཧམ་སྤུ་རྒྱག 长绿毛

(30)དམག 军、兵＋རྒྱག——དམག་རྒྱག 打仗

(31)ཚོས 染料＋རྒྱག——ཚོས་རྒྱག 染色

(32)རྩོད་པ 争议＋རྒྱག——རྩོད་པ་རྒྱག 争论、辩论

(33)མིང་བོ 名单＋རྒྱག——མིང་བོ་རྒྱག 登记

(34)ཕོགས 饷、薪水＋རྒྱག——ཕོགས་རྒྱག 关饷、发薪

(35)ཞབས་བྲོ 舞蹈＋རྒྱག——ཞབས་བྲོ་རྒྱག 跳舞

(36)སྐད 声音＋རྒྱག——སྐད་རྒྱག 叫、呼唤、响

(37)སྒོ 门＋རྒྱག——སྒོ་རྒྱག 关门

(38)ལ 山＋རྒྱག——ལ་རྒྱག 翻山

(39)ཇག་པ 强盗＋རྒྱག——ཇག་པ་རྒྱག 抢劫

(40)ཚོང 买卖、生意＋རྒྱག——ཚོང་རྒྱག 经商

17.1.3 གཏོང(བཏང)

གཏོང在句子中独立作谓语时，相当于汉语的“寄”、“打发”、“开”、“派遣”……等许多种含义。拉萨人多数以 བཏང(过去)代替 གཏོང(现、未)。如：

(1)བློ་བཟང་གིས་མོ་ཊ་བཏང་ཡོང་གིས། 洛桑开汽车来。

(2)ཁའི་ས་ངས་ནང་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་བཏང་པ་ཡིན། 昨天我给家里寄了一封信。

(3)འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ང་པེ་ཅིན་ལ་བཏང་བྱུང་། 领导派我到北京。

(4)སྤེན་པས་བོད་གཞས་སྙན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་བཏང་པ་རེད།
边巴唱了一支很动听的藏歌。

གཏོང加在复合动名词后，使之成为动词。如：

动动(并列)＋གཏོང(词义虚化)

(5)གཤེ་གཤེ 漫骂＋གཏོང——གཤེ་གཤེ་གཏོང 漫骂

(6)འཕྲོག་བརླག浪费＋གཏོང——འཕྲོག་བརླག་གཏོང浪费

(7)འཕེལ་རྒྱས 发展＋གཏོང——འཕེལ་རྒྱས་གཏོང 发展

(8)བསྟོད་བསྔགས赞扬＋གཏོང—བསྟོད་བསྔགས་གཏོང表彰

(9)བཤུ་གཞོག 剥削＋གཏོང——བཤུ་གཞོག་གཏོང 剥削

(10)འཕྱིད་བདར 擦、抹＋གཏོང——འཕྱིད་བདར་གཏོང 打扫

*　　　*　　　*

名名(修饰)＋གཏོང(词义较活、随机而易)

(11)གཞུང་ཡིག公文＋གཏོང——གཞུང་ཡིག་གཏོང发公文

(12)བརྡ་ཐོ 通知＋གཏོང——བརྡ་ཐོ་གཏོང 下通知

(13)མཁའ་དམག 空军＋གཏོང——མཁའ་དམག་གཏོང 派遣空军

(14)བཀའ་ཁྲིམས 法律＋གཏོང——བཀའ་ཁྲིམས་གཏོང 判罪、判刑

*　　　*　　　*

形动(修饰)＋གཏོང(词义虚化)

(15)སྙག་གསོད 暗杀＋གཏོང——སྙག་གསོད་གཏོང 暗杀

(16)ཕྱིར་འབུད赶出去＋གཏོང——ཕྱིར་འབུད་གཏོང开除

*　　　*　　　*

名形、形名(修饰)＋གཏོང(词义活、随机而易)

(17)བཀྱག་སྟི 亮漆＋གཏོང——བཀྱག་སྟི་གཏོང 上亮漆

(18)གསང་བརྡ暗号＋གཏོང——གསང་བརྡ་གཏོང打暗号

(19)དབུགས་རིང 长气＋གཏོང——དབུགས་རིང་གཏོང 叹气

* * *

名动（主谓、谓宾）＋གཏོང（词义活、随机而易）

(20)གཞུང་བཞེས 公家收走＋གཏོང——གཞུང་བཞེས…གཏོང 没收

(21)རྩ་མེད 根无＋གཏོང——རྩ་མེད་གཏོང 消灭

(22)རྩ་བཀོག 挖根＋གཏོང——རྩ་བཀོག་གཏོང་། 根除

(23)ཚེ་ཐར 放生＋གཏོང——ཚེ་ཐར་གཏོང 放生

* * *

名词＋གཏོང（词义非常活，随前面的名词而有所不同）

(24)གཞས 歌儿＋གཏོང——གཞས་གཏོང 唱歌儿

(25)སྐད 声音＋གཏོང——སྐད་གཏོང 喊、招呼（一声）

(26)ཡི་གེ 信、字＋གཏོང——ཡི་གེ་གཏོང 寄信

(27)གཅིན་པ 尿＋གཏོང——གཅིན་པ་གཏོང 解小便

(28)བསངས 香＋གཏོང——བསངས་གཏོང 烧香

(29)བསམ་བློ 思想＋གཏོང——བསམ་བློ་གཏོང 思考

(30)ཆར་པ 雨＋གཏོང——ཆར་པ་བཏང 下雨

(31)ཐག་པ 绳子＋གཏོང——ཐག་པ་གཏོང 拴绳子

(32)དབུགས 气息+གཏོང——དབུགས་གཏོང 呼气

(33)བུ་ལོན 债务+གཏོང——བུ་ལོན་གཏོང 放债

(34)གླིང་ཀ 园林+གཏོང——གླིང་ཀ་གཏོང 游园

(35)མནའ་མ 媳妇+གཏོང——མནའ་མ་གཏོང 嫁闺女

(36)གླིང་བུ 笛子+གཏོང——གླིང་བུ་གཏོང 吹笛子

(37)རྨི་ལམ 梦+གཏོང——རྨི་ལམ་བཏང 做梦

17.1.4 བྱེད(བྱས)、རྒྱག(བརྒྱབ)和 གཏོང(བཏང)三个动词有时可以交错使用，词义大体相同，但也有许多意义有别的例子。如：

(1)ཕུར་ཕུར་གཏོང═══ཕུར་ཕུར་བྱེད 搓、揉

(2)ཐབས་ཤེས་གཏོང═══ཐབས་ཤེས་བྱེད 想办法

(3)ར་སྤྲོད་གཏོང═══ར་སྤྲོད་བྱེད 证明

(4)བཤུ་གཞོག་གཏོང═══བཤུ་གཞོག་བྱེད 剥削

(5)སྟོད་བསྔགས་གཏོང═══བསྟོད་བསྔགས་བྱེད 表彰、赞扬

(6)ཁ་པར་རྒྱག═══ཁ་པར་གཏོང 打电话

(7)ཕྱི་བཤིག་རྒྱག═══ཕྱི་བཤིག་བྱེད 倒退、退让

(8)འཛིང་རེས་བཏང═══འཛིང་རེས་བརྒྱབ═══འཛིང་རེས་བྱེད扭打

(9)ཐག་པ་བཏང 拉绳子 ཐག་པ་བརྒྱབ 拴绳子

(10)མེ་རྒྱག 放火 མེ་གཏོང 生火

(11)ཆུ་རྒྱག 浇水 ཆུ་གཏོང 灌溉、放水

(12)སྐད་རྒྱག 叫喊、响 སྐད་གཏོང 招呼、喊(一声)

(13)སྨན་བྱེད 入药 སྨན་རྒྱག 下药 སྨན་གཏོང 服药

(14)ཆུ་བཏུས(འཐུང) 当水(喝) ཆུ་རྒྱག 浇水 ཆུ་གཏོང放水

17.2 推测语气的表达：ཡིན和ཡོད加语尾འགྲོ或འགྲོའོ།

ཡིན和ཡོད后面加语尾འགྲོ(读轻声)构成ཡིན་འགྲོ། ཡོད་འགྲོ། 加语尾འགྲོའོ(语调拖长)构成ཡིན་འགྲོའོ། ཡོད་འགྲོའོ。

17.2.1 ཡིན་འགྲོ和ཡོད་འགྲོ表揣测语气，相当于汉语的“很可能是”、“很可能有”的意思。它们的否定式为མིན་འགྲོ། མེད་འགྲོ། 相当于汉语的“没准儿是”、“没准儿有”，否定形式མིན་འགྲོ། མེད་འགྲོ比肯定形式ཡིན་འགྲོ和ཡོད་འགྲོ更常用。如：

(1)སྤེན་པ་ཁའི་ས་ནས་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་རང་མི་འདུག་ཟེར་གྱིས། སྨན་ཁང་ལ་ཕྱིན་པ་མིན་འགྲོ། 边巴昨天说身体不太舒服，没准儿是去医院了。

(2)སྔོན་མ་སྤེན་པ་སྡོད་ས་འདིར་རེད། ད་ཐལ་ཆེར་ཁང་པ་གསར་པར་སྤོས་པ་མིན་འགྲོ། 从前边巴住在这儿，现在大概是搬到新房子了。

(3)ད་ལོ་བོད་ལ་ཡང་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་བྱུང་ཙང་། ལོ……

ལེགས་བྱུང་ཡོད་འགྲོ། 今年西藏的天气又很好，准能丰收了吧!?

(4) སང་ཉིན་མི་དམངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོར་གསུང་བཤད་ཉན་པར་ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭ་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འགྲོ། 明天人民大会堂听报告的，可能从咱们班里去人。

(5) ང་ཡོང་དུས་ཁོང་ཉལ་ཁང་ལ་བསྡད་ཡོད། ད་ཕྱིན་ཚར་མེད་འགྲོ།

我来的时候，他在宿舍呆着，现在没准儿走了。

17.2.2 ཡིན་འགྲོའོ和 ཡོད་འགྲོའོ表示一种怀疑，近似于否定的语气。相当于汉语的“是吗?!（不是吧!）”、“有吗!（没有吧!）”。如：

(6) སྒྲོལ་མའི་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་རང་ཡོའོ་མ་རེད། པོ་ལོ་རྒྱག་གག་འགྲོ་གི་ཡིན་འགྲོའོ། 卓玛身体不太好，能去打球吗?!（不会去的）

(7) བོད་ཀྱི་ལྟ་སྐོར་ཚོགས་པ་མགྱོགས་པོ་ལོག་མཁན་རེད། ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་ཡོང་མཁན་ཡིན་འགྲོའོ། 西藏参观团快回去了，会来咱们学校吗?!（不会来的）

(8) ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཐེངས་མང་པོ་ལྟ་མྱོང་པ་རེད། པ་སེ་འདི་ད་དུང་ཁོར་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་འགྲོའོ། 平措看过许多次藏戏了，这张票还该给他?!（不该再给）

(9) ཉི་བཟང་གི་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་ཡོའོ་རེད། ནང་ནས་དངུལ་མང་པོ་འདི་འདྲས་བསྐུར་ཡོང་གི་ཡོད་འགྲོའོ།

洛桑家里很困难，能从家里寄来那么多的钱吗?!（不会寄来这么多钱）

17.3 疑问句的特殊含义

17.3.1 མི་ཡོང་ངས། 用否定疑问形式表示某种肯定的含义。相当于汉语的“不会……吗?!”其含义是“会……的”。如：

（1）དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་རེད་པ། ཁོང་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་མི་ཡོང་ངས།

今天是星期嘛！他不会来我家吗?!（会来的）

（2）ངས་སློབ་གྲྭར་ཏར་གཅིག་བཏང་པ་ཡིན། དེ་རིང་ང་ཚོ་བསུ་གག་བསྐྱེབ་མི་ཡོང་ངས། （昨天）我给学校打了一个电报，今天不会来接咱们吗?!（会来接的）

（3）རང་གི་ན་ཚ་དེ་ལ་བོད་སྨན་བཟས་ན་ཕན་མི་ཡོང་ངས། 你的病吃藏药不好些吗?!（会好些的）

17.3.2 ཨེ་ཡིན（ཡ་ཡིན）和 ཨེ་ཡོད（ཡ་ཡོད）用疑问的形式表示某种否定的含义。相当于汉语的“是吗?!”“有吗?!”“可能吗?!”等意思。如：

（4）སྒྲོལ་དཀར་ནང་ནས་སླེབས་གྲབས་རེད་པ། ད་ལོ་ལོག…མཁན་ཨེ་ཡིན།

卓嘎刚从家里来，今年回去吗?!（不会了）

（5）དགུན་ཁའི་གུང་སེངས་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ལས་མེད་པ། ང་ཚོ་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་མཁན་ཨེ་ཡིན། 寒假时间很短，咱们可能去参观吗?（不可能）

(6)ད་གིན་ངས་བློ་བཟང་སློབ་ཁང་ལ་བསྡད་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་། ད་ལྟ་ཉལ་ཁང་ལ་སླེབས་ཨེ་ཡོད། 刚才我在教室里见到洛桑，这会儿能在宿舍吗?!（不会在的）

(7)གློག་བརྙན་འདི་ཐེངས་མང་པོ་བསྟན་སོང་ཙང་། ལྟ་མཁན་མང་པོ་ཨེ་ཡོད། 这个电影放映过许多次了，会有许多人看吗?（看的人不会多了）

སྦྱོང་ཚན། 练　习

一、替换练习

1.	ང་ཚོས	སློབ་སྦྱོང རང་སྦྱོང མཐུན་སྒྲིལ	ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད།
	གནས་ཚུལ་འདི་ཀུད	གསང་བ ཛོ་སྒྲོད ཞིབ་དཔྱད	བྱེད་དགོས་རེད།
	སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ	སྤྱོབས་པ ང་རྒྱལ	བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད།

2.	ངས	ནད་པ་ལ་ཁབ ཞིང་ཁ་ལ་ལུད་ སྟོད་ཐུང་ལ་ལྷན་པ ཤིང་སྒམ་ལ་གཟེར་ཀར	རྒྱག་གི་ཡིན།

ད་ལོ་ང་ལྷ་སར་སྡོད་དུས	ཐལ་རླུང་ཆེན་པོ གངས་རླུང་ཆེན་པོ ལྷགས་པ་ཆེན་པོ	བརྒྱབ་སོང་།

ཨ་ལའི	ཟངས་ཆས་འདི་གཡའ མར་འདི་རྡམ་སྐྱུ	བརྒྱབ་ཤག

ཕྲུ་གུ་ཚོ	སྐད སྐྲ ཚོགས་ཉལ	བརྒྱབ་ཀྱིས།

ཞིང་ཁ་ལ	རྫས་ལུད ལུད གཏིང་ལུད	ཡག་པོ་བརྒྱབ་ནས་ལོ་ལེགས་བྱུང་པ་རེད།

དཔལ་འབྱོར་གྱིས	ལ་ཆེན་པོ	བརྒྱབ་པ་རེད།
	སྒོ	
	ཚོང	
	མི་མདའ	
	ཐག་མཐུད	
	ཕར་ཕྱིན	

3.	ངས	ཡི་གེ་གཅིག	གཏོང་གི་ཡིན།
		སྨོ་ཁ	
		གཞས་གཅིག	
		ཁ་པར་གཅིག	
		བརྡ་ཐོ་གཅིག	

མི་ལ་གཞི་གཞི	གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད།
དངུལ་འཕྲོག་བརྡུག	
མི་ངན་པར་བསྐྱོད་བསྒུགས	
སྤུང་གི་ཚོ་ཐར	

ངར
ནང་ནས་ཡི་གེ་གཅིག
རྡོ་རྗེས་ཁ་པར་གཅིག
ཨ་མས་གཤེ་གཤེ
ཀྲི་ལམ་གཅིག
བཏང་བྱུང་།

4.

ཛག་པས་ཁང་པར་\ མི /བརྒྱབ་པ་རེད།
ཨ་མས་ཐབ་ནང་ལ་/ \བཏང་པ་རེད།

མེ་ཏོག་ལ\ ཆུ /བརྒྱབ་པ་རེད།
ཞིང་ཁ་ལ/ \བཏང་པ་རེད།

ཀན་ལགས་ཀྱིས་ངར་ཞལ་པར་གཅིག /བསྐུན་གནང་བྱུང་། \བཏང་གནང་བྱུང་།

ཕྲུ་གུ་འདིས་ཆང་ /ཆུ་བྱས་འཐུང་གིས། ན་མི་ཡོང་ངས།
\ཇ་བྱས་འཐུང་གིས། ར་བཟི་མི་ཡོང་ངས།

二、造句：请用 ཡིན་འགྲོ（མིན་འགྲོ）、ཡོད་འགྲོ（མེད་འགྲོ）、ཡིན་འགྲོའོ、ཡོད་འགྲོའོ**各造两个句子。**

三、请将本课课文及听读练习译成汉文。

四、作文（任选一题）

1. ཟླ་ཉིན་ང་ནང་ལ་སོ་གསར་བཏང་པ་ཡིན།

2. ང་ལྷ་སར་ལོ་གསར་བཏང་པ་ཡིན།

五、听读练习

1. པད་དབྱངས་ལགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

2. ཨ་ཅི། གློ་མཐུན་ཧྲུའུ་ལགས་རེད་པ། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཡར་ཕེབས། བཞུགས་གདན་འཇགས། ཐུན་ལ་སྐྱི་མར་མཆོད་དང་། ཁ་ས་ཁ་ཉིན་ཁྱེད་རང་ག་པར་ཐད་པ། ཁ་སེང་ངས་ཁྱེད་རང་ལ་ལོ་གསར་ཚེས་པ་གཅིག་ནས་བྱས་ང་ཚོའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཕྱུ་ཞུས་བྱུང་ང་། ང་ཚོ་ནང་མི་ཚོས་ཁྱེད་རང་ཕེབས་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

3. ཁ་ས་ཁ་ཉིན་ངའི་སྔོན་མའི་སློབ་གྲྭ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བོད་" རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོའི་ནང་ལ་ལོ་གསར་གཏོང་གག་སྐད་བཏང་གནང་བྱུང་། ད་རེས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་ནས་བོད་ལ་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་ལོ་གསར་བཏང་ཡས་དེ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ཙང་། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ཁོང་ཚོའི་ནང་ལ་སྤྱོད་དགོས་སེ་ཡུ་རྒྱུགས་བརྒྱབ་ནས་ཁྱོན་ནས་གཏོང་གནང་གི་མི་འདུག་བྱས་ཙང་འདིར་ཡོང་ཐུབ་མ་སོང་། དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཅི།

4. གའི་གནང་གི་མ་རེད། དེ་རིང་ང་ཚོའི་ནང་ལ་སྐྱིད་སྐྱིད་བྱས་བཞུགས་རྒྱུ་ཡིན་ད།

5. ལེ་སེ། དཀར་རང་ཞུ་རྒྱིས་ཡོད།

6. ཧྲུའུ་ལགས། ཐུན་ལ་གསོལ་ཇ་མཆོད་དང་། ད་ངས་བསྐོལ་ཐུན་ཞུ་གག་འགྲོ་གི་ཡིན། བསྐོལ་ཐུན་ལ་ཁ་ཟས་འདི་ནས་སྤྲང་བྱས་

མཆོད་དང་། མཆོད་དང་།

7. ལ་ཡོད།

8. ཁྱེད་རང་བོད་ལ་ཕེབས་ནས་ལོ་གསར་བཏང་གནང་ཡས་ཐེངས་དང་པོ་རེད་པ། བྱས་ཙང་ད་རེས་ནང་དྲན་གནང་བྱུང་ངས།

9. ང་རང་ཚོའི་ཁ་རྒྱན་ལ་དུས་ཆེན་དང་ལོ་གསར་རན་པ་ད་གར་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་དྲན་གྱི་རེད་ཟེར་བ་ནང་བཞིན་ང་ཡའི་ནང་ཧོག་ཙམ་དྲན་བྱུང་། ཡིན་ནའི་ཚོས་པ་གཅིག་དང་ཚོས་པ་གཉིས་ལ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་ཚོའི་ནང་ལ་ལོ་གསར་བཏང་ཙང་། ང་ཡུལ་པོ་ཁྱོན་ནས་མ་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་ཁོ་ཚོའི་ཕ་མས་ངར་ཁོང་རང་ཚོའི་སྤུ་གུ་ནང་བཞིན་ཡག་པོ་བྱས་བྱུང་།

10. ཡིན་དང་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་ཚོ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་ས་ཐག་རིང་པོ་འདི་འདྲས་ལ་ལས་ཀ་གནང་གག་ཕེབས་པ་རེད་པ། བྱས་ཙང་འདིར་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ནང་དང་ཁྱད་པར་ཡོའོ་མ་རེད། ང་ཚོ་ནི་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཕ་མ་སྤུན་མཆེད་དང་ཁྱད་པར་ཡོའོ་མ་རེད།

ཏུའུ་ལགས། ད་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ཉིན་གུང་ཁ་ལག་མཆོད་གག་ཕེབས་གསུང་གིས། ཐད་དོ། ཐད་དོ།

11. ཨ་མ་སྒྲོན་མ་ལགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

12. སྒོ་མཐུན་ཏུའུ་ལགས། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། འདིར་··· བཞུགས་སྟན་ལ་ཞལ་ལག་མཆོད་ཨ། འདི་ལུག་མགོ་རེད། ཚོས་པོ་ཡོད། མཆོད་དང་། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཚོས་ལོ་གསར་གྱི་སྐབས་ལུག་མགོ་བཙོས་ཡས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་བརྩི་གི་རེད། ཁ་རྒྱན་ལ་ལོ་གསར་དང་

ལུག་མགོ་ཟེར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་རེད། བྱས་ཙང་མཉེས་པོ་བྱས་མཆོད་ལྷ།

13. ལེ་སེ། ཞུ་གི་ཡོད། སྨྲ་པོ་ཞེ་པོ་ཅི་འདུག ཐུགས་ཆེ་གནང་། ཐུགས་ཆེ་གནང་། ཁ་ས་ཁ་ཉིན་སློབ་གྲོགས་ཚོའི་ནང་ལ་ཡའི་ལུག་མགོ་བཟས་པ་ཡིན། ཞིམ་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག ད་རེས་ལོ་གསར་གཏོང་དུས་སློབ་གྲོགས་ཚོའི་ནང་མི་ཚོས་ང་ལ་ཆང་བླུགས་དུས་སྟེན་ལ་གསུམ་སྐྱོན་མཉེས་དག་མཆོད་ལྷ་སེ་ཕུ་རྒྱུགས་ཞེ་པོ་ཅིག་གནང་གིས། ཡིན་ནའི་ངས་མགོ་མ་ཚོད་པ་བྱས། གཞུག་གུར་ཁོང་ཚོའི་པ་ལགས་ནས་ང་ལ་བོད་པའི་ཆང་འཐུང་དུས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བྱུང་། གསུམ་སྐྱོན་མཉེས་དག་ཟེར་ཡས་དེ་ནི་ཧབ་གང་དོ་བྱས་པ་ཐེངས་གསུམ་འཐུང་བྱས་སྐྱོན་བཞི་པའི་ཐོག་ལ་ཞབས་དག་འཐུང་ཡས་དེ་ལ་གསུམ་སྐྱོན་མཉེས་དག་ཟེར་གྱི་འདུག ཡང་ཆང་མང་པོ་འཐུང་མ་ཐུབ་མཁན་ཚོ་ལ་གང་མཉེས་ཡིན་ད། གང་མཉེས་ཡིན་ད། ཟེར་ཡས་དེ་འདྲས་རང་གི་འདོད་མོས་བྱས་འཐུང་ཡས་བྱས། ཡང་ཁ་ལག་བཟས་ཚར་ནས་གསོལ་བརྒྱབ་ཡིན་སེ་ཆང་ཡི་ཙི་གང་རེ་འཐུང་ཡས་དེ་འདྲས། ད་དུང་དེ་མིན་པའི་དཀར་ཡོལ་ནང་ལ་ཆང་ཐིགས་པ་གཅིག་ལྷག་ཡོད་ནའི་ཡང་ཐིགས་ཆང་ཟེར་ཡས་དེ་འདྲས་ལུགས་སྲོལ་མང་པོ་འདུག

14. ཁྱོད་ཚོས་ཆང་གཞས་བཏང་མ་སོང་ངས། ལགས།

15. ཆང་གཞས་བཏང་སོང་ལགས། ཆང་གཞས་དེ་ཚོ་སྙན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག གཞས་ཅིག་བཏང་ཚར་རའི་གཞུག་གུར་ཕུ་རྒྱུགས་དཔེ་རང་བརྒྱབ་ནས་ཆང་མ་འཐུང་རང་འཐུང་ལ་ཐུག་གི་འདུག བོད་པའི་

སོ་གསར་བཏང་དུས་གཞས་བཏང་ཡས་དང་ཞབས་བྲོ་ཞི་དྲགས་བརྒྱབ་ཀྱི་འདུག ལྷག་པར་དུ་པོའོ་ལགས་དང་རྩོའོ་ལགས་ཁོང་ཚོས་སྔོ་རའི་ནང་ལ་སྐོར་གཞས་སོགས་བཀྱོན་ནས་འཁྲུག་པོ་ཞི་དྲགས་འདུག

16. འོང་ཡོའོ་རེད། དོ་དགོང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གཞས་བཏང་…… ཞབས་བྲོ་བརྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ད། ད་ངས་སྔོན་ལ་ཁྱེད་རང་ལ་ཆང་…… གཞས་ཅིག་བཏང་བྱས་མཆོད་ཆང་བཀུག་གི་ཡིན། ངས་གཞས་བཏང་ཚར་པ་ད་གར་ཁྱེད་རང་ཆང་འདི་མཆོད་དགོས་རེད་ད།

ང་ཚོ་འདི་ལ་འཛོམས་འཛོམས།
གདན་དུ་འཛོམས་རྒྱུ་བྱུང་ན།
གདན་དུ་འཛོམས་པའི་མི་ལ།
སྐྱུན་གཞི་གོད་ཆག་མ་གཏོང་།

ད་གསུང་གཞས་ཕུལ་ཡོད། མཆོད་ཆང་མཆོད་རོགས་གནང་།

17. ཨ་ཙི་དེ་རིང་ངས་ཆང་མང་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འཐུང་སོང་། ད་ར་བཟི་པྱ།

18. གཞས་བཏང་ཚར་རའི་གཞུག་ཀུར་ཆང་མ་མཆོད་ན་ག་པར་འགྲིགས་ཀྱི་རེད།

19. ལེ་སེ། ལེ་སེ། ད་ངས་ག་ལེ་ག་ལེ་བྱས་འཐུང་གི་ཡིན།

20. ལེ་སེ། ཐུགས་ཆེ་གནང་། ད་དེ་རིང་ང་ཚོ་སྐྱིད་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་བྱུང་།

ཚིག་གསར་ཁ་སྣོན། 补充练习

1. སྤོས། 搬迁
2. མི་དམངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ། 人民大会堂
3. ལྟ་སྐོར་ཚོགས་པ། 参观团
4. ཏར། 电报
5. ཕན། 利于、有益于
6. ཞིབ་དཔྱད་བྱེད། 调查
7. སྤོབས་པ། སྤོབས་པ་བྱེད། 勇气 骄傲
8. ལྷན་པ། ལྷན་པ་རྒྱག 补丁 打补丁
9. ཟངས་ཆས། 铜器
10. གཡའ། 锈
    གཡའ་རྒྱག 长锈
11. ཏམ་སྤུ། ཏམ་སྤུ་རྒྱག 绿毛(发霉) 发霉
12. ལུད། ལུད་རྒྱག 肥料 施肥
13. གཏིང་ལུད། 底肥
14. ཚོས། 染料
15. ལ། 山、有路的山
16. སྒོ། 门
17. རྫས་ལུད། 化肥
18. མེ་མདའ། 枪
19. ཐག་མཐུད་བརྒྱབ། 接绳子
20. ཕར་ཕྱིན་བརྒྱབ། 绣花
21. བརྡ་ཐོ་གཏོང་། 下通知
22. བསྟོད་བསྔགས་གཏོང་། 表彰
23. ཚེ་ཐར་གཏོང་། 放生
24. རྨི་ལམ་བཏང་། 做梦
25. ཇག་པ། 强盗
26. མེ་བརྒྱབ། 放火
27. མེ་བཏང་། 生火、笼火
28. ཆུ་བརྒྱབ། 浇水

29. ཆུ་བཏང་། 灌溉、放水

30. ཞལ་པར། 电话(敬)

31. ཡ་མཚན། ཡ་མཚན་ཚ་བ། 奇怪 太奇怪了

32. བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། 吉祥如意

33. པད་དབྱངས། 白央(人名)

34. ཡར་ཕེབས། 请进(敬)

35. ལྷོ་མཐུན་ཧུའུ་ལགས། 老胡同志

36. ཁ་ས་ཁ་ཉིན། 前两天(包括昨天)

37. ཁ་སེང་(སང) 前几天、上次

38. ཤག་ཤག ཕེབས་ཤག་བྱས། 肯定、必定 认为肯定来

39. ཨུ་ཚུགས་བརྒྱབ། 坚持、强迫

40. དགོངས་འགལ་མེད་པ། 不见怪、原谅

41. སྙོད་སྙོད་བྱས། 轻松地

42. སྦང་། 浸泡

43. སྤུན་མཆེད། 兄弟姐妹

44. ཡུལ་པོ། 寂寞、凄冷、空虚

45. ཁ་བྲལ། 分离、离婚

46. སྒྲོན་མ། 准玛(人名)

47. ཚོས་པོ། 烂熟

48. མེད་ཐབས་མེད་པ། 不能没有的

49. མཉེས་པོ། 高兴、喜欢(敬)

50. གསུམ་སྒྲོན་མཉེས་དག 酌酒三次最后干杯(敬酒时的常用语)

སྒྲོན། 奉献

མཉེས་དག 干杯

51. མགོ་མ་ཚོད་པ། 没弄清楚、不懂

52. གང་མཉེས། 请随便(喝、吃)

53. ལུགས་སྲོལ། 规矩、习惯

54. གསོལ་བརྒྱབ། 饭后酒

55. ཞབས་དག 干杯

56. ཐིགས་པ། ཐིགས་ཆང་།

(一)滴 干杯如剩下一滴酒时，再罚喝一杯

57. འདོད་མོས་བྱུས། 自愿地

58. སྒོར་གཞས། 圆圈舞

59. པི་ཅི། 杯子（汉）

60. གཏན་དུ། 永久地

61. ཆང་གཞས། 酒歌

62. གོད་ཆག 损失、灾害

63. མཛོམས་འཛོམས། 聚会（歌词）

64. ར་བཟི་ལྷ། 醉了

65. སྙུན་གཞི། 病痛

66. གསུང་གཞས། 歌儿（敬）

67. ཐུགས་ཆེ་གནང་། 谢谢（敬）

ཟུར་བཀོད་དང་པོ། རྒྱུན་སྤྱོད་མིང་ཚིག་གི་དཔེར་བརྗོད།

附录一　常用语词释例

……ཀག་བྱས(ཁག་བྱེད)　　装作、勉强

1. ཕྲུ་གུ་ཆུང་ཆུང་དེས་རྒྱུགས་ཤར་རྒྱུགས་ཀག་བྱས་ཁ་སྦུག་ལོག་སོང་།

那个小孩儿(婴儿)勉强跑步，(结果)摔跤了。

(2)ཁོང་གིས་ཆུ་རྐྱལ་མ་ཤེས་ནའི་རྐྱལ་རྒྱག་ཀག་བྱས་དིམ་པ་རེད།

他虽然不会游泳而勉强地游，(结果)沉下水了。

(3)སི་པན་ཟ་ཀག་བྱས་པོ་བའི་ནད་ལྟག་ཏུ་ཕྱིན་ཤག

勉强地吃辣椒胃病严重了。

(4)ངས་འཁྱགས་ཤུར་སྒྲོད་ཀག་བྱས་རིལ་བྱུང་།

我勉强去滑冰摔倒了。

(5)ཡི་གེ་མགྱོགས་པོ་འབྲི་ཀག་བྱས་མང་པོ་ནོར་ཤག

装作写字写得快，(然而)错了许多。

རྐྱང་རྐྱང་རེད　　单纯的、尽是、全是

1. ཁོང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་གཞས་གཏོང་མཁན་བུ་རྐྱང་རྐྱང་རེད།

他们班唱歌儿的尽是男的。

2. དེ་རིང་ལྟ་སྐོར་ལ་ཡོང་མཁན་ཚང་མ་བོད་རིགས་རྐྱང་རྐྱང་རེད།

今天来参观的全是藏族。

3. དེ་རིང་དགོང་དྲོའི་ཚོགས་འདུ་ལས་བྱེད་པ་རྐྱང་རྐྱང་འགྲོ……

དགོས་རེད།

今天下午的会单纯是干部要去。

4. སང་ཉིན་གྱི་ལྟད་མོ་ཞབས་བྲོ་རྐྱང་རྐྱང་རེད།

明天的节目尽是跳舞。

5. དཔེ་སྒྲོམ་དེའི་སྟེང་ལ་བོད་ཡིག་གི་དེབ་རྐྱང་རྐྱང་རེད།

那个书架上全是藏文书。

གཏན་ནས…མ(མི) 与 རྩ་བ་ནས…མ(མི) ……根本不(没)……；压根儿就不(没)……；完全不……。

1. ང་པེ་ཅིན་ལ་མ་ཡོང་གོང་ལ་རྒྱ་སྐད་གཏན་ནས(རྩ་བ་ནས)ཤོད་

ཤེས་ཀྱི་མེད།

我来北京之前根本不会说汉话。

2. ཁྱེད་རང་སྨན་ཁང་ལ་བཞུགས་པ་ངས་གཏན་ནས(རྩ་བ་ནས)ཧ་

གོ་མ་བྱུང་།

你住院的事，我压根儿没听说。

3. ངས་ཁྱེད་རང་བལྟ་གག་ཡོང་སོང་བྱུང་མ་སོང་། དགོངས་པ་ཁྱོན་ནས་(རྩ་བ་ནས)མ་ཆེམ་ཨ།

我没功夫来看您，请别生气。

4. ངའི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཤིང་བཟོའི་ལག་རྩལ་འདིའི་གྲས་ཤེས་མཁན་ཁྱོན་ནས་(རྩ་བ་ནས)ཡོའོ་མ་རེད།

在我家乡会这类木工手艺的根本没有。

5. ཁོང་དེང་སང་ག་པར་བསྡད་ཡོད་མེད། ངས་ཁྱོན་ནས(རྩ་བ་ནས)ཤེས་མ་བྱུང་།

他近来住在哪儿，我完全不知道。

ག་ས་ག་ལ　　到处

1. གླིང་ཀའི་ནང་ལ་ག་ས་ག་ལ་མེ་ཏོག་མང་པོ་ཤར་ཤག

园子里到处盛开鲜花。

2. ཞོགས་པ་ག་ས་ག་ལ་ལུས་རྩལ་རྩེད་མཁན་འདུག

清晨到处是锻炼身体的。

3. ཁ་ལུད་ག་ས་ག་ལ་གཡུག་རྒྱུ་ཡོའོ་མ་རེད།

不要随地吐痰。

4. ངའི་ལྷུགས་སྨྱུག་ནག་པོ་དེ་བརླག་ཤག ག་ས་ག་ལ་འཚོལ་ནའི་རྙེད་མ་བྱུང་།

我的那支黑钢笔丢了，到处找都没找到。

5. ངའི་ཀང་པ་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས་ལྷམ་གོག་ག་ས་ག་ལ་ཉོ་གག་ཕྱིན་

ཉའི་ཉོ་ས་མི་འདུག

我的脚太大了，到处买鞋都没买到。

གལ་སྲིད་…ན　　如果……的话

1. གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་བོད་ལ་ཕེབས་ན་ངེས་པར་དུ་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཨཱ།

如果您到西藏去，一定去我家呀！

2. སང་ཉིན་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་དུས་གལ་སྲིད་ང་རྗེས་ལུས་ཞེབས་ན་ཁྱེད་རང་ནས་དགོངས་པ་ཞུ་རོགས་གནང་།

明天上课如果我晚到的话，请帮忙请假。

3. གལ་སྲིད་དེ་རིང་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་མར་གཏན་གཏན་ཡོང་གི་ཡིན།

如果今天不能来的话，以后（我）一定来。

4. གལ་སྲིད་ན་ཚ་དྲག་ཏུ་མ་ཕྱིན་ན་ད་དུང་རྒྱུ་མཐུད་སྨན་བཅོས་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར།

据说病如果还不好的话，还要继续治疗。

5. གལ་སྲིད་ད་རེས་བོད་ལ་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་རྗེས་མར་ངས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་འགྲོ་ཐུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

如果这次不能去西藏参观，以后我一定争取能去。

གལ་ཆེན་པོ།　　重要

1. ཡིག་ཆ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།　བརླག་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད།

这个文件重要，千万别丢失。

2. སང་ཉིན་གྱི་ཚོགས་འདུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡོའོ་རེད་ཟེར་གྱིས། ང་ཚོ་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་རེད།

明天的会很重要，我们一定要去。

3. གཟའ་ཉི་མ་ང་ཚོར་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་པོ་ཅིག་ཡོད། བྱས་ཙང་ཁྱེད་རང་གི་ནང་ལ་ཡོང་ཐུབ་པ་མི་འདུག

星期天我们有要紧的事儿，所以不能到您家。

4. བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། སློབ་གྲྭ་ཐོན་ནས་བོད་ཡིག་གི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་རེད།

学习藏文很重要，为什么呐?! 毕业之后要干藏文的工作。

5. དེ་རིང་གི་གསུང་བཤད་དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཉན་ཚར་ནས་ད་དུང་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་གྱིས།

今天的报告重要，据说听完之后还要讨论。

…གིན་…གིན　　　　……着……着、……边……边……

1. ལམ་ཁ་ལ་འགྲོ་གིན་འགྲོ་གིན་ཁ་ལག་བཟའ་ཡས་དེ་ཡག་པོ་ཡོའོ་མ་རེད།

在路上边走边吃饭不好。

2. ཞིང་པ་ཚོས་ཞིང་ཁའི་ནང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་གཞས་གཏོང་གི་ཡོའོ་རེད།

农民们在田里干着干着唱起歌了。

3. རྒྱང་བསྒྲགས་ཉན་གྱིན་ཉན་གྱིན་གཉིད་ཁུག་ཤག

听着听着广播睡着了。

4. ང་ཚོ་ཡར་ལོག་དུས་ཁ་བརྡ་སྒྲོད་ཀྱིན་སྒྲོད་ཀྱིན་ནང་ལ་སླེབས་ཤག

我们聊着聊着就到家了。

5. བློ་བཟང་གིས་དེབ་ཆ་ལྟ་གིན་ལྟ་གིན་འབྲི་གིན་འབྲི་གིན་བྱས་པ་རེད།

洛桑边看着书，边写着。

…དགོས་བྱུང　　　(客观上)使我必须

1. ང་ཚོ་བོད་ལ་བསླེབས་ནས་ཁྱེད་རང་འཚོལ་དགོས་བྱུང་ན་ཡོང་གི་ཡིན།

我们到西藏后，如果需要找您的话我就来。

2. ང་ཚོས་ཁྱེད་རང་ཚོར་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་ངེས་པར་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

如果需要我们帮助您们的话，一定做到。

3. ངའི་ལམ་དངུལ་ད་དུང་མ་འབྱོར་ཙང་། སློབ་གྲྭར་གཡར་དགོས་བྱུང་།

我的路费没到，必须向学校借了。

4. ཁྱོད་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་མི་མ་ལྷང་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་མི་བཏང་དགོས་བྱུང་ན་བཏང་ཆོག

你们班人不够的话，需要派人我们可以派。

5. སང་ཉིན་གྱི་ཚོགས་འདུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡོའོ་རེད་ཟེར་གྱིས། ང་ཚོ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་།

据说明天的会很重要，我们必须去。

……དགོས(གོ读轻声)　　必须……，应该……

1. སློབ་གྲྭ་བས་སྒྲིག་ལམ་ཡག་པོ་སྲུང་དགོས།

学生必须遵守纪律。

2. ཕ་མས་རང་གི་ཕྲུ་གུར་སློབ་གསོ་ཡང་ཡང་རྒྱག་དགོས།

父母应该常常教育自己的孩子。

3. ཆུ་དང་གློག་ལ་མགྲོན་ཆུང་བྱེད་དགོས།

要节约水电。

4. མི་རིགས་ཁག་གི་སློབ་གྲྭ་བ་ཚོས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

各民族学生必须好好地团结。

5. འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་དུས་ཆན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་པ་དེ་གྲུང་ཡག་པོ་ཉན་དགོས།

上课时要好好听老师讲课。

…རྒྱུ་རང་རེད　　将无疑……、肯定会……

1. གཞོན་ནུ་དེས་རྐང་འཁོར་མགྱོགས་པོ་དེ་འདྲས་བཏང་ནས་ཡོང་ན་རྒན་ཁོག་ཚོ་ལ་འབུད་ཀུག་ཐེབས་ནས་རིལ་རྒྱུ་རང་རེད།

那年轻人自行车骑得那么快，如果碰一下老人，无疑(老人)会摔倒。

2. སྦང་ཕུག་དེ་ལ་ད་དུང་ཕུ་བརྒྱབ་ན་རྫོལ་རྒྱུ་རང་རེད།

那个气球如果再吹气，无疑会破。

3. ཆུ་ཡུར་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་མ་བརྒྱབ་ན་ཆུ་ཕྱི་ལ་ལུས་རྒྱུ་རང་རེད།

那条水渠不修的话水肯定会外溢。

4. ཐག་པ་དེ་ལ་མཐུད་མ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་ཆད་རྒྱུ་རང་རེད།

那根绳不接一下的话肯定会断。

5. ལྗང་གསར་དེ་ཚེར་ད་དུང་ཆུ་མ་བཏང་པ་ཡིན་ན་སྐམ་རྒྱུ་རང་
རེད།

那些树苗还不浇水的话肯定会枯死。

…རྒྱུ་ཁལ　　不得不、(任务)落到　终于

1. ཁོང་ཚོ་སྡོད་ས་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་ཙང་།　ཕར་བསྐྱལ་གག་འགྲོ་
རྒྱུ་ཁལ་བྱུང་།

他们住的地方远，送去的任务落到我身上。

2. ཁོང་གི་སོ་ལ་ན་ཚ་ཞེ་དྲགས་བཏང་ཙང་ངུ་རྒྱུ་ཁལ་སོང་།

他的牙很痛，终于哭了。

3. དེ་རིང་གི་ཚོགས་འདུ་མ་ཚར་ཙང་སང་ཉིན་སུ་མཐུད་ནས…
ཚོགས་རྒྱུ་ཁལ་སོང་།

今天的会没开完，明天(不得不)接着开。

4. ངོ་དགོང་ནང་ལ་ཡོང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཙང་ཀུབ་བཀུག……
གཡར་རྒྱུ་ཁལ་བྱུང་།

今晚家里来了许多人，不得不去借凳子。

5. ངའི་ནད་དེ་ག་ཤགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་ཁལ་བྱུང་།

我的这个病终于要开刀了。

སྣང་ག(＝ཚང་མ)　　　全部、都……

1. དེ་རིང་བོད་རིགས་སློབ་གྲྭ་བ་སྣང་ག་མི་རིགས་ཕོ་བྲང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་གི་ཡོའ་རེད།

今天藏族学员全部在民族宫礼堂过藏历年。

2. ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གྲྭ་བ་སྣང་ག་སླེབས་ཡོད།

我们班的学生全到了。

3. སློབ་དུས་འདིའི་ནང་གི་ཡིག་ཚད་སྣང་ག་བཏང་ཚར།

这学期的考试全考完了。

4. དེ་རིང་ཁོང་ཚོའི་ནང་མི་སྣང་ག་གླིང་ཁར་ཕྱིན་ཤག

今天他们全家去公园了。

5. ད་ཕྱི་པོ་བྱས་ཤག　སློབ་གྲྭ་བ་སྣང་ག་ཉལ་ཚར་ཡོད་ཀྱི་རེད།

现在晚了，同学大概全都睡了。

དངོས་གནས…རེད　　　真是、真正是、的确是

1. ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ནི་དངོས་གནས་མི་རིགས་ཁག་མང་པོའི་སློབ་ཕྲུག་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཅིག་རེད།

中央民族学院真正是一所多民族的大学。

2. ཁྱེད་རང་གིས་བོད་སྐད་དངོས་གནས་སྒྲ་དག་པོ་གསུང་གི་འདུག

您说藏语，发音的确很准确。

3. དེང་སང་ཞིང་པའི་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་དངོས་གནས་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཤག

近来农民的生活水平的确提高了。

4. ཁྱེད་རང་དེང་སང་ལུས་རྩལ་རྩེད་པ་ནས་བཟུས་དངོས་གནས་གཟུགས་པོ་ཐང་རུ་ཕྱིན་འདུག་ག

自从您锻炼身体以来，真的健康起来了。

5. ཁོང་གིས་བཤད་པ་དེ་དངོས་གནས་སྐད་ཆ་དྲང་པོ་རེད།

他说的是真正的老实话。

གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས　一五一十地、清清楚楚地

1. ང་ཚོ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་དུས་སློབ་གྲྭ་ནས་གཡར་པའི་ཅ་ལག་དེ་ཀུན་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཕར་སྤྲོད་དགོས།

我们毕业时，凡从学校借的东西，都清清楚楚地交还。

2. ལྟ་སྐོར་ཚར་ནས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོའི་མི་རྣམས་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མིང་བཤེར་གཏོང་དགོས་རེད།

参观结束后，各班要清点人数。

3. རྩིས་པས་རྩིས་ཐོ་སྤྲོད་དུས་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རྩིས་སྤྲོད་བྱས་པ་རེད།

会计交账时，一五一十地交了。

4. ཁའི་ས་འཛིན་གྲྭའི་ནང་སྦྱོང་པ་བརྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ངས་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རྒན་ལགས་ལ་ཞུས་པ་ཡིན།

昨天班上争论的情况，我一五一十地向老师说了。

5. བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་སྟངས་འདི་ཀུན་རྫོ་རྗེས་ངར་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་བྱུང་།

藏历年的过法，多吉清清楚楚地向我介绍了。

…ཅན་ལང་པོ་　　　老爱……、总是……

1. ང་ནི་དགུན་ཁ་རན་པ་དང་ཆམ་པ་བརྒྱབ་ཅན་ལང་པོ་ཡོད།

我呐，一到冬天老爱闹感冒。

2. རྒན་འོ་ལགས་ཁྱེད་རང་གློག་བརྙན་བལྟ་དུས་གཉིད་ཚོག་བརྒྱབ་ཅན་ལང་པོ་འདུག་གང་།

老太太您一看电影就爱打瞌睡。

3. དཔལ་འབྱོར་ནི་འཛིན་གྲྭ་གྲོལ་པ་དང་གཞས་བཏང་ཅན་ལང་པོ་འདུག

班觉一下了课，总是唱歌。

4. བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་འདི་ཇན་པ་བཟའ་ཅན་ལང་པོ་འདུག

这个小女孩总是吃零食。

5. ཁྱེད་རང་གི་ཕྲུ་གུ་འདི་ནི་ངུ་ཅན་ལང་པོ་འདུག་ག

您的这个孩子老爱哭！

ཆེ་ཆུང　　　大小

1. ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་ཏག་ཏག་རེད།

我们班大小正合适。

2. དེ་རིང་ཉོས་པའི་ཀུ་ཐུང་དེ་ངས་གོན་དུས་ཆེ་ཆུང་ཏག་ཏག་རེད།

今天买的那条裤子，我穿着刚合适。

3. ན་ཉིན་སྐུར་པའི་སྟོད་ཐུང་དེ་ད་ལོ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲས་བྱེད་ཀྱི་འདུག

去年捎的那件上衣今年大小怎样？

4. ང་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁང་པ་ཆེ་ཆུང་གཅིག་པ་རེད།

咱俩的房间大小一样。

5. ཁོང་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་གི་མི་འདུག

他俩的字体大小不相似。

ཆེད་དུ　　　为了

1. བོད་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་སྐད་ཡག་པོ་སློབ་དགོས་རེད།

为了能去西藏，要好好地学习藏语。

2. དཔྱིད་ཀ་ཞིང་ཁ་ལ་གཏིང་ལུད་མང་ཙམ་རྒྱག་ཡས་དེ་སྟོན་ཀ་ལོ་ལེགས་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

春天往田里多施点底肥，为的是秋天丰收。

3. ཁོང་ཚོས་དམག་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་ཡས་དེ་མེས་རྒྱལ་མཐའ······མཚམས་སྲུང་བའི་ཆེད་དུ་རེད།

他们搞好军事训练，为的是保卫祖国边疆。

4. གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ནམ་རྒྱུན་ལུས་རྩལ་དང་གཙང་སྦྲ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད།

为了身体健康，平时要好好地锻炼和搞卫生。

5. བསྐྱར་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་ཡས་དེ་བསླབས་ཚར་པའི་སློབ་ཚན་དེ་ཚོ་ཡག་པོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

好好地复习为的是更好地学会已学过的课程(课文)

…ཆོག　　　　可以干……

1. ཁྱེད་རང་གིས་གསུང་པ་ནང་བཞིན་ངས་རོགས་རམ་བྱས་ཆོག

按您说的，我可以帮忙。

2. དེ་རིང་ཚོགས་འདུའི་ནང་དོན་ངས་ཁོང་ལ་ལབ་ཆོག

今天开会的内容我可以告诉他。

3. ཁྱེད་ཚོའི་རེ་འདུན་དེ་གུད་ངས་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཞུས་ཆོག

您们的希望我可以禀报领导。

4. སྐྱོ་གསིང་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་ཡས་ཀྱི་པ་སེ་སང་ཉིན་ངས་ཉོ་གག་ཕྱིན་ཆོག

去旅游参观的票，明天我可以去买。

5. དགོང་ཇའི་ཁ་ལག་ངས་བཟོས་ཆོག རང་སེམས་འཚབ་བྱེད་མི་དགོས།

晚饭我可以做，你不用着急。

ཏག་ཏག　　　　正好、正合适

1. ང་པེ་ཅིན་ལ་སླེབས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་ཏག་ཏག་ཕྱིན་ཤག

我到北京正好三十年了。

2. ད་ལོ་དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་ཟླ་བ་གཉིས་ཏག་ཏག་ཡོད་རེད།

今年的暑假正好两个月。

3. ཁྱེད་རང་ཕེབས་ཡས་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདི་ཏག་ཏག་རེད་ཤག

您到的这个时间正合适。

4. དེ་རིང་ཉོས་པའི་དུག་སློག་གསར་པ་འདི་ངས་གོན་ན་ཏག་ཏག་བྱེད་ཀྱི་འདུག

今天买的这套新衣服，我穿着正合适。

5. ཁང་མིག་འདིའི་ནང་ལ་མི་བཞི་བསྡད་ན་ཏག་ཏག་བྱེད་ཀྱི་རེད།

这间房间住四个人正合适。

…ཧོག་མེད (…རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད) 别、千万别

1. ཕོ་བའི་ན་ཚ་ན་མཁན་ཚོས་སྐྱོ་ཆས་གྲང་མོའི་རིགས་ཟ་ཧོག་མེད།

胃病患者千万别吃冷食。

2. འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་དུས་དེབ་གཞན་དག་བལྟ་ཧོག་མེད།

上课时别看别的书。

3. ནད་ཁང་ལ་སྐད་ཆེན་པོ་རྒྱག་ཧོག་མེད།

病房里别大声喧哗。

4. ང་ཚོས་སློབ་གྲྭའི་ཕྱི་ནང་ག་པར་ཡིན་ནའི་མེ་ཏོག་བཀོག་ཧོག་མེད།

无论学校内外的任何地方都不得攀摘鲜花。

5. ཉལ་ནས་དེབ་བལྟ་ཧོག་མེད།

别躺着看书。

གཏན་གཏན　　一定

1. གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་ང་ཁྱེད་རང་གི་ནང་ལ་གཏན་གཏན་ཡོང་གི་ཡིན།

星期天我一定去您家。

2. སང་ཉིན་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གཏན་གཏན་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན།

明天我们一定一块儿去。

3. ངས་མངགས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་གིས་གཏན་གཏན་ཉོ་རོགས……གནང་།

我所托咐的那个请您一定帮忙买。

4. དེ་རིང་བསླབས་ཚར་པའི་ཚིག་གསར་དེ་དག་ཁྱེད་རང་ཚོའི་བློ་ལ་གཏན་གཏན་ངེས་པ་བྱེད་དགོས།

今天教完了的生词，您们一定要记住。

5. དེང་སང་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པ་པེ་ཅིན་ལ་ཕེབས་ཞག་ཟེར་གྱིས།

据说西藏自治区的领导到北京了。

བྱས་ན་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་གཏན་གཏན་ཕེབས་ཀྱི་རེད།

那么肯定会来咱们学校。

ཐུབ　　能够、可以

1. སང་ཉིན་ངར་ལས་ཀ་ཏོག་ཙམ་ཡོད།　ཡོང་ཐུབ་པ་མི་འདུག

明天我有点事儿，不能来了。

2. བློ་བཟང་ལགས་སྣུན་ཅང་། འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་གག་ཕེབས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག

洛桑病了，所以不能来上课。

3. གཟའ་ཉི་མར་རང་ཁྲོམ་ལ་ཉོ་ཆ་རྒྱག་གག་འགྲོ་ཐུབ་པ་འདུག་གས།

星期天你能够进城买东西吗？

4. ང་ཚོ་བོད་རིགས་སློབ་གྲོགས་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་ན་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་མགྱོགས་ཙམ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

我们如果和藏族同学住在一起，藏语文很快能学会。

5. ལས་འགན་འདི་དུས་སང་བསྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

这项任务明年可以完成。

…ད…　……倒是……

1. ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་ལ་ཐོག་རྩེགས་ཅན་གྱི་ཁང་པ་ཡོད་ད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་མཐོ་པོ་འདི་འདྲས་རང་ཡོད་མ་རེད།

我们家乡楼房有倒是有，但像这么高的没有。

2. ངའི་ནང་ལ་སྡོད་མཁན་འགྲུལ་པ་ཚོ་ཐོན་ད་ཐོན་ཚར་སོང་། ཡིན་ནའི་ད་དུང་ཅ་ལག་མང་པོ་བཅོལ་བྱུང་།

住我家的客人走倒是走了，但是还存下许多东西。

3. པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་བ་ཡོད་ད་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ལས་ཞེ་དྲགས་ཉུང་བ།

北京大学少数民族学生有倒是有，但比我们学校少得多。

4. དེ་རིང་གི་ཟློས་གར་ལྟད་མོ་ད་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཡིན་ནའི་ལེའུ་ཉུང་དྲགས་ཤག

今天的歌舞好倒是好看，但是节目太少了。

5. ལས་ཀ་ཚར་ད་ཚར་སོང་། ཡིན་ནའི་དུས་ཐོག་ལ་ཚར་མ་སོང་།

活儿干倒是干完了，但是没按时完成。

ད་ག་རང　　照这样、正对、正适当

1. བདེ་སྐྱིད་ལགས། ཁའི་ས་གསུང་པའི་སྒྲུང་ད་ག་རང་དེ་རིང་ཡང་བསྐྱར་ཞིག་གསུང་རོགས་གནང་།

德吉！昨天讲的那个故事，（照这样）再讲一次。

2. རྒན་ལགས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ཤེས་ད་ག་རང་རྒྱུ་མཐུད་ནས་གནང་ན་ཡག་པོ་འདུག

老师的教学方法（照这样）继续下去很好。

3. ང་ཚོའི་ཁང་པ་ད་ལྟའི་ཆེ་ཆུང་ད་ག་རང་འགྲིགས་པ་འདུག

我们的房子现有的大小正合适。

4. ཁྱེད་རང་གིས་གསུང་པ་དེ་དངོས་གནས་རེད། ངས་ད་ག་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན།

您说的对，我就这样干。

5. ཁྱེད་ཀྱིས་གསུང་པ་དེ་ད་ག་རང་རེད། ང་ཡའི་འདི་འདྲས་

བསམས་བྱུང་།

您说的正对！我也这样想。

ད་གར་ར་པོ　　如此地、这样地、这么

1. ཁོང་གི་བུ་ཆུང་ཆུང་དེ་ད་གར་ར་པོའི་འཚུབ་པོ་ཅིག་འདུག

他的那个小男孩儿这么调皮。

2. ཁྱེད་རང་གི་བུ་མོ་དེ་ད་གར་ར་པོའི་སྤྱང་པོ་ཅིག་འདུག

您的女儿这么聪明。

3. ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་ད་གར་ར་པོའི་མཛེས་པ་ལ།

南方的风景如此的美丽呀！

4. བོད་ལ་འགྲོ་དུས་གནམ་གྲུའི་ནང་ནས་མར་བལྟ་དུས་གངས་རི་ད་གར་ར་པོའི་སྙིང་རྗེ་པོ་འདུག

去西藏时从飞机里往下看，雪山多么美丽呀！

5. པེ་ཅིན་གྱི་དགུན་ཁའི་གནམ་གཤིས་ད་གར་ར་པོའི་གྲང་མོ···འདུག

北京冬天的天气这么冷呀！

…ན　　如果……的话

1. བོད་སྐད་རྟག་པར་བཤད་ན་ཡར་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་གི་རེད།

藏话如果经常说，进步是会快的。

2. སྨན་རྒྱུ་མཐུད་ནས་བཟས་ན་དྲག་ཏུ་འགྲོ་གི་རེད།

继续吃药的话会好的。

3. གནམ་གྲུར་བསྡད་ནས་ཕྱིན་ན་མགྱོགས་པོ་བསླེབས་ཀྱི་རེད།

如果坐飞机的话很快就到达。

4. ནམ་རྒྱུན་བསྐྱར་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ན་ཡིག་ཚད་བཏང་དུས་ཚབ་དགོས་མ་རེད།

如果平时好好地复习，考试时不用害怕。

5. ཚོགས་འདུར་ཤོག་ཟེ་ལན་བཏང་ན་ཁོང་ཚོ་གཏན་གཏན་ཡོང་གི་རེད།

如捎话去让他们“来开会”的话（他们）一定会来的。

…ན་མ་གཏོགས　除非……，否则就

1. སང་ཉིན་སྔ་ཙམ་ལངས་ན་མ་གཏོགས་རྗེས་ལུས་ཐེབས་ཀྱི་རེད།

除非明天早些起床，否则就会迟到。

2. ང་སྐད་བཏང་ན་མ་གཏོགས་གཉིད་སད་ཀྱི་མི་འདུག

除非叫我，否则醒不了。

3. སྨན་བཟས་ན་མ་གཏོགས་དྲག་གི་མ་རེད།

除非吃药否则好不了。

4. དུག་སློག་མང་ཙམ་གོན་ན་མ་གཏོགས་འཁྱགས་ཀྱི་རེད།

除非多穿点衣服，否则就会着凉。

5. རྟག་པར་བོད་སྐད་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཡར་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་གི་མ་རེད།

除非经常说藏话，否则进步不快。

…ནའི　虽然、既便……但是

1. ངས་ཁོང་ཚོར་སྐད་ཆེན་པོ་མ་བརྒྱབ་སེ་བཤད་ནའི་ཉན་མ་བྱུང་།

我虽对他们说：别大声嚷嚷！但不听。

2. ངའི་ཕོ་བའི་ན་ཚ་རྙིང་པ་དེ་ལ་སྨན་བཟས་ནའི་ཕན་གྱི་མི་འདུག

我的这个老胃病即使吃了药也好不了。

3. ངས་གནམ་གྲུའི་ནང་ནས་མར་བལྟས་ནའི་གང་ཡང་(ག་གའི)མཐོང་མ་བྱུང་།

我从飞机往下看，什么也没见着。

4. ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་འཁྱེར་ཡོང་པའི་མེ་ཏོག་དེའི་སོན་པེ་ཅིན་ལ… བཏབ་ནའི་སྐྱེ་ཁག་པོ་འདུག

从南方带来的花种籽在北京(即便)种了也很难长。

5. ཁྱེད་རང་གི་དེབ་དེའི་གྲས་ངས་ཉོ་གག་ཕྱིན་ནའི་རག་མ་བྱུང་།

您的这类书我(虽然)去买了，但没买到。

ཡོད་མེད　有无、多少

1. ཁོང་ཚོའི་ནང་ལ་མི་ག་ཚོད་ཡོད་མེད་ངས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད།

他们家有多少人我不清楚。

2. ཁྱེད་ཚོ་བཞུགས་ས་ཁང་མིག་ག་ཚོད་ཡོད་མེད་ཁོང་གིས་མཁྱེན་ཤག

您们住处有多少房间他知道了。

3. སང་ཉིན་ཚོགས་འདུ་ཡོད་མེད་ཁྱེད་རང་ནས་ཤེས་བྱུང་ངས།

明天是否有会，您知道吗？

4. དེང་སང་གནམ་གྲུའི་ཐྱ་སེ་ཉོ་ཁག་པོ་ཡོད་མེད་སྐད་ཆ་འདྲི་རོགས་གནང་།

最近飞机票是否难买，请问一下。

5. དུས་སང་སློབ་གྲྭ་བ་གསར་པ་བསྡུ་གི་ཡོད་མེད་ཧ་གོ་མ་བྱུང་།

明年是否招新生不了解。

…པ་ཡིན་ན། …གི་ཡིན་ན། 如果……的话

1. ལྷ་སར་གནམ་གྲུར་བསྡད་ནས་འགྲོ་གི་ཡིན་ན་མགྱོགས་པོ་…… སླེབས་ཀྱི་རེད།

如果坐飞机去拉萨的话很快就到。

2. རང་དཔེ་དེབ་ཁང་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ང་ཡའི་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་ཡིན།

如果你去书店我也去。

3. སྒྲུང་དེབ་འདི་རང་ལྟ་གི་ཡིན་ན། ངས་རང་ལ་གཡར་ཆོག

这本小说如果你要看，我可以借给你。

4. རྟག་པར་གཟུགས་པོར་སྦྱོང་བརྡར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཐང་པོ་ཡོང་གི་རེད།

如果经常锻炼身体，会健康的。

5. སློབ་སྦྱོང་ལ་ཧུར་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡར་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་འགྲོ་གི་རེད།

如果学习努力的话，进步就快。

སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན　一般、一般地说、一般认为

1. ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭར་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་དགོང་དྲོ་སློབ་ཚན་ཚོགས་ཀྱི་མ་རེད།

我们学校一般下午不上课。

2. དགུན་ཁའི་གུང་སངས་གཟའ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་ལས་མེད་ཙང་། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་སློབ་གྲྭ་བ་ནང་ལ་ལོག་མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད།

寒假只放两周，一般地说同学回家的很少。

3. ང་ཞོགས་པའི་ཁ་ལག་མ་བཟས་གོང་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་གཟུགས་པོ་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་ག་འགྲོ་གི་ཡོད།

吃早饭前，我一般要去操场锻炼身体。

4. གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ང་ནང་ལ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད།

星期日一般我在家。

5. གཟའ་ལྷག་པའི་དགོང་དག་ཆུ་ཚོད་བཞི་པར་སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་གློག་བརྙན་བསྟན་གྱི་རེད།

星期三下午四点，一般都放电影。

…པ་ད་གར　一到……时就……、立即

1. ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་པ་ཟིན་པ་ད་གར་སློབ་ཚན་ཚོགས་ཀྱི་རེད།

早上一到八点钟就上课。

2. ཁོང་སྐད་བཏང་པ་ད་གར་ཧུར་སླེབས་བྱུང་།

一叫他就来了。

3. དེ་རིང་ཁང་པ་གསར་པར་སྤོས་པ་དང་གར་ཁྱེད་རང་ཕེབས་བྱུང་།

今天刚搬了新房子，您就来了。

4. སྲར་ཆ་བཏང་པ་དང་གར་ཞབས་བྲོ་རྒྱག་གི་འདུག

一奏乐器就跳舞。

5. བློ་བཟང་གིས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དང་གར་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་བགད་མོ་

ཤོར་སོང་།

洛桑一开口，他们都笑了。

ཙད་དེ　　全……、完全……

1. ཁ་སང་ཁྱེད་རང་གིས་ལན་བསྐུར་གནང་བ་དེ་ངས་ཙད་དེ་བརྗེད་

ཤག

昨天您捎的信儿我全忘了。

2. ང་ཚོའི་ཚན་ཁག་ནས་བཙོང་ཡས་ཀྱི་བོད་སྐད་སློབ་དེབ་དེ་ཀྱང་

ཙད་དེ་རྫོགས་ཤག

我们系卖的藏语课本全完了。

3. དེ་རིང་གངས་ཙད་དེ་བཞུར་ཚར་ཤག

今天雪全化光了。

4. རང་གི་སྟོད་ཐུང་དེའི་ཚོད་གཞི་ཙད་དེ་ཞུད་ཤག

你的上衣颜色全退了。

5. ཚོགས་ཁང་ནང་ལ་མིས་ཙད་དེ་ཁེངས་ཤག

会场里全被人挤满了。

མ…ཀ་མེད 不得不……

1. མ་གཞི་གཟའ་ཉི་མར་ང་རང་སྦྱོང་བྱེད་རྩིས་ཡོད། ཡིན་ནའི་ལྟ་སྐོར་ཚོགས་པའི་རོགས་པར་ཁྲོམ་ལ་མ་འགྲོ་ཀ་མེད་བྱུང་།

   本来星期天我要自习，但是为了陪参观团不得不进城。

2. རྩྭ་སྨན་དེ་ཁ་ཏིག་ཞེ་དྲགས་འདུག་ཡིན་ནའི་ན་ཚ་དྲག་པའི་ཆེད་དུ་མ་འཐུང་ཀ་མེད་རེད།

   草药虽然很苦，但是为了治病不得不喝。

3. སང་ཉིན་ཡིག་ཚད་ཆེན་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་ཙང་། དོ་དགོང་ཕྱི་པོ་བར་མ་བསྡད་ཀ་མེད་རེད།

   明天要期末考试，今晚不得不晚睡。

4. བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་ཕྱིན་ན་རྒྱ་སྐད་ཤེས་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཙང་། བོད་སྐད་མ་སྨོད་ཀ་མེད་རེད།

   西藏农村会说汉话的人很少，（去农村）不得不说藏话。

5. ད་ཆར་པ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་སོང་། ཆར་ཕི་མ་གཡར་ཀ་མེད་རེད།

   雨下大了，现在不得不借雨衣了。

མ…གོང ……之前

1. སློབ་ཚན་མ་ཚོགས་གོང་ཡིག་ཆས་དེ་ཀུན་གྲ་སྒྲིག་ཡག་པོ་བྱེད་དང་།

   上课之前把文具准备好！

2. ཁ་ལག་མ་བཟས་གོང་ལག་པ་ཡག་པོ་འཁྲུས་ན་འགོས་ནད་ན་གི་
མ་རེད།

吃饭前洗手的话不会得传染病。

3. ང་སློབ་གྲྭར་མ་ཡོང་གོང་ལ་བོད་ལ་ལས་ཀ་ལོ་གསུམ་བྱས་པ་ཡིན།

我上学之前在西藏工作了三年。

4. བཅིངས་འགྲོལ་མ་གཏོང་གོང་ལ་ངའི་ཕ་ཡུལ་སྐྱོ་པོ་ཞེ་དྲགས་
ཡོའོ་རེད།

没解放之前我的家乡很穷。

5. ཞིང་ཁ་མ་བཏབ་གོང་སོན་འབྲུ་འདམ་སྒྲུག་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་རེད།

没种地之前，要很好地选种籽。

མ་ཟད　不但……而且

1. དཔལ་འབྱོར་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པ་མ་ཟད་
མི་གཞན་པར་ཡའི་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོའོ་རེད།

班觉不仅自己努力学习，而且帮助别人。

2. ང་ཚོས་སྒེར་གྱི་གཙང་སྦྲ་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད་སྤྱིའི་
གཙང་སྦྲ་ཡའི་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས།

我们不仅要搞好个人卫生，还要注意公共卫生。

3. ན་ཏུས་སྨན་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་ཟད་ནམ་རྒྱུན་ནས……
གཟུགས་པོ་སྦྱོང་བརྡར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་རེད།

不仅病时要去医院看病，平时就要好好锻炼身体。

4. ཚིག་གསར་ངེས་ཡས་ལ་ཡང་ཡང་ཀློག་པ་མ་ཟད་ད་དུང་དཔོད་
བྲིས་ཡང་ཡང་གཏོང་དགོས།

(咱们)记生词不仅要经常读，还要经常听写。

5. བོད་སྐད་སྦྱོང་མཁན་ཚོས་སློབ་ཚན་ནང་ནས་སྦྱོང་པ་མ་ཟད་
འཚོ་བའི་ནང་ལ་ཕན་ཚུན་བོད་སྐད་ཡང་ཡང་ཤོད་དགོས།

学藏语不仅在课本上练、在日常生活中也要互相常说。

མ་གཞི་བྱས་ན།　　本来嘛！原来……

1. མ་གཞི་བྱས་ན་དེ་རིང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་གླིང་ཁར་འགྲོ་ཡས་ཡིན།
ཡིན་ནའི་ཆར་པ་བབས་ཙང་འགྲོ་ཐུབ་མ་སོང་།

原来咱们一块儿去游园的，但是因为下雨没能去。

2. མ་གཞི་བྱས་ན་སློབ་ཚན་འདི་དེ་རིང་བསླབས་ཚར་བ་བྱེད་ཡས་
ཡིན།　　ཡིན་ནའི་དུས་ཚོད་ལྡང་མ་སོང་།

本来这课今天教完，但是时间不够了。

3. མ་གཞི་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡིག་ལན་ལམ་སེང་འབུལ་རྩིས་རང་
ཡོད།　　ཡིན་ནའི་དེང་སང་ཡིག་ཚད་རན་ཙང་བྲེལ་བ་ཆེན་པོ་
བྱུང་།

本来打算马上给您回信的，但是近来该考试了，所以很忙。

4. མ་གཞི་བྱས་ན་ད་རེས་ཀྱི་གཟའ་ཉི་མ་འདིར་ང་ཁྱེད་རང་ཚོའི་

སློབ་གྲྭར་ཡོང་ཡས་ཡིན། ཡིན་ནའི་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་རང་མ་བྱུང་། བྱས་ཙང་ཡོང་ཐུབ་མ་སོང་།

本来这次星期天我是要到你们学校的，但我的身体不太好没能来。

5. མ་གཞི་བྱས་ན་ང་རང་ཚོ་འཛིན་གྲྭ་གཉིས་པོ་སོའི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་ཡས་རེད། ཡིན་ནའི་དེ་རིང་དགོང་དྲོ་སློབ་གྲྭ་ཡོངས་གཙང་སྦྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག

本来咱们两个班是要赛球的，但今天下午全校要打扫卫生。

མ…རང…　不得不

1. བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གཏོང་དུས་ཚང་མས་ཤུ་ཚུགས་གནང་ཙང་། ང་ཆང་མང་པོ་མ་འཐུང་རང་འཐུང་གལ་བྱུང་།

过藏历年时，大伙儿强迫我不得不喝了许多青稞酒。

2. གཟའ་སྤེན་པའི་དགོང་དྲོ་མོ་ཊར་ཚང་ཀ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་ཙང་། བབས་ཚུགས་གཅིག་གོམ་པ་བརྒྱབ་ནས་མ་འགྲོ་རང་འགྲོ་རེད།

星期六下午汽车太挤，不得不步行一站。

3. མ་གཞི་གློག་བརྙན་འདི་ངས་མཐོང་སོང་། ཡིན་ནའི་སློབ་གྲོགས་གསར་པའི་རོགས་པར་མ་འགྲོ་རང་འགྲོ་རེད།

本来这个电影我看过，但是为了陪新同学不得不去。

4. སང་ཞོགས་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པར་འཛོམ་རྒྱུ་བྱས་ཙང་། སྔ་པོ་ནས་མ་ལངས་རང་ལངས་རེད།

明早五点钟集合，不得不早早地起床。

5. ཚ་བ་ཞེ་དྲགས་རྒྱས་ཙང་སྨན་ཁང་མ་རྒྱག་རང་རྒྱག་རེད།

因为发高烧，不得不打针。

མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས　　不懂装懂

1. ང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ག་རེ་བྱས་ནའི་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་མ་རེད།

我们无论学什么都不要不懂装懂。

2. མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ཙང་ཡིག་ཚད་གཏོང་དུས་ལན་བརྒྱབ་མ་ཐུབ་པ་རེད།

有些人平时不懂装懂，到考试时就答不上来。

3. ད་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུས་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ན་རྗེས་མ་རང་ལ་གྱོང་རག་གི་རེད།

现在学习时不懂装懂，以后自己吃亏。

4. སྐད་སྒྱུར་གྱིས་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ནས་སྐད་སྒྱུར་བྱས་ན་ནོར་དག་ཆེན་པོ་ནོར་གྱི་རེད།

翻译不懂装懂地翻译（口译），可能出大错。

5. ལམ་ཁྲིད་མཁན་གྱིས་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ནས་ཁྲིད་བྱས་ང་ཚོ་ལམ་ནོར་ཐེབས་པ་རེད།

向导他不懂装懂，（结果）我们迷路了。

མི་བྱེད་དགུ་བྱེད　　胡来、乱干、胡作非为

1. བུ་དེས་མི་བྱེད་དཀུ་བྱེད་བྱས་ནས་དུག་སོག་སྲབ་པོ་ལས་མ་གོན་ཙང་དེ་རིང་ཆམ་པ་བརྒྱབ་ཤག

那个男孩儿胡来，只穿很薄的衣服今天感冒了。

2. ཕྲུ་གུ་དེ་རྐང་པ་ཐང་ཐང་མེད་ནའི་མི་བྱེད་དཀུ་བྱེད་བྱས་ནས་རྐང་འཁོར་བཞོན་ཙང་རིལ་པ་རེད།

那个小孩儿脚不方便（不健康）还乱来，骑着自行车摔了。

3. ནད་པས་མི་བྱེད་དཀུ་བྱེད་བྱས་གླིང་ཁར་ཕྱིན་ཙང་། དེ་རིང་ན་ཚ་ལྷག་ཏུ་ཕྱིན་ཤག

病人胡来，去游园，今天病更重了。

4. དེང་སང་མི་བྱེད་དཀུ་བྱེད་བྱེད་མཁན་ཉུང་དུ་ཞེ་དྲགས་ཕྱིན་ཤག

最近胡作非为的人少了很多。

5. བུ། ལས་ཀ་བྱེད་དུས་མི་བྱེད་དཀུ་བྱེད་མ་བྱེད་ཨ།

孩子！干活的时候别捣乱！

…མྱོང　曾……过

1. སྔོན་མ་ང་བོད་སྐད་བསླབ་མྱོང་། དེང་སང་ཧད་དེ་བརྗེད་ཤག

过去我曾学过藏话，目前全忘了。

2. ང་ཨ་མདོར་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་མྱོང་། རང་འགྲོ་མྱོང་ངས།

我去过安多参观，你去过吗？

3. ང་ཚོའི་རྒན་ལགས་བོད་ལ་ཕེབས་མྱོང་བའི་ས་ཆ་མང་པོ་ཡོའོ་རེད། ཇུས་ཙང་བོད་སྐད་ནང་གི་ཡུལ་སྐད་མང་ཆེ་བ་མཁྱེན་གྱི་ཡོའོ་རེད།

我们老师在西藏去过许多地方，所以大部分藏语方言都懂。

4. ང་ལྷ་སར་ལོ་མང་པོ་སྡོད་མྱོང་། ཡིན་ནའི་ཞག་རིང་སར་ཁྱོན་ནས་འགྲོ་མ་མྱོང་།

我在拉萨住过许多年，但是远处没去过。

5. ངས་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ལྷ་ཡས་ལ་དགའ་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད། ཐེངས་མང་པོ་ལྟ་མྱོང་ནའི་ད་དུང་ལྟ་སྙིང་འདོད་ཀྱིས།

我很喜欢西藏歌舞，虽然看过许多遍，还想看。

…རྩིས 打算干……

1. གུང་སེང་བཏང་ནས་མཚོ་སྔོན་ལ་སྐྱོ་གསེང་ལྟ་སྐོར་ལ་འགྲོ་རྩིས་ཡོད།

放假后(我)打算去青海参观旅游。

2. མཚམས་གཅོད་པེ་ཅིན་ལ་ཨམ་ཆི་བསྟན་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་སྡོད་རྩིས་འདུག

仓决来北京看病，打算住上几个月。

3. ད་རེས་དབྱར་ཁའི་གུང་སེང་ལ་འཁོར་ཞག་ལ་ཕེབས་རྩིས་ཡོད་པས།

这次暑假(您)打算探亲去吗?

4. དོ་དགོང་ཁ་ལག་ཤ་མོག་མོག་བཟོ་རྩིས་ཡོད།

今天晚饭(我)打算吃包子。

5. སློབ་དུས་རྗེས་མ་དེར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཁྲིད་རྩིས་ཡོད།

下学期(我)计划教西藏历史。

ཚ་གྲང　冷热、温度

1. གནམ་གཤིས་ཚ་གྲང་ལ་བལྟས་ནས་དུག་ལོག་གོན་དགོས།

要按照天气的冷热穿衣服。

2. ཇ་སྲུས་མ་ཚ་གྲང་འདི་འདྲས་འཐུང་ན་ཞིམ་པོ་འདུག

酥油茶这样的温度正好喝。

3. ཆུ་ཚན་འདིའི་ཆུ་ཚ་གྲང་ཏག་ཏག་རེད།

这个温泉的水温度合适。

4. ལྷ་སའི་དབྱར་ཁའི་གནམ་གཤིས་ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ་འདུག

拉萨夏季的天气冷暖适度。

5. ནད་པར་ཁ་ལག་སྦྱོར་དུས་ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ་བྱས་སྦྱོར་དགོས།

给病人喂饭的时候冷热要合适。

ཟག་ཏོ　很多、许多

1. ལུས་རྩལ་ཐང་ལ་ཞོགས་ལྟར་སྔ་པོ་ནས་སློབ་གྲྭ་བ་ཟག་ཏོ་སླེབས་ཚར་ཤག

运动场上每天早上很早就到了许多学生。

2. ང་ན་དུས་གྲོགས་མཐུན་ཚོས་བལྟ་གག་ཐེངས་མ་ཟག་ཏོ་ཕེབས་བྱུང་།

我病的时候，同志们来看了我许多次。

3. ངས་ཁོང་ཚོར་གཙང་སྦྲར་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་སེ་ཟག་ཏོ་ལབ་པ་ཡིན།

我对他们说了许多次要注意卫生。

4. ངས་བུ་ལ་དེབ་ཟག་ཏོ་ཉོས་ཡོད།

我为儿子买了许多本儿(书)。

5. ཤིང་ཏོག་འདིའི་གྲས་ང་ཚོའི་ལུང་པ་ལ་ཟག་ཏོ་ཡོའོ་རེད།

这类水果我们地方很多。

ཞེ་པོ་ཅིག 非常、很

1. ད་ལོ་དབྱར་ཁ་པེ་ཅིན་གྱི་གནམ་གཤིས་ཚ་པ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག

今年夏天北京天气非常热。

2. ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་གྱི་སྟར་ཀ་ཞིམ་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་འདུག

您们家乡的核桃非常香(美味)。

3. རང་རྒྱལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལྗོངས་སྙིང་རྗེ་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོའོ་རེད།

我国南方的风景非常美。

4. དེ་རིང་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྙེས་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་ཙང་། སྐྱི་
གླིང་ཁག་གི་ནང་ལ་མི་མང་པོ་ཞེ་པོ་ ཅིག་ཡོའོ་རེད།

今天是国庆节，公园里的人非常多。

5. སྒྲུང་འདི་སྙན་པོ་ཞེ་པོ་ཅིག་ཡོའོ་རེད། ཡག་པོ་བྱས་ཉོན་དང་།

这个故事非常有意思，好好听着！

ཡིན་དུ་ཡིན 当然

1. ང་ཚོས་སློབ་གྲྭ་བ་ནད་པ་ཚོར་བལྟ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཡིན།

我们照顾好病号学员是当然的。

2. སློབ་སྦྱོང་ཡག་པ་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་ཚོར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་དུ་ཡིན།

学习好的帮助学习上有困难的是当然的。

3. སློབ་གྲྭ་བས་སློབ་གྲྭའི་སྒྲིག་ལམ་སྲུང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་དུ་ཡིན།

学员遵守学校的纪律是当然的。

4. ན་ཚ་ཞིད་པོ་དེ་འདྲས་ཆགས་དུས་སྨན་ཁང་ལ་སྡོད་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཡིན།

病重成这样当然要住院。

5. ང་ཚོ་བོད་སྐད་བསླབ་མཁན་ཚོ་རྗེས་མར་བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཡིན།

我们学习藏语的以后去西藏是当然的。

ཡིན་མིན 是否、是不是

1. ཁོང་བོད་རིགས་ཡིན་མིན་ཁྱེད་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས།

他是不是藏族您知道吗？

2. ཁོང་ང་ཚོའི་སྨན་ཁང་ནང་གི་ཨམ་ཆི་ཡིན་མིན་ངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད།

他是否是我们医院里的医生我知道。

3. ཁྱེད་རང་དགེ་རྒན་ཡིན་མིན་སྔ་ས་ནས་ཧ་གོ་བྱུང་།

您是不是教师(我)早就知道了。

4. ཁྱེད་རང་གཉིས་སྤུན་ཀྱག་ཡིན་མིན་གཞན་པས་ཤེས་ཀྱི་རེད་པས།

您俩是否是弟兄别人知道吗?

5. སྔོན་མ་ཁྱེད་རང་གཉིས་སློབ་གྲྭ་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་མི་ཚོས་ཤོད་མཁན་མི་འདུག

过去对您俩儿是否是一个学校的没人说起。

ཡོང་སྲིད　可能

1. ནམ་རྒྱུན་གཟུགས་པོ་སྦྱོང་བརྡར་ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་གཟུགས་པོ་བཟང་པོ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད།

平时不好好地锻炼身体的话,身体不可能健康。

2. རང་རྒྱལ་གྱི་ལག་རྡེད་པོ་མོ་རྒྱག་མཁན་བུ་མོ་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་ནས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་སྦྱོང་བརྡར་དེ་འདྲས་བྱས་མེད་ན་ད་ལྟའི་གྲུབ་འབྲས་འདི་འདྲས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་མ་རེད།

我国女排的姑娘们如果没有平时那样艰苦训练的话,就不可能有现在这样的成绩。

3. ད་ལོ་དཔྱིད་ཀའི་གནམ་གཤིས་ཡག་པོ་ཡོད་ན་སྟོན་ཀ་ལོ་ལེགས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།

今年春天如果气候好的话,秋天有可能丰收。

4. ང་ཚོའི་འཛིན་གྲྭའི་མཉམ་གཞས་འདི་ཡག་པོ་སྦྱང་ན་ད་རེས་ཀྱི་གཟིགས་བཙོས་ཨང་དང་པོ་རག་སྲིད་ཀྱི་རེད།

我们班如果好好地练合唱，这次可能获一等奖。

ཡོད་ད་ཡོད　当然(有)

1. བོད་ཀྱི་ས་འོག་ལ་གཏེར་ཁ་མང་པོ་ཡོད་ད་ཡོད།

西藏的地下矿藏当然很多。

2. པེ་ཅིན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ད་ཡོད།

北京大学当然很大。

3. ཁོང་པོ་པོ་རྒྱག་མཁན་རེད་པ། 　གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོད་ད་ཡོད།

他是打球的嘛！身体当然健康。

4. ངའི་ཕ་ཡུལ་ཉིང་ཁྲིར་ཡོའོ་རེད་པ། 　ཡུལ་ལྗོངས་མཛེས་པོ་ཡོད་ད་ཡོད།

我家乡在林芝，风景当然美。

5. དེ་རིང་ཚོགས་ཁང་ནང་ལ་ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་ཡས་ཡོའོ་རེད། བོད་རིགས་ལྟ་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ད་ཡོད།

今天礼堂里演出藏戏，藏族来看的当然很多。

…རང(མེད།　མ་རེད།　མི་འདུག　ཡོའོ་མ་རེད།)不太、不全是

1. ཀན་ལགས།　དེ་རིང་བསླབས་གནང་པ་དེ་ཡག་པོ་རང་ཤེས་

ཀྱི་མི་འདུག

老师！今天教的还不太会。

2. གློག་བརྙན་འདི་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་རང་ཡོའོ་མ་རེད།

这部电影不太好看。

3. ངའི་བསྡད་ས་འདི་ནས་ཐག་རིང་པོ་རང་མ་རེད།

我的住处离这儿不太远。

4. ངའི་ན་ཚ་དེ་སྨན་མང་པོ་བཟས་ནའི་དྲག་པོ་རང་མི་འདུག

我的病吃了许多药还不太好。

5. ང་ཚོའི་སློབ་ཚན་འདི་སྐང་ག་གསར་པ་བྲིས་པ་རང་མ་རེད།

我们的教材不全是新写的。

རིང་ཐུང　长短、远近、高矮

1. ཁྱེད་རང་བཞུགས་ས་ནས་སློབ་གྲྭ་བར་ཐག་རིང་ཐུང་ག་འདྲས་ཡོའོ་རེད།

您住处到学校远近怎么样？

2. ཁྱེད་རང་གི་ཕ་ཡུལ་ནས་པེ་ཅིན་བར་ཐག་རིང་ཐུང་ག་འདྲས་ཡོའོ་རེད།

从您的家乡到北京有多远？（远近如何？）

3. ཁྱེད་རང་གཉིས་གཟུགས་པོ་རིང་ཐུང་གཅིག་པ་རེད།

您俩儿个子高矮一样。

4. སྨྱུག་མ་འདི་གཉིས་རིང་ཐུང་འདྲ་པོ་འདུག

这两根竹子长短相似。

5. ངས་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་དང་ཁྱེད་རང་གི་རྩོམ་ཡིག་གཉིས་རིང་ཐུང་གཅིག་པ་ཆགས་ཤག

我写的文章和您的文章长短一样了。

…རུ་བཏང（གཏོང）使变……（多、少、大、小）

1. ཞབས་བྲོ་རྒྱག་དུས་གཞས་གཏོང་ཡས་སྐད་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།

跳舞时唱歌声音要（加）大。

2. དེང་སང་ཞིང་པ་ཚོས་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐོན་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་ཡོད་རེད།

近来农民学习了科学技术，提高了农业产量。

3. ཁོང་ཚོས་ས་སྟོང་མང་པོ་གསར་སྤེལ་བྱས་ནས་ཞིང་ས་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་པ་རེད།

他们开垦了许多荒地，扩大了农田面积。

4. ང་ཚོའི་རང་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མང་རུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་འཛིན་གྲྭ་ཚོགས་ཡས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཉུང་རུ་བཏང་ཤག

为了增加我们的自学时间，减少了上课时间。

5. ཡིག་ཚད་གཏོང་དུས་དཔེ་མཛོད་ཁང་སྒོ་ཕྱེ་ཡས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རིང་རུ་བཏང་ཡོད་རེད།

考试期间图书馆延长了开门时间。

…རུ་ཕྱིན　渐渐变（大、长、小、短……）

1. སློབ་ཁང་ནང་གི་ཤེལ་ཏོག་གསར་པ་བརྗེས་ཙང་གསལ་རུ་ཕྱིན་ཤག

教室里的电灯泡换了新的，所以变亮堂了。

2. ང་ཚོའི་ནང་གི་ཁང་པ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ཙང་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་སོང་།

我家的房子装修了以后变得宽敞起来了。

3. སྟོད་ཐུང་འདི་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ནས་རིང་རུ་ཕྱིན་ཤག

这件上衣改了之后(变)长了。

4. ཞིང་ཁར་ལུད་མང་ཙམ་བརྒྱབ་ནས་ལོ་ཏོག་ཡག་རུ་ཕྱིན་སོང་།

(往)田里多施点肥庄稼长好了。

5. ང་གློ་རྒྱག་ཡས་དེ་བོད་སྨན་བཟས་ནས་དྲག་རུ་ཕྱིན་སོང་།

我的咳嗽吃藏药以后见好了。

…རུ་བཅུག　　使……

1. སློབ་གྲོགས་ཚོ་ལུས་རྩལ་རྩེ་རུ་བཅུག་ན་གཟུགས་པོ་ཐང་པོ་ཡོང་གི་རེད།

如果让同学们锻炼，身体会好的。

2. ང་ཉལ་ཁང་ནང་ལ་གཙང་སྦྲ་ཡག་པོ་བྱེད་རུ་བཅུག་སྡུང་།

让(我)搞好宿舍的卫生。

3. སློབ་གྲྭའི་འཁོར་ཡུག་ལ་ལྗང་མ་མང་པོ་བཏབ་རུ་བཅུག་ན་ཡག་པོ་ཡོའ་རེད།

学校周围让多种树的话就好了。

4. ནད་པ་ཚོ་ངལ་གསོ་ཡག་པོ་རྒྱག་རུ་བཅུག་དགོས།

要让病号好好地休息。

5. ཚོགས་ཆེན་འཚོག་དུས་སྐད་ཆ་ཤོད་རུ་བཅུག་གི་མ་རེད་ད།

开大会时不允许说话！

རེད་ད་རེད　是倒是、虽然是

1. ཁོང་གཉིས་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་རེད་ད་རེད། ཡིན་ནའི་སྔོན་མ་མཐོང་མྱོང་ཡོའོ་མ་རེད།

他俩儿的家乡是倒是一个地方，但是以前没见过面。

2. བོད་ཀྱི་ས་བབ་མཐོ་པོ་རེད་ད་རེད། ཡིན་ནའི་ས་ཆ་སོ་སོའི་མཐོ་ཞོས་འདྲ་གི་མ་རེད།

西藏的地势高倒是高，但是各地高低不同。

3. ང་གཉིས་འཛིན་གྲྭ་གཅིག་པ་རེད་ད་རེད། ཡིན་ནའི་ད་རེས་གཞི་ནས་ཉལ་ཁང་མཉམ་དུ་འཁེལ་བྱུང་།

我们俩是倒是一个班，但这次宿舍才在一块。

4. ཁོང་བོད་རིགས་རེད་ད་རེད། ཡིན་ནའི་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་རང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག

他是倒是藏族，但是不太会藏文。

5. དེ་རིང་གཟའ་ཉི་མ་རེད་ད་རེད། ཡིན་ནའི་ངར་ད་དུང་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད།

今天虽然是星期天，但我的工作还很多。

ལོགས་དགར　　不同的、另外的、不相关的、分开的

1. ལུས་རྩལ་སྦྱོང་དུས་བུ་དང་བུ་མོ་ལོགས་དགར་ལ་སྦྱོང་གི་རེད།

锻炼身体时，男女是分开的。

2. ངལ་གསོ་ཁང་དེ་ལ་གྲུམ་བུའི་ནད་ན་མཁན་དང་ན་ཚ་གཞན་དག་ན་མཁན་སྡོད་ས་ལོགས་དགར་རེད།

疗养院里关节炎病患者和其他病患者住处是不同的。

3. ཁོང་ཚོ་དང་ང་ཚོ་ཡིག་ཚད་གཏོང་ས་ལོགས་དགར་རེད།

他们和我们的考场不同。

4. ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་ཟ་ཆས་བཙོང་ས་དང་གོན་ཆས་བཙོང་ས་ལོགས་དགར་རེད།

这个商店卖吃的地方和卖穿的地方是分开的。

5. དེ་རིང་ལས་ཀ་བྱེད་དུས་འཛིན་གྲྭ་སོ་སོ་ལོགས་དགར་བྱེད་དགོས་རེད།

今天干的活儿各班分开干。

...ལོས　　……的程度、多……？

1. ཁྱེད་རང་གི་ཕ་ཡུལ་སྐྱིད་ལོས་ག་འདྲས་ཡོའོ་རེད།

您的家乡美(的程度)怎么样？

2. རང་གི་བུ་ཆུང་བ་གཟུགས་པོ་ཆེ་ལོས་ཡོའོ་རེད།

你的小儿子身体有多高？

3. ཕོ་བྲང་རྩེ་པོ་ཏ་ལ་མཐོ་ལོས་ཡོའོ་རེད།

布达拉宫有多高?

4. གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་མི་མང་སོས་ཡོད་རེད།

少数民族语文系有多少人?

5. ཁྱེད་རང་ཚོའི་ལུང་པར་ཤིང་ཏོག་འཕེལ་སོས་ཡོད་རེད།

您们地方水果丰富吗?(丰富程度如何?)

སོས… 诚然、当然、一定

1. དགེ་སློབ་ཀྱི་དགའ་སྤྲོ་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་འདུ་ལ་ང་ཚོས་སོས་འགྲོ།

师生联欢会我们当然去。

2. སང་ཉིན་ལྗང་མ་བཏབ་གག་ང་ཚོས་སོས་འགྲོ།

明天种树我们当然去。

3. ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་ལ་ཕེབས་དུས་ང་ཚོས་རོགས་རམ་སོས་བྱེད།

当您们到西藏的时候我们一定帮助。

4. སྨན་ཁང་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་ནད་པ་ཚོར་ལོ་གསར་བཏང་དུས་ང་ཚོས་བལྟ་གག་སོས་འགྲོ

住在各医院的病号,过年的时候我们一定去看他们。

5. ང་ཚོས་སློབ་གྲོགས་གསར་པ་ཚོར་སློབ་གྲྭའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་སོས་བྱེད།

我们当然给新同学介绍学校的情况。

ཤ་སྟག 全是、尽是

1. དགེ་རྒན་གྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་དཔེ་དེབ་བོད་ཡིག་ཤ་སྟག་རེད།

老师家里的书全是藏文的。

2. ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་ལ་དུག་སོག་ཤ་སྟག་རེད།

这个商店卖的全是服装。

3. དཔེ་ཚོང་ཁང་འདིའི་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཤ་སྟག་རེད།

这个书店的书尽是少数民族(文字)的书。

4. ཁོང་སྟོད་ཐུང་སྔོན་པོ་ཤ་སྟག་གོན་གྱིས།

他尽是穿蓝色上衣。

5. ཁྱེད་རང་གང་དུས་ཡིན་ནའི་མོག་མོག་ཤ་སྟག་མཆོད་ཀྱི་ཡོད་པས།

您无论什么时候,都只吃馒头吗?

…ཤག་བྱས་པ　认为……肯定、必然

1. ཁ་ས་གཟའ་ཉི་མར་ཁྱེད་རང་ངའི་ནང་ལ་ཕེབས་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

昨天星期日我以为您肯定会来我家的

2. སྔོན་མ་ངས་ཁྱེད་རང་གཉིས་སྤུན་ཀྱག་ཡིན་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

以前我认为您们肯定是兄弟俩。

3. དེབ་འདི་འདྲས་ངས་ཁྱེད་རང་གིས་ཉོས་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

这样的书我认为您必然要买的。

4. ཁྱེད་རང་གཉིས་གྲོང་པ་ཡིན་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

我以为您俩儿是邻居。

5. ངས་ཁོང་བོད་རིགས་ཡིན་ཤག་བྱས་པ་ཡིན།

我以为他是藏族。

…སའི　相当……(形容词)

1. དེ་རིང་གི་གློག་བརྙན་འདི་ལྟད་མོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ།　མི་མང་སའི་སླེབས་ཤག

今天的电影像是很好看，到了相当多的人。

2. དེང་སང་སློབ་ཁང་ནང་ལ་རང་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མང་སའི་ཡོའོ་རེད།　སྔ་ཙམ་མ་ཕྱིན་ན་སྡོད་ས་རག་པ་མི་འདུག

近来在教室里自习的人相当多，不早点去坐位找不到了。

3. རང་གི་ནང་ཐག་རིང་སའི་འདུག　མོ་ཊ་བསྡད་ནའི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཙམ་འགོར་སོང་།

你的家相当远，坐汽车还耽误了三个小时。

4. བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལྟད་མོ་ཆེ་སའི་འདུག　ངས་ཐེངས་མང་པོ……བལྟས་ནའི་ད་དུང་ལྟ་སྙིང་འདོད་ཀྱིས།

藏戏相当好看，我虽然看了许多遍还想看。

5. དེ་རིང་གནམ་གྲང་སའི་འདུག་དུག་ལོག་མང་ཙམ་གོན་ན་མ་གཏོགས་འཁྱགས་ཡོང་།

今天相当冷，不多穿些衣服会着凉。

…སྲིད་ཀྱི་རེད　可能

1. དཔྱིད་ཀ་ཤར་ཚར་ནའི་ལུང་པ་ཁ་ཤས་ལ་ད་དུང་གངས་འབབ་སྲིད་ཀྱི་རེད།

春天虽然到了，有些地方可能还下雪。

2. སྔོན་པོ་རམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའི་རམས་ལས་སྔོ་བ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།

蓝色虽出于蓝靛，但比蓝靛更蓝。（青出于蓝胜于蓝）

3. སློབ་ཕྲུག་ཁ་ཤས་རྗེས་མ་དགེ་རྒན་ལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད།

有些学生以后会比老师的学问更高。

4. ད་ལྟ་མིས་བྱེད་ཡས་ཀྱི་ལས་ཀ་མང་པོ་ཅིག་རྗེས་མ་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱིས་བྱེད་སྲིད་ཀྱི་རེད།

现在人工干的许多活儿，今后可能用机器干了。

5. ཚན་རིག་ལག་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་ན་ས་མེད་ནའི་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རེད།

科学技术如果发展了，既使没有土庄稼也能生长。

ཡ་ཙང་ཙང 当然、不成问题

1. ང་ཚོ་ནི་སློབ་གྲྭ་བ་ཡིན་ཙང་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཧུར་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཡ་ཙང་ཙང་རེད།

我们是学生，努力学习是当然的。

2. རྗེས་མར་ཕྱིན་རང་བོད་ལ་ཕེབས་དུས་ང་ཚོས་རོགས་རམ་བྱེད་

ཡས་དེ་ཨ་ཙང་ཙང་རེད།

以后您到西藏来时，我们帮助您是不成问题的。

3. ང་ཚོས་ནད་པར་བལྟ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཨ་ཙང་ཙང་རེད།

我们关照病人这件事是不成问题的。

4. སློབ་གྲྭ་བ་ཚོས་སློབ་གྲྭའི་སྒྲིག་ལམ་སྲུང་རྒྱུ་དེ་ནི་ཨ་ཙང་ཙང་རེད།

学生遵守学校纪律是当然的。

5. ནད་པ་ཚོས་ཨེམ་ཆིའི་ཁ་ལ་ཉན་དགོས་ཡས་དེ་ཨ་ཙང་ཙང་རེད།

病人听医生的是当然的。

ཟུར་བཀོད་གཉིས་པ། མིང་ཚིག་སྤྱིའི་རེའུ་མིག

附录二　词汇总表

ཀ

…ཀ་མེད།　不得不

ཀ་བ།　柱子

…ཀག་བྱས།　装作、勉强地

ཀུ་ཤུ།　苹果

ཀུན་དགའ།　贡嘎（人名）

ཀྲུང་ཧྭ།　中华

ཀྲོག་མཁྲག་པོ།　结实

ཀློག(现)ཀློགས(过)　读

དཀའ་ངལ།　困难、艰苦

དཀར་རྒྱན།　酥油花

དཀར་ཐིག་འཐེན།　拉白粉线

དཀར་ནག　黑白（指牛羊）

དཀར་པོ།　白色

དཀར་མོ།　白色（名，指小麦、青稞）

དཀར་རྟགས་རི་མོ།　用麦面粉抹的白道道

དཀར་ཡོལ།　瓷碗、瓷器

དཀར་ཡོལ་ཆག་དུམ།　碎瓷片

དཀར་རག་གསོལ།　泼白粉浆

དཀོན་མཆོག（ཅོག）　圣宝、佛、公觉（人名）

དཀོན་པོ། 稀少的、少见的

དཀོན་མཆོག་གསུམ། 三宝(发誓语)

བཀའ་ཁྲིམས། 法律

བཀའ་ཁྲིམས་གཏོང་། 判刑、制裁

བཀའ་མངགས། 委托、托嘱(敬)

བཀའ་དྲིན་ཆེ། 谢谢

བཀའ་འདྲི། 问、提问(敬)

བཀའ་འདྲི་ཞུ། 请问(谦)

བཀའ་མོལ། 话(敬)

བཀའ་སློབ། 教导(敬)

བཀོག 摘、刨、拔

བཀོད། 登记、记载

བཀྱག 举、抬

བཀྱོན། 骂(敬)

བཀྲ་ཤིས། 吉祥、扎西(人名)

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། 吉祥如意

བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། 札什伦布(寺名)

བཀྲེས། 饿(敬)

རྐང་འཁྲབ་ལག་གཡུག 手舞足蹈

རྐང་གཅིག 一根

རྐང་པ། 脚

རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས། 跳舞唱歌

རྐང་བཙུགས་ནས། 故意地

རྐུབ་ཀྱག 凳子、椅子

རྐྱང་། ①单纯的、全部 ②野马、野驴

རྐྱང་རྐྱང་། 全都(是)、尽是

ལྐུགས་པ། 傻子

ལྐུགས་ཆོད་ཆོད། 傻乎乎的

ལྐོག་གསོད་གཏོང་། 暗杀

སྐད། ①声音、②喂(不客气的语气,旧社会呼唤男仆人)

སྐད་གྲགས། 著名、声名

སྐད་སྒྱུར། 口头翻译(人)

སྐད་ཆ། 话、语言

སྐད་ཆ་འདྲི། 问、提问

སྐད་ཆ་བྱེད། 面议、商量

སྐད་བཏང་། 招呼、喊(一声)

སྐད་ཡིག 语文

སྐར་ལྔ། 五星

སྐར་ཆ། 秒

སྐར་མ། ①星、②分

སྐར་མ་རིབ་ཆ(རི་ཁྱི) 沐浴节

སྐབས་རེ། 有时候

སྐུ་རྐྱང་། 单身、单独（敬）

སྐུ་སྐྱིད། 劳驾、借光（敬）

སྐུ་ཁྲག 血、血压（敬）

སྐུ་མགྲོན། 贵宾（敬）

སྐུ་ངལ། 休息（敬）

སྐུ་འདྲ། 神像（敬）

སྐུ་ཕྲེང་། 辈、世代（敬）

སྐུ་ཚབ། 代表、代替（敬）

སྐུ་གཟུགས། 身体（敬）

སྐུ་བསིལ། 冷（敬）

སྐུད་པ། 线

སྐུད་པ་ཕྱི་གྲིམ། 向外搓的线

སྐུད་པ་ནང་གྲིམ། 向里搓的线

སྐེད་པ། 腰

སྐོན། 套、安装

སྐོམ་པ་ཆུ་འདོད། 如饥似渴

སྐོར། 关于……的问题

སྐྱ་ཐིང་ཐིང་(རེར) 白茫茫

སྐྱ་འབྲེལ། 隔壁、近邻

སྐྱ་ཤུར་ཤུར། 白秃秃的（荒漠草地）

སྐྱག་རྫུན། 谎话

སྐྱབས་འཇུག་གནང་རོགས་གནང་། 请帮忙（敬）

སྐྱབས་འཇུག་ཞུ། 请关照（谦）

སྐྱབས་སུ་ཆེ། 万分感谢（敬）

སྐྱིད་པོ། 愉快、舒服

སྐྱེ་ཡུལ། 出生地、老家

སྐྱེལ་མ་བྱེད། 送行

སྐྱོན། ①毛病、缺点 ②打、关、作（敬）

སྐྱོན་བརྗོད། 批评

སྐྲ། 头发

སྐྲངས། 肿大

བསྐུར། 寄、捎走

བསྐོར། 使旋转

བསྐོལ། 煮、煎沸

བསྐོལ་ལྡན། 青稞酒粥

བསྐྱལ། 送

བསྐྱར་སྐྲུན། 重建、修复

བསྐྱར་སྦྱོང་། 复习

ཁ

ཁ། 口、方（布）

ཁ་སྐོམས། 口渴、干渴

ཁ་རྒྱུན། 俗话

ཁ་ཏིག 苦的

ཁ་བཏགས། 哈达

ཁ་བྲོར། 离散

ཁ་པར། 电话

ཁ་ཕྱོགས། 方向

ཁ་ཕྱོགས་ལྷོ་ངོས། 南方

ཁ་བརྡ་བསླབ་བྱ། 口头教诲

ཁ་བ་ཆུང་། 小雪（节气）

ཁ་བ་ཆེ། 大雪（节气）

ཁ་རྩོད། 争论（名）

ཁ་རྩོད་རྒྱག 争论

ཁ་ཞེ་གཉིས་མཚུངས། 表里如一

ཁ་ཟས（ཁབ་ཟས）点心、油炸果子

ཁ་ལག 饭、菜肴

ཁ་ལུད། 痰

ཁ་ཤས། 有些、几个

ཁ་ས་ཁ་ཉིན། 前两天（昨、前天）

ཁ་སྦུག་ལོག 栽跟头、摔倒

ཁ་སེང（སང）前几天、上次

ཁག 各种、各个

ཁག་གཅིག 一部份

ཁག་པོ（མོ）难的

ཁག་ཏུ་ཁག་ཏུ། 渐渐难

ཁང་མིག 房间

ཁབ། 针

ཁམ་བུ། 桃子

ཁམས། 康区（原西康省）

ཁའི་ཉིན་ཀ 前天

ཁའི་ས། 昨天

ཁལ། 克(约 28.5 斤)

ཁུ་བ། 汁、汤

ཁུངས་ལུང་། 根据

ཁེངས(ཁངས) 充满、挤满

ཁོ་རའི། 只、仅有

ཁོང་། 他(敬)

ཁོང(ཁོངས) 喂(敬)

ཁོང་ཁྲོ་ལངས། 生气(使人)

ཁོང་ཚོ། 他们(敬)

ཁོའོ་ཙེ། 筷子(汉)

ཁྱད་ཆོས། 特点

ཁྱད་པར། 区别

ཁྱད་བསད། 克服

ཁྱིམ་ཚང་། 家庭

ཁྱེད་རྣམ་ཚོ། 您们(教)

ཁྱོད་རང་ཚོ། 你们

ཁྱོན་བསྡོམས། 总共

ཁྱོན་ནས། 根本、一点也、压根儿

ཁྲ་ཁྲ། 花花绿绿

ཁྲ་ཆེམ་ཆེམ། 光闪闪

ཁྲ་ཆིལ་ཆིལ། 闪灼(阳光)

ཁྲ་ཆིལ་ཁྲི་ཆིལ། 花花绿绿

ཁྲ་རྒྱང་། 眼睛(藻词)

ཁྲ་ཡོལ། 窗帘

ཁྲམ་པ། 骗子

ཁྲི། 万

ཁྲི་ཕྲག་གསུམ། 三万

ཁྲིད། 带领、教

ཁྲུའུ་ཐིར། 抽屉(汉)

ཁྲེ། 糜子、谷子

ཁྲེ་ཙེ། 尺子(汉)

ཁྲོན་པའི་ཁ་རྒྱ། 井架沿儿

ཁྲོབ་ཁྲོབ་སིང་སིང་། 叽叽喳喳

ཁྲོམ། 市场、城市

མཁན(མངན) ……者

མཁའ་འགྲོ་མ། 空行母(女神)

མཁའ་དམག 空军

མཁལ་གྲུམ། 肾痛风、关节炎之一种

མཁྱེན། 会、知道(敬)

འཁར་རྒྱུག 手杖

འཁོན། 缠上、挂上

འཁོན་འཛིན་བྱེད། 恨、结仇

འཁོར། 转动(自动)

འཁོར་ཞག 探亲

འཁྱགས། 冷、冻

འཁྱགས་ཤུར་རྒྱོད། 滑冰

འཁྱེར། 携带(现、未)

འཁྱོག 负重、抬起

འཁྲབ། 表演

འཁྲབ་གཞུང་། 剧本

འཁྲིས། 跟前、附近

འཁྲུག་པོ། 热闹、活跃

འཁྲུངས་ཡུལ། 出生地、故乡(敬)

འཁྲུས། 洗

ག

ག་གིའི། 哪一个

ག་དུས། 什么时候

ག་དུས་ཡིན་ནའི། 无论什么时候

ག་འདྲས། 怎么样

ག་ཚོད། 几、多少

ག་རེ། 什么

ག་རེ་བྱེད་ཀ 干嘛、怎么好

ག་ལེ་ཐད། 慢走(敬)

ག་ལེ་ག་ལེ། 慢的

ག་ས་ག་ལ། 到处、各地

གང་། 一、一个

གང་གཉིས། 随意(劝酒)

གང་ལྟར། 总而言之

གང་བྱུང་མ་བྱུང་། 乱七八糟、胡来

གང་མིན་ཚད། 非常、甚、太

གང་ཡོད་ཡོད། 尽所有的

གངས། 雪

གངས་ཅན་སྨན་ལྗོངས། 雪山药域(指西藏)

གངས་ཆར། 雨雪

གངས་རི། 雪山

གངས་ལྷ་མེ་ཏོག 雪莲花(药名)

གད་རྒྱག 扫地

གད་ཕྱིས། 打扫、扫除

གད་མོ། 笑（名）

གད་མོ་ཤོར། 笑（不自主）

གད་མོ་གད། 笑（自主）

གད་མོ་ཚད་ཚད། 笑咪咪

གའི་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།没啥、不要紧

གའི་ གནང་ གི་ མ་ རེད། 没 关 系（敬）

གར། 舞蹈

…གལ། 落得如此地步、不得不

གལ་ཆེན་པོ། 重要的

གལ་ཏེ…ན།
如果……的话、万一……的话

གལ་སྲིད…ན། 如果……的话

…གིན…གིན།
……着……着、边……边……

གུ་ཡངས་པོ། 宽敞

གུང་ཁྲན་ཏང་། 共产党

གུང་སངས། 假期

གུང་སངས་གཏོང་། 放假

གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུང་། 《格萨尔王传》

གོ ①听见、懂得 ②数词九十的嵌词

གོ་སྐབས། 机会、时机

གོ་རིམ། 步骤

གོང་། 以上、上面

གོང་འཕེལ། 进步、发展

གོང་མཐོར་འགྲོ། 向上、发展

གོད་ཆག 灾害、损失

གོན། 穿、戴

གོམ་པ་རྒྱག 步行、迈步

གོམས་གཤིས། 习惯、习俗

གོས་ཧྲུལ། 破衣碎布

གྱ། 数词八十的嵌词

གྱོང་། 吃亏

གྲ་སྒྲིག 准备

གྲྭ་པ། 札巴、出家人

གྲང་ངར་ཆུང་། 小寒（节气）

གྲང་ངར་ཆེ། 大寒（节气）

གྲང་མོ། 冷

གྲང་ཤུར་ཤུར། 冷冰冰的

གྲང་སིལ་སིལ། 冷飕飕的

གྲངས་ཀ། 数目
གྲངས་ཉུང་མི་རིགས། 少数民族
གྲབས། 临近、将要
གྲས། 之类、之列
གྲིབ་གཡའ། 邪气、中邪
གྲུམ་བུ། 关节炎
གྲུབ་འབྲས། 成果、成绩
གྲེ་སྲུད། 碎布（裁衣剩的）
གྲོ། 小麦
གྲོ་མོ། 亚东（地名）
གྲོ་ཞིབ། 面粉
གྲོ་མ་འབྲས་སིལ། 加人参果的甜米饭
གྲོ་སོ་ཆེ་མར། 卓索切麻（供品）
གྲོགས་པོ། 朋友
གྲོང་ཁྱེར། 城市
གྲོང་པ། 邻居
གྲོང་ཚོ། 乡村、村子
གྲོང་གསེབ། 农村
གྲོངས། 死（敬）
གྲོལ། 散
གྲོས་བསྡུར་བྱེད། 讨论
གླུ། 山歌
གླིང་ཀ 园林
གླིང་ཀ་གཏོང་། 游园
གླིང་བུ། 笛子
གླིང་བུ་གཏོང་། 吹笛子
གླེན་རྟགས། 傻样儿
གློ་རྒྱག 咳嗽
གློ་འཇགས། 止咳
གློ་ཚད་འཁྲི། 肺结核肺热症
གློག་བརྙན། 电影
གློག་ཤིང་། 电线杆
དགའ་སྟོན། 庆典、宴会
དགའ་པོ། 喜欢、爱
དགའ་སྤྲོ་མཉམ་འབྲེལ། 联欢
དགའ་ཞེན། 热爱
འགའ་རེ་འོ། 一段时间、一阵子
དགའ་བསུ། 欢迎
དགུ། 九
དགུ་ཐུག 腊九粥
དགུང་ལོ། 年岁、年纪（敬）

དགུང་ལོའི་བབ། 上了年岁(敬)

དགུན་ཀ(ཁ) 冬天、冬季

དགུན་ཉི་ལྡོག(ལོག) 冬至(节气)

དགུན་ཚུགས། 立冬(节气)

དགེ་རྒན། 教师、教员

དགུས་ཉིན་ཀ 大大后天

དགོང་དག 下午、晚上

དགོང་དྲོ། 下午

དགོངས་པ་མ་ཚོམས། 别生气、别介意(敬)

དགོངས་འགལ་མེད་པ། 别见怪、原谅

དགོངས་པ། 思想

དགོངས་པ་ཞུ། 请假、告辞

དགོངས་པ་གནང་། 准假

…དགོས་བྱུང་། 只好……不得不……

དགྲ་དགྲ་ཆུང་། 大敌

དགྲ་ཤ་ལེན། (现、未)复仇、报仇

དགྲ་ཤ་ངསླངས། (过)复仇

མགོ་སྒུར་སྒུར། 低下头

མགོ་མ་ཆོད། 没弄清楚

མགྱོགས་པོ། 快、迅速

མགྲིན་པ། 喉咙、嗓子

མགྲོན་ཆུང་བྱེད། 节约

འགུལ་སྐྱོད་རྒྱག 动弹、移动

འགུལ་ཆམ། 感冒(敬)

འགེག་དཔང་། 灾难

འགོ་ཁྲིད། 领导(名)

འགོ་ཁྲིད་བྱེད། 领导(动)

འགོར། 耽误

འགྱུར། 变化(动)

འགྱུར་ལྡོག 变化(名)

འགྲན་བསྡུར། 比赛(名)

འགྲིགས་ག 行、可以

འགྲིགས་དང་སྦག་སེ། 下棋和打牌

འགྲོ། 去、走

འགྲོ་བ་བཟང་མོ། 卓娃桑姆(剧目名)

རྒན་འཁོགས། 老的、老人

རྒན་རྒོན་(རྒ་རྒོན)གཉིས། 老俩口

རྒན་མོ། 老太婆

རྒན་གཞོན། 老少

རྒས་མོ། 老妇(文)

རྒྱ། 规模、面积、范围

རྒྱ་སྐད། 汉语

རྒྱ་ཁྱོན། 面积

རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་། 扩大

རྒྱ་ནག 内地

རྒྱ་མ། 秤、斤

རྒྱ་ཐུག 面条儿

རྒྱ་མཚོ། 大海

རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ལས་མཐོ་ཚད། 海拔

རྒྱ་རིགས། 汉族

རྒྱ་ལུགས་སྨན་སྦྱིན། 中药

རྒྱ་ཡིག 汉文

རྒྱ་སྲན་མ། 蚕豆

རྒྱག (现、未)

བརྒྱབ། (过)打、作、放入

རྒྱག་རེས་རྒྱག 打架(自主)

རྒྱག་རེས་ཤོར། 打架(不自主)

རྒྱགས་རིལ་རིལ། 胖乎乎的

རྒྱང་བསྒྲགས། 广播(名)

རྒྱན་གོས། 戴手饰

རྒྱལ་ཁབ། 国家

རྒྱལ་པོ། 国王

རྒྱལ་དར། 国旗

རྒྱལ་རྩེ། 江孜(地名)

རྒྱལ་རྩེ་མདའ་དམག 江孜达玛节

རྒྱལ་ས། 首都

རྒྱལ་སྲིད། 王位、国政

རྒྱུ་ཆ། 原料、材料

རྒྱུ་མཚན། 原因、理由

…རྒྱུ་རང་རེད། 无疑、必将、肯定会……

རྒྱུག་པ། 棍子

རྒྱུག་རྡུང་། 抽打

རྒྱུགས་ཤར་སྦྱོད། 跑步

རྒྱུགས། 走、去、跑(命)

རྒྱུད།	…一带、弦、承袭
རྒྱུན།	时间
རླང་ཕུག	汽球
སྒང་ག	都是、全是
སྒྲིག་འཛུགས་བྱེད།	组织(动)
སྒྲིག་ལམ།	纪律
སྒྲིག་ལམ་སྲུང་།	遵守纪律
སྒེ་ཁུང་།	窗户
སྒེར།	私人
སྒོ།	门
སྒོ་འགྲམ།	门口
སྒོ་ཡོལ།	门帘
སྒོ་ར།	院子、庭院
སྒོར་གཞས།	圆圈舞
འགྱིག་ལྷམ།	胶鞋
སྒྱུ་རྩལ།	艺术
སྒྲ།	声音
སྒྲུང་།	故事
སྒྲོག་གདུབ།	手镯
སྒྲོག་ཙེ།	桌子(汉)
སྒྲོན་མ།	准玛(人名)
སྒྲོལ་དཀར།	卓嘎(人名)
སྒྲོལ་མ།	卓玛(人名)
བརྒྱ།	百
བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ།	百分之三十
བརྒྱ་མེད།	零(缺百位数)
བརྒྱད་པ།	第八
བརྒྱད་རྗེར།	八层供盘
བརྒྱབ་ཕྱོགས།	后面
བརྒྱུས་པ།	贯穿、串起来
བསྒུགས།	等待、等候

ང

ང་།	①我②五十的嵌词
ང་རྒྱལ།	自大、骄傲
ང་ཚོ།	我们
ངང་རྒྱུད་རིང་པོ།	耐心的
ངན་པ།	坏的
ངའི།	我的
ངལ་གསོ།	休息
ངལ་གསོ་རྒྱག	休息(动)

ངུ་ཤོར། 哭

ངེས། 记住、牢记

ངོ་མ། 真正的

ངོ་ཚ། 害羞

ངོ་ཤེས། 认识

ངོ་སྤྲོད། 介绍

དངུལ། 钱

དངོས་སྦྱོང་། 实习

དངོས་གནས། 真的、的确

དངོས་གཞི། 正式的

མངགས། 嘱托、委托

མངར་མོ། 甜的

རྔན་པ། 零食

རྔུལ་ནག 汗水

ལྔ། 五

ལྔ་བཅུ། 五十

ལྔ་པ། 第五

ལྔ་པ་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསངས།
五月藏林吉桑节

སྔ་དགོང་། 早晚

སྔ་དྲོ། 上午

སྔ་དྲོ་དགོང་ཞོགས།
一早一晚、早晚

སྔ་པོ། 早的

སྔ་མོ་སྔ་མོ། 从前、很久以前

སྔ་སངས་སངས།
一大早、大清早

སྔ་སར་ཚ་བ། 早早的

སྔན་མ། 以前、过去、早先

སྔན་ལ། 首先

སྔོ་ཐིང་ཐིང་། 绿油油

སྔོ་ཚལ། 青菜、蔬菜

སྔོ་ཚོད། 野菜

སྔོ་སྨན། 鲜草药

སྔོ་ཤུར་ཤུར། 绿油油(苗儿)
蔚蓝色(天空)

སྔོ་སངས་སངས། 蔚蓝色

སྔོ་ཤིང་ཤིང་། 绿油油(树)

སྔོ་ཏང་ཏང་། 发蓝的(布、水)

སྔོན་བརྡ། 预报、预兆

སྔོན་པོ། 青色、蓝色

བརྔས། 割、收割

ཅ

ཅ་ལག 东西、物品

ཅ་བསྣུན་པོ། 麻烦

…ཅང་ལང་པོ། 易于……总是…

ཅི་དག 等等

ཅིག 一个、某个

ཅུང་ཆེ་ཙམ། 稍大点

ཅོ་ཅོག 哥哥

གཅིག 一

གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས། 一五一十

གཅིག་གཉིས་ཙམ། 一两个

གཅིག་པ། 一样、同样

གཅིག་པོ། 单独的

གཅིག་བྱས་ན། 也许、可能

གཅིན་པ། 尿

གཅིན་པ་གཏོང་། 解小便

གཅེས་སྤུ་དོས་པ། 可爱

གཅོད། 砍断（命）

བཅག 砸碎、打碎（使动）

བཅད། 断、弄断（使动）

བཅར། 拜见（敬）

བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་། 解放

བཅུ་པ། 第十

བཅུ་མེད། 零（缺十位数）

བཅུ་སྡེར། 十层供盘

བཅོ་ལྔ། 十五

བཅོ་བརྒྱད། 十八

བཅོས། 制作、修理

ལྕགས། 铁

ལྕགས་ཕོ་རྟའི་ལོ། 庚午年、阳铁马年（1030……1930、1990）

ལྕགས་མོ་ལུག་གི་ལོ། 辛未年、阴铁羊年（1031……1931、1991）

ལྕགས་སྨྱུག 钢笔

ལྕགས་རི། 城墙

ཆ

ཆ། 双、对

ཆ་རྐྱེན། 条件

ཆ་སྒམ། 藏式柜子

ཆ་བཞག 以……为例

ཆག ①下降、减（价）

②碎（自动）

ཆག་པ། 束、把（量）

ཆགས། 变成、成为

ཆང་། 青稞酒

ཆང་ཕུད། 头酒

ཆང་རྫོད། 酒坛子

ཆང་ས་རྒྱག 结婚

ཆད། 断（自动）

ཆབ་མདོ། 昌都（地名）

ཆབ་སྲིད། 政治

ཆམ་པ། 感冒

ཆར་ཆུ། 雨水（节气）

ཆར་ཨི། 雨衣

ཆུ་འཁོལ། 开水

ཆུ་འཁོལ་གྲང་། 凉开水

ཆུ་རྐྱལ་རྒྱག 游泳

ཆུ་རྒྱག 浇水

ཆུ་གཏོང་། 灌溉

ཆུ་གཏོར་དུས་ཆེན། 泼水节

ཆུ་འཐག 水磨

ཆུ་ཕན། 打水的坛子

ཆུ་ཕུད། 头水

ཆུ་བོ། 河流

ཆུ་ཕོ་སྤྲེལ་གྱི་ལོ། 壬申年，阳水猴年（1032，……1932、1992）

ཆུ་མོ་བྱའི་ལོ། 癸酉年，阴水鸡年（1033、……1933、1993）

ཆུ་ཚད། 水平

ཆུ་ཚན། 温泉

ཆུ་ཚོད། 小时、点钟

ཆུ་ཡུར། 水渠

ཆུ་རའི་བཛར་བཛར། 水淋淋

ཆུ་ཏུ་མ། 水桶、水缸

ཆིག་སྟོང་། 一千

ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། 走、去（敬）

ཆུང་ཆུང་། 小的

ཆེ་ཆུང་། 大小

ཆེད་དུ། 为了

ཆེན་མོ། 大、大的

ཆེན་པོ། 大

ཆོས་འཕེལ། 群培(人名)

མཆོད། 供奉、吃、喝、穿、(敬)

མཆོད་ཆང་། 青稞酒(敬)

མཆོད་ཞིག "确希"(敬神时的话)

འཆམ་པོ། 和睦

ཇ

ཇ། 茶

ཇ་ཁུ། 茶卤

ཇ་མངར་མོ། 甜茶

ཇ་དམ། 暖水瓶

ཇ་བག་ཆུང་། 砖茶(小号)

ཇ་སྲུབ་མ(སྲུས་མ) 酥油茶

ཇག་པ། 强盗

ཇག་པ་རྒྱག 抢劫

ཇོ་བོ། 佛(发誓语)

ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ། 佛宝(发誓语)

མཇལ། 拜见(敬)

འཇགས། 下降、安定、平息

འཇམ་པོ། 柔软、光滑

འཇམ་ཤུར་ཤུར། 滑溜溜

འཇམ་ཐིང་ཐིང་། 静悄悄

འཇམ་ཤ་བཏོན། 弄平滑

འཇིགས་མེད། 晋美(人名)

རྗེས་མར(མག) 以后、后来

རྗེས་ལ། 往后、以后

རྗེས་ལུས་ཐེབས། 落后、迟到

རྗེས་ཟིན། 赶上

ལྗང་ཐིང་ཐིང་། 绿油油

ལྗིད་པོ། 重的

བརྗིད་ཆགས། 壮丽

བརྗིད་ཉམས་དོད་པོ། 雄伟、魁梧

བརྗེ་ལེན་རྒྱག 交换

བརྗེད། 遗忘

ཉ

ཉ་ཤ 鱼肉

ཉན། 听

ཉམས་མྱོང་། 经验

ཉལ། 睡、躺

ཉལ་ཁང་། 宿舍、卧室

ཉལ་ཁྲི། 床

ཉི་མ། 太阳、尼玛（人名）

ཉི་མའི་གུང་། 白天

ཉི་འོད། 阳光

ཉི་འོད་གྲོང་ཁྱེར། 日光城

ཉི་ཤུ། 二十

ཉིན་གུང་། 中午

ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན། 每天

ཉིས་བརྒྱ། 二百

ཉིས་སྟོང་། 二千

ཉུང་ཉུང་། 少的

ཉེ་དུས། 近来

ཉེན་ཁ། 危险

ཉེས་དག 打（名）

ཉེས་དག་གཏོང་། 打（动）

ཉོ། 买

ཉོ་ཆ་རྒྱག 买东西

ཉོ་ཚོང་རྒྱག 做买卖

ཉོལ། 躺下（命）

ཉོས། 买（过）

གཉིད་ཁུག 入睡

གཉིད་སད། 醒

གཉིས། 二

གཉིས་པ། 第二

མཉམ་དུ（དོ） 一起、一块儿

མཉམ་གཞས། 合唱

མཉལ། 睡、躺下（敬）

མཉེས་པོ། 高兴、喜欢

རྙིང་པ། 旧的

རྙེད། 找到

སྙན་པོ། 好看、悦耳

སྙལ་ཤལ། 供神的哈达

སྙིང་། 心脏

སྙིང་རྗེ་པོ། 漂亮、美丽

སྙིང་གཏམ། 心里话

སྙིང་དབྱུག 心跳

…སྙིང་འདོད། 愿意、想……

སྙུན(སྙུང) 病(敬)

སྙུན་གཞི། 病情

སྙུན་འདྲི། 慰问(病号)

སྙུན་གསོས། 补养

སྙེ་མ། 麦穗

སྙོམ་པོ་བཟོ། 弄平

བརྙན་པར། 画报

བསྙལ། 使睡下(使动)

酿(酒)

ཏ

ཏར། 电报

ཏིལ། 芝麻

…ཏོག་མེད། 别……、甭……

ཏོག་ཙམ། 一点、稍微

ཏཱ་ལའི། 达赖

ཏན་ཏན། 一定、必定

གཏམ། 话、语言(文)

གཏམ་དཔེ། 谚语、俗语

གཏམ་སྙན་སྙན། 佳话

གཏིང་ལུད། 底肥

གཏེར་ཁ། 矿

གཏོང་། 唱、派遣、寄、……

གཏོར་བཅོས། 祭鬼物品

བཏགས།

取(名字)、织(布)、磨(粉)

བཏང་གནང་། 派遣(敬)

བཏང་ཡིག 信、信件

བཏབ། 种植、播(种)

བཏུངས། 喝(过、文)

བཏོན། 取出、挖掘(使动)

རྟ། 马

རྟ་རྒྱུགས། 跑马、赛马

རྟ་ཇ་ཙམ། 一点儿、一丝丝

རྟ་གདན། 马垫子

རྟ་ཞགས། 马套绳

རྟ་ཞགས་རྒྱག 套马

རྟག་པར། 经常

རྟགས་མཚན། 标志

རྟ་ལྕག 马鞭、鞭子

རྟེན་འབྲེལ། 喜庆、庆贺

རྟོལ། 穿孔、凿孔

ལྟ་སྐོར། 参观

ལྟ་སྐོར་ཚོགས་པ། 参观团

ལྟད་མོ། ①热闹、好看 ②节目

…ལྟར། 每……

…ལྟར་རེ་བཞིན། 每……

ལྟོ། 食物

ལྟོ་ཟེད། 野外吃饭、打尖儿

ལྟོགས། 饥饿

ལྟོས་ད། 看（命）

སྟངས། 方式、方法

སྟབས་བདེ་པོ། 方便

སྟབས་ཡག 幸亏、幸运

སྟར། 珠子串儿

སྟར་ཁ། 核桃

སྟར་པ། 排次、行次

སྟེར། ①给、②喂

སྟུག་པོ། 茂密

སྟོང་། 千

སྟོང་མེད། 零（缺千位数）

སྟོད་ཐུང་། 上衣

སྟོད་མངའ་རིས། 阿里（地名）

སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན། 堆龙德庆（地名）

སྟོད་བསྔགས་གཏོང་། 表彰

སྟོན་ཀ 秋天

སྟོན་མཉམ། 秋分（节气）

སྟོན་ཚུགས། 立秋

སྟོན་ཟླ་བརྒྱད་པ། 秋天八月

སྟོབས་ཤུགས། 力量

བརྟག་དཔྱད། 检查

བརྟེན། 依靠

བལྟ་རྟོགས། 照顾

བསྟན། 给看、出示

བསྟེན། 依附、就医

བསྟོད་གླུ། 赞歌儿

བསྟོད་པའི་འབྲས་བཤད། 赞颂词

ཐ

ཐག	距离
ཐག་ཆོད།	①太、极②决定
ཐག་མཆོང་ཐེ་བེད།	跳绳踢毽子
ཐག་མཐུད་བརྒྱབ།	接绳子
ཐག་རིང་པོ།	远
ཐང་པོ།	健康
ཐད།	走、去（敬）
ཐེན་ཅིན།	天津
ཐན་པ་བསྟན།	闹旱灾
ཐབ་ཚང་།	厨房
ཐབས་ཤེས།	方法、办法
ཐམ་པ།	整数
ཐལ་རླུང་།	风沙
ཐལ་ལ།	尘埃、灰尘
ཐིགས་ཚང་།	杯底酒（罚酒）
ཐིགས་པ།	一滴
ཐུག	会面、相遇
ཐུག་པ།	粥、汤面
ཐུགས་ཁྲལ།	担心（敬）
ཐུགས་ཆེ།	谢谢
ཐུགས་ཆེ་གནང་།	谢谢（敬）
ཐུགས་བློ།	心（敬）
ཐུགས་བློ་བདེ།	放心（敬）
ཐུང་ཐུང་།	短的
ཐེ་པས།	包括……在内
ཐེ་ཚོམ་བཟའ།	犹豫、怀疑
ཐེངས།	次数
ཐེངས་མ།	次数
…ལམ།	…的规矩
འཐུངས།	喝（命）
ཐུན་གཅིག	一剂（药）
ཐུབ།	能够、可以
ཐོ་བ།	锤子
ཐོ་རེངས་སྐར་ཆེན།	启明星
ཐོག་ཁ།	楼上
ཐོག་བརྒྱབ།	登记、记录
ཐོག་མ།	起初、首先、早先
ཐོག་རྩེགས་ཁང་པ།	楼房
ཐོག་ལ།	①在……方面

②在上面

ཐོག་ས། 房顶、楼房层次

ཐོན། 出发、起程(过)

ཐོན་སྐྱེད། 生产

ཐོན་ཁུངས། 出产

ཐོན་འཕེལ། 增产

ཐོབ། ①获胜、②得到

ཐོབ་ཀུག་གོ་ཀུག 突然之间

མཐའ་འཁོར། 周围

མཐའ་མཚམས། 边疆

མཐའ་ཡས། 无边

མཐུན་སྒྲིལ། 团结

མཐུན་པོ། 合睦

མཐོ་སྒང་། 山岗、山坡

མཐོ་མཐོས། 逐渐高

མཐོ་པོ། 高的

མཐོ་བ། 较高

མཐོ་ཚད། 高度

མཐོང་། 看见

མཐོང་ཆུང་བྱེད། 轻视、歧视

འཐིབས། 阴沉

འཐིབས་དྭངས། 晴雨、阴晴

འཐོན། 启程、出发(现、末)

ད

…ད… ……倒是……

ད། 现在

ད་ག་རང་རེད། 正是

ད་ག་ར་པོ། 这样地、如此地

ད་གིན། 刚才

ད་ཆ། 现在、这阵子、近来

ད་ལྟ་རང་། 马上、立即

ད་དུང་། 还有

ད་ཆོད། 此刻、这时

ད་རང་། 今早

ད་ལོ། 今年

དག་པོ། 准确、正确

དང་། 和、与

དང་པོ། 第一

དད། 信仰

དར་དམར། 红旗

དལ་པོ།	缓慢	དེ་ནས་བཟུང་།	从此以后
དིམ།	沉没	དེ་ཚོ།	那些
དུག	毒药	དེ་ཤག	近来、最近
དུག་སློག	衣服	དེ་རིང་།	今天
དུག་ཤས།	毒性	དེ་རིང་ཁ་སང་།	近日、近两天
དུང་ཕྱུར།	亿	དེང་སང་།	近来
དུད་ཚང་།	户、人家	དེད།	驱赶
དུས།	时间、……时	དེའི་སང་ཉིན།	第二天
དུས་ཆེན།	节日	དོ།	二、俩
དུས་དེབ།	杂志	དོགས་པ།	怀疑（名）
དུས་ཚིག	节气	དོགས་པ་བཟའ།	生疑
དུས་ཚོད།	时间	དོན།	①流出、出来、②数词七十的嵌词
དུས་ཚོད་ཟིན།	时间到		
དུས་བཞི།	四季	དོན་གྲུབ།	顿珠（人名）
དུས་རབས།	世纪	དོན་ངོ་མ།	实际上、真实情况
དུས་རབས་བདུན་པ།	七世纪	དྭངས་གསལ།	清明（节气）
དེ།	那、那个	དྲག	痊愈
དེ་ཀར།	那边（近指）	དྲགས།	太……
དེ་ཕུད(ཕིད)པ།	除那个之外	དྲན།	想念
དེ་མིན།	其它、此外	དྲས།	截断、剪裁
དེ་ནས་བཟུས།	从那时起	དྲུག་སྟེར།	六层供盘

དྲོ་སྐྱིད། 温暖、幸福
དྲོ་པོ། 暖和
དྲོ་སྲོད། 保暖
དྲོད་ཁང་། 暖房
གདན་ལྕོག 垫子和桌子
གདུང་ཁེབས། 梁上的盖布
གདོང་མདོག་ལོག 脸色变
བདས་ཡོང（བདེ་བ་ཡང） 安心
བདེ་སྐྱིད། 幸福、德吉（人名）
བདེ་ཐང་། 健康
བདེ་པོ། 安乐、方便
བདུད་མོ། 魔女、女妖
བདུན། 七
བདུན་པ། 第七
མདའ། 箭
མདའ་རྩལ། 射箭术
མདོ་ཕྲུག་མེད་པ། 犄角旮旯
…མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད། 似乎、不是
འདི། 这、这个
འདི་ཀུད། 这些
འདི་དག 这些
འདི་ཚོ། 这些
འདུག 有、在（他称、亲见）
འདུག་གས། 有吗、在吗
འདོད་མོས། 自愿
འདྲ་པོ། 相似、像
འདྲ་མི་འདྲ། 各种各样
འདྲེ། 混合、掺杂（自动）
རྡོ་རྗེ། 金刚、多结（人名）
རྡོལ། 穿了（孔）（自动）
ལྡང་། 足够
ལྡེབས་རིས། 壁画
ལྡེམ་འགྱུར། 扭姿
ལྡེམ་ལྡེམ། 摇摇摆摆
སྡུག་པ། 美丽（文）
སྡུག་པོ། 坏的
སྡུག་ཅག 坏蛋
སྡུག་རུས། 忍耐、坚持
སྡུག་སྲོག 狗命（贬）
སྡེར་ཁ། 盘供
སྡོང་པོ། 杆儿、树杆

བརྡ་ཐོ། 通知

བརྡ་ཐོ་གཏོང་། 下通知

བསྡད་ས(སྡོད་ས) 住处、坐位

བསྡམ། 捆

བསྡུ་གསོག་རྒྱག 收拾

ན

ན། 病、痛(动)

…ན། 如果……的话
假设……的话

ན་ནིང་། 去年

…ན་མ་གཏོགས། 只有……才

ན་ཚ། 病(名)

ནག་ཆུ། 黑河(地名)

ནག་ཐིང་ཐིང་། 黑黝黝

ནག་རྫོག་རྫོག 黑斑块儿

ནག་ཡུག་ཡུག 黑乎乎(影子)

ནག་ཧུ་ཧུ། 黑洞洞(岩洞)

ནགས་ཚལ། 森林、树林

ནང་། 家、里面

ནང་སྒོ། 内门、小门

ནང་དོན། 内容

ནང་མི། 家里人、亲人

ནང་བཞིན། ……一样、按这样

ནང་ལོགས། 里面、内部

ནང་སོག 内蒙

ནད་པ། 病人

ནམ་མཁའ། 天空

ནམ་རྒྱུན། 平时、平常

ནམ་དུས། 时刻、时候

ནས། ①青稞

…ནས། ②从……之后

ནི། 呐！嘛！

ནུབ་ཕྱོགས། 西方

ནུས། 敢于、能够

ནུས་ཤུགས། 能力、力量

ནོར། 错误

ནོར་བུ། 宝贝、罗布(人名)

ནོར་བུ་གླིང་ཀ
罗布林卡、(地名)

གནང་། 做、干(敬)

གནངས་ཉིན་ཀ 后天

གནངས་ལོ། 后年

གནད་དོན། 问题、要义、主题

གནམ། 天

གནམ་གང་། 除夕

གནམ་གྲུ། 飞机

གནམ་གཤིས། 天气、气候

གནའ། 古代、古时候

གནའ་སྔ་མོ། 很久以前

གནས། 位于、座落

གནས་ཚུལ། 情况

གནོད། 伤害、损害

མནའ་མ། 媳妇

མནའ་མ་གཏོང་། 嫁闺女

རྣམ་པ། 样子、形势、面貌

སྣ་ཁ། 种类

སྣ་ཁུག 鼻子

སྣ་མིན་སྣ་ཚོགས། 各种各样

སྣ་ཚོགས། 各色各样

སྣང་ཆུང་། 大意、歧视

སྣང་བ་བྱེད། 注意、留神

སྣང་དག 操心事、焦虑

སྣང་དག་མེད། 没问题

བསྣམས། 拿、取（敬）

པ

པ་ཆེན། 父辈

…པ་དེ་ག 马上就

པ་ནམས་ཉང་ཆུ། 巴那木年楚河（地名）

པ་ཕ། 父亲

པ་ར། 之间、间隔

པ་ལགས། 爸爸（敬）

པད་དབྱངས། 白央（人名）

པད་མ། 莲花、白玛（人名）

པར། 照片

པར་རྒྱག 照像

པིར། 毛笔

པེ་ཅིན། 北京

དཔག 估计、衡量

དཔལ་འབྱོར། 经济、班觉（人名）

དཔེ་ཁུག 书包

དཔེ་སྒྲོམ། 书架、书柜

དཔེ་ཆ། 书

དཔེ་ན། 例如

དཔེ་མ་སྲིད་པའི། 绝顶的、极

དཔེ་མཛོད་ཁང་། 图书馆

དཔེ་རང་། 空前的、非常

པོ་ལོ། 球

དཔོད་བྲིས་བྱེད། 听写

དཔྱིད་ཀ 春天、春季

དཔྱིད་མཉམ། 春分(节气)

དཔྱིད་རྨོས། 春耕

དཔྱིད་ཚུགས། 立春(节气)

སྤང་ལྗོངས། 草坪

སྤང་གཤོངས། 低洼草地

སྤུ། 毛

སྤུ་གུ། 孩子

སྤུན་ཀྱག 兄弟姐妹、亲属

སྤུན་མཆེད། 兄弟姐妹

སྤེན་པ། 星期六、边巴(人名)

སྤོབས་པ། 勇气

སྤོབས་པ་བྱེད། 骄傲

སྤོས། 搬迁

སྤོའོ། 老头儿

སྤོའོ་ལགས། 老大爷(敬)

སྤྱང་ཀི། 狼

སྤྱན་འབེབས་ཞུ(སྤྱན་འཕུད་ཞུ) 给看(敬)

སྤྱི་གླིང་། 公园

སྤྱི་ཚོགས། 社会

སྤྱི་མཐུན། 共和

སྤྱི་ཟླ། 阳历×月

སྤྱིའི་གཙང་སྲ། 公共卫生

སྤྱིར་བཏང་། 一般

སྤྲད། 交给

སྤྲིན་བྲལ། 无云、晴空

སྤྲུལ། 变

སྤྲོ་པོ། 愉快、可口(敬)

སྤྲོ་གཞིང་། 旅游

ཕ

ཕ་གིའི། 那个、那边(远指)

ཕ་བོང་། 盘石、大石头

ཕ་ཡུལ། 故乡

ཕང་ཞལ། 串儿（干酪）

ཕན། 有利于

ཕན་པོ། 有利的

ཕན་ཐོགས། 利益

ཕན་ཚུན། 互相、彼此

ཕར། 向那边儿

ཕར་ཕྱིན་རྒྱག 绣花

ཕལ་ཆེར། 大概

ཕར་མཐའ་མི་མཇོན་པ། 辽阔、望不到边

ཕར་ཙམ། 过去点儿、靠近点儿

ཕུད། 头等的、精华的

ཕུན་ཚོགས། 平措（人名）

ཕུན་སུམ་ཚོགས། 圆满的、齐全的

ཕུར་བུ། 星期四、普布（人名）

ཕུར་ཕུར་གཏོང་（བྱེད） 搓、揉

ཕུལ། 献给（敬）

ཕེབས། 去、走、到来（敬）

ཕེབས་ཞག་བྱུས། 必定来（教）

ཕོ་བ། 胃

ཕོ་བའི་ན་ཚ། 胃病

ཕོ་བྲང་། 宫殿、皇宫

ཕོགས། 薪水

ཕོགས། 关饷、发薪

ཕོར་པ། 木碗

ཕྱག་དངུལ། 钱（敬）

ཕྱག་དཔེ། 书（敬）

ཕྱག་བྲིས（རིས） 信、手书（教）

ཕྱག་རྩ། 脉膊（敬）

ཕྱག་རོགས། 帮助（敬）

ཕྱག་ལས། 工作、事情（敬）

ཕྱི། ①外部②晚、不早

ཕྱི་རྒྱལ། 外国

ཕྱི་སྒོ། 大门

ཕྱི་པོ། 晚、迟

ཕྱི་བཞིག་རྒྱག（བྱེད） 后退、倒退

ཕྱིན་ཅི་ལོག 颠倒

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག 不颠倒

ཕྱིན། 走、去（过）

ཕྱིན་ཕྱིན་ཕྱིན་ནས།	走呀走
ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག	撤退
ཕྱིར་འབུད་གཏོང་།	开除
ཕྱིས།	擦
ཕྱུགས་རིགས།	牲畜
ཕྱུར་སྐམ།	干奶酪
ཕྱེད་ཀ	半个
ཕྱོགས།	方向
ཕྲ་པོ(ཕ་པོ)	纤细的
ཕྲ་ལྷེམ་ལྷེམ།	苗条、轻盈
ཕྲག	整数(加在十、百、千……后)
ཕྲག་དོག	嫉妒
ཕྲན་བུ།	一点儿(文)
ཕྲུ་གུ(ཕྲུ་གུ)	小孩子
འཕུར།	飞
འཕེལ་རྒྱས།	发展
འཕྱར།	扬起
འཕྱིད་བདར་གཏོང་།	打扫
འཕྲུལ་འཁོར།	机器

བ

བག་རིལ།	小面团
བང་མཛོད།	仓库
བབ་ཚུགས།	车站
བར་སྐོར།	八角街(拉萨市)
བར་ཆད།	灾难
བལ།	羊毛
བུ།	男孩儿、儿子
བུ་བཙལ་ཁང་།	托儿所
བུ་མོ།	女孩子、女儿
བུ་རམ།	红糖
བུ་ལོན།	债务
བུ་ལོན་གཏོང་།	放债
བེ་ཀ་རྡོ་འགྲིགས།	摔跤、掼跤
བོད།	西藏
བོད་སྐད།	藏语
བོད་ཀྱི་ལོ་གསར།	藏历新年
བོད་ལྗོངས།	西藏
བོད་ཐུག	藏式面条儿

བོད་ཡིག 藏文
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས། 西藏自治区
བོད་རིགས། 藏族
བྱ་སྐད་དང་པོ། 鸡打头鸣
བྱང་ཕྱོགས། 北方
བྱ་འཕིར། 风筝
བྱམས་པོ། 慈祥
བྱམས་པོ་བྱེད། 疼爱
བྱས། 作、干（过）
བྱས་ན། 那么
བྱས་ནའི། 虽然
བྱས་ཙང་། ①所以、因此 ②就是嘛
བྱི་རིལ། 水果糖
བྱིང་གཞི། 普通的、一般的
བྱུགས། 涂抹、擦
བྱུང་། ①出现②动词语尾
བྱུང་འཛིན། 收据
བྱེ་བ། 千万
བྱེ་མ་ཀ་ར། 白糖、沙糖

བྱེད། 作、干（现、未）
བྲིས། 写（过）
བྲེ། 藏升
བྲེལ་བ། 忙
བྲེལ་བ་ཆེ་པོ། 繁忙
བྲོས། 逃跑
བླ་མ། 喇嘛、上师
བླངས། ①取②使起立（使动）扶起来
བློ་གྲོས་མཐུ་རྩལ། 智慧
བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག 一心一意
བློ་ཐུག་པོ། 诚恳、可靠
བློ་མཐུན། 同志
བློ་བཟང་། 洛桑（人名）
བློན་པོ། 大臣
བླུགས། 装、灌、注入
དབང་། 权利
དབུ། 头（敬）
དབུ་བརྙེས། 成立、建立（敬）
དབུགས། 气息
དབུགས་རིང་གཏོང་། 叹气

དབུས།	中部、中央（指前藏地区）	འབུར་ཞིན།	刨子
		འབུལ།	献给（现、未）（敬）
དབྱངས་ཅན།	央金（人名）	འབེལ་པོ།	丰富
དབྱར་ཁ།	夏天	འབོ།	藏斗
དབྱར་ཚུགས（ཟུག）	立夏（节气）	འབོད།	叫、称作
		འབོར་སྐོབ།	吹牛、夸口
དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད།	春夏秋冬	འབྱོར།	到达（人、信）
		འབྲས།	大米
དབྱར་ཉི་ལྡོག（ལོག）	夏至（节气）	འབྲས་དཀར།	带面具歌吉祥词的乞丐
དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ།	冬虫夏草（药名）	འབྲས་སྤུངས།	哲蚌寺
		འབྲི་བ་སྨང་།	小满（节气）
དབྱིབས།	形状	འབྲུ་སྣ།	谷物、粮食
དབྱིས་རིགས།	彝族	འབྲུ་རིགས།	谷物、粮食
དབྲུགས་ཤོག	算了吧	འབྲུ་ཆར།	谷雨（节气）
དབྱེ་བ།	区别	འབྲེལ་བ།	关系
དབྲལ།	扯、撕（使动）	འབྲོག་པ།	牧民
འབབ།	落下、降下	འབྲོག་ཡུལ།	牧区
འབུད་ཀྱུག་ཟེབས།	撞、推（不自主）	འབྲོག་ལས།	牧业
		རྦད་དེ།	完全、全部
འབུམ།	十万	སྦགས།	糌粑团

སྦང་(བྱས) 浸泡(着)

སྦར་ཆ། 乐器

ཚལ་ཀྲུ། 山间空隙

སྦྱོང་བརྡར། 锻炼

མ

མ་གའི། 那边(指下方)

མ…གོང་། 未……之前

མ་ཆེན། 炊事员

མ་གཏོགས། 只、除……之外

མ…རང… 不得不

མ་སྤྲེར་རང་སྤྲེར། 不得不给

མ་ཚད། 不仅、不只

མ་གཞི། 本来嘛

མ་ཟད། 并且、不仅

མ་ལོན་པ། 不满、未达到

མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱེད། 不懂装懂

མང་ཆེ་བ། 大多数

མང་པོ། 多的

མར། ①酥油②向下

མར་ཀྲོད་རིལ། 酥油坨

མར་མེ། 酥油灯

མའི་ཉིན་ཀ 大前天

མི་གྲངས། 人数

མི་གཅིག་སྙིང་གཅིག 知心

མི་འདུག་གང་། 没有吧(反问)

མི་བྱེད་དགུ་བྱེད། 胡作非为

མི་འབོར། 人口

མི་དམངས། 人民

《མི་དམངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར》 《人民日报》

མི་དམངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོ། 人民大会堂

མི་རིགས། 民族

མིག་ཕོར་ཁོག 眼睛肿得像木碗

མིག་རབ་བེ་རེབ་བེ། 模糊不清

མིག་ཤེལ། 眼镜

མིང་ཐོ་རྒྱག 登记名单

མིང་དོན་མཚུངས་པ། 名符其实

མིང་བཤེར་གཏོང་། 点名

མིན། 不是(自称)

མིན་གྲོ། 没准是、可能是

…མིན་པའི། 此外

མུ་ཏིག 珍珠

མུ་མཐུད། 继续

མུ་ཟི། 火柴、火药

མེ་འཁོར་བབ་ཚུགས། 火车站

མེ་རྒྱག 放火

མེ་ཏོག 花

མེ་གཏོང་། 生火、笼火

མེ་ཏོག་ཤན། 墨脱县(地名)

མེ་མདའ། 枪

མེ་མདའ་རྒྱག 开枪

མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ། 丙子年、阳火鼠年(1036…1936、1996)

མེ་མོ་གླང་གི་ལོ། 丁丑年、阴火牛年(1037…1937、1997)

མེ་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ། 丁卯年、阴火兔年(1027…1927、1987)

མེ་ཤོར། 失火

མེད། 没有、不在(自称)

མེད་གྲོ། 没准有

མེད་ཐབས་མེད་པ། 不能没有、不可缺少

མེའི་འོད། 火光

མེས་རྒྱལ། 祖国

མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ། 祖国内地

མོ་ཊ། 汽车

མོག་མོག 馒头、馍

མོན་པ། 门巴族

མྱོང་། 曾经

དམག་ཁྲིད། 领兵

དམག་སྦྱོང་། 军训

དམག་རྒྱག 打仗、作战

དམའ་པོ། 低的、矮的

དམའ་ས། 低洼地

དམར་ཆེམ་ཆེམ། 红光闪闪

དམར་ཆིལ་ཆིལ། 鲜红(肉、血)

དམར་ཟིང་ཟིང་། 红艳艳(花)

དམར་པོ། 红色

དམར་པོ་རི། 红山（地名）

དམར་དད་ཡངས། 馋肉

དམར་ཧྲང་ཧྲང་། 赤条条（裸体）

དམིགས་ཡུལ། 目的

སྨད་འདེབས། 芒种（节气）

སྨིའི། 公尺、米（汉）

རྨི་ལམ། 梦

རྨི་ལམ་བཏང་། 作梦

རྨོངས་དད་བྱེད། 迷信

རྨོའོ། 老太婆

རྨོའོ་ལགས། 老太太、祖母

སྨད། ①喂！（旧社会叫女仆、不客气的语气）②下部

སྨན། 药

སྨན་ཁང་། 医院

སྨན་ཁབ། 药针

སྨན་ཁབ་རྒྱག 打针

སྨན་བྱེད། 入药

སྨན་རྒྱག 下药

སྨན་གཏོང་། 服药

སྨན་བཅོས་བྱེད། 治疗

སྨན་སྦྱིན། 配药

སྨིན། 成熟

སྨོན་འདུན། 祝愿（名）

སྨོན་འདུན་ཞུ། 祝愿（动）

སྨོན་ལམ། 祝福（名）

སྨོན་ལམ་རྒྱག 祝福（动）

སྨྱུ་གུ（སྨྱུག་གུ） 笔、竹笔

སྨྱུག་མ། 竹子

སྨྱོ། 疯

སྨྱོ་པ། 疯子

སྨྱོ་རུ་བཅུག 使疯、弄疯

སྨྱོ་འཚུབ་འཚུབ། 疯疯癫癫

ཙ

ཙམ། 约、…上下、…左右

གཙང་མ། 干净

གཙང་སྦྲ། 卫生、干净

གཙོ་བོ། 主要的

བཙན་ཁྲིད། 强行带走

བཙས་མ། 庄稼

བཙུན་མོ། 王妃、皇后

བཙོ། 煮（现、未）

བཙོང་། 卖（现、未）

བཙོས། 煮（过）

རྩི་གཏོང་། 上漆

རྩིག་པ། 砖墙

རྩིས། 数、计算

རྩིས་སྤྲོད། 交账

རྩེ། 顶端、尖儿

རྩ། 数词二十的嵌词

རྩ་བཀོག་གཏོང་། 根除

རྩ་སྤོས་རྒྱག 移植

རྩ་མེད་གཏོང་། 消灭

རྩ་བ་ནས(རྩ་ནས) 根本就

རྩྭ། 草

རྩྭ་ཐང་། 草原

རྩྭ་སྨན། 草药

རྩྭ་རས། 麻布口袋

རྩི། 油漆

རྩེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ། 布达拉宫

རྩེད་ཆས། 玩具

རྩེད་མོ་རྩེད། 玩耍、闹着玩儿

རྩོད་པ། 争论（名）

རྩོད་པ་རྒྱག 辩论（自主）

རྩོད་པ་ཟུག 争吵起来（不自主）

རྩོམ་ཡིག 作文、文章

བརྩོན་འགྲུས། 努力、勤奋

ཚ

ཚ་གྲང་། 温度、冷热度

ཚ་གྲང་སྙོམ་པོ། 温和、不冷不热

ཚ་ཟིང་ཟིང་། 热乎乎

ཚ་གདུག་ཚིག 炎热

ཚ་བ་ཆུང་། 小暑（节气）

ཚ་བ་ཆེ། 大暑（节气）

ཚ་བ་རྒྱས། 发烧

ཚ་བ་ཆེན་པོ། 炎热

ཚ་ཚིག 关节

ཚ་ཤུར་ཤུར། 热乎乎

ཚ་སའི།	相当热
ཚ་སོབ་སོབ།	暖烘烘
ཚགས་པར།	报纸
ཚང་།	齐全、完整
ཚང་མ།	大伙、全部
ཚན་རིག	科学
ཚན་རིག་ལག་རྩལ།	科学技术
ཚན་རིག་ཤེས་ཡོན།	科学知识
ཚར།	结束、完结
ཚར་པ་ད་གར།	一完就马上……
ཚིག་པ་བཟའ།	生气
ཚིག་པ་ཟ་བྱས།	生气地
ཚིག་མཛོད།	辞典
ཚུར།	向这边
ཚུར་ཤོག	回来
ཚེ་ཐར་གཏོང་།	放生
ཚེ་རིང་།	长寿、次仁（人名）
ཚེས་གཅིག	一日、一号
ཚེས་པ།	××日、××号
ཚེས་ཤར།	月初
ཚོགས་ཁང་།	会议室、礼堂
ཚོགས་འདུ།	会议
ཚོགས་འདུ་འཚོག	开会
ཚོགས་འདུ་གྲོལ།	散会
ཚོང་ཁང་།	商店
ཚོང་པ།	商人
ཚོམས་ཆེན།	正厅、大殿
ཚོས་པོ།	烂熟（肉）
ཚོད་གཞི།	颜色
ཚོད་གཞི་ཤུད།	褪色
ཚྭ།	食盐
ཚྭ་འདམ།	盐池、柴达木盆地（地名）
མཚན་ནག་གུང་།	晚上、星夜
མཚམས་གཅོད།	仓决（人名）
མཚམས་མཚམས།	有时候
མཚམས་ཞོག	告一段落
མཚམས་རེ།	有时候
མཚོ་སྔོན།	青海（地名）
འཚང་ག	拥挤
འཚང་ག་ཤིག་ཤིག	熙熙攘攘
འཚམས་འདྲི་ཞུ།	慰问（敬）

འཚར་ལོངས།	长大成人、成长
འཚལ།	寻找
འཚིག	烫、灼伤
འཚེར་པོ།	羞、腼腆
འཚོ།	放牧
འཚོ་བ།	生活
འཚོ་བ་སྐྱེལ།	过日子
འཚོར་སྣང་།	感觉

ཛ

མཛུབ་མོ།	手指
མཛེས་པོ།	美丽
མཛེས་མ།	美女
འཛམ་གླིང་།	世界
འཛིང་རིས་བཏང་།	扭打
འཛིང་རིས་བརྒྱབ།	扭打
འཛིང་རིས་བྱེད།	扭打
འཛིན་གྲྭ།	班级
འཛིན་གྲྭ་གྲོལ།	下课
འཛིན་གྲྭ་འཚོག	上课
འཛུགས་སྐྲུན།	建设(名)
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད།	建设(动)
འཛོམས།	聚集、聚齐
ཛ་ཆས།	陶器
ཛ་ཆས་ཆག་དུམ།	破坛烂罐
ཛ་ཡུལ།	察隅(地名)
ཛག་ཏོ།	很多、许多
ཛའི་གསེབ།	山间空隙
རྫོག	捣碎、砸
རྫོང་།	宗(相当一个县、原西藏地方政府的建制)

ཝ

ཝང་ལགས།	老王
ཝའི།	喂!(打电话时用)

ཞ

ཞ་སྨྱུག	铅笔
ཞག་མ།	天(数)、日(数)
ཞབས་དག་བྱེད།	干杯

ཞབས་འདེགས་ཞུ། 服务
ཞབས་བྲོ། 舞蹈
ཞལ་པར། 电话(敬)
ཞལ་ལག 饭、菜肴(敬)
ཞིང་ཀ 田地
ཞིང་པ། 农民
ཞིང་ལས། 农业
ཞིབ་འཇུག 研究
ཞིབ་དཔྱད་བྱེད། 调查
ཞིབ་ཕྲག 仔细
ཞིབ་ཚགས། 详细、过细
ཞིབ་ཞིབ། 细的(粉状)
ཞིམ་པོ། 香的、可口香甜
ཞུ། 禀告(现、未)
ཞུ་ཡིག 申请书、报告
ཞུས། 禀告、请求(过)
ཞེ། 数词四十的嵌词
ཞེ་དྲགས། 很、多的
ཞེ་པོ་ཅིག 很、极、非常
ཞེང་ཚད། 宽度
ཞེད། 害怕
ཞོ་སྟོན། 藏戏节
ཞོགས་ཉལ་རྒྱག 睡早觉
ཞོགས་པ(ཀས) 早晨、清晨
ཞྭ་མོ། 帽子
གཞན་དག 别的
གཞས། 歌儿
གཞས་ཁྲིད། 领唱
གཞི་ནས། 才、刚刚
གཞིས་ཀ་རྩེ། 日喀则
གཞུག་གུ། ①尾巴②末尾、后来
གཞུང་། 公家、政府
གཞུང་ཡིག 公文
གཞུང་ཡིག་གཏོང་། 发公文
གཞུང་བཞེས་གཏོང་། 没收
གཞུ། (现、未)
གཞུས། (过)抽打
གཞེས་ཉིན་ཀ 大后天
གཞེས་ཉིན་ལོ། 前年
གཞེས་ཕུད། 后年
བཞག 放、安置
བཞའ་ཚན། 潮湿、潮气

བཞུ(བཞུར) 溶化

བཞུགས། 坐、住、在（敬）

བཞུགས་གྲལ་བསྒྲིགས། 排坐次

བཞུགས་གདན་འཇགས། 请坐、再见（敬）

གཞོན་ནུ། 青年

གཞོན་གཞོན། 年轻的

བཞི། 四

བཞི་པ། 第四

བཞེངས(བཞངས) 起立 建立（敬）

བཞོགས། 削、削平（过）

ཟ

ཟ། 吃

ཟངས་ཆས། 铜器

ཟས་ལྷག 残羹剩饭

ཟིན(ཟིམ) 抓、握

ཟིལ་དཀར་འོང་། 白露（节气）

ཟིལ་ནག 寒露（节气）

ཟེར་སྐྱོལ། 说法

ཟླ་ཉིན། 去年

ཟླ་བ། 月亮、月份、达娃（人名）

ཟླ་བ་ཡར་ངོ་། 上弦月

ཟླ་དཀྱིལ། 中旬

ཟླ་བ་ཆ་གང་(ཟླ་གང) 望月、阴历十五

ཟླ་འགོ། 月初

ཟླ་མཇུག 月底

ཟླ་སྨད། 下旬

ཟླ་སྟོད། 上旬

ཟླ་བཤོལ། 闰月

ཟླ་བཤོལ་ཡོད་པའི་ལོ། 闰年

ཟླ་ལྷག 闰月

ཟླ་ལྷག་ཡོད་པའི་ལོ། 闰年

ཟློས་གར། 歌舞

ཟློས་གར་འཁྲབ་མཁན། 演员

གཟབ་གཟབ། 注意、谨慎

གཟའ་འཁོར། 星期、周

གཟའ་ཉི་མ། 星期日

གཟའ་སྤེན་པ། 星期六

གཟའ་པ་སངས། 星期五

གཟའ་ཕུར་བུ། 星期四

གཟའ་མིག་དམར། 星期二

གཟའ་ཟླ་བ། 星期一

གཟའ་ལྷག་པ། 星期三

གཟིགས། ①看、看见②买（敬）

གཟིགས་སྐོར། 参观（敬）

གཟིམས་སྤོས། 香（敬）

གཟིམ་ཤག 宿舍、卧室（敬）

གཟུགས་པོ། 身体

གཟེངས། 突出

གཟེངས་མཐོ་མཐོས། 嗓音洪亮

གཟེར་ཀར། 钉子

གཟེར་ཀར་རྒྱག 钉钉子

བཟས། 吃（过）

བཟོ་གྲྭ། 工厂

བཟོ་པ། 工人

བཟོ་ར་ཅིག 像……样子

བཟོས། 制造（过）

འ

འ་ཙིས། 哎（表示厌烦）

འོ། 呵（同意对方的意见）

འོ་ན། 那么

འོ་མ། 乳、牛奶、奶水

འོག 下面

འོང་འོང་། 唔（应诺）

འོང་སྐོར། 望果节

འོད། 光

འོད་འཁྱུག་འཁྱུག 光闪闪

འོད་ཁྱིང་ཁྱིང་། 亮晶晶

འོད་མདངས། 光彩、光芒

འོད་ལྷེབ་ལྷེབ། 亮晃晃

འོད་ཧྲིལ་ཧྲིལ། 油光光（园形物）

ཡ

ཡ་མཚན། 奇怪、惊奇

ཡག་པོ། 好的

ཡག་ཏུ་ཡག་ཏུ། 渐渐好

ཡང་། 又、还

ཡང་བསྐྱར། 再次、又

ཡང་ཡང་།	常常、经常
ཡང་སེ།	常常、经常
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།	辽阔
ཡན་ཆད།	以上
…ཡའི།	也
ཡར།	向上
ཡར་ཀླུང་གཙང་པོ།	雅鲁藏布江
ཡར་རྒྱས།	进步
ཡར་ངོ་།	上弦月
ཡར་ཕེབས།	请进
…ཡས་མས།	…上下
ཡི་རང་བྱེད།	同意、服气、佩服
ཡིག་ཆས།	文具
ཡིག་ཚད།	考试(名)
ཡིག་ཚད་གཏོང་།	考试(动)
ཡིག་ཚད་ཆེན་པོ།	大考、期末考
ཡིག་ལན།	回信
ཡིད་ཆེས་བྱེད།	相信
ཡིད་དུ་འོང་བ།	可爱、美丽
ཡིད་ཚིམ་བྱེད།	满足满意
ཡིན།	是(自称)
ཡིན་པས།	是吗
ཡིན་གྱི་རེད།	大概是
ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག	一定
ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས།	一定
ཡིན་ན།	……嘛……呐
…ཡིན་ན…ཡིན་ན།	是…，还是…
ཡིན་ནའི།	虽然、既便是
ཡིན་པ་ནོང་།	是吧(敬)
ཡིན་མིན།	是否、是与非
ཡུ་གྲུ།	燕麦
ཡུ་གུར་རིགས།	维吾尔族
ཡུག	匹(布)
ཡུན་ནན།	云南
ཡུལ་སྐད།	方言
ཡུལ་ལྗོངས།	环境、风景
ཡུལ་པོ།	寂寞、凄冷
ཡུལ་མི།	乡亲、当地人、土著
ཡོ་བསྲང་།	纠正
ཡོང་།	来
ཡོང་ང་།	行、可以

ཡོད། 在、有（自称）

ཡོད་ཀྱི་རེད། 大概有

ཡོད་ད་ཡོད། 当然有

ཡོད་པ་འདྲ། 好像有

ཡོད་པས། 有吗、在吗

ཡོད་མེད། 有否、多少

ཡོན་ཆབ། 供神的水

ཡོན་ཏན། 学问

ཡོའོ་ད་ཡོའོ་རེད། 有倒是有

ཡོའོ་རེད། 有、在（他称）

གཡའ་བརྒྱབ། 生锈

གཡར། 借

གཡར་འཛིན། 借据

གཡས་གཡོན། 左右

གཡས་ཕྱོགས། 右边儿

གཡོན་ཕྱོགས། 左边儿

གཡུ། 松耳石

གཡུང་དྲུང་། 卍字、永恒、牢固

གཡོགས། 复盖、套上

ར

ར་སྤྲོད་གཏོང་། 证明

ར་སྤྲོད་བྱེད། 证明

ར་བཟི། 醉酒

རག 获得、到手

རང་། 自己

…རང་མི་འདུག 不太……

རང་རྒྱལ། 我国

རང་སྦྱོང་། 自习、自学

རང་མོས། 自由

རང་རང་། 各自

རང་ས་ད་གར། 就地

རན། 轮到、该到

རན་པོ། 合身、合适

རབ་བྱུང་། 绕迥（相当 60 年一个甲子）

རམས། 蓝靛

རལ། 破裂（自动）

རས། 布

རས་ཕད། 布袋子

རི། 山

རི་ཁུག 山窝、山隅

རི་དྭགས་རྒྱག 打猎

རི་མོ། 画儿、花纹
རིག་གནས། 文化
རིག་གནས་ཕོ་བྲང་། 文化宫
…རིང་། ……期间
རིང་པོ། 长的
རིང་ཐུང་། 长短度
རིའི་ལྡེབས། 山坡
རིམ་པ། 级、层次
རུ་ངར་ཐག་ཆོད། 认认真真
…རུ་བཅུག 使干……
རུལ་པ། 腐烂的
རུས་ཐང་། 骨头汤
རེ་རེ། 每个
རེ་རེ་བྱས། 一个个地
རེ་གཉིས། 一两个
རེ་འདུན། 希望
རེད། 是(他称)
…རེད(རས) 是……吗
རེད་པས། 是吗
…རེས། 互相、轮流
…རོགས་གནང་། 请……
རོགས་པ། 同伴儿、助手
རོགས་བྱས་ཆོག (可以)帮忙
རོགས་རམ། 帮忙
རོལ་མོ། 音乐
རླུང་འཁོར། 风轮、风车
རླུང་ལངས། 生气、愤怒
རློན་པ། 湿的
རློན་ཆབ་ཆབ། 湿漉漉的
རློན་ཤིག་ཤིག 湿淋淋的
བརླག 丢失

ལ

ལ། 山、有路的山
…ལ་ཡ། 呐、嘛
ལ་ཡི་ཟེར་བའི་གླུ། 拉伊山歌
ལག་ཆ། 工具
ལག་པ། 手
ལག་རྩལ། 技术
ལག་རྡེད་པོ་ལོ། 排球
ལག་ཤུབས། 手套

ལག་ལེན་བྱེད།	实行
ལགས།	老…(敬)
ཧུའུ་ལགས།	老胡
ལིའི་ལགས།	老李
ཀྲང་ལགས།	老张
ལགས་འོང་།	是(敬)
ལགས་ཡིན།	是的(敬)
ལགས་རེད།	是的(敬)
ལགས་ལས་སེ།	是、哎(敬)
ལགས་སོ།	是、是(敬)
ལངས།	起床、起立
ལན་བཏང་།	捎话儿
ལབ།	说、告诉
ལམ་ཁ(ལང་ཀ)	路
ལམ་ཁ་གསུམ་མདོ།	三岔路口
ལམ་ཁྲིད་མཁན།	向导
ལམ་དངུལ།	路费
ལམ་ནོར་ཐེབས།	迷路
ལམ་སེང(སང)	立即、立刻
ལས།	比
ལས་ཀ	工作、活儿
ལས་ཀར་ཧུར་བརྩོན།	勤劳
ལས་ཁུངས།	机关、办公室
ལས་འགན།	任务
ལས་བྱེད་པ།	干部
ལས་ཤོག་རྒྱག	翻工
ལས་སླ་པོ།	容易
ལུ་གུ།	绵羊羔
ལུག	羊
ལུག་ཁྱུ།	羊群
ལུག་མགོ།	羊头
ལུག་རྒན།	老羊
ལུག་ལྤགས།	羊皮
ལུག་རྫི།	牧羊人
ལུགས་སྲོལ།	规矩
ལུང་པ།	地方
ལུད།	肥料
ལུས(ལས)	拉下、留下
ལུས་རྩལ་ཁང་།	体育馆
ལུས་རྩལ་ཐང་།	运动场
ལེ་དབར།	华里
ལེ་སེ།	是、哎

ལེགས་བཅོས་བྱེད། 改良、改革

ལེན། 取、拿

ལོ། 年、岁

ལོ་འགོ 年初、岁首

ལོ་རྒྱུས། 历史

ལོ་མཇུག 年底、年终

ལོ་ཏོག 庄稼

ལོ་སྟོད། 上半年

ལོ་ཕུད། 青苗(供品)

ལོ་ཕྱེད། 半年

ལོ་སྨད། 下半年

ལོ་རིམ། 年级

ལོ་ལེགས། 丰年、丰收

ལོ་ལེགས་དུས་ཆེན། 丰收年

ལོ་གསར། 新年

ལོ་གསར་བཏང་། 过年

ལོ་ཧྲིལ་པོ། 全年

ལོག 回来、回去

ལོགས་དགར། 另外、不同

…ལོང་། 功夫、空儿

ལོད་པོ། 坏、恶化

ལོས… ། 诚然、当然

…ལོས། 程度

ཤ

ཤ 肉

ཤ་ཁྱི། 猎狗

ཤ་སྟག 全是、尽是

ཤ་མོག་མོག 包子、饺子

ཤ་སྨན། 调料

ཤ་ཞེད། 膘、膘情

…ཤག་ཐུས་པ། 必然

ཤགས་དང་ཚིག་རྒྱག 唱对歌儿

ཤན་སྦྱར། 对照

ཤར། 开放、升起

ཤར་ཀུག 直接、笔直

ཤར་ཕྱོགས། 东方

ཤི། 死

ཤི་ཁ་ལྷ་མོ། 临死

ཤིང་། 树、木头

ཤིང་བརྐོས་རྒྱག 雕刻、木刻

ཤིང་སྒྲོམ། 木栏杆、木架

ཤིང་ཆས། 木器

ཤིང་ཏོག 水果

ཤིང་ཕོ་ཁྱི་ལོ། 甲戌年、阳木狗年（1934……1934、1994）

ཤིང་མོ་ཕག་གི་ལོ། 乙亥年、阴木猪年（1035……1935、1995）

ཤིང་བཟོ། 工匠、木工

ཤིང་ལེབ། 木板

ཞིན་ཅང་། 新疆

ཤུགས། 力气

ཤུགས་དྲག་ཆེན་པོ། 奔腾地、强烈地

ཤེལ་ཁྲ། 玻璃窗

ཤེལ་སྒོ། 镜子

ཤེལ་དམ། 玻璃瓶子

ཤེལ་ཏོག 电灯泡

ཤེས། 会、知道

ཤེས་ཡོན། 知识

ཤོག 来（命）

ཤོག་བུ（གུ） 纸

ཤོག་སྣག་ཡབ་སྦྱུག 放鞭掷羊拐

ཤོད། 说、谈（现、命）

ཤོད་ལ། 楼下

ཤོད་སྒྲོལ། 说法

ཤོས། 最

གཤམ་བུ། 门窗外的横帘

གཤམ་ལ། 以下、下面

གཤེ་གཤེ། 漫骂

གཤེ་གཤེ་གཏོང་། 骂人

གཤེ་གཤེ་རག 挨骂

བཤག་བཅོས་བྱེད། 开刀

བཤུ་གཞིག་གཏོང་། 剥削

ས

ས། 土、土地

《ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད》 《萨迦格言》（书名）

ས་ཁོངས། 地区、地域

ས་ཁྲ། 地图

ས་ཆ། 土地、地方

ས་གདན། 地毯

ས་སྣུམ། 石油、煤油

ས་ཕོ་སྟག་གི་ལོ། 戊寅年、阳土虎年（1038…1938、1998）

ས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ། 戊辰年、阳土龙年（1028…1929、1988）

ས་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ། 己巳年、阴土蛇年（1029…1929、1989）

ས་སྨྱུག 粉笔

ས་ཡ། 百万

ས་རུབ། 黄昏

སང་ཉིན། 明天

སད་པ་མོ། 霜降（节气）

སི་ཁྲོན། 四川

སི་པན། 辣椒

སུ། 谁

སུམ་བརྒྱ། 三百

སུམ་ཅུ། 三十

སུམ་སྟོང་། 三千

སུའི། 谁的

…སེ། （语气词相当“ ”）

སེ་ར་དགོན་པ། 色拉寺

སེང་དྲུག་རྫོང་། 僧珠宗（地名）

སེམས་ཀྱི་ཁུད། 心意

སེམས་སྐྱོ། 悲伤、焦虑

སེམས་ཁུར། 关怀

སེམས་འགུལ། 感动

སེམས་ཆུང་བྱེད། 虚心、谨慎

སེམས་ཐག་གཙང་བཅད། 决心

སེམས་ཕམ་པོ་བྱེད། 遗憾、可惜

སེམས་འཚབ། 着急

སེམས་བཟང་པོ། 善良、好心

སེམས་ཤོར། 迷住了、爱上了

སེར་པོ། 黄色的

སེར་ཐིང་ཐིང་། 金灿灿

སེར་ཤུར་ཤུར། 黄澄澄

སེར་ཏང་ཏང་། 黄澄澄

སོ། ①牙齿②数词三十嵌词

སོ་རྒྱག 咬

སོ་མ་ར་ཙ། 大麻

སོ་སོ་སོའི། 自己的、各自的

སོག་རིགས། 蒙古族

སོག་ལེ། 锯子

སོགས། 等等

སོན། 种籽

སོན་འབྲུ་འདམ་སྒྲུག 选种

སོན་གཏོར། 播种

སོལ་ལ། 木炭

སྲ་མཁྲེགས（མཁྲེགས） 坚硬、结实

སྲན་མ། 豌豆

སྲིད། ①可能②有（文）

སྲིན་བུ་འགུལ། 惊蛰（节气）

སྲེ（སྲིས） 搀合、拌入（使动）

སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། 松赞干布（人名）

སླེབས། 到达

སློབ་ཁང་། 教室

སློབ་ཁྲིད་ 教学

སློབ་གྲྭ། 学校

སློབ་གྲྭ་བ（བསླབ་ཕྲུག） 学员、学生

སློབ་གྲྭ་བ་བསྡུ། 招生

སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན། 毕业

སློབ་གྲོགས། 同学

སློབ་དེབ། 课本、教科书

སློབ་ཕྲུག 学生、徒弟

སློབ་སྦྱོང་། 学习（名）

སློབ་སྦྱོང་བྱེད། 学习（动）

སློབ་ཚན། 课、课文

སློབ་གསོ། 教育（名）

སློབ་གསོ་རྒྱག 教育（动）

སློབ་གསོ་བྱེད། 进行教育（动）

གསང་བརྡ། 暗号

གསང་བརྡ་གཏོང་། 打暗号

གསང་བ། 秘密的

གསང་བ་བྱེད། 保密

གསན། 听、听见（敬）

གསར་འགྱུར། 消息、新闻

གསར་བཅོས་བྱེད། 革新

གསར་པ། 新的

གསར་སྤོལ། 开垦

གསལ་པོ། 清楚、明亮

གསུང་། 说、告诉（敬）

གསུང་གཞས། 歌儿（敬）

གསུང་བཤད། 报告、讲话（敬）

གསུམ། 三、三个

གསུམ་སྐྱོན་མཉེས་དག

干三杯（饮酒用语，头两杯只喝一口，最后一杯要喝干）

གསུམ་པ། 第三

གསུམ་པོ། 仨、三者

གསེར། 金子

གསེར་གདུང་། 灵骨塔

གསོད། 杀死、熄灭（现、未）

གསོན་པོ། 活的

གསོལ་ཀུམ། 肉（敬）

གསོལ་ཧུབ།

饭后干杯（饮酒用语）

གསོལ་ཇ། 茶（敬）

གསོལ་བ། 祈祷（名）

གསོལ་བ་བཏབ། 祷告（动）

གསོལ་སྨན། 药（敬）

གསོས། 养息、育养（过）

བསངས། 香

བསངས་གཏོང་། 烧香

བསད། 杀死（过）

བསམ་འཆར། 意见

བསམས། 想（过）

བསམ་བློ། 思想

བསམ་བློ་གཏོང་། 思考

བསིལ་ཁུག 处暑（节气）

བསིལ་པོ། 凉快、凉爽

བསུས། 迎接（过）

བསོད་ནམས། 索南（人名）

བསླབ། 教、学（现、未）

བསླབས། 教、学（过）

བསླབ་བྱ། 教导（名）

ཧ

ཧ་གོ 懂、了解、知道

ཧ་ཅང་། 非常、很
ཧ་ལས། 惊人的、奇怪的
ཧ་སག་ཁ་པ། 哈萨克人
ཧབ་གང་། 一口(水)
ཧམ་པ། 霸道、假话
ཧམ་སྤུ། 发霉长的绿毛
ཧམ་སྤུ་རྒྱག 长绿毛(动)
ཧུའེ་རིགས། 回族
ཧུར་བརྩོན། 努力、勤奋
ཧྲང་ཧའེ། 上海
ལྷ་སྐུ་ཧྲེན་གསུམ། 画、塑、铸三种神像
ལྷ་རྒྱལ་ལོ། 天神呀(祈祷时用语)
ལྷ་མོ། 女神仙、拉姆(人名)
ལྷ་ས། 拉萨(地名)
ལྷག(ཙམ) ……多、……余
ལྷག་པ། 星期三、拉巴(人名)
ལྷག་པར་དུ། 尤其是、特别是
ལྷག་མ། 剩余的、多余的
ལྷགས་པ། 风
ལྷན་རྒྱས། 诸位、一起(敬)
ལྷན་དུ། 一起、一块儿(敬)
ལྷན་པ། 补丁
ལྷན་པ་རྒྱག 打补丁
ལྷམ་གོག(ཧམ་གོག) 鞋、靴子
ལྷོ་ཁ། 山南(地名)
ལྷོ་ངོས། 南面
ལྷོ་པ། 洛巴族
ལྷོ་ཕྱོགས། 南方
ལྷོ་ནུབ། 西南
ལྷོ་ལམ། 南路
ལྷོད་པོ། 轻松的
ལྷོད་ལྷོད་བྱས། 轻松地

ཨ

ཨ་ཁ། 哎呀(可惜)
ཨ་ཁ་ཁ། 哎呀呀(可惜)
ཨ་ཅག 姐姐
ཨ་ཅང་ཅང་། 当然、不成问题
ཨ་ཅེ་ལྷ་མོ། 藏戏

ཨ་ཧོ། …喂！（招呼牧民）

ཨ་ཧོ་སོ། 啊呀（太大、太多）

ཨ་མ། 妈妈、母亲

ཨ་མ་ལགས། 妈妈、老大娘

ཨ་མ་སོ། 妈呀！（东西太多，无法处理）

ཨ་ཙི། 哎呀

ཨ་ཙིས། 哎呀

ཨ་ཡོད། 有吗（否定语气）

ཨ་རག 白酒

ཨ་ཙུཝ། 哎哟（呻吟）

ཨ་ཙུཝ་ཨ་ཙུཝ། 哎哟哟

ཨ་རོགས། 老朋友（康方言）

ཨ་ལས། 喔（原来如此）

ཨ་ལེའི། 暂且……、先…

ཨ་སོང་། 耳环（男用的）

ཨ་གསར་(ཨིབ་གསར་) 喜新厌旧

ཨང་། 第…

ཨང་གི 第…

ཨང་དང་པོ། 第一

ཨང་གི་གཉིས། 第二

ཨང་གི་ཚོན། 及格

ཨང་རྩིས། 算术、数学

ཨམ་ཅོག 耳朵

ཨམ་ཆི། 医生、大夫

ཨར་འདམ། 水泥

ཨར་འདམ་བཟོ་གྲྭ། 水泥厂

ཨུ་ཚུགས། 坚持、勉强

ཨུ་སུ་སུ་ལུ། 袜子

ཨིན། 是吗（反问语气）